

Αρχιμ. ΣΑΒΒΑ ΑΧΙΛΛΕΩΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΠΙΣΤΩΝ

Ἡ
ἀγία
Γραφή

ΑΘΗΝΑ 1996

Ο Δ Η Γ Ο Σ Π Ι Σ Τ Ω Ν

ΥΠΟ
ΑΡΧΙΜ. ΣΑΒΒΑ ΑΧΙΛΛΕΩΣ
ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΚΑΡΕΑ

ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΙΣ ΤΟ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ 1996

**ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟΝ
ΕΙΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΠΙΣΤΟΥΣ
ΠΟΥ ΑΝΑΖΗΤΟΥΝ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑΝ
ΚΑΙ ΑΓΩΝΙΖΟΝΤΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ
ΣΩΤΗΡΙΑΝ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΤΩΝ**

**“πάντων προστατεύεις ἀγαθῇ τῶν καταφευγόντων
ἐν πίστει τῇ κραταιᾷ Σου χειρὶ”**

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Νυκτωμένοι οί άνθρωποι τῶν ἡμερῶν μας προσπαθοῦν νὰ στηριχθοῦν. Τὰ βήματά των δὲν ἐξασφαλίζουν τὴν πορείαν τῆς ζωῆς των. Ἀφοῦ διέκοψαν τὰς σχέσεις των μετὸν Θεόν, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν (Ῥωμ. Α, 24). Δὲν ἐδόξασαν οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι τὸν Θεὸν καὶ δὲν ἠθέλησαν τὴν παρουσίαν τοῦ Θεοῦ. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀνεύρουν τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ ἀσπασθοῦν τὴν ἀλήθειαν. Ἦγωνίσθησαν, λοιπόν, καὶ ἐκ τῆς προσπάθειάς των αὐτῆς ἐπέτυχον νὰ ἀνεύρωσι τὸ ψεῦδος. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα; Ἠγάπησαν τὸ ψεῦδος καὶ ὄχι τὴν ἀλήθειαν. Δὲν ἠγάπησαν τὸ φῶς,

“Ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι τὸ σκότος μᾶλλον ἢ τὸ φῶς ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα”
(Ἰωαν. 3 19,21).

Δύο χιλιάδες χρόνια δὲν ἠδυνήθησαν τὰ πονηρὰ αὐτὰ ἔργα νὰ στερεώσουν τοὺς ἀνθρώπους; Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς -ὁ ἐπίγειος παράδεισος- συνεχῶς διέλυε τὰ σκότη τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν ἔπαυσε δὲ νὰ συνεχίζη τὴν πορείαν της καὶ νὰ σκορπίζη ἄπλετον καὶ ἄφθονον τὸ φῶς της εἰς τὰ πιστὰ της τέκνα.

Παρ' ὅλην τὴν αἴγλην καὶ τὴν χάριν, ποῦ ἡ Ἐκκλησία παρέχει, ἡ πλάνη ἐκέρδισε μέρος ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. Ἀνάμικτη, λοιπόν, ἡ ἀλήθεια μετὰ τῆς πλάνης. Πλήρης σύγχυσις. Ἄγνοια παχυλὴ καὶ ἀδιαφορία ἀπέραντος ἐκάλυψε τὸν πνευματικὸν δρόμον τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ τέλος; Δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ διακρίνη ποῖον τὸ ὀρθὸν καὶ ποῖα ἡ πλάνη, ποῖον τὸ γνήσιον καὶ ποῖον τὸ νοθευμένον, τί πρέπει νὰ πράξη καὶ τί ὄχι.

Εἶθε ἡ προσπάθεια αὐτή, ποῦ καταβάλλεται εἰς τὸ παρὸν βιβλίον, διὰ τῶν εὐχῶν τοῦ πνευματικοῦ

ἡμῶν πατρὸς καὶ πρώτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιωτά-
της Μητροπόλεως ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ καὶ
ΥΜΗΤΤΟΥ κ.κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ, τοῦ ὁποίου αἱ πατρικαὶ
εὐχαὶ καὶ ἡ στοργικὴ ἀγάπη μᾶς συνοδεύουν πάντοτε,
νὰ συμβάλῃ εἰς τὸ νὰ δυνηθῇ ὁ κάθε ἀναγνώστης νὰ
ἀνεύρῃ τὸν ἀληθῆ ὁδηγὸν διὰ τὴν σωτηρίαν του.

Ε Ι Σ Α Γ Ω Γ Η

Εἰς τὸ παλαιὸν καὶ τὸ σύγχρονον ἐρώτημα, Τὶ
εἶναι ὁ Θεός; ἡ ἀπάντησις εἶναι μία:

Ο ΘΕΟΣ ΑΓΑΠΗ ΕΣΤΙ (Ἰωαν. Α. 4,16).

Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐκφράζεται διὰ μυρίων
τρόπων εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ εἰς τοὺς
πιστοὺς καὶ εἰς τοὺς ἀπίστους.

α) Εἰς μὲν τοὺς πιστοὺς, ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ παρέχεται
ἄφθονος διὰ μέσου τῆς ἐπὶ γῆς Βασιλείας Του, ποὺ
ὀνομάζεται Ἐκκλησία.

β) Εἰς δὲ τοὺς ἀπίστους, ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μεταδί-
δεται ἄφθονος μὲ τὴν μακροθυμίαν Του καὶ τὴν
ἀνοχήν Του. Διότι ὁ Θεὸς δὲν ζητεῖ ποτὲ τὸν
θάνατον τοῦ ἀμαρτωλοῦ ἀλλά,

“τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτὸν” (Ἰεζ. 8,23).

Καὶ πάλιν ἡ Γραφὴ λέγει:

“τοῦ πλοῦτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ
καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ
Θεοῦ εἰς μετάνοιαν σὲ ἄγει;” (Ῥωμ. 2,4).

Δηλαδή,

καταφρονεῖς τὸν πλοῦτον τῆς εὐεργετικῆς
ἀγαθότητός Του, καὶ τῆς ἀνεκτικότητος καὶ
τῆς μακροθυμίας, ποὺ δείχνει εἰς σέ, χωρὶς
νὰ λαμβάνῃς ἐνδιαφέρον νὰ μάθῃς, ὅτι το νὰ
σὲ εὐεργετῇ ὁ Θεός, ἀντὶ νὰ ἐξαπολύσῃ τὴν
ὀργὴν του κατὰ σοῦ διὰ τὰς κακὰς σου

πράξεις, πρέπει να σε παρακινή και να σε οδηγή εις μετάνοιαν ;

Όταν δε λέγομεν Ἐκκλησίαν, ἐννοοῦμεν τὸ σύνολον τῶν πιστῶν. Ἐκείνων, δηλαδή, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εὐρίσκονται καταγεγραμμένα εἰς τὸ βιβλίον τῆς Ζωῆς, τῶν τηρούντων,

ΙΕΡΩΣΥΝΗ

τῆς Ἐκκλησίας (Ἰωαν. 21, 15-17), τοὺς πιστοὺς εἰς τὸν Θεόν, καὶ φροντίζει διὰ τὴν ψυχικὴν των σωτηρίαν.

Παραλλήλως ὅμως, πρὸς τοὺς πιστοὺς, ἐργάζεται καὶ δι' ἐκείνους οἱ ὁποῖοι δὲν ἐγγώρισαν ἀκόμη τὸν Χριστὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν Του. Εἶναι συνεχῆς καὶ ἀμέριστος, ἄνευ διακρίσεως, πρὸς πάντα ἄνθρωπον ἢ μητρικὴ στοργὴ τῆς ἐπὶ γῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

“τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ” (Ἀποκ. 12, 17)

ΙΕΡΩΣΥΝΗ

Ἡ Ἐκκλησία ἐπὶ τῆς γῆς ἔχει τοὺς ἰδιόκους τῆς ἀντιπροσώπους. Τοὺς τρεῖς, δηλαδή, βαθμοὺς τῆς ἱερωσύνης. Τὸν βαθμὸν τοῦ Ἐπισκόπου, τοῦ Πρεσβυτέρου καὶ τοῦ Διακόνου. Ὁ ἱερὸς κληρὸς ἀπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης ποιμαίνει τὰ λογικὰ πρόβατα, τὰ μέλη

καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολὺ..... (Λουκ. 5, 6)

Αὐτὴ ἡ συμπαράστασις τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὰ πιστὰ καὶ ἀφωσιωμένα τέκνα τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὰ ἐπιτελούμενα ἐν τῷ Ναῶ, ἐπέβαλε τὴν σύνταξιν καὶ τὴν ἐκδοσιν τοῦ παρόντος βιβλίου.

Ἡ ἀρχικὴ σκέψις, ἐκδόσεως βιβλίου μὲ τίτλον ΟΔΗΓΟΣ ΠΙΣΤΩΝ, ὀφείλεται εἰς τοὺς λίαν μοι ἀγαπητοὺς ἀδελφοὺς καὶ συλλειτουργοὺς, οἵτινες κατηνάλωσαν τὴν ζωὴν αὐτῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἐπίμονος σκέψις αὐτῶν, ὅτι ὁ κάθε πιστός, πού κατοικεῖ εἰς οἰανδήποτε ἐνορίαν, ἐπιβάλλεται νὰ γνωρίζῃ τὰ χριστιανικὰ του καθήκοντα, ἀπετέλεσε ἀντικείμενον σειρᾶς συζητήσεων. Ὁ κάθε ἱερεὺς, πού ἐπιτελεῖ εὐσυνειδήτως καὶ μὲ αἴσθημα εὐθύνης ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τὰ καθήκοντά του εἰς τὴν ἐνορίαν, εἶναι συγχρόνως καὶ ἀψευδῆς μάρτυς πού

διαπιστώνει καθημερινῶς τὰ συμβαίνοντα εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἐνοριτῶν του. Παρακολουθεῖ μὲ ἀγωνίαν τὴν ἄγνοιαν, ποὺ καλύπτει, ὡς σκοτεινὸν πέπλον τὴν πνευματικὴν τῶν ζωὴν. Ἡ ἄγνοια αὐτὴ πρέπει νὰ ἀπομακρυνθῆ παντελῶς καὶ ὀλοτελῶς νὰ ἐκλείψῃ, καὶ ἀντ' αὐτῆς νὰ ἐπικρατήσῃ τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, ποὺ εἶναι τὸ ἀληθινὸν φῶς, τὸ ὁποῖον

“φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον” (Ἰωαν. α, 9. Α' Ἰωαν. 2, 8).

Κατὰ τὸ μακρὸν διάστημα τῶν εἴκοσιν αἰῶνων ἡ Ἐκκλησία διετήρησε τὴν παράδοσίν της. Ἡ Ὁρθοδοξία στηρίζεται ἐπάνω εἰς δύο στερεὰ θεμέλια:

ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΓΡΑΦΗΝ καὶ
ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΝ.

Δυστυχῶς, ὅμως, ἐπὶ τῆς Ἱερᾶς καὶ Ἀποστολικῆς παραδόσεως, τὴν ὁποῖαν τόσον καθαρῶς ἀναφέρει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καὶ λέγει,

“ὅτι πάντα μου μέμνησθε καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέχετε, ”(Α' Κορινθ. 11,2)

προσετέθησαν ἢ προστίθενται καθημερινῶς ξένα καὶ ἀπαράδεκτα ἔθιμα. Αὐτά, τὰ ἐξωθεν προστιθέμενα ἔθιμα, γίνονται αἰτία νὰ ἀλλοιώνεται καὶ νὰ μεταμορφώνεται ἐπὶ τὸ χειρότερον ἡ γνησία παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας. Λόγω δὲ τῆς φοβερᾶς ἀγνοίας, ποὺ ἐπικρατεῖ, ὁ πιστὸς δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ διαχωρίσῃ τὴν γνησίαν καὶ τὴν νοθευμένην, τὴν ἄνευ οὐδεμιᾶς πνευματικῆς σημασίας, παράδοσιν.

Ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν μελέτην τοῦ παρόντος βιβλίου ὁ πιστὸς -μὲ βάσιν τὴν Ἁγίαν Γραφήν καὶ τοὺς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας- θὰ ἀνεύρῃ:

- Τὰ καθήκοντά του ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ ἀρραβῶνος του ἕως τὸ βαθὺ γῆρας τῆς ἡλικίας του, καὶ ἕως τὸ τέλος τῆς ζωῆς του.
- Τὰ καθήκοντά του ὡς πιστοῦ Χριστιανοῦ καὶ γνησίου τέκνου καὶ μέλους τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ βιβλίον τοῦτο περιληπτικῶς, μὲ συντομία, μὲ ἀπλότητα ἐκφράσεως, μὲ γλῶσσα εὐγενικὴ καὶ κατανοητὴ ὑποδεικνύει εἰς τὸν ἀναγνώστην, τί ζητεῖ ὁ Θεὸς καὶ ὄχι τί ζητεῖ ὁ κόσμος.

Εἴθε ἡ προσπάθεια αὐτὴ, νὰ συμβάλῃ εἰς τὸ ποιμαντικὸν ἔργον τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ γίνῃ αἰτία νὰ ὠφεληθοῦν πολλοὶ χριστιανοί, πρὸς δόξαν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ.

Α.Σ.Α.

Ἐξῆλθεν ὁ σπεῖρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ..
(Λουκ.8,5)

ΠΕΡΙ ΜΝΗΣΤΕΙΑΣ

“*Ἡ μνηστεία εἶναι κατὰ τοὺς νόμους μία ἐνθύμησις καὶ ὑπόσχεσις τῶν γάμων οἱ ὁποῖοι μέλλουν νὰ γίνωσι, μὲ συμφωνίαν τόσον τῶν ἀρραβωνιζομένων, ὅσον καὶ τῶν γονέων αὐτῶν.*”

(*Συμεὼν Θεσσαλονίκης Τὰ Ἄπαντα Τόμος Β σέλ. 266. Ὑποσημ. Γιουρ. Γραικὸρ Βιβλ. Α σελίς 513*).

ΥΠΕΥΘΥΝΑ ΧΩΡΙΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΑΣ.

1. Ἡ μνηστεία, δηλαδή, ὁ ἀρραβών.

Τὰ πρῶτα βήματα τῆς δημιουργίας μιᾶς χριστιανικῆς οικογενείας, εἶναι ὁ ἀρραβών. Μνηστεία ἢ ἀρραβών σημαίνει ὑπόσχεσις γάμου. Ὅχι μυστήριον τοῦ γάμου. Εἶναι δὲ ὁ ἀρραβών τὸ χρονικὸν διάστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον γίνεται ἡ γνωριμία δύο ἀγνώστων χαρακτήρων: Ἡ γνωριμία, δηλαδή, καὶ ἡ ἀνεύρεσις -κατὰ τὸ δυνατόν- τοῦ κρυπτοῦ καὶ ἀφανοῦς ἑαυτοῦ, ποῦ εἶναι μέσα μας.

Ὁ ἀρραβών ἐθεοπίσθη ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν, ὡς ἡ Ἐκκλησία ὑπενθυμίζει καὶ τονίζει τοῦτο κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἀρραβῶνος λέγουσα:

...Εὐλόγησον, Κύριε, τὸ δακτυλοθέσιον τοῦτο εὐλογίαν οὐράνιον..

“*Σὺ γάρ, Κύριε, ὑπέδειξας δίδοσθαι τὸν ἀρραβώνα καὶ στηρίζεσθαι ἐν παντί*”

Ὡς παραδείγματα ἀρραβῶνων ὑπενθυμίζει καὶ ἀναφέρει ἡ Ἐκκλησία, ὅτι

“*διὰ δακτυλιδίου ἐδόθη ἡ ἐξουσία τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ διὰ δακτυλιδίου ἐδοξάσθη Δανιὴλ ἐν χώρα Βαβυλῶνος διὰ δακτυλιδίου ἐφανερώθη ἡ ἀλήθεια τῆς Θάμαρ. διὰ*

δακτυλιδίου ὁ Πατὴρ ἡμῶν ὁ οὐράνιος οἰκτίρμων γέγονεν ἐπὶ τὸν ἄσωτον υἱόν. Δότε γάρ, φησί, δακτυλίδιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθώμεν (*Ἴδε μικρὸν εὐχολόγιον σελὶς 119*)
"Ἐκδοσις 10η 1988, Ἀπ. Διακονία).

Οὐδέποτε ἡ σαρκική γνωριμία, ἡ σεξουαλική πράξις, ἐπιτρέπεται κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τοῦ ἀρραβῶνος. Ἡ σαρκική γνωριμία, πρὸ τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου εἶναι πορνεία. Πάν δε συλλαμβανόμενον τέκνον πρὸ τῆς ἱερολογίας τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου θεωρεῖται νόθον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἀσχέτως ἂν μετὰ τὴν σύλληψιν ἐπακολουθήσῃ ἡ εὐλογία τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου.

Εἰς δὲ τὰς 99 τοῖς ἑκατὸν τῶν περιπτώσεων τούτων, τὰ νόθα τέκνα φονεύονται ὑπὸ τῶν παρανομούντων γονέων των, διὰ νὰ μὴν ἀποκαλυφθῇ εἰς γνωστοὺς καὶ ἀγνώστους ἢ παράνομος πράξις. Καὶ ἔτσι ἐκ τοῦ ἑνὸς κακοῦ προχωροῦν εἰς δεῦτερον κακόν, χειρότερον τοῦ πρώτου. Διότι εἰς τὴν δευτέραν πτῶσιν ὑπάρχει αἷμα ἀθῶον, εἰς τὸ ὅποιον ἐμβάπτουν τὰς χεῖρας των οἱ παράνομοι γονεῖς.

Κατὰ τὸ χρονικόν, λοιπόν, διάστημα τοῦ ἀρραβῶνος ἐπιτρεπτή εἶναι μόνη ἡ τιμία καὶ ἀξιοπρεπῆς συζήτησις τῶν δύο μελλονύμφων. Συζητήσεις, ἢ ὅποια θὰ ἀποκαλύψῃ τὸν ἔσω κρυπτὸν ἀνθρώπινον χαρακτήρα ἀμφοτέρων. "Ἐνεκεν τούτου ἡ μνηστεία,

"πρέπει νὰ εὐλογῆται τὸ ἀργότερον ἐντὸς δύο ἐτῶν, ἂν εἰς τὸν ἴδιον τόπον εὐρίσκηται ὁ ἀρραβωνιαστικὸς μετὰ τῆς μνηστῆς. Εἰ δὲ λείπει, νὰ εὐλογῆται, δηλαδὴ νὰ γίνεται ὁ γάμος, εἰς τρία ἔτη τὸ ἀργότερον κατὰ τὸν Βλάσταριν." (*Ἴδε Συμεὼν Θεσσαλ. ΑΠΑΝΤΑ Τόμ. Β. σελ. 267*).

Ἡ παράτασις τῆς μνηστείας ἐπ' ἄρκετὸν χρονικὸν διάστημα, ἐγκυμονεῖ κινδύνους διαλύσεως τῆς συμφωνίας, ἀλλὰ καὶ κινδύνους ἠθικοὺς μὲ ἀπροβλέπτους συνεπειάς. Οὐδέποτε ὁ διάβολος ἐπιθυμεῖ νομίμους δεσμούς, ἀλλὰ παρανόμους καὶ ἀμαρτωλοὺς. Δὲν ἀρέσκειται νὰ βλέπῃ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ νὰ εὐλογοῦνται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ μυστήριον τοῦ γάμου, ἀλλὰ νὰ περιπίπτουν εἰς σαρκικὰς ἀμαρτίας. Ἀφοῦ δὲ παρέλθῃ ἄρκετὸν χρονικὸν διάστημα, τοὺς διαλύει παντελῶς, διότι δῆθεν δὲν συμφωνοῦν εἰς τὸν χαρακτήρα. Ἐπρεπε, δηλαδὴ, κατὰ τὴν πλάνην τοῦ διαβόλου, νὰ χορτάσουν τὴν ἀμαρτίαν διὰ νὰ ἀντιληφθοῦν κατόπιν ὅτι δὲν συμφωνοῦν νὰ εὐλογηθοῦν μὲ τὸ μυστήριον τοῦ γάμου. Τὸ δὲ ἐπικρατοῦν σήμερον σύνθημα πόρνευσε διὰ νὰ παντρευθῆς διαφορετικὰ θὰ παραμείνῃς στὸ ράφι εἶναι καθαρὸ δόλωμα τῆς κολάσεως.

Φοβερὰ ἡ πλάνη τοῦ διαβόλου. Διότι ἐπιτυγχάνει δύο τινα:

Πρῶτον, ἂν φθάσουν οἱ ἀρραβωνιασμένοι εἰς τὸ μυστήριον τοῦ γάμου, δὲν ἔχουν τὴν πρέπουσαν καθαρότητα. Ἀκάθαρτοι ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν, πλησιάζουν τὸ καθαρὸν μυστήριον... Καὶ

Δεύτερον, ἂν δὲν φθάσουν εἰς τὸ μέγα μυστήριον καὶ διαλυθοῦν, ὁ διάβολος πανηγυρίζει διὰ τὸ κατόρθωμά του. Ἡ τὸ πρῶτον ἢ τὸ δεύτερον, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει φόβος Θεοῦ, τὸ κέρδος εἶναι τοῦ διαβόλου.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἡμεῖς τονίζομεν καὶ παρακαλοῦμεν. Ἐπειδὴ ἡ ἠθικὴ κατάπτωσις τῶν ἡμερῶν μας ἔφθασεν εἰς τὸ χειρότερον σημεῖον, νὰ γίνεται ἀπ' εὐθείας ἱερολογία τοῦ γάμου. Διότι,

"χωρὶς μνηστείας καὶ ἀρραβῶνος ὁ γάμος γίνεται κατὰ τὴν διάγνωσιν τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Νικολάου τοῦ ἐπὶ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ" (*Ἴδε ἀνωτέρω Τόμ. Β σελ. 267*).

Είναι φοβερόν τὸ ἀμάρτημα, εἰς ὠρισμένας περιοχὰς τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἀρραβῶνος, οἱ γονεῖς νὰ παρέχουν εἰς τοὺς μνηστευομένους συζυγικὸν θάλαμον.

- Ἀπὸ τώρα λέγουν -εἰς τὸν νεαρὸν μνηστῆρα- εἶναι δικιά σου. Κάνε τὴν ὅ,τι θέλεις.....

Ἡ Ἐκκλησία ἀπαγορεύει τοῦτο αὐστηρῶς.

“Σφοδρῶς πρέπει νὰ κωλυθῆ ἡ κατάρτος αὐτῆ συνήθεια, ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ εἰς πολλοὺς τόπους -προσθέτει ὁ ἴδιος ἐκκλησιαστικὸς πατὴρ τῆς Θεσσαλονίκης κατὰ τὴν νεαρὰν τοῦ βασιλέως Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ- νὰ εἰσέρχονται οἱ μνηστῆρες ἐντὸς τῆς οἰκίας τῶν μνηστῶν τῶν προτοῦ νὰ Εὐλογηθῶσι.”

Συνεχίζει δὲ καὶ τονίζει διὰ ποῖον λόγον προτρέπει καὶ ἀπαγορεύει τὴν συχνὴν ἐπαφὴν τοῦ ἀρραβωνιαστικοῦ μετὰ τῆς μνηστῆς του.

“Διότι, λέγει, διὰ τὴν συχνὴν θεωρίαν καὶ συνομιλίαν, τὴν ὁποίαν κάμνουσιν αὐτοὶ μὲ αὐτάς, ἀνάπτουσιν ἔνεκα τοῦ ἔρωτος καὶ πολλάκις μίγνυνται μὲ αὐτάς πρὸ τοῦ γάμου.” (Ἴδε ἀνωτέρω Τόμ. Β σελ. 267).

Προσθέτει δὲ καὶ τὴν ἀκόλουθον πατερικὴν τοῦ παρὰ- κλησιν:

“Ὅθεν, διὰ νὰ κοπῆ ἡ μεγάλη παρανομία αὐτῆ, πρέπει καὶ οἱ γονεῖς τῶν παιδίων νὰ μὴν ἀφήνωσιν αὐτὰ νὰ συνομιλῶσι μὲ τὰς μνηστὰς αὐτῶν.”

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, ὁ νόμος τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας θὰ προκαλέσῃ τοὺς εἰρωνικοὺς γέλωτας τῶν ἀναγνωστῶν καὶ αὐθορμήτως θὰ ἀκουσθοῦν οἱ λόγοι:

- Εἰς ποίους καιροὺς ζῆ ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου τοῦτου; Διὰ τὰ ἀκατόρθωτα ὁμιλεῖ; Εἰς ποίους καιροὺς μᾶς ἐπιστρέφει; Αὐτὰ ἐγένοντο πρὸ ἑκατὸν ἐτῶν. Δὲν γνωρίζει ὅτι ὁ κόσμος ἄλλαξε καὶ ὅλα ἄλλαξαν;

Πλὴν ὅμως.

“...Ἐκεῖνοι οἱ Χριστιανοὶ ὅπου κατηγοροῦν τοὺς ἀνθρώπους ὅπου ζητοῦν νὰ χαλοῦν τὰς ἀμαρτωλὰς συνηθείας καὶ νὰ κατασταίνουσιν ἄλλας καλὰς καὶ ἀγίας συνηθείας, πολὺ χειρότεροι εἶναι καὶ ἀπὸ τοὺς δαίμονας. Αὐτὸ τονίζει ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης εἰς τὴν ΧΡΗΣΤΟΘΕΙΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ σελὶς 27, διὰ νὰ φημῶσιν τοὺς νεοτερίζοντας καὶ νὰ περιορίσῃ τὸ μεγάλο κακὸ ποῦ γίνεται σήμερον.”

Ἀκριβῶς τοῦτο τονίζομεν καὶ ἡμεῖς. Ἐπειδὴ διεκόπησαν οἱ δεσμοὶ τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦτο καὶ τὰ πλέον δυσάρεστα γεγονότα διαπράττονται καὶ γίνονται φανερά. Αὐτὸ τονίζει ἐπακριβῶς καὶ ὁ ἱερὸς Ψαλμωδὸς τῆς ἐκκλησίας μας, θέλων νὰ ὑπενθυμίσῃ εἰς τὸν σημερινὸν ἄνθρωπον τὴν ἀπόστασιν, ποῦ τὸν χωρίζει ἀπὸ τὸν Θεὸν λόγῳ τῆς παρακοῆς.

3. Διαρρήξωμεν τούς δεσμούς αὐτῶν καὶ ἀπορρίψωμεν ἀφ' ἡμῶν τὸν ζυγὸν αὐτῶν.

Οἱ δεσμοὶ τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου συνεχῶς διακόπτονται ἀπὸ τὸν Θεόν. Οὐδεμίαν σχέσιν θέλει νὰ ἔχη μετὰ τοῦ φωτός. Ἀρέσκειται νὰ ζῆ εἰς τὸ σκότος, νὰ ἐργάζεται εἰς τὸ σκότος καὶ νὰ ἀναπνέη δυσσομίαν γινόμενος ἀντικείμενον τῆς χλεύης καὶ τῆς ὀργῆς τοῦ οὐρανοῦ. Δι' αὐτὸ συμπληρώνει ὁ προφητὰναξ Δαυὶδ, ὅτι

4. ὁ κατοικῶν ἐν οὐρανοῖς ἐκγελάσεται αὐτούς, καὶ ὁ Κύριος ἐκμυκτηριεῖ αὐτούς.

5. Τότε λαλήσει πρὸς αὐτούς ἐν ὀργῇ αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ ταραξεί αὐτούς. (Ψαλμ.2, 3-5).

3. Εἶπαν τὰ ἔθνη καὶ οἱ βασιλεῖς οὗτοι μεταξύ των. Ἄς συντρίψωμεν τούς δεσμούς ὑποτελείας ἡμῶν εἰς τὸν Κύριον καὶ τὸν Χριστὸν Του, καὶ ἄς ἀποτινάξωμεν μακρὰν ἡμῶν τὸν ζυγὸν αὐτῶν.

4. Αὐτὸς ὅμως, ὁ ὁποῖος κατοικεῖ εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, ὁ Θεός, θὰ περιγελάσῃ τὰς ἐνεργείας των, καὶ ὁ Κύριος θὰ περιφρονήσῃ καὶ θὰ χλευάσῃ μὲ ἐλαφρὰν ἐκπινοὴν ἢ κίνησιν τῶν μυκτηρίων Του αὐτούς καὶ τοὺς θυμούς των.

5. Εἰς τὸν κατάλληλον δὲ αὐτὸν χρόνον θὰ ὀμιλήσῃ μὲ ὀργὴν πρὸς αὐτούς διὰ γεγονότων, καὶ μὲ τὴν τρομερὰν ἐκρηξίν τοῦ θυμοῦ Του θὰ τοὺς συνταράξῃ καὶ ἀναστατώσῃ.

Ἄπαγορεύεται κάθε ἀποπλάνησις τῆς γυναικὸς μὲ τὴν δικαιολογίαν τῆς γνωριμίας (!) καὶ τῆς ὑποσχέσεως τοῦ γάμου. Τὸ "θα" ἐσπάρη εἰς τὴν γῆν καὶ δὲν

ἐβλάστησε. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον τὰς περισσοτέρας φορὰς αἱ ὑποσχέσεις δὲν πραγματοποιοῦνται. Καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ κόρη πρέπει νὰ προσέχη ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ τὴν ἀγνότητά καὶ τὴν τιμὴν τῆς. Ὅποιος ἀγαπᾷ περιμένει.

Ἡ γνωριμία δύναται νὰ γίνῃ εἰς καθαρῶς οἰκογενειακὸν περιβάλλον, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ πονηρία. Ἡ γνωριμία διακρίνεται ἀπὸ ἀνωτερότητα, ἀπεριόριστον σεβασμὸν ἀπέναντι τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀξιοπρεπειᾶς τοῦ ἐνὸς προσώπου πρὸς τὸ ἄλλο.

Χαρακτῆρες πλήρως ὅμοιοι ἐπὶ τῆς γῆς δὲν ὑπάρχουν. Χαρακτῆρες μὲ ὀλιγωτέρας ἀδυναμίας ὑπάρχουν. Οὔτε ἄγγελοι κατοικοῦν ἐπὶ τῆς γῆς. Μόνον ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι φέρουν σάρκα. Ὁ ἔσω ἄνθρωπος, ὁ ἀφανὴς καὶ κρυπτὸς, ὅταν διακρίνεται διὰ πνευματικὴν ζωὴν, περιορίζει κατὰ τὸ δυνατόν τὰς ἀνθρωπίνους ἀδυναμίας καὶ ἐλαττώματα. Ἡ πνευματικὴ ζωὴ ἐγγυᾶται ἰσόβιον συζυγικὴν ἁρμονίαν ἀνοχῆς, ἀλληλοκατανοήσεως, συνεργασίας καὶ συμπαραστάσεως.

Ἡ περισσότερα γνωριμία τῶν δύο μελλονύμφων πρέπει νὰ ἀφιερωθῇ εἰς ἔρευναν:

- Μήπως ὁ μνηστὴρ εἶναι μέθυσος, ὀκνηρός, χαρτοπαίκτης, κλέπτης, ἄσωτος, ναρκομανὴς, καπνιστής, ἄπιστος πρὸς τὸν Θεόν, ἀσεβὴς πρὸς τὰ ἱερά καὶ τὰ ὅσια, ζηλότυπος, αὐταρχικός, τύραννος, ἀσπλαγχνος, ὑπερόπτης, ἀναιδὴς εἰς τοὺς τρόπους καὶ τὴν συμπεριφορὰν, ἄπιστος εἰς τὸν συζυγικὸν βίον, σπάταλος, φιλάργυρος, ἀδιάφορος πρὸς τὴν οἰκογένειαν, ἀδιάφορος πρὸς τὰ πνευματικὰ του καθήκοντα, πρὸς τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν κ.τ.λ.

Ὁ μνηστὴρ ἐπίσης πρέπει νὰ προσέξῃ, μήπως ἡ μέλλουσα σύζυγός του εἶναι κοσμικὴ καὶ ἀρέσκειται εἰς τὴν ἄσεμνον μόδα, εἰς τὸν τουρισμὸν καὶ τὰς συχνὰς ἐκδρομὰς, εἰς τὰς κοσμικὰς συνάξεις καὶ ἀσέμνους χορούς, εἰς τὴν ὀκνηρίαν καὶ τὴν ἀκαθαρίαν, εἰς τὴν ἀπιστίαν πρὸς τὸν σύζυγον, εἰς τὸ κάπνισμα καὶ τὸ χαρτοπαίγνιον; Μήπως εἶναι γλωσσώδης, διότι

“φοβερά ἐστὶν ἡ θάλασσα ἐν τρικυμῷ φοβερωτέρα δὲ ἡ γυνὴ ἐν ἐξάψει”.

Καὶ πάλιν.

Κρεῖσσον οἰκεῖν ἐν γῆ ἐρήμῳ ἢ μετὰ γυναικὸς μαχίμου καὶ γλωσσώδους καὶ ὀργίλου. (Παροιμ. 21,19).

Μήπως εἶναι ὑπερήφανος, ἐριστικὴ καὶ φιλόνεικος. Μήπως ἀρέσκειται νὰ καταρᾶται καὶ νὰ κατηγορῆ, νὰ ζηλεύῃ καὶ νὰ ὑποπτεύεται, νὰ εἶναι σπάταλος καὶ νὰ ἀρέσκειται νὰ διασκορπίζῃ τὸν ἰδρώτα καὶ τὰς οἰκονομίας τοῦ συζύγου καὶ τὰ ὅμοια.

Μία τοιαύτη μητέρα ποῖαν ἀνατροφὴν θὰ δώσῃ εἰς τὰ τέκνα της; Δι’ αὐτὸν τὸν λόγον ἡ γνωριμία πρέπει νὰ στρέφεται εἰς τὴν ὡς ἄνω ἔρευναν. Εἰς αὐτὴν ἐγκεῖται ἡ δυσκολία καὶ ὄχι εἰς τὴν σαρκικὴν γνωριμίαν. Ἡ ἁμαρτία δὲν χρειάζεται ἀγῶνας διὰ νὰ γίνῃ. Ἐνα μόνον βῆμα, καὶ ἡ ἁμαρτία σὲ σκεπάζει καὶ σὲ περιούει, ὅπως ἀπαράλλακτα σκεπάζει καὶ πνίγει τὸν ναυαγὸν ἢ τρικυμώδης θάλασσα.

Χαρακτῆρες πνευματικοὶ ἐγγυῶνται, ἐπιτυχησὶν καὶ εὐλογημένον γάμον.

2. Ὁ Γάμος.

Τὸ μυστήριον τοῦ γάμου, ὅπως καὶ κάθε μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας, ἔχει ὁρατὰ καὶ ἀόρατα σημεῖα, διὰ τῶν ὁποίων ὀλοκληρῶνεται. Εἰς τὸ μυστήριον τοῦ γάμου ὁρατὰ σημεῖα εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τῶν εὐχῶν ὑπὸ τοῦ ἱερουργούντος τὸ μυστήριον ἱερέως ἢ ἐπισκόπου. Ἡ

ἐπίθεσις τῶν χειρῶν τοῦ λειτουργοῦ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν νεονύμφων. Τὸ κοινὸν ποτήριον τοῦ οἴνου. Τὰ στέφανα καὶ οἱ ἀρραβῶνες-δακτυλῖδια. Αἱ λαμπάδες καὶ οἱ παράνυμφοι.

Ἄορατα σημεῖα τοῦ μυστηρίου εἶναι ἡ κατερχομένη ἐπὶ τῶν νεονύμφων θεῖα χάρις τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, ἡ ἐνώνουσα μὲ δεσμὸν ἀρρηκτον καὶ μυστηριώδη αὐτοὺς εἰς σάρκα μίαν ,παρισταμένων ἀοράτως ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων.

Τὴν πρώτην παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ μυστήριον τοῦ γάμου εὐρίσκομεν εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας. Ἐκεῖ ἐγένετο γάμος καὶ

“ἐκλήθη ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον”. (Ἰωαν.2,1-11).

..ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὕδρια λίθινα ἕξ κείμενα.. (Ἰωάν.2,6)

Ἐκεῖ διὰ τῆς παρουσίας Του ὁ Ἰησοῦς κατέστησε τίμιον τὸν γάμον. Ἡ ἐκκλησία τονίζει τὸ γεγονός τοῦτο ἰδιαίτερος, ὅταν λέγη πρὸς τὸν Κύριον:

“Ἴνα φανερώσης, ὅτι σὸν θέλημά ἐστίν ἡ ἔννομος -οὐχὶ ἡ παράνομος- συζυγία καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς παιδοποιία.” (Ἴδε Μικρὸν Εὐχολόγ. Σελ. 125. Ἐκδῶσ. 11η Ἀπ. Διακ.).

Ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς πλάσεως καὶ δημιουργίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους εὐρίσκομεν τὸν γάμον ὡς μυστήριον τῆς φύσεως. Ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν Ἀδὰμ καὶ ἔθεσεν αὐτὸν βασιλέα ὁλοκλήρου τῆς κτίσεως. Εἶδεν ὅμως ὁ Θεός, ὅτι

“Οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον ἐπὶ τῆς γῆς ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν κατ’ αὐτόν καὶ λαθὼν μίαν τῶν πλευρῶν αὐτοῦ, ἐπλάσας γυναῖκα, ἣν ἰδὼν Ἀδὰμ εἶπε Ὁ τοῦτο νῦν ὁστοῦν ἐκ τῶν ὁστών μου καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς μου αὕτη κληθήσεται γυνή, ὅτι ἐκ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἐλήφθη αὕτη.....” (Ἐνθα ἀνωτέρω σελίς 126-127).

Ἡ Ἐκκλησία, διὰ τὴν καθοδηγήσει τοὺς νεονύμφους εἰς τὴν εὐάρεστον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ συζυγίαν, κατὰ τὴν ὥραν τῆς τελετῆς τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου, ἀναφέρει ἐκ τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης παραδείγματα ἐκλεκτῶν συζύγων πρὸς μίμησιν. Παρουσιάζει ἀνδρόγυνα ἀγιότητος ὅπως,

“τὸν Ἀβραὰμ καὶ τὴν Σάρραν, τὸν Ἰσαὰκ καὶ τὴν Ρεβέκκαν, τὸν Ἰωσήφ καὶ τὴν Ἀσινέθ, τὸν Μωσῆα καὶ τὴν Σεμφώραν, τὸν Ἰωακείμ

καὶ τὴν Ἄνναν, τὸν Ζαχαρίαν καὶ τὴν Ἐλισάβετ.”

Ὁ γάμος συμβολίζει τὸ μέγα μυστήριον τῆς μεγάλης μυστικῆς ἀλήθειαν τῆς ἐνώσεως Χριστοῦ καὶ ἐκκλησίας. (Ἐφεσ. 5, 32). Ἐπειδὴ δὲ ὁ γάμος εἶναι μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας πρέπει νὰ εἶναι τίμιος καὶ νόμιμος. Ὡς ἐκ τούτου τίμιος πρέπει νὰ εἶναι ὁ νυμφίος καὶ ἡ νύμφη, δηλαδὴ καθαροὶ καὶ ἀγνοί. Ὁ Νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας Χριστὸς εἶναι ἀπολύτως καθαρὸς καὶ ἀμίαντος καὶ δι’ αὐτὸ ζητεῖ καθαρὸς τοὺς μελλονύμφους. Ἡ ἀγνότης τοῦ σώματος εἶναι διὰ τὴν τέλει τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου ἀπαραίτητος προϋπόθεσις.

“Εἰ δὲ καὶ εἶναι ὁ γάμος νενοθευμένος καὶ πλήρης ρύπου καὶ ἀκαθαρσίας, πῶς δύναται νὰ εἶναι ἐκεῖ ὁ Χριστὸς -λέγει ὁ τῆς Θεσσαλονίκης Συμεὼν- ὁ καθαρῶτατος καὶ Ἅγιος καὶ ἄμωμος τῶν ψυχῶν Νυμφίος;”

ὑποτίθεται, ὅτι οἱ νεόνυμφοι ἠγωνίσθησαν καὶ ἐνίκησαν καὶ ἐφυλάχθησαν ἀγνοί καὶ καθαροί. Διὰ τοῦτο μετὰ τὴν νίκην ἀναμένεται ὁ στέφανος διὰ τοὺς νικητάς. Βάλλονται στέφανοι ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, διὰ νὰ ἀποδειχθῇ, ὅτι ἐνώνονται καθαροὶ καὶ ἄσπιλοι καὶ ὅτι ἐφύλαξαν τὴν παρθενίαν των ἕως τὸν γάμον. Αὕτη εἶναι ἡ σημασία τῶν λευκῶν στεφάνων, διὰ τῶν ὁποίων ἡ ἐκκλησία στεφανώνει τοὺς νεονύμφους. Ἐκείνους, δηλαδὴ, ποὺ συμφώνως πρὸς τὸν θεῖον νόμον ἠγωνίσθησαν καὶ ἐνίκησαν

“ἐὰν δὲ καὶ ἀθλή τις, οὐ στεφανοῦται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ.” (Τιμθ. Β 2-5).

Δηλαδή,

ἐὰν κανεῖς λαμβάνῃ μέρος εἰς ἀθλητικούς ἀγῶνας, δὲν στεφανώνεται, ἐὰν δὲν ἀγωνισθῇ συμφώνως μὲ τοὺς νόμους τῆς ἀθλήσεως.

- Ἡ ἱεουργία τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου

“εἶναι ἔργον ἴδιον τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ χωρὶς τῆς γνώμης του δὲν εἶναι τρόπος νὰ συστηθῇ γάμος.”

Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι ἀδύνατον νὰ παρευρίσκειται εἰς ὅλους τοὺς γάμους - εἰμὴ μόνον εἰς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ὁ ἴδιος κρίνει, ὅτι δύναται νὰ παρευρεθῇ,

“μὲ ἄδειαν τοῦτο δίδεται εἰς τοὺς ἱερεῖς ὡς ἴδιον ἔργον τοῦ Ἐπισκόπου.”

ἐκκλησίας. Ἀπαραιτήτως δὲ τὸ μυστήριον ἱεουργεῖται ὑπὸ ἱερέως καὶ οὐχὶ λαϊκοῦ τινος ἀνδρὸς ἢ γυναικός(!). Λαϊκοὶ τελοῦν γάμον μόνον εἰς τὸν Προτεσταντισμὸν καὶ τοὺς μάρτυρας τοῦ Ἰεχωβά, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν μυστήρια.

Οὐδέποτε τὸ μυστήριον τελεῖται εἰς τοὺς Δήμους καὶ εἰς τὰς Κοινότητες καὶ τὰς ἀγορὰς ὑπὸ Δημάρχων ἢ ἄλλων λαϊκῶν προσώπων. Διότι τοῦτο εἶναι κεκαλλωπισμένη πορνεία, διακωμῶδῆσις τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ, παρισταμένων λεγεῶνων δαιμονίων καὶ οὐχὶ τοῦ Νυμφίου τῆς Ἐκκλησίας.

“Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν”
(Ἐφεσίους 5, 32)

Δηλαδή :

Ἡ ἀλήθεια δὲ αὐτὴ περὶ τῆς Ἐκκλησίας, ποῦ ἕως τώρα ἦτο ἄγνωστον μυστήριον καὶ μᾶς ἀπεκαλύφθη ἀπὸ τὸν Θεόν, εἶναι μεγάλης σημασίας. Λέγω δὲ τοῦτο ἀναφερόμενος εἰς τὴν πνευματικὴν ἔνωσιν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας. Ὅτι, δηλαδὴ, ἐλέχθη εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς δημιουργίας περὶ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναίκος, τὸ αὐτὸ ἐπληρώθη καὶ ἐπραγματοποιήθη διὰ τῆς μυστικῆς ἐνώσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον οἱ πιστοὶ εἰς τὸν Χριστὸν ἀπέχουσι ἀπὸ τοὺς λεγομένους πολιτικούς γάμους, διότι συνευδοκοῦσι τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους. Αὐτὸ παραγγέλλει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὅταν προτρέπει τοὺς πιστοὺς καὶ λέγει πρὸς αὐτούς.

“Καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ ἐλέγχετε”
(Ἐφ. 5,11).

“Καὶ νὰ μὴ συμμετέχετε εἰς τὰ ἔργα τοῦ σκότους, ποῦ εἶναι ἄκαρπα καὶ ἐπιβλαβῆ. Οὔτε κἂν καὶ νὰ τὰ ἀνέχεσθε, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ τὰ ἐλέγχετε καὶ νὰ τὰ παρουσιάσετε εἰς τὰ μάτια ὅλων ἐπιβλαβῆ καὶ ὀλέθρια.”

Διὰ τὸ μυστήριον τοῦ γάμου ἡ ἐκκλησία τονίζει τὴν ἀδιάλυτον ιδιότητά του, ὅτι οὐδέποτε διαλύεται.

“Οὓς ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω”.

Ὁ δὲ ἱερός Χρυσόστομος ἀναφέρει, ὅτι μύρια διαζύγια καὶ ἂν λάβῃ ὁ ἄνθρωπος, οὐδέποτε διαλύεται τὸ μυστήριον τοῦ γάμου. Εἰς μίαν μόνην περίπτωσιν ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε τὸ διαζύγιον. Καὶ τοῦτο διὰ τὴν σκληροκαρδίαν τοῦ ἀνθρώπου.

“Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην.” (Μαρκ.10,5).

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν τοὺς δούλους Σου οὓς ἠυδόκησας συναφθῆναι ἀλλήλοις ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διαφύλαξον..

Ὅταν οἱ Φαρισαῖοι ἐζήτησαν δικαιολογίαν ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν περὶ τοῦ διαζυγίου, τὸ ὁποῖον ὁ Μωυσῆς ἐπέτρεψε νὰ δίδεται, τότε ὁ Ἰησοῦς ἐξήγησε διὰ ποῖον λόγον ἐπέτρεψε τοῦτο.

“Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη καὶ τοὺς εἶπεν: Ὁ Μωυσῆς ἀπέβλεψεν εἰς τὴν σκληρότητα τῶν καρδιῶν σας καὶ τὴν ἄξεστον καὶ ἀπολίτιστον φύσιν σας καὶ δι’ αὐτὸ ἔγραψε τὴν ἐντολὴν αὐτὴν διὰ νὰ σᾶς προφυλάξῃ ἀπὸ μεγαλύτερα κακά. Διότι καὶ εἰς φόνον ἀκόμη

θὰ ἦτο δυνατόν νὰ φθάσετε, διὰ νὰ ἀπαλλαγῆτε ἀπὸ τὴν ἀνεπιθύμητον γυναίκα σας.”

Ἡ περίπτωση, λοιπόν, τοῦ διαζυγίου κατὰ τὴν Καινὴν Διαθήκην εἶναι μία καὶ μόνη, ἡ πορνεία. Ὅταν, δηλαδή, ὁ εἷς ἐκ τῶν συζύγων ἀπατᾷ τὸν ἄλλον. Αἱ διάφοροι ἄλλαι δικαιολογίαι εἶναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἀδικαιολόγητοι, διότι ὁ Θεὸς τονίζει:

“Σὰς λέγω δὲ τοῦτο. ὅτι ὅποιος χωρίζει τὴν γυναίκα αὐτοῦ δι’ οἰανδήποτε ἄλλην αἰτίαν πλὴν τῆς πορνείας, καὶ νυμφευθῆ ἄλλην, διαπράττει μοιχείαν” (Ματθ. 19,9).

Εἷς τὸ σημεῖον τοῦτο πρέπει νὰ λεχθῆ, ὅτι ὁ πολέμιος τῆς Ὁρθοδοξίας πάπας τῆς Ῥώμης οὐδόλως παρέχει διαζύγια εἰς τοὺς πιστοὺς του, διότι παρερμηνεύει τὸν λόγον τοῦ Κυρίου περὶ διαζυγίου.

3. Ἐντὸς τοῦ ναοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ὅπως ἐτονίσθη, τὸ μυστήριον τοῦ γάμου κανονικῶς τελεῖται ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ ναοῦ. Ἐντὸς τοῦ χώρου τοῦ ναοῦ τὰ πάντα ἐμπνέουν σεβασμόν, διότι ὁ τόπος εἶναι ἅγιος καὶ ὁ προσερχόμενος ἕνα μόνον ἔχει σκοπόν, τὴν προσευχὴν καὶ μόνον τὴν προσευχὴν πρὸς τὸν καρδιογνώστην Θεόν. Τὰ μεγαλεῖα καὶ αἱ ματαιότητες τῆς ἐπιδείξεως εἶναι ἁμαρτωλά. Ἡ ἐξεζητημένη ἀμφίεσις προσώπων, ποὺ δεικνύει ἀσέβειαν πρὸς τὸν ἱερὸν χώρον τοῦ ναοῦ εἶναι ἀπαγορευμένη καὶ ἔνοχος κατὰ τὴν δικαίαν κρίσιν τοῦ Θεοῦ.

ΕΚΕΙΝΟΣ ἐκάλεσε τὸν Μωυσῆν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, ὅταν ὁ ἐκλεκτὸς ἐκεῖνος δοῦλος τοῦ Θεοῦ, εἶδε τὴν βάτον καταφλεγομένην καὶ μὴ κατακαιομένην.

“Λύσαι τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ σὺ ἔστηκας, γῆ ἁγία ἐστὶ”.
(Ἐξοδ. 3,5).

“Αὐτὸς δὲ ὁ ναὸς τὸν φαινόμενον τοῦτον κόσμον παριστᾷ καὶ τὰ ὑπεράνω μὲν τοῦ ναοῦ αὐτὸν τὸν ὀρώμενον οὐρανόν, τὰ δὲ κάτω τὰ ἐπίγεια καὶ αὐτὸν τὸν παράδεισον. Τὰ δὲ ἔξωθεν τὰ κατώτερα μέρη καὶ τὴν γῆν μόνον αὐτὴν δι’ ἐκείνους, ὅσοι ζῶσιν ἀναλόγως καὶ δὲν ἔχουσιν ὑψηλότερόν τι” (Ἴδε ΑΠΑΝΤΑ Συμεῶν Θεσσαλονίκης Τόμ. Α σελ. 224).

Ἡ ἐπιμονὴ τοῦ στολισμοῦ τοῦ ἱεροῦ χώρου τοῦ ναοῦ μὲ ἄνθη καὶ ἄλλας ματαιοδοξίας -ἔθιμα παπικὰ- δὲν ἔχει θέσιν εἰς τὸ μυστήριον. Τὸ μυστήριον τοῦ γάμου ἀπαιτεῖ ταπεινώσιν, προσευχὴν, καθαρότητα καὶ ἀγνότητα.

Ἀπαραίτητα ὀρατὰ σημεῖα διὰ τὴν ἱεουργίαν τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου εἶναι,

- Ἡ παρουσία τοῦ νυμφίου καὶ τῆς νύμφης εἰς τὸν ναόν. (ἐπειδὴ ὁ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας λαμβάνει γυναίκα).
- Τὰ δακτυλίδια ἀπὸ χρυσόν, διὰ νὰ ἀποδεικνύουν τὴν καθαρότητα τοῦ νυμφίου καὶ τῆς νύμφης.
- Λευκαὶ λαμπάδες ἢ προτιμώτερον ἐκ καθαροῦ κηροῦ διότι καθαροὶ καὶ λευκοὶ ἀπὸ ἁμαρτίαν πρέπει νὰ εἶναι οἱ νεόνυμφοι, καὶ ὅπως ὁ Θεὸς εἶναι φῶς, οὕτω φῶς πρέπει νὰ εἶναι ὁ νυμφίος καὶ ἡ νύμφη κατὰ τὴν προτροπὴν τοῦ Κυρίου:

“Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς” (Ματθ. 5, 16).

- Ποτήριον οἴνου, τὸ λεγόμενον κοινὸν ποτήριον, τὸ ὁποῖον δηλοῖ τὴν ὁμοφροσύνην καὶ κοινωνίαν τοῦ βίου καὶ εὐφροσύνην. Αὐτὸ τὸ ποτήριον μεταδίδεται μόνον τοῖς συναφθεῖσι πρὸς γάμου κοινωνίαν καὶ εἰς οὐδὲν ἕτερον πρόσωπον. Συμβολίζει δὲ ἐκτενέστερον τὴν μεταξὺ τῶν συζύγων κοινήν συμμετοχὴν τῆς χαρᾶς, τῆς λύπης, τῶν δυσκολιῶν τῆς ζωῆς, τῶν θλίψεων καὶ παντὸς ἄλλου, τὸ ὁποῖον ἐπιτρέπει ὁ Θεός. Δι’ αὐτὸν τὸν λόγον μεταδίδεται ἐξ ὀλοκλήρου μόνον εἰς τοὺς νεονύμφους.
- Ὁ ἀνάδοχος ἢ παράνυμφος ἢ σύντεκνος -ὅπως ὀνομάζουσι τούτον εἰς ὠρισμένα μέρη τῆς Ἑλλάδος,- ὅστις λαμβάνει θέσιν πατρός, καὶ διδάσκαλος γίνεται τῆς ὁμοφροσύνης καὶ ἀγαθῆς συζυγίας.
- Οἱ γονεῖς καὶ οἱ νονοὶ τῶν νεονύμφων, οἱ ὁποῖοι ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ παρίστανται εἰς τὸ μυστήριον, παρεκτὸς λόγου μὴ ἐπιτρέποντος τὴν παρουσίαν των. Τὰ στέφανα καὶ οἱ ἀρραβῶνες εὐλογοῦνται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἱερᾶς ἀκολουθίας τοῦ μυστηρίου, καὶ στεφανοῦνται δι’ αὐτῶν οἱ νεόνυμφοι ὑπὸ τοῦ ἱερουργοῦντος τὸ μυστήριον ἱερέως ἢ Ἀρχιερέως.

Ὁ παράνυμφος ἢ οἱ παράνυμφοι θὰ εἶναι εἰς τὸ μέλλον οἱ ἀνάδοχοι τῶν τέκνων τῶν νεονύμφων, χωρὶς νὰ δεσμεύωνται ὅπωςδὴποτε τὰ τέκνα νὰ βαπτίζωνται ὑπ’ αὐτῶν. Καὶ τοῦτο διότι ὑπάρχουν τὰ ἀπρόοπτα, κίνδυνοι, ἀσθένειαι, ἀποστάσεις καὶ ἄλλα, τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλουν τὴν κατ’ ἐπεῖγον βάπτισιν τοῦ τέκνου, ὃ δὲ παράνυμφος δυνατὸν νὰ ἀπουσιάζῃ.

Ἡ ἐπιμονὴ τῶν παρανύμφων ἢ τῶν νεονύμφων ἢ τῶν συγγενῶν, ἢ ἐκκλησία νὰ ἀνάπτῃ, ἔσωθεν καὶ

ἔξωθεν, ὀλοκλήρον τὸν φωτισμὸν τῆς, εἶναι ἀπαιτήσεις ὑπερβολικαὶ μὲ κοσμικὸν χαρακτήρα μᾶλλον παρά πνευματικόν. Ἡ Ἐκκλησία γνωρίζει καλῶς διὰ ποίου τρόπου θὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ πιστὰ πρὸς αὐτὴν τέκνα τῆς.

Ἡ παρουσία χορωδιῶν, μὲ σκοπὸν τὴν ἐπίδειξιν, εἶναι ἐκτροπὴ ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς προσευχῆς καὶ προσδίδει ἐντύπωσιν κοσμικοῦ χαρακτήρος παρά ἐκκλησιαστικοῦ, μὲ ἀποτέλεσμα ἢ χορωδία νὰ γίνεται παρωδία. Κατὰ τὴν εἴσοδον τῶν νεονύμφων ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἢ χορωδία, διαπράττουσα φοβερὰν παρατυπίαν διὰ νὰ προσδώσῃ ἔμφασι εἰς τὴν παρουσίαν τῆς, ψάλλει, τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας σου..... Τὸ τροπάριον τοῦτο ἀνήκει μόνον εἰς τὴν ὑπέραγον μητέρα τοῦ Θεοῦ, τὴν Θεοτόκον. Οὐχὶ εἰς τοὺς νεονύμφους, εἰς τοὺς ὁποίους πλειστάκις εἶναι ἀνύπαρκτος ἢ παρθενία, καὶ οὕτως οἱ λόγοι τοῦ τροπαρίου, καὶ τὰ θεῖα πνευματικὰ του νοήματα, δὲν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὴν πραγματικότητα.

Ἡ περικοπὴ τῶν εὐχῶν ἐκ τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου, ὅπως καὶ κάθε ἄλλου μυστηρίου ἢ ἀκολουθίας ὑπὸ ἐνίων ἱερέων εἶναι ἐφάμαρτος. Οὐδέποτε δὲ λαμβάνονται ἀποφάσεις μεμονωμένοι, χάριν συντομίας ἢ ἄλλου λόγου, παρεκτὸς τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἢ τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας. Ὅτι ἢ Ἐκκλησία παρέδωκε, πρέπει νὰ τελεῖται καὶ νὰ διαφυλάττεται ἀνευ οὐδεμιᾶς παρεκκλήσεως ἢ παραλλαγῆς. Αὐτὸ σημαίνει ὑπακοὴν καὶ ἐκτέλεισιν καθήκοντος.

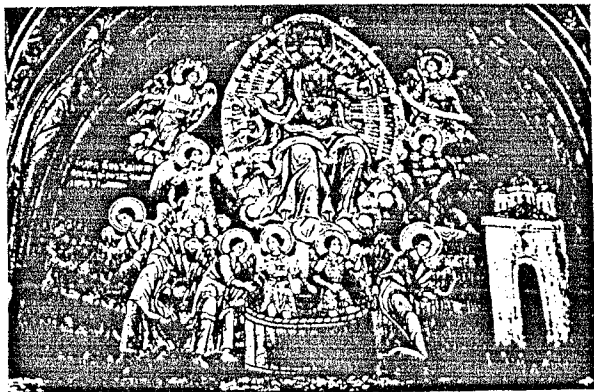
4. Μυστήριον, ὀχλαγωγία ἢ ἐπίδειξις;

Ἐντὸς τοῦ ναοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἱεουργίας τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου ἐπιβάλλεται νὰ τηρῆται ἀπόλυτος ἡσυχία καὶ τάξις. Ἡ τάξις καὶ ὁ σεβασμὸς τοῦ ἱεροῦ χώρου -ἀπαραίτητα γνωρίσματα παντὸς εὐσεβοῦς χριστιανοῦ- σημαίνουν πίστιν εἰς τὴν ἀόρατον παρουσίαν τοῦ Θεοῦ. Εἰς κάθε μυστήριον παρίσταται ἢ Ἁγία Τριάς μετὰ ἀγγελικῶν δυνάμεων.

Είναι γεγονός, ότι κατά την ώραν του μυστηρίου συναντώνται συγγενείς και φίλοι, οί όποίοι έχουν νά συναντηθοῦν από άρκετου χρόνου και ώς έκ τούτου την συνάντησιν διαδέχεται ή συζήτησις. Όμως κατά την ώραν τής τελέσεως του μυστηρίου πρέπει νά αναβάλλεται κάθε συζήτησις. Άν υπάρχει απόλυτος ανάγκη, ή συζήτησις άς γίνεται έκτός του ιερου χώρου του ναου.

Φοβερόν είναι τὸ θέαμα τῶν προσκεκλημένων εις τὸ μυστήριον τοῦ γάμου και εις τὸ μυστήριον τῆς βαπτίσεως. Δέν διαφέρει ὁ ιερὸς χώρος τοῦ ναοῦ ἀπὸ χώρον κοσμικῆς συνάξεως. Φωναί και συζητήσεις ἀπρεπεῖς και ἀνάρμοστοι. Γέλωτες και χειρονομία, πού ἐνθυμίζου ἀγοράν. Ἡ συμπεριφορὰ τῶν προσκεκλημένων ὁμοία μὲ τὴν συμπεριφορὰν εις καφενεῖα και θέατρα.....

Πρὸ τῆς θύρας τῆς εἰσόδου τοῦ ναοῦ τοῦ Θεοῦ, οἱ καπνισταὶ μεταβάλλου τὸν ιερὸν χώρον τοῦ ναοῦ ὁμοιον μὲ χώρον καφενεῖου ἄνευ οὔδεμιᾶς διακρίσεως, μὲ ἀποτέλεσμα ὁ καπνὸς τῶν ἀναμμένων τσιγάρων νά γεμίξη ἀντὶ τοῦ θυμιάματος, τὸν ιερὸν χώρον τοῦ ναοῦ, ὅπου τελεσιουργοῦνται τὰ φρικτὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ. Οἱ τολμηρότεροι δὲ τούτων εἰσέρχονται μὲ ἀναμμένον τὸ τσιγάρον ἐντὸς τοῦ ναοῦ....

(Τοιχογραφία Νάρθηκος Ἱ. Μ. Φιλοθέου, Ἁγ. Ὁρους, Ἀποκ. 14, 18-20).
Ἡ ληνὸς τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ. Σύμβολον τῆς ἐπιγείου και αἰωνίου κολάσεως, ἐξ αἰτίας τῆς κορυφώσεως τῆς ἀκολασίας, τῆς ἀμαρτωλότητος και ἀμετανοήσεως.

“Ὁχι ρύζι και ὄχλαγωγία και ἀταξία κατά τὴν ὥραν τοῦ μυστηρίου...
Φοβήθητι τοὺς ἀγγέλους τοῦ οὐρανοῦ, ἄνθρωπε.

Ἄσεβῆ εἰκόνα προσδίδου και οἱ φωτογράφοι, οἱ ὅποιοι πληροῦν διὰ καλωδίων και ἄλλων τεχνικῶν μέσων τοὺς ιεροὺς ναοὺς ἄνευ συστολῆς, διακρίσεως και σεβασμοῦ πρὸς τὸν ιερὸν χώρον και τοὺς λειτουργοὺς τῆς ἐκκλησίας. Ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ μεταβάλλεται εις στούντιο τῶν διαφόρων φωτογράφων. Ποία πρέπει νά εἶναι ή στάσις τῆς ἐκκλησίας εις τὸ σημεῖον τούτο;

Σύν τούτοις, παραδόσεις και ἔθιμα ἐξωεκκλησιαστικὰ εἰσέδυσαν εις τὸν ναὸν κατά τὴν ὥραν τῆς ιερουργίας τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου. Ἡ ιερότης τοῦ χώρου τοῦ ναοῦ περιφρονεῖται. Ἡ ἀνάρμοστος, ἐνίοτε, ἐμφάνισις τῆς ἐνδυμασίας τῆς νύμφης και παρανύμφων και τῶν προσκεκλημένων, ἐκτός ὀλίγων γυναικῶν, εἶναι τόσοσκανδαλώδης, πού διερωτᾶται κανεῖς, ἂν ἀπέμεινεν ἶχνος φόβου Θεοῦ εις τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων.

Δί' αὐτὸν τὸν λόγον -μήποτε ἐπέληθ' ἡ πώρωσις τῆς συνειδήσεως καὶ προκαλέσῃ τὸν αἰώνιον θάνατον- ἐπιβάλλεται τόσον τῶν νεονύμφων ὅσον καὶ τῶν προσκεκλημένων ἐντὸς τοῦ ναοῦ, ἢ ἀμφιέσεις νὰ διακρίνεται διὰ σοβαρότητα καὶ σεμνότητα. Τὰ ἐνάντια τούτων ὀνομάζονται βεβήλωσις τῶν ἱερῶν καὶ ὀσιῶν τῆς ἀμωμήτου Πίστεώς μας καὶ μέγα ἁμάρτημα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ἐπιφέρουν δὲ ἀντὶ τῆς εὐλογίας τὴν θεϊὰν ὀργὴν καὶ τιμωρίαν.

Τὸ ρύζι κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ μυστηρίου κατέλαβε τὸ ἐπίκεντρον τῆς προσοχῆς τῶν προσκεκλημένων. Δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν -μετὰ πάσης ἀληθείας- ὅτι εἰς πολὺ σπανίας περιπτώσεις, δύναται κανεὶς νὰ διακρίνῃ ἄνθρωπον προσευχόμενον κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἱεραουργίας τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ. Ἐξ αὐτῆς τῆς παραδόσεως -παραδόσεως ἄνευ οὐδεμιᾶς πνευματικῆς σημασίας- προέρχονται γέλωτες, φωναί, ἀνησυχίαι καὶ ἀταξίαι πρώτου μεγέθους. Ἐπακολουθοῦν πολλάκις -κατὰ περιοχάς- γρονθοκοπήματα κατὰ τοῦ νυμφίου, ῥίψις κουφετῶν, κυπαρισσομήλων, φασολίων, χαλικίων, νομισμάτων, τὰ ὁποῖα ρίπτονται μετὰ δυνάμεως καὶ ὀρμῆς πολλῆς μὲ ἀπροβλέπτους κινδύνους. Ἐκ τούτου τοῦ παραλόγου καὶ βαρβαρώδους ἐθίμου προέρχονται δυστυχήματα, τραυματισμοί, ἀπώλεια ὀφθαλμῶν, ἔριδες, ὕβρεις. Ἀπρεπεῖς ἐκφράσεις καὶ διαπληκτισμοὶ πολλάκις ἐπηκολούθησαν, εἰς τὴν ἱερὰν ἀκολουθίαν, καὶ τὸ μυστήριον μετετρέπη εἰς ὑπόθεσιν ἁμαρτίας.

Τὸ χωρίον τοῦ Ἀποστολικοῦ ἀναγνώσματος, **“ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα”** (Ἐφεσ. 5, 33), παρηρμηνεύθη δεινῶς κατὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας -ὄχι τῶν πρώτων αἰώνων, ἀλλὰ τῶν ἐσχάτων καιρῶν- καὶ κατέστη τὸ μόνον σημεῖον, ποῦ προσέχουν οἱ ἄνθρωποι. Ἀντὶ δὲ τῆς ὀρθῆς ἐρμηνείας, Ἡ γυναίκα δηλαδὴ, νὰ σέβεται καὶ νὰ τιμᾷ τὸν ἄνδρα τῆς ἐπεκράτησεν ἡ ἐρμηνεία ὅτι δῆθεν ἡ γυναίκα πρέπει νὰ τρομοκρατῆται ἐνώπιον τοῦ ἀνδρός!

Ὁ νυμφίος οὐδεμίαν ἄλλην ἀποστολικὴν προτροπὴν καὶ νουθεσίαν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν, εἰμὴ μόνον παρερμηνευμένην τὴν φράσιν, ἢ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν

ἄνδρα. Εἶναι δὲ πανέτοιμος διὰ νὰ καταφέρῃ μετὰ μανίας τὸ πάτημα εἰς τοὺς πόδας τῆς δυστυχοῦς νύμφης, διὰ νὰ ἐνθυμῆται δῆθεν, ὅτι πρέπει νὰ τὸν φοβῆται!

Παραδόσεις ἀσεβεῖς, ποῦ εἰσεπήδησαν ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία τὰς ἀποδοκιμάζει καὶ τὰς ἀπορρίπτει. Ὡς ἐκ τούτου πρέπει νὰ καταβληθῇ ἐκ μέρους τῶν ἱερῶν -οἵτινες ἐπέχουν θέσιν ποιμένος- ὅπως τὰ λογικὰ πρόβατα τῆς Ἐκκλησίας ἀποβάλουν καὶ ἐξαφανίσουν ἐκ τῆς πνευματικῆς τῶν ζωῆς τοιαῦτα βάρβαρα ἔθιμα.

Οὔτε τὸ ρύζι δύναται νὰ συμβάλῃ εἰς τὸ νὰ ριζώσῃ τὸ ἀνδρόγυνο, οὔτε τὸ μέλι, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιοῦνται εἰς πολλὰς περιοχὰς ὑπὸ ἐνίων ἱερῶν, νὰ γλυκάνῃ τὴν ζωὴν τῶν νεονύμφων. Οὔτε τὸ πάτημα δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὸν σεβασμὸν καὶ τὸν φόβον. Οὔτε -εἰς ἄλλας περιοχάς- τὸ ξέσχιμα τῆς γάτας ἐνώπιον τῶν προσκεκλημένων, διὰ νὰ φοβηθῇ ἡ νύμφη, ὅτι, ἂν διαπράξῃ ἀπιστίαν, θὰ ἔχη τὴν καταδίκην τῆς γάτας ἀπὸ τὸν...ἄνδρα. Σημειώνομεν τὰς γραμμὰς αὐτάς, διὰ νὰ ὑπενθυμίσωμεν εἰς τοὺς πιστοὺς εἰς ποῖαν κατάπτωσιν ἔφθασεν ὁ ἄνθρωπος μακρὰν τοῦ Θεοῦ.

Μάθε, ἀγαπητὲ ἀναγνώστα, ὅτι ΕΝΑΣ καὶ μόνος δύναται νὰ χαρίσῃ τὴν ἁρμονικὴν συμβίωσιν εἰς τὸ ἀνδρόγυνο. Καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ ΧΡΙΣΤΟΣ. Αὐτὸ ἄς τὸ προσέξουν ἰδιαιτέρως οἱ νεόνυμφοι. Καὶ ἡ οὐράνιος εὐλογία τοῦ Θεοῦ θὰ συνοδεύῃ διὰ παντὸς τὴν ζωὴν τῶν.

Δὲν εἶναι πρέπον νὰ παραλείψωμεν καὶ τὴν ἐπίθεσιν τῶν νεαρῶν γυναικῶν, ὅταν ἐπιπίπτουν μετὰ μανίας ἐπὶ τῶν κουφετῶν τοῦ δίσκου καὶ ζητοῦν ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς νὰ ἔχουν ἀπ' αὐτά. Κατὰ πρῶτον λόγον, ποῖαν θέσιν εἴτε εὐαγγελικὴν εἴτε πατερικὴν ἔχουν τὰ κουφέτα ἐκεῖ ὅπου τοποθετοῦνται τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, τὰ στέφανα καὶ τὰ δακτυλίδια; Ἐθιμον, ποῦ εἰσεπήδησεν ὡς κλέπτῃς εἰς τὸ μυστήριον. Ἐπιζητοῦν δὲ ταῦτα, ἐπιμόνως νεαραὶ κόραι, διὰ νὰ τὰ θέσουν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ὕπνου ὡς προσκέφαλον διὰ νὰ ἐμφανισθῇ εἰς αὐτάς ὁ μέλλων σύζυγός τῶν. Εἰδωλολατρικὸν ἔθιμον μεστὸν

ΓΑΜΟΣ: ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ἢ ΣΑΡΚΙΚΟΣ ΜΟΝΟΝ;

“Θέλω γὰρ πάντα ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτὸν ἀλλ’ ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ Θεοῦ, ὅς μὲν οὕτως, ὅς δὲ οὕτως” (Α΄ Κορινθ. 7, 7).

ΟΜΟΦΡΟΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΘΕΙΣ

5. Ὁχι δίγνωνμοι.

Οἱ μελλόνυμφοι προσερχόμενοι εἰς τὸν ναὸν διακρίνονται εἰς πνευματικούς Χριστιανούς ἢ εἰς ἀδιαφόρους ἢ χλιαροὺς μὲ κοσμικὰ φρονήματα. Ὑπάρχουν, δηλαδή, οἱ ἔχοντες ἀγαθὰς σχέσεις μὲ τὸν Θεὸν καὶ οἱ ἔχοντες ἐχθρικὰς σχέσεις μὲ ΕΚΕΙΝΟΝ.

Οἱ μέλλοντες νὰ ἔλθουν εἰς γάμου κοινωνίαν πρῶτον πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ’ ὄψιν, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται εἰς Ὁρθόδοξον πρόσωπον νὰ λαμβάνη εἰς γάμον ἑτερόδοξον, αἰρετικὸν δηλαδή πρόσωπον, ἢ ἀλλόθρησκον. Τοῦτο τὸ θέμα εἶναι πολὺ σοβαρὸν διὰ τοὺς πιστοὺς τῆς διασποράς, δι’ ὅσους δηλαδή ζοῦν εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

“Δὲν πρέπει- λέγει ὁ Συμεὼν Θεσσαλονίκης - νὰ ἐνωθῆ εἰς γάμον εἰς ὀρθόδοξος μὲ γυναῖκα ἄλλης θρησκείας μήτε γυνὴ μὲ ἄνδρα ἑτερόδοξον. ἐπειδὴ οὕτω διορίζει καὶ

ἀπιστίας. Διότι τὰς ἐλπίδας τοῦ ὁ πιστὸς ἔχει εἰς τὸν Θεὸν καὶ ὄχι εἰς τὰ κουφέτα τοῦ γάμου. Ἐξ αὐτῆς τῆς πλάνης λαμβάνει ἐξουσίαν ὁ διάβολος καὶ ἐμφανίζεται εἰς τὸν ὕπνον τῶν ἀνοήτων αὐτῶν γυναικῶν, ὡς ἐφιαλτικὸς δαίμων, ὡς ἄλογον ζῶον, ὡς ὄφιν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπέρχεται ὡς ἀποτέλεσμα ἢ ἀπελπισία καὶ μετὰ ἢ ἀπόγνωσις. Κύριε, δῶσε φῶτισιν εἰς τὸν κόσμον Σου.

Ἄς ἐπεκταθῶμεν ὀλίγον περισσότερο ἐπὶ τοῦ ἰδίου θέματος διὰ νὰ ἴδωμεν τὴν ἐπομένην πλάνην ἐκτενέστερον. Διὰ τὴν Φανουρόπιτα; Ὁχι διὰ τὸν Ἅγιον Φανούριον, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν νυμφίου. Μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας θὰ τεθῆ μέρος ἐξ αὐτῆς ὡς προσκέφαλον, διὰ νὰ ἐμφανισθῆ ὁ νυμφίος εἰς τὴν ἀνυπομονοῦσαν νεαρὰν κόρην.

Διὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναμνήσεως τοῦ θαύματος τῶν κολύβων τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου προσκομίζονται καὶ κόλλυβα διὰ τοὺς ζῶντας; Κατὰ τὸ τρίτον τοῦτο Σάββατον τῶν ψυχῶν, ἐνῶ προσάγονται ὑπὸ τῶν πιστῶν κόλλυβα διὰ τὰς ψυχὰς τῶν τεθνεώτων, αἴφνης προσάγονται κόλλυβα διὰ τοὺς ζῶντας. Αὐτὰ τὰ κόλλυβα προσκομίζονται, ἐπειδὴ γνωστὴ ἢ γειτόνισσα συνεβούλευσε νὰ τεθοῦν ὡς προσκέφαλον διὰ τὴν ἀνεύρεσιν νυμφίου!

Εἶμεθα, λοιπόν, Χριστιανοὶ ἢ ἔνεκεν ἡμῶν βλασφημεῖται τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ; Ποῖος θὰ προτιμῆσῃ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν πλάνην καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ φῶς, ὅταν τόσον σκότος βασιλεύῃ εἰς τοὺς λεγομένους Χριστιανούς;

“Τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ δι’ ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσι, καθὼς γέγραπται.” (Ῥωμ. 2, 24).

Διότι πράγματι, ἐξ αἰτίας τῶν ἰδικῶν σας ἀναισχύντων παραβάσεων, ὑβρίζεται καὶ βλασφημεῖται τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μεταξὺ τῶν εἰδωλολατρῶν, ὅπως ἔχει γραφῆ ἀπὸ τὸν προφήτην Ἡσαΐαν.

τὸ λόγιον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον λέγει: τὶς μερὶς πιστῶν μετὰ ἀπίστου;” (Β. Κορινθ.6,15).

Ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ ἔχει ἠθικὰς ἀρχὰς διαφυλάττουσα κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ τὸ παρόν, εἰς ὁλόκληρον τὸν κόσμον, τὰ ἥθη καὶ τὰ ἔθιμά της καὶ οὕτως ἐμεγαλουργεῖ καὶ μετέδιδεν καὶ μεταδίδει εἰς τὰ ἔθνη τὸ φῶς τῆς ἀληθινῆς πίστεως. Εἶναι ἀδύνατον μία ἑτερόδοξος μήτηρ, νὰ μεταδώσῃ εἰς τὰ τέκνα της τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια τῆς φυλῆς καὶ τῆς Πίστεώς μας. Οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ ἐμφυτεύσῃ εἰς αὐτὰ τὰ ἀνώτερα ἰδανικὰ τῆς αἰωνίου Ἑλλάδος. Εἶναι δὲ πολὺ λυπηρόν, κατὰ τὰς μεγάλας ἡμέρας τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα, μεταβαίνοντες ὁ μὲν ἕνας εἰς χώραν Ὀρθόδοξου λατρείας τοῦ Θεοῦ, ὁ δὲ ἄλλος εἰς Παπικοὺς ἢ Προτεσταντικοὺς χώρους λατρείας, νὰ διαχωρίζονται. Τὰ τέκνα των ποῖον ἐκ τῶν δύο θὰ ἀκολουθήσουν; Παραδείγματος χάριν:

Ὁ Ὀρθόδοξος χριστιανὸς γνωρίζει, ὅτι τὴν Μεγάλην Παρασκευὴν, ὅσον χλιαρὸς καὶ ἂν εἶναι εἰς τὴν πίστιν, θὰ νηστεύσῃ αὐστηρῶς. Ὁ Πάπας ὅμως διδάσκει τὴν Μ. Παρασκευὴν, ὁ χριστιανὸς που ἀκολουθεῖ τὰ δόγματά του, νὰ καταλύῃ αὐγὰ καὶ ψάρια. Τὸ ψάρι δηλαδὴ καὶ τὸ αὐγὸ τὴν Μεγάλην Παρασκευὴν διὰ τὸν Πάπαν σημαίνει νηστείαν! Διὰ τὸν Ὀρθόδοξον ὅμως σημαίνει ἀσέβειαν καὶ βεβήλωσιν τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου.

Δεύτερον παράδειγμα: Ἡ θεία Κοινωνία διὰ τὸν Ὀρθόδοξον εἶναι ἄρτος καὶ οἶνος, ποὺ μεταβάλλονται, κατὰ τὴν θεῖαν καὶ ἱερὰν λειτουργίαν εἰς Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ. Διὰ τὸν Πάπα δὲν ὑπάρχει ἄρτος, ἀλλὰ ἄζυμα. Ποῖον θὰ ἀκολουθήσουν τὰ τέκνα; Διάφορος πίστις, διάφορα ἔθιμα, διάφορος πατρίς.

Ἄς προσέξουν, λοιπόν, ὅλοι οἱ πιστοὶ χριστιανοί, ποὺ εὐρίσκονται εἰς ξένας χώρας, τὰ τέκνα των νὰ μὴ ἐνώνονται μὲ παπικὴν ἢ Προτεσταντικὴν ἢ Ἑβραϊκὴν ἢ Ὀθωμανικὴν πίστιν. Ἡ τὸ χειρότερον, μὲ ὁπαδοὺς τοῦ Βούδδα ἢ τῶν Ἰνδουιστῶν ἢ Βραχμανιστῶν καὶ ἄλλων

θηρσκειῶν, καθὼς ἔχομεν ὑπ' ὄψιν τοιαῦτα παραδείγματα.

Τοῦτο δὲν σημαίνει πνευματικὸν ἄνθρωπον. Ἡμεῖς ἐξετάζομεν κατ' ἀρχὰς τί σημαίνει αὐτό, καὶ παρακολουθοῦμεν τοὺς νεονύμφους ἐξερχομένους ἐκ τοῦ ναοῦ. Ὅσοι εἶναι πνευματικοὶ ἄνθρωποι, δὲν διακόπτουν τὰς σχέσεις των μὲ τὴν Ἐκκλησίαν. Ἀμφότεροι, ἄνδρας καὶ γυναῖκα, ζοῦν διὰ τῆς χάριτος τῶν μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας. Ὡς ἐκ τούτου ἡ συνέχεια τῆς νέας των ζωῆς μετὰ τὸ μυστήριον τοῦ γάμου δὲν διακόπτεται, ἀλλὰ ἔχει νόημα καὶ συνέχειαν. Στόχος των καὶ προορισμὸς των εἶναι ἡ δημιουργία μιᾶς χριστιανικῆς οἰκογενείας.

Ἐχουν ἀπεριόριστον ἐμπιστοσύνην ὁ ἕνας εἰς τὸν ἄλλον. Προβλήματα καχυποψίας δὲν τοὺς ἀπασχολοῦν. Δὲν ζηλεύει ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ὑποφέρουν ἐξ αὐτῆς τῆς ἀμαρτίας. Οὔτε ἐπιτρέπουν εἰς τὸν ἑαυτὸν των νὰ εἰσέρχωνται σπέρματα διαβολικὰ εἰς τὴν ψυχὴν των περὶ ἀπιστίας. Περισσότερα ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου βλέπε εἰς τὸ βιβλίον μας **Ἡ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ**. Ἀκολουθοῦν, λοιπόν, οἱ εὐσεβεῖς σύζυγοι σταθερῶς τὸν πνευματικὸν δρόμον τῆς ζωῆς των.

Γνωρίζουν καλῶς τὰς ἡμέρας τῶν νηστειῶν καὶ ἀκολουθοῦν πιστῶς τὸν δρόμον τῆς ἐγκρατείας, σώφρονες καὶ ὁμόφρονες. Εἶναι σύμφωνοι μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ τηροῦν τοὺς ἀποστολικοὺς λόγους.

“Μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, ἐκτὸς ἐὰν αὐτὸ τὸ κάνετε κατόπιν κοινῆς συμφωνίας καὶ ἐπιώρισμένον χρονικὸν διάστημα, διὰ νὰ ἐπιδέσθε ἀπερίσπαστοι μὲ μεγαλυτέραν προθυμίαν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν νηστείαν καὶ τὴν προσευχὴν.” (Α Κορινθ. 7,5).

Ἐξομολογοῦνται, οἱ πνευματικοὶ σύζυγοι, καὶ προετοιμάζονται. Προσέρχονται ἐν συνεχείᾳ μετὰ πίστε-

ως και αγάπης και φόβου Θεοῦ εἰς τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Γνωρίζουν καλῶς νὰ ὑπομένουν τὰς θλίψεις και τὰς δυσκολίας τῆς ζωῆς. Συμπαρίστανται ὁ ἕνας εἰς τὸν ἄλλον. Μὲ ταπεινῶσιν ἐφαρμόζει τὴν ὑποταγὴν και τὸν σεβασμὸν πρὸς τὸν σύζυγόν τῆς ἡ γυναίκα. Ἐκεῖνος μὲ στοργὴν και ἀγάπην και ἀφοσίωσιν ἀποδίδει εἰς τὴν σύζυγόν του τὴν τιμὴν. Τὴν ὑπερασπίζεται, ὅταν οἱ ἄλλοι τὴν ὑποτιμοῦν, τὴν φθοροῦν, τὴν ἐχθρεύονται, τὴν ἀδικοῦν.

Ἀνακοινῶναι τὰς ἀποφάσεις του ὁ σύζυγος εἰς τὴν σύζυγον. Δέχεται τὰς παρατηρήσεις τῆς και τὰς ὑποδείξεις τῆς. Δὲν εἶναι ἀπόλυτος, αὐταρχικός, ὑπερήφανος και ἐγωιστής. Ἀποφεύγει νὰ ταπεινώνη και νὰ προσβάλλῃ τὴν σύζυγόν του ἐνώπιον τρίτων προσώπων. Γνωρίζει καλῶς, ὅτι ἐκεῖνη ζῆ μὲ τὴν στοργὴν και τὴν ἀγάπην του και προσέχει τοὺς λόγους του, τὰς ἐκφράσεις του. Δὲν χύνει ἐκ τοῦ στόματός του δηλητήριον φαρμακερὸν και θανατηφόρον. Οἱ λόγοι του εἶναι βάλασμον παρηγορίας διὰ τὴν σύζυγόν του, διότι εἶναι ἀσθενὲς σκευὸς κατὰ τὴν Ἁγίαν Γραφήν.

“Οἱ ἄνδρες ὁμοίως συνοικοῦντες κατὰ γυνῶσιν, ὡς ἀσθενεστέρω σκεύει τῷ γυναικίῳ ἀπονέμοντες τιμὴν....” (Α Πέτρ. 3,7).

Ὁ πνευματικὸς σύζυγος εἶναι τὸ παράδειγμα τῆς οἰκογενείας. Ἡ φοβουμένη τὸν Θεὸν σύζυγος και σεβομένη τὸν ἄνδρα τῆς, χειρίζεται καλῶς τὴν οἰκονομίαν τῆς οἰκογενείας τῆς. Δὲν ξεχωρίζουν οἱ πνευματικοὶ σύζυγοι ἰδικὸν σου και ἰδικὸν μου ταμεῖον. Δὲν προέρχονται ἐκ τῶν χρημάτων προστριβαὶ και παρεξηγήσεις. Ζοῦν, μὲ ἄλλους λόγους, πνευματικὴν ζωὴν, γεμάτην χάριν, εὐλογίαν και προστασίαν οὐράνιον.

Εἰς τοὺς κοσμικοὺς ἀνθρώπους, τοὺς χλιαροὺς και ἀπίστους, εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν τοῦ ἀνδρογύνου λείπουν τὰ πνευματικὰ χαρίσματα. Ἡ ζωὴ

δὲν ἔχει οὔτε βάθος, οὔτε περιεχόμενον. Ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ γάμου ἄρχονται αἱ παρεξηγήσεις.

Ἡ ἐμπιστοσύνη πρὸς ἀλλήλους ἐξαφανίζεται. Ἄντ' αὐτῆς ἐπικρατοῦν οἱ ἐλεγχοί, αἱ ἀνακρίσεις, τὰ ἐρωτηματικά. Το “ποῦ” και τὸ “διατί” ἐπικρατοῦν εἰς τὴν νεοδημιουργηθεῖσαν οἰκογένειαν. Ἡ σημαία τῆς ἀνταρσίας ἀνυψώνεται εἰς τὸν ἰσθμὸν τῆς και ἀρχίζει νὰ κυματίζῃ ἀπειλητικῶς, προμηνύουσα τὴν καταστροφὴν και τὴν διάλυσιν. Ἄντ' τῆς προσευχῆς ἐπικρατεῖ ἡ βλασφημία. Ἄντ' τῆς ἀγάπης οἱ ξυλοδαρμοί. Ἄντ' τῆς κατανοήσεως και τῆς ἀλληλοβοηθείας τὸ ἐγὼ και ὄχι τὸ ἐσύ.

Οὔτε πόλεμος, οὔτε καταστροφή, οὔτε ἀσθένεια, οὔτε ἄλλο κακὸν δύναται νὰ ἐξισωθῇ μὲ τὴν ἀμαρτίαν τῶν σαρκικῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι εἶναι μακρὰν τοῦ Θεοῦ και ἄνευ οὐδεμιᾶς προετοιμασίας προσεγγίζουν τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ. Πλήρης ἀνομοιότης τῆς ζωῆς των και τοῦ μυστηρίου μὲ τὰ πλέον δυσάρεστα ἀποτελέσματα τῆς διαλύσεως και τῆς καταστροφῆς.

Τὸ χεῖριστον δὲ πάντων εἶναι, ὅτι τὰ συζυγικά ναυάγια ἔχουν φοβεράς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῶν τέκνων. Ἐκεῖνα πληρώνουν τὴν καταστροφὴν. Αἱ ἐπιπτώσεις τῶν δύο ναυαγῶν και κυβερνητῶν τοῦ πλοίου τῆς ζωῆς ἐναποθέτονται ἐπὶ τῶν τέκνων. Τὰ ψυχολογικά προβλήματα, μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ γάμου, εἶναι τραγικά. Τὸ τέλος ἀσύλληπτον. Ἐκ τῶν τέκνων τῶν διαλελυμένων οἰκογενειῶν προέρχονται τὰ λεγόμενα κοινωνικά προβλήματα και ἀπερίγραπτα δράματα. Κλοπαί, φόνοι, ναρκωτικά, αὐτοκτονίαι, χαρτοπαίκτηι, μέθυσσι και ὅ,τι ἄλλο συνδέεται μὲ τὴν ἀμαρτίαν. Ταῦτα ἔχουν τὴν ρίζαν των εἰς τὰ διαλελυμένα ἀνδρόγυνα.

Μὴ λησμονῶμεν, ὅτι ἐξ αὐτῶν προέρχονται ἀναρχικοί, προδόται τῆς Πατρίδος, ἀρνηταὶ τῆς Πίστεως, βλάσφημοι, φονεῖς, κακοῦργοι. Ἀποτελέσματα, ποῦ φέρουν μεθ' ἑαυτῶν τὰ μελανώτερα χρώματα μιᾶς ἀποτυχημένης συζυγικῆς ζωῆς, ἀποστερημένης τῆς ἀγάπης, τῆς ὁμονοίας, τῆς εἰρήνης. Ἄς ἀκούσωμεν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου τὸν κορυφαῖον τῶν δώδεκα Ἀποστόλων:

“*Εν τέλει δὲ σᾶς συμβουλευώ καὶ σᾶς προτρέπω, νὰ ἔχετε ὅλοι τὸ ἴδιο φρόνημα τοῦ Θεοῦ, νὰ εἰσθε συμπαθεῖς διὰ τοὺς ἄλλους καὶ συμμετοχοὶ εἰς τὴν θλίψιν καὶ τὴν χαρὰν τῶν ἀδελφῶν σας. Νὰ ἀγαπᾶτε μὲ ἀδελφικὴν ἀγάπην τοὺς Χριστιανούς, νὰ ἔχετε εὐαίσθητον καὶ εὐσπλαγχνον τὴν καρδίαν, νὰ εἰσθε προσηνεῖς καὶ εὐγενεῖς μεταξύ σας*” (Α΄ Πέτρου 3,8).

6. Ὁ πνευματικὸς πατήρ.

“*Ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγούς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ οὐ πολλούς πατέρας ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα*” (Α΄ Κοριν. 4,15)

“*Διότι ἔστω καὶ ἂν ἔχετε πάρα πολλούς παιδαγωγούς καὶ διδασκάλους κατὰ Χριστόν, δὲν ἔχετε ὅμως καὶ πολλούς πατέρας. Ἐνας εἶναι ὁ πατέρας σας, ἐγώ. Διότι ἐγὼ μὲ τὸν φωτισμὸν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ σᾶς ἔχω γεννήσει πνευματικῶς εἰς τὴν νέαν ζωὴν διὰ μέσου τοῦ Εὐαγγελίου.*”

Εἶναι ἰδιαίτερα δωρεὰ καὶ χάρις καὶ εὐλογία, ὅταν ὁ χριστιανὸς ἔχη πνευματικὸν πατέρα εἰς τὴν ζωὴν του. Ὅπως ὁ κάθε ἄνθρωπος προσπαθεῖ νὰ ἀνεύρη τὸν

καλὸν ἱατρὸν τῆς οἰκογενείας του -τὸν ὅποιον συμβουλευεταί εἰς τὰς ἀσθενείας του- κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἐπιβάλλεται ἡ ἐξεύρεσις τοῦ καλοῦ καὶ συνετοῦ καὶ διακριτικοῦ πνευματικοῦ ἱατροῦ. Ἐκεῖ ἀναπαύεται ὁ πιστὸς εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἐκεῖ ἐναποθέτει τὰ προβλήματα, ποῦ τὸν ἀπασχολοῦν.

Ἰδοὺ ἔστηκα εἰς τὴν θύραν καὶ κρούω...
(Ἀποκάλ.3,20)

λαμβάνη τὴν ἀφειν τῶν ἁμαρτιῶν του.

Ὁ πνευματικὸς πατέρας ἔχει τὴν πρώτην θέσιν εἰς τὴν νεοσυσταθεῖσαν οικογένειαν τῶν νεονύμφων, ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς δημιουργίας της. Ἐκεῖνος μόνος θὰ γνωρίζη τὰς δυσκολίας τῶν συζύγων. Ἐκεῖνος θὰ γίνεταί ὁ πνευματικὸς ὁδηγὸς καὶ ὁ σύνδεσμος τῆς ἀγάπης εἰς τὴν οικογένειαν. Εἰς ἐκείνον θὰ ἐναποθέτη ὁ κάθε ἕνας ἀπὸ τὴν οικογένειαν τὴν ψυχὴν του. Διότι κατὰ τὸν λόγον τοῦ Ἀποστόλου οἱ πνευματικοὶ πατέρες,

Ὁ πνευματικὸς ἢ ἐξομολόγος μας εἶναι ἀπαραίτητος εἰς τὴν ζωὴν μας. Ὅπως τὸ φῶς εἶναι ἀπαραίτητον εἰς τοὺς σωματικούς ὀφθαλμούς μας, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον εἶναι ἀπαραίτητος ὁ πνευματικὸς διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς μας. Δὲν δύναται ἄνθρωπος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἂν δὲν ἔχη τὸν πνευματικὸν του πατέρα. Εἰς αὐτὸν θὰ ἐξομολογῆται καὶ θὰ

**“Αὐτοὶ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν
ὡς λόγον ἀποδώσοντες” (Ἐβρ.13,17).**

Αὐτὴν τὴν ἀπέραντον εὐθύνην διὰ τὰς ψυχὰς τῶν ἐξομολογουμένων συμβολίζουν τὰ μικρά-μικρά κρόσια, τὰ ὁποῖα κρέμανται εἰς τὸ ἐπιτραχήλιον τοῦ πνευματικοῦ μας. Τὰς ψυχὰς, δηλαδὴ, ποὺ κρέμανται εἰς τὸν λαϊκὸν καὶ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ πνευματικοῦ μας πατέρα. Δι’ αὐτὸν τὸν λόγον οὐδὲν ἀπολύτως, οὐδὲν μικρὸν ἢ μεγάλο θὰ ἀποκρύπτεται ἀπὸ τὸν πνευματικὸν μας. Καὶ μὲ τὴν σειράν του ὁ πιστὸς θὰ ἐφαρμόζη μετὰ πολλῆς ταπεινώσεως καὶ ὑπακοῆς ὅ,τι ὁ πνευματικὸς συμβουλεύει καὶ ἡμεῖς κρίνομεν, ὅτι ἀληθῶς, μὲ βάσιν τὸν εὐαγγελικὸν νόμον, μᾶς βοηθεῖ εἰς τὸ ἀγαθόν.

Ὁ πνευματικὸς ἀγιάζει τὴν οἰκογένειαν τῶν πιστῶν. Δι’ αὐτό, τὸν πνευματικὸν θὰ προσκαλοῦν οἱ νεόνυμφοι κάθε μῆνα, διὰ νὰ ἀγιάζη τὴν οἰκίαν καὶ τὴν οἰκογένειαν, μὲ τὸν Μικρὸν λεγόμενον Ἀγιασμόν. Διότι ὑπάρχει καὶ ὁ ΜΕΓΑΣ ΑΓΙΑΣΜΟΣ ὁ τελούμενος κατὰ τὴν τάξιν τῆς Ἐκκλησίας τὴν ἡμέραν τῶν ΦΩΤΩΝ. Δι’ αὐτὸν τὸν ΜΕΓΑΝ Ἀγιασμόν ὑπάρχει ἐκ μέρους τῶν πιστῶν μεγάλη σύγχυσις. Συνεχῶς δὲ κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας τὴν πέμπτην καὶ τὴν ἕκτην τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου ἀκούεται τὸ ἐρώτημα:

- Φυλάγεται ὁ Ἀγιασμός ὁ σημερινὸς ἢ ὁ αὐριανός;

Μάθε ἀδελφὲ μου ὅτι ὁ τελούμενος Ἀγιασμός τὴν πέμπτην τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου καὶ τὴν ἕκτην τοῦ ἰδίου μηνὸς εἶναι ἐπακριβῶς ὁ ἴδιος. Μὲ μίαν διαφορὰν. Λόγω τῆς μεγάλης ἡμέρας τῆς ἐορτῆς τῶν ΦΩΤΩΝ ὁ τελούμενος τὴν ἡμέραν ἐκείνην Ἀγιασμός ὀνομάζεται ΜΕΓΑΣ ΑΓΙΑΣΜΟΣ. Ὡς ἐκ τούτου ἢ ἐκ τοῦ ἐνὸς ἢ ἐκ τοῦ ἑτέρου Ἀγιασμοῦ, δύνασαι ἀδελφὲ μου νὰ διαφυλάττης πρὸς ἀγιασμόν οἴκων εἰς τὸ εἰκονοστάσιον τῆς οἰκίας σου. Ἐκ τοῦ Ἀγιασμοῦ τούτου διαφυλάττει ἐπίσης ἢ Ἐκκλησία πρὸς ἀγιασμόν τῶν τέκνων τῆς τὸν ὁποῖον

μεταδίδει εἰς αὐτὰ κατόπιν ἐντολῆς τῶν πνευματικοῦ. Ἐκ τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ τῶν ΦΩΤΩΝ δυνάμεθα νὰ ἀγιάσωμεν τὰς οἰκίας μας, τοὺς ἀγρούς, τοὺς ἀμπελώνας, τοὺς ἐλαιῶνας, τὰ περιβόλια καὶ ὅ,τι ἕτερον κατὰ τὰς Ἀγίας ἐκεῖνας ἡμέρας. Οὐδέποτε ἄλλοτε χρησιμοποιοῦνται ὁ Ἀγιασμός ἐκεῖνος ἀλλὰ παραμένει ἕως τὸν ἐπόμενον χρόνον εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ὡς φύλακας ἄγγελος διαφυλάττων οὕτω καὶ ἀγιάζων τὴν οἰκίαν μας.

Καὶ διὰ νὰ συνεχίσωμεν ὅσον ἀφορᾷ τοὺς νεόνυμφοι. Τὸν πνευματικὸν θὰ προσκαλέσουν, διὰ τὴν λύσιν τῶν στεφάνων τῶν τὴν ὀγδόην ἡμέραν οἱ νεόνυμφοι, νὰ τὰ εὐλογῆσιν καὶ νὰ ποιῆσιν ἀγιασμόν.

“Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸν στέφανον εὐλογήσας, καὶ τοὺς παρόντας στεφάνους ἐπιτίθεσθαι παραδοὺς τοῖς νόμῳ γάμου συναπτομένοις ἀλλήλοις καὶ μισθὸν ὡςπερ ἀπονέμων αὐτοῖς τὸν τῆς σωφροσύνης, ὅτι ἀγνοοῦν πρὸς τὸν ὑπὸ σοῦ νομοθεθέντα γάμον συνήφθησαν.....” (Ἴδε μικρὸν Εὐχολόγιον, σέλ.140, Ἀποστ. Διακον. Ἔκδοσ. 11η, 1992).

Ἀφοῦ δὲ ποιῆσιν ἀγιασμόν ὁ πνευματικὸς καὶ ἀναγνώσῃ τὴν ὡς ἄνω εὐχὴν, παραλαμβάνει τὰ στέφανα καὶ τὰ ἐναποθέτει εἰς τὴν στεφανοθήκην εἰς τὸ εἰκονοστάσιον τῆς οἰκίας. Αὐτὰ θὰ τὰ ἔχουν ὡς κειμήλιον ἱερὸν εἰς ὄλην τὴν ζωὴν οἱ νεόνυμφοι, μὲ προσοχὴν νὰ μὴ τὰ μολύνουν μὲ συζυγικὴν ἀπιστίαν.

Τὰς καταλλήλους εὐχὰς, εἰς κάθε μίαν περίπτωσιν διεφύλαξεν ἡ ἐκκλησία, καὶ αὐτὰς γνωρίζει καὶ ἀναγινώσκει ὁ πνευματικὸς μας. Ὁ πνευματικὸς εἶναι ὁ κρῖκος, ποὺ ἐνώνει τὸν ἄνθρωπον μετὰ τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνος προσφέρει θυσίαν ὑπὲρ τοῦ ἑαυτοῦ του, διὰ τὰς ἁμαρτίας του καὶ τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ, διὰ νὰ φανῇ ἴλεως ὁ Θεὸς καὶ νὰ ἐλεήσῃ ἡμᾶς τοὺς πταίοντας πολλὰ καθ’ ἐκάστην ὥραν.

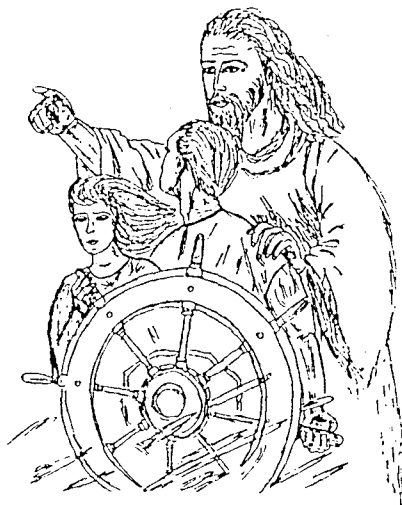
7. Μὲ κυβερνήτην τὸν Χριστὸν

“Χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν...” (Ἰωαν.15,5)

Χωρὶς τὸν Χριστὸν δὲν δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ ζήσῃ. Χωρὶς τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ οὐδεμία πρόοδος γίνεται ἐπὶ τῆς γῆς. Ὡς ἐκ τούτου τὸ κάθε ἓνα θῆμα τῶν νεονύμφων πρέπει νὰ καθοδηγῆται ἀπὸ τὸν Θεόν. Τότε, καὶ μόνον τότε, θὰ ἔχη νόημα ἡ ζωὴ τῆς νέας οἰκογενείας. Ἀπὸ τὰ πρῶτα τῆς θήματα πρέπει νὰ ἀκολουθῆ τὸν Θεόν. ΕΚΕΙΝΟΝ, ποῦ εἶπε,

“Ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς” (Ἰωάν. 8,12).

Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ κυβερνήτης καὶ τὸ θεμέλιον τῆς νεοσυστάτου οἰκογενείας. Δὲν πρέπει νὰ ξεχνοῦν οἱ νεόνυμφοι, ὅτι ἡ νέα τῶν οἰκογένεια δημιουργεῖται ἀφ’ ἧς στιγμῆς ἐξέλθουν ἐκ τοῦ ναοῦ ἐνωμένοι διὰ τοῦ μυστηρίου καὶ ἔχοντες μεθ’ ἑαυτῶν τὴν οὐράνιον εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ. Μὲ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν Δομήτορα αὐτῆς πρέπει νὰ συνδι-αλέγωνται. Τὸ φαινόμενον τῆς διακοπῆς κάθε σχέσεως τῶν νεονύμφων μὲ τὸν Χριστὸν, μετὰ τὴν τέλει-στον τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου, ἐνέχει κινδύνους ἀφαντάστους. Ἀκούομεν ἐγγάμους νὰ λέ-

Μὲ ὁδηγὸ τὸν ΧΡΙΣΤΟΝ.

γουν: Οὐδέποτε πάτησα στὴν ἐκκλησία ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποῦ παντρεύτηκα

Εἰς τὴν διακοπὴν τῆς σχέσεως τῶν νεονύμφων μὲ τὴν Ἐκκλησίαν συμβάλλουν τὰ μέγιστα διάφοροι. Ἐξ αὐτῶν ἄλλοι μὲν εἶναι οἰκεῖοι καὶ συγγενεῖς, ἄλλοι γείτονες, ἄλλοι φίλοι ἢ γνωστοί. Δίδουν μὲ τὴν μεγαλυτέραν ἀνευθυνότητα τὰς συμβουλὰς των, συμμαχοῦντες μετὰ τοῦ διαβόλου καὶ γινόμενοι μεγάφωνα τοῦ σατανᾶ.

- Ἐπὶ ἓνα ἔτος μετὰ τὸ γάμο ἀπαγορεύεται τὸ ἀνδρό-γυνο νὰ ἐκκλησιασθῆ!

Διὰ ποῖον λόγον; ἐρωτῶμεν. Μήπως ἔπραξαν βαρύτατον καὶ θανάσιμον ἀμάρτημα, ποῦ ἀπαγορεύει τὸν ἐκκλησιασμόν; Μήπως ἡ ἱεουργία τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ εἶναι βαρύτατον ἔγκλημα; Οἱ ἀφελεῖς αὐτοὶ σύμβουλοι ἀπαντοῦν: Ἔτσι λέγουν, ἔτσι ἀκούσαμε....

Ἄλλοι πάλιν προσθέτουν:

- Δὲν ἐπιτρέπεται οἱ νεόνυμφοι νὰ παρευρεθοῦν εἰς τέλει-στον μυστηρίου ἄλλου γάμου.
- Δὲν ἐπιτρέπεται οἱ νεόνυμφοι νὰ γίνον ἀνάδοχοι καὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ βαπτίσουν τὸ τέκνον οἰουδήποτε ἀνδρογύνου.
- Δὲν ἐπιτρέπεται οἱ νεόνυμφοι νὰ παρευρεθοῦν εἰς κηδεῖαν οὔτε ἰδικοῦ των προσώπου οὔτε ἑτέρου προσφιλοῦς προσώπου, συγγενοῦς ἢ φίλου ἢ γνωστοῦ.
- Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ γάμος, ὅταν τὸ ἔτος εἶναι δίσεκτο !.
- Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ γάμος, ἂν δὲν παρέλθῃ ἓνα ἔτος μετὰ τὸν θάνατον οἰκεῖου προσώπου.

- Δὲν ἐπιτρέπεται δύο ἀδελφοὶ νὰ τελέσουν γάμον τὸ ἴδιον ἔτος ἢ τὴν ἴδιαν ἡμέραν ἢ τὴν ἴδιαν ὥραν.

- Δὲν ἐπιτρέπεται μία νύμφη νὰ ἰδῆ ἄλλην νύμφη προσερχομένην εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Πόσα καὶ πόσα παράδοξα καὶ ἀσεβῆ πράγματα δὲν ἔχουν εἰσέλθει εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὴν ζωὴν τῶν πιστῶν! Ἡμεῖς θὰ ἀφήσωμεν πάντα ταῦτα, ὅσα ἐσημειώσαμεν, καὶ ὅσα δὲν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν, καὶ θὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς ἓνα φοβερὸν καὶ ἐπικίνδυνον ἔθιμον τῶν ἡμερῶν μας.

Παρακαλοῦμε καὶ συμβουλευόμε, οἱ νεόνυμφοι, οἱ πιστεύοντες εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν Του, νὰ μὴ περιπλανῶνται μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ εἰς ταξίδια μέλιτος, ὅπως τὰ ἀποκαλοῦν! Διότι εἶναι ὑποχρεωμένον τὸ ἀνδρόγυνον μετὰ τὸν ἀγιασμόν, τὸν ὁποῖον ἐδέχθη ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν, νὰ κοιμηθῆ εἰς μέρη καὶ τόπους, ὅπου προηγουμένως ἀπ' αὐτοὺς πιθανὸν νὰ ἐκοιμήθησαν φονεῖς, καὶ πόρνοι, καὶ μοιχοί, καὶ ἀνώμαλοι καὶ ἀρσενοκοῖται κατὰ τὴν Ἀγίαν Γραφήν. Ἐκ τούτου ἴσως πολλοὶ ἀσθενοῦν ἢ δαιμονίζονται ἢ ἔχουν ἄλλας πολλὰς καὶ διαφόρους ἐπιπτώσεις.

Δὲν ὑπάρχει ὠραιότερα λύσις, ἀπὸ τὸ νὰ παραμείνῃ εἰς τὴν οἰκίαν του τὸ ἀνδρόγυνον, καὶ νὰ ἀπολαύσῃ ὅσα καινουργῆ καὶ καθαρὰ ἠτοιμάσαν μετὰ πολλοὺς κόπους καὶ ἀγῶνας. Μετὰ δὲ τὴν ὀγδόην ἡμέραν καὶ τὸν ἀγιασμόν καὶ τὴν λύσιν τῶν στεφάνων ὑπὸ τοῦ πνευματικοῦ, νὰ πορεύωνται εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

Ἡ ἐκκλησία, συμβουλευούσα καὶ παρέχουσα τὴν μητρικὴν τῆς στοργῆς εἰς τὴν ζωὴν τῶν νεονύμφων, χαρίζει εἰς αὐτοὺς τὸ πρῶτον τῆς δῶρον, διότι θέλει νὰ μὴν ἐπέλθῃ οὐδεμία διακοπὴ σχέσεως τῶν νεονύμφων μετὰ τοῦ Νυμφίου Χριστοῦ. Τὸ δῶρον τοῦτο εἶναι ὁ θεϊκὸς νόμος, τὸ βιβλίον τῶν βιβλίων, ἢ Ἁγία Γραφή, ἢ ἓνα ἄλλο πνευματικὸν βιβλίον ὀρθόδοξον. Μὲ τὴν καθημερινὴν ἀνάγνωσιν τῆς Ἀγίας Γραφῆς οἱ νεόνυμφοι ἐπικοινωνοῦν μετὰ τὸν συγγραφέα τοῦ ἱερωτέρου βιβλίου, δηλαδὴ τὸν Θεὸν Πατέρα, τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ,

καὶ τὸν Παράκλητον Θεόν, δηλαδὴ τὸ Πανάγιον Πνεῦμα τῆς Ἀληθείας.

Εἰς τὸ ἱερὸν βιβλίον τῆς Ἀγίας Γραφῆς ὁμιλοῦν οἱ Ἀπόστολοι καὶ Εὐαγγελισταί, ἀπ' εὐθείας φωτιζώμενοι ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Εἰς τὰς θεοπνεύστους σελίδας τῆς εὐρίσκουν λύσιν ὅλα τὰ προβλήματα τῶν νεονύμφων εἴτε μικρὰ εἶναι εἴτε μεγάλα. Πόσον εὐοδοῦται τὸ ἀνδρόγυνον διὰ τῆς μελέτης τῆς Ἀγ. Γραφῆς καὶ τῶν λόγων τοῦ Κυρίου μαρτυροῦν τοῦτο οἱ ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας.

“Ὁὐκ ἀποστήσεται ἡ βίβλος τοῦ νόμου τούτου ἐκ τοῦ στόματός σου καὶ μελετήσης ἐν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτός, ἵνα εἶδῃς (γνωρίσης) ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα. τότε εὐοδωθήσῃ καὶ εὐοδώσεις τὰς ὁδοὺς σου” (Ἰησ. Ναυῆ α,8)

Καὶ συμπληρώνει ὁ Μ. Ἀθανάσιος προτρέπων πάντα πιστὸν ὁπαδὸν τοῦ Χριστοῦ:

“Νυκτὸς καὶ ἡμέρας μὴ ἀποστήτω ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ στόματός σου. Ἦτω δὲ τὸ ἔργον σου διὰ παντὸς μελέτη τῶν θείων Γραφῶν. Ψαλτήριον ἔχε καὶ τοὺς ψαλμοὺς μάνθανε. Ἀνατέλλων ὁ ἥλιος βλεπέτω τὸ βιβλίον ἐν ταῖς χερσί σου.” (Μ. Ἀθανασίου Βιβλ. Ἑλλ. Πατ. καὶ Ἐκκλ. Συγγραφ. Ἐκδοσις Ἀπ. Διακ. Τῆς Ἐκκλ. τῆς Ἑλλάδος. Περι παρθενίας. 65.)

Προσθέτει δὲ ὁ Δαυὶδ καὶ λέγει.

**“Ὡς ἠγάπησα τὸν νόμον σου, Κύριε ὄλην
τὴν ἡμέραν μελέτη μου ἐστὶ” (Ψαλμ.118,97).**

Ἐκεῖ λοιπὸν εἰς τὴν Ἁγ. Γραφήν, οἱ νεόνυμφοι θὰ ἀναγνώσουν, πῶς ἔδρασαν καὶ ἐκήρυξαν οἱ Ἀπόστολοι εἰς τὸν κόσμον τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Θὰ ἴδου τὴν ζωὴν καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας. Θὰ ἀναγνώσουν καὶ θὰ μάθουν τὴν πίστιν, τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὰ μαρτύρια τῶν ὁμολογητῶν τῆς πίστεως. Ἐκεῖ θὰ ἀνεύρουν τὴν λύσιν τῶν συζυγικῶν προβλημάτων, πού τοὺς ἀπασχολοῦν. Ἐκεῖ, εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφή, θὰ λάβουν ἀπάντησιν εἰς τὰ ἐρωτήματά των διὰ τὰ μετὰ θάνατον ζητήματα. Ἐκεῖ εὐρίσκεται ἡ εὐθεῖα ὁδὸς καὶ ὁ ὁδηγὸς τῆς ζωῆς.

Πλήρης, λοιπὸν, ἐπικοινωνία καὶ ὄχι διακοπὴ σχέσεως μετὰ τοῦ Χριστοῦ ὕστερα ἀπὸ τὴν τέλει τοῦ μυστηρίου τοῦ Γάμου. Συνέχεια τῆς ἀγάπης τῶν νεόνυμφων πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ἕως τὸν τάφον. Πέραν τοῦ τάφου ἕνωσις μετὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ συγκληρονόμοι εἰς τὴν βασιλείαν Του τὴν ἐπουράνιον.

8. Ἐκκλησιασμός

Ἐν συνεχείᾳ τῶν ὄσων ἐσημειώσαμεν, προσθέτομεν συντόμως τὰ θέματα τοῦ ἐκκλησιασμοῦ, τῆς ἐξομολογήσεως, τῆς προσευχῆς, τῆς Θείας Κοινωνίας. Θεωροῦμεν τὰ τέσσαρα αὐτὰ θέματα μεγάλης σημασίας. Προέχουν τῶν ἄλλων διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ. Ἡ Ἐκκλησία ὁμοιάζει μὲ φιλόστοργον μητέρα, πού ἀναζητεῖ τὰ ἀπολωλότα τέκνα τῆς. Εἶναι ἡ ὄρνις κατὰ τὴν φράσιν τοῦ Κυρίου.

“Ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου ὄν τρόπον ἐπισυναγάγει ὄρνις τὰ νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε” (Μαθ. 23,37).

Σὰς διαθεβαιῶνω ὅτι ἐὰν δὲν ἀλλάξετε φρονήματα καὶ πορείαν εἰς τὴν ζωὴν σας καὶ δὲν γίνετε ἀπλοὶ καὶ ἄδολοι ὡς τὰ παιδιὰ, δὲν θὰ εἰσέλθετε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. (Μαθ.18,3)

Ἐκτὸς τῆς ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ὁμοιάζει μὲ τὴν κιβωτὸν τοῦ Νῶε, ὑπάρχουν οἱ ὠκεανοὶ τῶν ὑδάτων τῆς ἁμαρτίας. Ἐκτὸς τῆς κιβωτοῦ οὐδεὶς ἐσώθη τότε ἀλλ' ὁ κατακλυσμὸς ἐξηφάνισε πᾶσαν ψυχὴν ζῶσαν ἐπὶ τῆς γῆς. Πρὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ πᾶσα ψυχὴ εὐρίσκετο εἰς τὸν Ἄδην. Καὶ δι' αὐτὰς τὰς ψυχὰς ὁ Χριστὸς ἐκήρυξε μετάνοιαν. Μὲ τὴν ψυχὴν δὲ ἠνωμένην μαζί μὲ τὴν θεότητα ἐπήγγεν ἀμέσως μετὰ τὸν σταυρικὸν Του θάνατον εἰς τὰς ψυχὰς, πού ἐκρατοῦντο μέσα εἰς τὸν Ἄδην, καὶ ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας.

**“ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασι πορευ-
θεις ἐκήρυξεν, ἀπειθήσασί ποτε, ὅτε ἀπεξε-
δέχεται ἡ τοῦ Θεοῦ μακροθυμία ἐν ἡμέραις
Νῶε κατασκευαζομένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν
ὀλίγαι, τούτ’ ἐστὶν ὀκτώ ψυχαί, διεσώθησαν
δι’ ὕδατος.”**

Τὰ πνεύματα ταῦτα, λέγει ἡ Γραφή, ἠπειθήσαν κάποτε, ὅταν ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ τὰ ἐπερίμενεν ἐπὶ χρόνον μακρόν, μήπως μετανοήσουν, κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Νῶε, ὅτε κατεσκευάζετο ἡ κιβωτός, εἰς τὴν ὁποίαν ἀπὸ τόσον πληθος μόνον ὀλίγαι δηλαδή, ὀκτώ ψυχαί, διεσώθησαν ἀπὸ τὸ νερὸ τοῦ κατακλυσμοῦ. (Α'. Πέτρ. 3, 19-20).

Καὶ ἐκτὸς τῆς ἐκκλησίας σήμερον, ὅπου οἱ ὠκεανοὶ τῆς ἁμαρτίας καλύπτουν τὰ πάντα, οὐδεις δύναται νὰ σωθῆ.

**“Ἐκτὸς τῆς ἐκκλησίας οὐκ ἔστι σωτηρία
(EXTRA ECCLESIA NULA SALUS).”
(“Ἅγιος Κυπριανός.)**

Ἡ ἐκκλησία εἶναι ὁ συμπαραστάτης τῆς ζωῆς τῶν νεονύμφων. Ἡ χαρὰ των καὶ ἡ λύπη των ἀναθέτονται εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Τὰ ἀπρόοπτα καὶ ἡ κάθε δυσκολία εὐρίσκουν τὴν λύσιν των εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ἡ ἐκκλησία θὰ δώσῃ τὴν ὑπεύθυνον καὶ γνησίαν λύσιν τῶν προβλημάτων μας. Ἡ ἐκκλησία θὰ παρηγορήσῃ καὶ θὰ χαρῆ μετὰ τῶν τέκνων τῆς πραγματικά, μητρικά, εἰλικρινά, στοργικά. Ἡ ἐκκλησία ἐφαρμόζει τὸ

**“χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ
κλαιόντων.” (Ῥωμ. 12, 15).**

**Μὴ βεβυλώνῃς τὸν Ναὸν τὸν Ἅγιον. Ὡς φοβερός ὁ τόπος
οὗτος**

Οὐδεις ἄλλος ἐκτὸς τῆς ἐκκλησίας θὰ εὐρεθῆ νὰ ἐφαρμόσῃ τὸν ὀρισμὸν τοῦτον. Διότι εὐκόλως ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ λυπηθῆ καὶ νὰ κλαύσῃ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ γενικῶς μετὰ τοῦ συνανθρώπου του. Δυσκόλως ὅμως ἐκτὸς τῆς ἐκκλησίας θὰ εὐρεθῆ ἄνθρωπος νὰ χαρῆ μετὰ χαιρόντων. Διότι τοῦτο εἶναι ἀγγελικὸν καὶ δυσκόλως ἐφαρμόζεται καὶ ἐπιτυγχάνεται. Ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἄνθρωπος ζῆ ἀγγελικὸν βίον.

Ὁ ἐκκλησιασμὸς εἶναι εὐγνωμοσύνη καὶ εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεόν. Ἐκεῖ θὰ εὐχαριστήσωμεν τὸν Θεόν, διότι,

“ὅπου δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἔμὸν ὄνομα, καὶ γὰρ εἰμι ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν.”
(Ματθ.18, 20).

Πανταχοῦ παρῶν ὁ Θεός. Πρὸ πάντων ὅμως εἰς τὸν οἶκον Του. Ἐκεῖ εἶναι ὅλα Του τὰ τέκνα. Ἐκεῖ συναθροίζονται, διὰ νὰ Τὸν λατρεύσουν. Ἐκεῖ ἡ παρουσία τοῦ Θεοῦ, ὁ ἁγιασμός, ἡ εὐλογία. Εἰς τὴν ἐκκλησίαν τρόπον τινά, ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἐπὶ τῆς γῆς παρουσία τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖ ἡ γέννησις Του, τὸ θεῖο κήρυγμά Του, ἡ σταυρική Του θυσία, ἡ ταφή Του, καὶ ἡ Ἀνάστασις Του. Ἐκεῖ ἐπίσης τὸ Σῶμα Του καὶ τὸ Αἷμα Του εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ἡ Κυριακὴ ἡμέρα μετὰ τοῦ ἐκκλησιασμοῦ ἀλλάζει τὴν καθημερινότητα τῆς ζωῆς. Διότι τὴν Κυριακὴν ἡμέραν, μετὰ τὴν εὐλογίαν τῆς θείας καὶ ἱερᾶς λειτουργίας, ὀλόκληρος ὁ κόσμος διαφέρει τῶν ἄλλων ἡμερῶν δι' ἐκεῖνον, ποῦ ἐκκλησιάζεται. Ὁ ἥλιος λαμπρότερος σκορπίζει τὰς ἀκτίνας του. Ὁ ἀέρας δροσερότερος πνέει. Τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ γλυκύτερον κελαῖδουῦν. Ἐσωτερικὴ χαρὰ ἀνερμήνευτος καὶ ἀνέκφραστος βασιλεύει, καὶ γαλήνη ἀπέραντος κυριαρχεῖ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἐκκλησιαζομένου.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον οἱ πιστοὶ πρέπει τὴν Κυριακὴν νὰ τιμοῦν. Καί, ὅπως λέγει ὁ Ἅγιος Κοσμάς,

“Πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ ἐργαζώμεθα τὰς ἑξ ἡμέρας διὰ τούτα τὰ μάταια, γήινα καὶ ψεύτικα πράγματα, καὶ τὴν Κυριακὴν νὰ πηγαίνωμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ νὰ στοχαζώμεθα τὰς ἁμαρτίας μας, τὸν θάνατον, τὴν κόλασιν, τὸν παράδεισον, τὴν ψυχὴν μας, ὅπου εἶναι τιμιωτέρα ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὄχι νὰ πολυτρώγωμεν, νὰ πίνωμεν καὶ νὰ κάμνωμεν ἁμαρτίας οὔτε νὰ ἐργαζώμεθα καὶ νὰ πραγματευώμεθα τὴν Κυριακὴν. Ἐκεῖνο

τὸ κέρδος, ὅπου γίνεται τὴν Κυριακὴν, εἶναι ἀφωρισμένο καὶ κατηραμένο, καὶ θάνετε φωτιὰ καὶ κατάρα εἰς τὸ σπίτι σας καὶ ὄχι εὐλογίαν καὶ σὲ θανατῶνει ὁ Θεὸς παράκαιρα, ἢ τὴν γυναῖκα σου, ἢ τὸ παιδί σου, ἢ τὸ

ζῶν σου ψοφᾶ, ἢ ἄλλον κακὸν σοῦ κάμνει”
(Ἴδε Ἐπισκόπου Αὐγουστίνου Καντιώτου, Μητροπολίτου Φλωρίνης, Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς ἔκδοσις ΙΓ', σελ.189-190).

Οὐδεμία εὐτυχία δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν θεῖαν λειτουργίαν, οὐδὲ ὀλόκληρος ὁ κόσμος νὰ ἰσοφαρίσῃ μὲ μίαν θεῖαν λειτουργίαν. Τὴν Κυριακὴν ἡμέραν ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐργασία κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ.

“Ἐξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ κατάπαυσις, ἅγια σάββατα ἀνάπαυσις Κυρίῳ πᾶς ὁ ποιῶν ἔργον ἐν αὐτῇ τελευτάτω.” (Ἐξὸδ. 35, 2.)

Ἐξ ἡμέρας θὰ ἐργάζεσθε, κατὰ δὲ τὴν ἑβδόμην ἡμέραν θὰ παύουν αἱ ἐργασίαι, διότι θὰ εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς ἀργίας τοῦ Σαββάτου θὰ γίνετα ἀνάπαυσις χάριν τοῦ Κυρίου. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ κάμνη ἐργασίαν κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν θὰ τιμωρηθῇ διὰ θανάτου.

Ἀπαγορεύονται αἱ δικαιολογίαι, ποῦ προβάλλονται συνεχῶς διὰ νὰ καλυφθῇ ἡ μεγάλη αὐτῆ ἁμαρτία. Ἀπαγορεύονται αἱ ἐκδρομαὶ καὶ τὰ καφενεῖα, ὁ ὕπνος καὶ ὅ,τι ἕτερον καθ' ὃν χρόνον τελεῖται ἡ θεῖα λειτουργία. Εἶναι ἀσέβεια, ὁ ἄνθρωπος νὰ καλλιερῆ τοὺς ἀγρούς του ἢ νὰ περιμαζεύῃ τὰ γεννήματά του κατὰ τὴν ὥραν τῆς θείας λειτουργίας τὴν Κυριακὴν ἡμέραν.

“Ας ἔχουν αὐτὰ κατὰ νοῦν οἱ νεόνυμφοι καὶ ἄς ἀκολουθήσουν τὸν Θεὸν καὶ τὰς θείας ἐντολὰς Του, διὰ νὰ κατέλθῃ ἐπ’ αὐτοὺς ἡ οὐράνιος εὐλογία καὶ ἡ θεϊκὴ προστασία. Διότι,

“Οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντος Θεοῦ” (Ῥωμ.9,16).

Ἐκ τὸν Θεὸν ἐξαρτᾶται πᾶσα πρόοδος καὶ εὐτυχία.

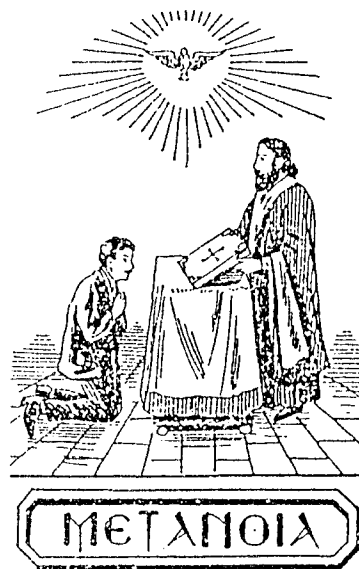
9. Ἡ Ἐξομολόγησις.

Ἐτονίσθη ἰδιαιτέρως, ὅτι οὐδεμία ἐπὶ τῆς γῆς δύναμις δύναται νὰ σώσῃ τὸν ἄνθρωπον, εἰμὴ μόνον ὁ Χριστός. ΑΥΤΟΣ ἐγένετο θυσία ὑπὲρ ἡμῶν. ΑΥΤΟΣ εἶναι καὶ ὁ μεσιτεύων πρὸς τὸν Θεὸν Πατέρα ὑπὲρ ἡμῶν.

“Εἰς γὰρ Θεός, εἰς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς...” (Α.Τιμ. 2,5)

«Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ ἐγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς.» (Ματθ. 11, 28)

ΑΥΤΟΣ, ὁ Χριστός, παρέδωκεν εἰς τοὺς μαθητὰς Του τὸ χάρισμα τὸ ἴδιον. Ὅπως ΕΚΕΙΝΟΣ ἐγένετο καὶ εἶναι μεσίτης πρὸς τὸν Θεόν, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον καὶ οἱ μαθηταὶ Του νὰ εἶναι, ὡς συνέχεια τοῦ ἔργου Του, μεσίται πρὸς τὸν Θεόν. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ μέγας μεσίτης, καὶ οἱ ἀντιπρόσωποί Του εἶναι οἱ μικροὶ μεσίται. Ἐπίσης ἔδωκεν ἐξουσίαν εἰς αὐτοὺς τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ.

**“Ἄν τινων ἀφῆ-
τε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς ἂν τινων
κρατῆτε, κεκράτηνται.” (Ἰωαν. 20,23).**

Ὁ Πανάγαθος Θεός, ἡ Ἁγία καὶ Ὁμοούσιος Τριάς, εἰς τὴν πλάσιν τοῦ ἀνθρώπου, οὐδένα ἔλαβεν συνεργὸν ἢ κοινωνὸν τῶν ἔργων Του. Εἰς τὴν λύτρωσιν ὅμως καὶ ἀνάπλασιν αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ζητεῖ πολλοὺς τοιοῦτους καταλλήλους καὶ ἀγίους συνεργούς.

**“Υπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα μου.”
(Ματθ.20,4) εἶπεν. (Ἴδε Ὁδηγὸς Πνευματικοῦ
καὶ ἐξομολογουμένου. Ἀρχιμ. Γαβριήλ.
Ἐκδόσις Δ' σελίς 11)**

Τὸ θέμα τῆς ἐξομολογήσεως εἶναι μέγα καὶ ἀναγκαῖον. Κατ' ἀρχὰς οἱ νεόνυμφοι, πρὸ τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου, ἐπιβάλλεται νὰ ἐξομολογηθοῦν. Διὰ νὰ ἐπακολουθήσῃ τὸ μυστήριον τῆς ἱερᾶς ἐξομολογήσεως, χρειάζεται προηγουμένως τὸ συναίσθημα τῆς ἐνοχῆς. Δηλαδή, πρέπει νὰ κατανοήσῃ ὁ ἐξομολογούμενος, ὅτι

τὸ βάρος τῆς ἀμαρτίας τὸν καταπιέζει καὶ τὸν συνθλίβει. Πρέπει νὰ κατανοήσῃ, ὅτι εἶναι ἔνοχος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπιβάλλεται ὅπως δῆποτε μετάνοια. Ἀσχέτως ἂν τὸν βαρύνουν μικρὰ ἢ μεγάλα ἀμαρτήματα, θανάσιμα ἢ συγγνωστά, ἕνα εἶναι τὸ βασικόν. Ἡ ΕΝΟΧΗ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΘΕΟΥ. Ἡ ἐνοχὴ αὐτὴ δι' οὐδενὸς ἄλλου τρόπου ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν ψυχὴν, εἰμὴ μόνον διὰ τοῦ μυστηρίου τῆς ἐξομολογήσεως.

Ἡ ἐκλογή τοῦ πνευματικοῦ εἶναι οὐσιαστικῆς σημασίας. Εἶναι θέμα ἀναζητήσεως καὶ ἐξευρέσεως. Ἄφοῦ δὲ ὁ Θεὸς χάριση εἰς τοὺς νεόνυμφους τὸν πνευματικόν των, θὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ λεπτομερὴς, ἀβίαστος, ριζικὴ ἐξομολόγησις ἐκ τῆς μικρᾶς ἡλικίας ἕως τῆς ἡμέρας τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου.

Κάθε μυστήριον τῆς ἐκκλησίας, ἐκ τῶν ἐπτὰ μυστηρίων, περιέχει τὸν θεῖον παράγοντα, τὴν θεϊκὴν εὐλογίαν. Ὡς ἐκ τούτου, ἐπειδὴ οἱ νεόνυμφοι θὰ προσέλθουν εἰς τὸ μέγα μυστήριον τοῦ γάμου, πρέπει νὰ εἶναι καθαροὶ ἀπὸ ἀμαρτίας, ὅσον εἶναι δυνατόν. Τὸ μυστήριον πρέπει νὰ τὸ ἐγγίζουν ἀγνὰ καὶ καθαρὰ χέρια. Εἶναι ἀνεπίτρεπτον τὸ καθαρὸν νὰ ἐγγίζεται ὑπὸ ἀκαθάρτου. Τὸ ἅγιον ὑπὸ τοῦ ἀμαρτωλοῦ. Τὸ πνευματικὸν ὑπὸ τοῦ σαρκικοῦ ἀνθρώπου. Ἀπὸ ἐκεῖνον, δηλαδὴ, ποὺ δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὰ πνευματικὰ καὶ ἅγια τῆς Ἐκκλησίας πράγματα.

Τὸ μυστήριον τῆς ἐξομολογήσεως εἶναι τὸ μέσον τῆς συμφιλίσεως μετὰ τοῦ Θεοῦ. Ἐφ' ὅσον δὲ οἱ νεόνυμφοι ποσέρχονται εἰς τὸν Θεόν, διὰ νὰ λάβουν ἀοράτως τὴν χάριν Του, πρέπει νὰ ἔχουν ὡς πρῶτον καὶ κύριον μέλημά των τὴν συμφιλίωσίν των μετὰ τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἐχθρικῶς διακείμενος πρὸς τὸν Θεόν, λόγῳ τῆς ἀμαρτίας, δὲν προσελκύει τὴν οὐράνιον χάριν. Διότι ποία σχέσις ὑπάρχει μετὰ Θεοῦ καὶ ἀμαρτίας,

“φωτὸς καὶ σκότους,” (Β. Κορινθ. 6,14).

..Σύ, Κύριε, πανάγαθε καὶ πολυέλεε, συγχώρησον πάντα ὅσα ἐνώπιόν Σου, τῇ ἐμῇ ἐλαχιστότητι ἐξομολογήσατο... (Συγχωρητικὴ Ἰωάννου Χρυσοστόμου. Εὐχολόγ. Ἐκκλ.)

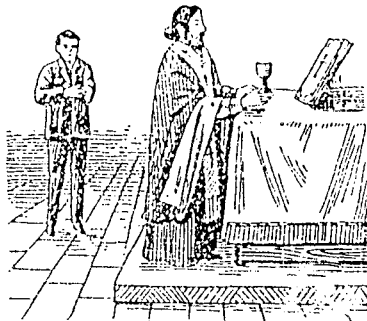
γορητικούς, συμβουλὰς καὶ προτροπὰς πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἀμαρτίας. Καὶ προπάντων, εἶναι ἀδύνατον ἡ εἰκόνα νὰ τελέσῃ μυστήριον, ὥστε νὰ ἐξαλειφθοῦν ἀμαρτίαι. Ἄς μὴ πλανῶνται, λοιπόν, ὑπὸ τοῦ διαβόλου οἱ ἔχοντες ἄκρατον ἐγωισμόν καὶ ἐωσφορικὴν ὑπερηφάνειαν. Ὁ Θεὸς μόνον τοὺς ταπεινοὺς δέχεται καὶ εἰς αὐτοὺς δίδει χάριν, τοῖς δὲ ὑπερηφάνοις πολεμεῖ καὶ ἀντιτάσσεται.

“Ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.” (Ἰακώβ. 4,6)

Μὲ αὐτὴν τὴν προϋπόθεσιν, οἱ νεόνυμφοι μετὰ τὴν χάριν τῆς ἐξομολογήσεως, προσεγγίζουσιν καθαροὶ καὶ συμφιλιωμένοι μετὰ τοῦ Θεοῦ τὸ ἐπόμενον μυστήριον

τῆς Θείας Κοινωνίας, κατὰ τὴν συμβουλὴν τοῦ πνευματικοῦ πατρὸς.

10. Ἡ Θεία Κοινωνία.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

“Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἶμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον” (Ἰωαν.6,54)

Προετοιμασμένοι, λοιπόν, οἱ μέλλοντες δημιουργοὶ καὶ συνδημιουργοὶ τοῦ Θεοῦ, διὰ μίαν χριστιανικὴν οἰκογένειαν, προσεγγίζουν τὸ μέγα μυστήριον τοῦ γάμου. Μὲ τὰς ἀρίστας προϋποθέσεις καὶ μὲ τὴν ἐπιβαλλομένην προετοιμασίαν θεμελιώνεται ἡ νέα χριστιανικὴ φωλιά. Ἡθικὴ, πνευματικὴ, μὲ κυβερ-

νήτην τὸν Χριστόν. Θεμέλιον ὁ θεῖος νόμος καὶ αἱ θεϊκαὶ ἐντολαί.

Ἡ θεία Κοινωνία, τόσοσὺν πρὸ ὅσον καὶ μετὰ τὸν γάμον, εἶναι τὸ φῶς, ποῦ θὰ φωτίζει τὸν δρόμον τοῦ πλοίου τῆς ζωῆς τῆς νέας οἰκογενείας. Πάντοτε ἡ θεία Κοινωνία θὰ εἶναι ἡ πνευματικὴ τροφή τοῦ πνευματικοῦ ἀνδρὸγύνου. Αὐτὸ τὸ μυστήριον θὰ ἐνισχύη τοὺς συζύγους. Διότι εἶναι φάρμακον αἰώνιον, ἀντίδοτον τοῦ θανάτου, ὄπλον κατὰ τοῦ διαβόλου, φάρμακον ἀθανασίας, ἰσχυρὰ σχέσις μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἔνωσις μὲ τὸν Θεόν.

“Καθαρθεῖς μετανοία καὶ τοῖς τῶν δακρύων ρεῖθροις, Σώματος τεθεωμένου ὡς Θεοῦ /μεταλαμβάνω, Θεὸς καγὼ γίνομαι τε τῇ ἐνώσει τῇ ἀφράστῳ” (Συμεὼν τοῦ Νέου Θεολόγου, “Ἕγνοι θείων ἐρώτων, Τὰ Εὐρι-σκόμενα Πάντα σέλ. 4).

Ἡ μετάληψις τῆς Θείας Κοινωνίας δὲν γίνεται μόνον μίαν φορὰν, δηλαδὴ πρὸ τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου. Εἶναι ἡ θεία Κοινωνία μυστήριον ἐπαναλαμβάνόμενον, καὶ συνεχῶς μεταδιδόμενον εἰς τοὺς πιστοὺς. Συμφώνως, λοιπόν, πρὸς τὰς ὑποδείξεις τοῦ πνευματικοῦ, τὸ ἀνδρόγυνον θὰ προσέρχεται εἰς τὸ μυστήριον τῆς Θείας Κοινωνίας. Διότι ἐνώνει εἰς ἀγάπην ἀνυπόκριτον τὸ ἀνδρόγυνον καθὼς μᾶς διδάσκουν οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι.

“Ὡσπερ ἦν τοῦτο τὸ κλάσμα διεσκορπισμένον ἐπάνω τῶν ὀρέων καὶ συναχθὲν ἐγένετο ἓν, οὕτω συναχθήτω σου ἡ ἐκκλησία ἀπὸ τῶν περάτων τῆς γῆς εἰς τὴν σὴν βασιλείαν” (Διδαχὴ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων, Θ, 4, Βιβλ. Ἑλλ. Πατέρων καὶ Ἑκκλ. Συγγραφέων. (Ἐκδοσις Ἀποστολικῆς Διακονίας, τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος 2, 218).

(Καθὼς ἦτο τοῦτο τὸ τεμάχιον τοῦ ἡγιασμένου ἄρτου διεσκορπισμένον εἰς κόκκους σίτου ἐπάνω τῶν πεδιάδων τῆς γῆς, καὶ ἀφοῦ περι-συνελέγη ἐγένετο ἓν, καὶ ἀλεσθὲν ἐγένετο ἄλευρον καὶ ἐγένετο ἄρτος, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἃς συναχθοῦν, Κύριε, οἱ πιστοὶ οἱ ἀπαρτίζοντες τὴν Ἑκκλησίαν Σου ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς γῆς εἰς τὴν βασιλείαν Σου τὴν ἐπουράνιον)

Είναι μέγα τὸ ἀμάρτημα νὰ ἀκούωμεν συμβουλὰς ἄλλας, ἐκτὸς τῶν συμβουλῶν τοῦ πνευματικοῦ μας, ὅσον ἀφορᾷ τὸ θέμα τῆς θείας Κοινωνίας. Ἄνευθινοι καὶ ἄσχετοι πολλὰς ἀνευθύνους συμβουλὰς προσφέρουσι. Ἴδου τοιαῦτα συμβουλαὶ ἀνευθύνων ἀνθρώπων:

Σῶμα καὶ Αἷμα ΧΡΙΣΤΟΥ. Μετὰ φόβου ΘΕΟΥ.

- Τὸ ἀνδρόγυνον δὲν δικαιούται νὰ κοινωνήσῃ τὸ Σῶμα καὶ τὸ

Αἷμα τοῦ Χριστοῦ πρὶν παρέλθῃ ἓνα ἔτος.

- Δύο τρεῖς ἢ τέσσαρας φορὰς τὸ ἔτος δικαιούται ὁ κάθε Χριστιανὸς νὰ κοινωνῇ. Ἡ τὸ χειρότερον, τὸ ἄλλο ἄκρον,

- Νὰ προσέρχονται, ἄνευ πίστεως, ἄνευ προετοιμασίας, ἄνευ μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως, εἰς τὴν θείαν κοινωνίαν. Νὰ προσέρχονται πιστοὶ καὶ ἄπιστοι. Οἱ μὴ πιστεύοντες ἀφορμὴν ἐπιζητοῦν. Τὸ εἶπεν ὁ

Ἄνευ ἀδείας τοῦ πνευματικοῦ δὲν πρέπει νὰ προσεγγίξῃ ὁ χριστιανὸς τὸ ποτήριον τῆς θείας Κοινωνίας. Κατὰ τὰς μεγάλας ἡμέρας τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεώς μας, ἡ προσέλευσις εἰς τὸ ποτήριον τῆς Θείας Κοινωνίας γίνεται, δυστυχῶς, ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως. Δικαιολογοῦν δὲ ἑαυτοὺς οἱ ἄνευ πνευματικῶν προϋποθέσεων προσερχόμενοι εἰς τὸ μυστήριον λέγοντες:

- Διὰ τὸ καλὸν τοῦ χρόνου.
- Διὰ νὰ τοὺς πᾶνε καλὰ οἱ δουλειές των.
- Διότι ὁ Κατηχητικὸς λόγος τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου λέγει. Νηστεύσαντες καὶ μὴ νηστεύσαντες, εὐφρανθήτε

σήμερον. Τοιοῦτοτρόπως προσέρχονται φορτωμένοι μὲ πλῆθος ἀμαρτιῶν καὶ κοινωνοῦν.....

Δὲν ἤκουσαν τὸν Ἀπόστολον, δὲν ἀνέγνωσαν ποτὲ τὴν Γραφήν, διὰ νὰ ἴδουν τι περὶ τῆς θείας Κοινωνίας ἀναφέρει; Οὔτε καταλαμβάνονται ὑπὸ φόβου, ὅταν προειδοποιῇ ὁ Θεὸς διὰ στόματος τοῦ ἐκλεκτοῦ σκεύους τῆς οἰκουμένης;

27. “Ὅς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνη τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως, ἐνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου.

28. Δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω” (Α΄ Κορινθ. 11,27-28)

Συνεχίζει δὲ ὁ Παῦλος, τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ, νὰ προειδοποιῇ ὅσους δὲν ὑπακούουν, ἀλλὰ παρακούουν εἰς τὰς θείας ἐντολάς:

29. “Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου.

30. διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοὶ καὶ κοιμῶνται ἱκανοί.” (Α΄ Κορινθ. 11, 29-30).

27 Ὡστε ὁποιοσδήποτε τρώγει τὸν ἄρτον αὐτὸν καὶ πίνει τὸ ποτήριον τῆς κοινωνίας τοῦ Κυρίου ἀναξίως, θὰ εἶναι ἐνοχος δι’ ἀσέβειαν καὶ βεβήλωσιν, τὴν ὁποίαν ἀποτολμᾷ εἰς τὸ σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Κυρίου.

28. Ἄς ἐξετάζῃ δὲ κάθε ἄνθρωπος μὲ προσοχὴν τὸν ἑαυτόν του, καί, ἀφοῦ προετοιμασθῇ μὲ τὴν ἐξέτα-

- σιν αὐτήν, τότε ὡς τρώγῃ ἀπὸ τὸν καθαγιασμένον ἄρτον καὶ ὡς πίνῃ ἀπὸ τὸ καθαγιασμένον ποτήριον.
29. Διότι ἐκεῖνος, ποὺ τρώγει καὶ πίνει ἀναξίως ἀπὸ τὸν καθαγιασμένον ἄρτον καὶ οἶνον, τρώγει καὶ πίνει κατάκριμα καὶ καταδίκην εἰς τὸν ἑαυτὸν του, ἐπειδὴ δὲν κάνει διάκρισιν τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ μεταχειρίζεται καὶ τρώγει ταῦτα, σὰν νὰ ἦσαν κοιναὶ τροφαί.
30. Διότι δὲ ἀναξίως καὶ χωρὶς δοκιμασίαν τοῦ ἑαυτοῦ σας τρώγετε καὶ πίνετε τὸ σῶμα, καὶ τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου, δι' αὐτὸ ὑπάρχουν μεταξύ σας πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ ἀπέθαναν ἄρκετοί.

Ἡ μεγαλυτέρα δὲ ἀταξία παρατηρεῖται, ὅταν προσέρχονται βιαστικοὶ οἱ χριστιανοὶ κατὰ τὰς μεγάλας ἡμέρας νὰ κοινωνήσουν καὶ νὰ....φύγουν. Σπρώχνονται, διαπηκτίζονται, παρακολουθοῦν ἀνυπόμονοι τὴν ὥραν, ὑβρίζονται ἢ ὑβρίζουν τοὺς ἱερεῖς, ὅτι δῆθεν ἀργοποροῦν ἢ δὲν ἐξυπηρετοῦν τοὺς πιστούς! Ζητοῦν ἐπιμόνως νὰ κοινωνήσουν, διὰ νὰ ἀπέλθουν εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τὰς ἐργασίας των.

Ἡ συνήθεια αὐτὴ δὲν εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν ἐκκλησίαν. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συμμετέχη εἰς τὴν θείαν Κοινωνίαν ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος δὲν παρευρέθη εἰς τὴν προετοιμασίαν τοῦ μυστικοῦ Δείπνου τοῦ Θεοῦ. Δὲν παρηκολούθησε μετὰ κατανύξεως καὶ προσευχῆς τὴν ἀκολουθίαν τῆς θείας καὶ ἱερᾶς λειτουργίας. Καὶ ἐνῶ ἔχει πᾶσαν εὐχέρειαν τὴν ἐπομένην ἡμέραν νὰ παρακολουθήσῃ τὴν θείαν λειτουργίαν, ἐκεῖνος προσέρχεται καὶ κοινωνεῖ μὲ πολλὴν ἀδιαφορίαν καὶ ἀδιακρίσιν τὸ πανάσπιλον καὶ πανακήρατον Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ εὐθύς ἀμέσως ἄνευ οὐδεμιᾶς εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεὸν ἀπέρχεται βιαστικός, διὰ νὰ προφθάσῃ τὰς διαφόρους ἐργασίας του. Ὁ διάβολος ἀναμένει νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς Ἐκκλησίας ὁ μεταλαμβάνων καὶ ἀμέσως ἄρχειται τοῦ διαβολικοῦ του ἔργου καὶ μετὰ πολλῆς εὐκολίας σθῆνει τὴν φλόγα τῆς θείας Κοινωνίας, ποὺ πρὸ ὀλίγου ἄναψε διὰ νὰ φωτίσῃ τὸν δρόμον του. Διότι εἰς πολλὰς περιπτώσεις ὁ κοινωνῶν ἐκστομίζει

βλασφημίας καὶ αἰσχρολογίας, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συναλλαγῶν του μετὰ κοσμικῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα εἶναι ἄσχετα πρὸς τὰ ἱερά καὶ τὰ ὅσια τῆς Ἐκκλησίας. Δὲν γνωρίζει ποῖαν ἔχθραν ἔχει ὁ ἄορατος ἐχθρός, ὁ ὁποῖος παραμονεύει ὡς λέων ὠρυόμενος (Α' Πέτρ. 5,8) διὰ νὰ περιπλέξῃ τὸ θῦμα του εἰς τὰ δίκτυα τῆς ἁμαρτίας καὶ νὰ τὸν καταφάγῃ.

Ἅγιοι πατέρες, ποὺ διήνυσαν τὸν ἐπίγειον βίον τῆς ζωῆς των ἐν προσευχῇ καὶ νηστεία, μετὰ τὴν θείαν Κοινωνίαν, κύπτοντες πρὸς τὴν γῆν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, μὴ βλέποντες δεξιὰ καὶ ἀριστερά, σιωπῶντες πρὸς πάντας, ἐρωτώμενοι διατὶ τοῦτο, ἀπήντων.

- ἵνα μὴ σθήσῃ ὁ διάβολος τὴν φλόγα τῆς θείας κοινωνίας.

Τοιουτοτρόπως ἀπήρχοντο εἰς τὰ κελλία των εὐχαριστοῦντες τὸν Θεὸν διὰ τὴν μεγάλην χάριν καὶ δωρεὰν τῆς θείας Κοινωνίας, τῆς ὁποίας ἠξιώθησαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Πῶς, λοιπόν, ἡμεῖς μεταδίδομεν τὴν θείαν Κοινωνίαν εἰς πρόσωπα, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται εἰς τοιαύτην ἀγνοίαν; Ἄς εἴμεθα προσεκτικοὶ καὶ ὡς ἀκούσωμεν τὴν προειδοποίησιν τοῦ Κυρίου:

“Μὴ δότε τὸ ἅγιον τοῖς कुσι μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς” (Ματθ.7,6).

“Προσέχετε νὰ μὴ δώσετε τὸ ἅγιον μυστήριον τῆς πίστεως εἰς ἀνθρώπους, ποὺ ὡς ἄλλοι κύνες ζοῦν βίον ἀσεβῆ καὶ ἀναίσχυντον οὔτε νὰ παραθέτετε τοὺς πολυτίμους μαργαρίτας τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας ἐμπρὸς εἰς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ὡς ἄλλοι χοῖροι ζοῦν εἰς τὸν βόρβορον τῶν παθῶν. Ὑπάρχει μέγας κίνδυνος μήπως

καταπατήσουν αυτούς με τους πόδας των και στραφοῦν νὰ σὰς κατασπαράξουν ἢ ὅπως δήποτε σὰς βλάψουν.”

Διὰ νὰ συμπληρώσωμεν τὰ ἐλλείποντα καὶ παρουσιάσωμεν ὁλόκληρον τὴν εἰκόνα τῆς ἀταξίας, ποὺ παρατηρεῖται ὑπὸ τῶν προσερχομένων εἰς τὴν θείαν κοινωνίαν, καθ’ ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους, ἐξαιρέτως δὲ κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς Μ. Ἑβδομάδος θὰ ἐπισημάνωμε πρὸς ὠφέλειαν τὰ πλέον εὐδιάκριτα σημεῖα:

Ποία ἡ αἰτία, ποὺ προσπαθοῦν νὰ κοινωνήσουν οἱ περισσότεροι, κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς Μ. Ἑβδομάδος καὶ μάλιστα κατὰ τὴν Μ. Πέμπτην; Οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν χριστιανῶν δημιουργοῦν τὴν ὅλην ἀταξίαν διότι τὴν νύκτα τῆς Ἀναστάσεως μόλις ἀκουσθῆ τὸ ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ προσπαθοῦν ἐλεύθεροι νὰ διασκορπισθοῦν καὶ νὰ ἀποχωρήσουν ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν. Ἡ φυγὴ ἐκείνη τοῦ πλήθους ἅμα τῷ ἀκούσματι τοῦ ἐξαισίου ὕμνου τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως εἶναι τὸ μελανώτερον σημεῖον, ποὺ ἐπικρατεῖ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Δὲν γνωρίζουν οἱ χριστιανοί, ὅτι πᾶς ὁ ἀποχωρῶν ἐκ τοῦ ἱεροῦ χώρου τῆς ἐκκλησίας κατὰ τὴν μοναδικὴν ἐκείνην ἡμέραν ἠλοκλήρου τοῦ ἔτους, συγκαταριθμεῖται μετὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ ἀναστάντος Χριστοῦ.

Τὸ Ἀναστήτω ὁ Θεὸς καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ Αὐτοῦ, ἐφαρμόζεται πλήρως διὰ τοὺς ἀποχωροῦντας τὴν ὥραν ἐκείνην ἀπὸ τὸν ἱερὸν χώρον τῆς ἐκκλησίας. Αὐτοὶ θὰ δώσουν τὸ παρὼν κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος. Διότι ζῶντες εἰς τὴν ἀγνοίαν οὐδέποτε ἐπλησίασαν τὴν ἐκκλησίαν ἢ τὴν ἐξομολόγησιν ἢ τὴν νηστείαν ἢ τὴν θείαν Κοινωνίαν. Ὅμιλοῦμεν δι’ αὐτοὺς, ποὺ δὲν γνωρίζουν τί πράττουν.

Ἐνα ἄλλο σημεῖον πολὺ σημαντικὸν εἶναι ἡ ἀδιαφορία ἢ ἀπροσεξία κατὰ τὴν ὥραν, ποὺ ὁ λειτουργὸς τοῦ Θεοῦ προσκαλεῖ τοὺς χριστιανούς νὰ προσέλθουν εἰς τὸ Ἅγιον Ποτήριον διὰ νὰ κοινωνήσουν τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ.

- Μετὰ φόβου Θεοῦ εἶναι τὸ πρῶτον σημεῖον.
- Πίστeweς, εἶναι τὸ δεύτερον σημεῖον καὶ

- Ἀγάπης, εἶναι τὸ τρίτον σημεῖον.

Εἰς πολλοὺς ἐκ τῶν προσερχομένων ἐπικρατεῖ ἄκρατον μῖσος καὶ ἀφιλίωτος ἔχθρα κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ των καὶ ἐν τούτοις ἀγνοοῦντες καὶ μὴ διακρίνοντες, ποὺ προσέρχονται, πλησιάζουν τὸ φρικτὸν μυστήριον τῆς θείας Κοινωνίας ἀπροετοίμαστοι:

“Ἐὰν λοιπὸν διὰ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀγάπην εἰς τὸν ἀδελφὸν σου ἐγένεν ἡ θυσία, ἡ ἱερὰ θεία λειτουργία, σὺ δὲ οὐδὲ τὴν εἰρήνην κατορθῶνεις μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου εἰς μάτην μετέχεις τῆς θείας κοινωνίας.....διὰ τοῦτο ὁ Χριστὸς κατὰ τὴν ὥραν τῆς θείας κοινωνίας οὐδεμιᾶς ἄλλης ἐντολῆς ἐμνημόνευσε ἀλλὰ μόνον τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου δεικνύων δι’ αὐτῆς τῆς πράξεως ὅτι εἶναι τὸ μεγαλύτερον πάντων κατόρθωμα... Ἄς ἐνθυμούμεθα λοιπὸν διὰ παντὸς τῆς ἐντολῆς, ἀγαπητοί, καὶ τῶν ἁγίων φιλημάτων καὶ τοῦ φρικωδέστατου ἀσπασμοῦ τοῦ πρὸς ἀλλήλους. Διότι τοῦτο συμπλέκει τὰς διανοίας ἡμῶν καὶ ποιεῖ ὅλους νὰ γίνουν ἓνα σῶμα ἐνωμένον διὰ τῆς ἀνυποκρίτου ἀγάπης ἐπειδὴ καὶ ἐνὸς σώματος Ἁγίου καὶ Θεϊκοῦ μετέχομεν οἱ πάντες” (Π.γ. 49, 382)

Ἐπενθυμίζομεν μετὰ πολλῆς ἀγάπης καὶ τοῦτο τὸ σημεῖον. Πολλοὶ ἐκ τῶν χριστιανῶν προσέρχονται εἰς τὸ Ἅγιον Ποτήριον λησμονοῦντες τὸ καθῆκον τῆς καθαρότητος τοῦ στόματός των. Θεωροῦν μέγα ἀμάρτημα (!) νὰ εἰσέλθῃ νερὸ εἰς τὸ στόμα των. Ὅταν τὸ στόμα εἶναι ἀπεριποίητον με̄ δυσσομίαν ἐκ τῶν φαγητῶν τῆς προηγουμένης ἡμέρας ἢ ἐξ ἄλλης αἰτίας, πῶς θὰ δεχθῆ τὸν καθαρὸν Θεόν;

Ἡ ξένη ὀδοντοστοιχία εἰς τὸ στόμα πολλῶν χριστιανῶν εἶναι ἓνα ἄλλο σημεῖον πολὺ σημαντικόν. Πολλοί οἱ χριστιανοὶ ἔρριψαν κατὰ γῆς τὴν θείαν Κοινωνίαν, ἵδιότι ὅταν ἀνοίγουν τὸ στόμα των, ἡ ξένη ὀδοντοστοιχία ἀποκολλᾶται ἐκ τῆς θέσεώς της. Ἀποτελεσμα τοῦτου νὰ μὴ δύνανται νὰ μεταλάβουν ἐκ τῆς ἁγίας λαβίδος τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Μὴ ἐλέγχοντες κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην τὸ ἐπακολουθοῦν συμβάν πίπτει ἐκ τοῦ στόματός των ἡ θεία Κοινωνία. Ἡ ἂν δὲν συμβῆ τοῦτο, καὶ τὸ ἀπειροελάχιστο μέρος ἐκ τοῦ θείου Μαργαρίτου ἐὰν προσκολληθῆ εἰς τὴν ξένην ὀδοντοστοιχίαν καὶ παραπέση, ὀλόκληρος ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ σείεται ἐκ τῆς ἰδικῆς μας ἀπροσεξίας.

Προσθέτομε καὶ τοῦτο τὸ σημαντικό σημεῖο ἐκ τῆς θείας κοινωνίας: Μετὰ τὴν μετάδοσιν τῆς θείας Κοινωνίας δὲν ἐπιτρέπεται ἡ φυγὴ ἐκ τοῦ ναοῦ, διότι δὲν ἔγινε ἀπόλυσις διὰ τοῦ στόματος τοῦ λειτουργοῦ. Δὲν ἠκούσθη τὸ Δί' εὐχῶν τῶν ἁγίων..... Ἡ φυγὴ ἀμέσως ἐκ τοῦ ναοῦ μετὰ τὴν μετάδοσιν τῆς θείας Κοινωνίας, ὑπενθυμίζει τὴν φυγὴν τοῦ Ἰούδα ἐκ τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου. Διότι καὶ ἐκεῖνος ὁ προδότης ἅμα τῇ μεταλήψει τῆς θείας Κοινωνίας ἐγκατέλειψε τὸν θεῖον Διδάσκαλον καὶ τοὺς μαθητὰς καὶ ἔφυγε διὰ τὴν προδοσίαν.

Ἄδικαιολόγητος παραμένει ἡ μετάδοσις τῆς θείας Κοινωνίας εἰς τὰ βρέφη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θείας λειτουργίας τὴν ἡμέραν τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὰς ἐνορίας τῶν μεγάλων πόλεων τελεῖται θεία λειτουργία κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου. Ἡ προσέλευσις τῶν πιστῶν εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην εἶναι ὅπως δὴποτε μικροτέρα τῆς Κυριακῆς ἡμέρας. Καλὸν εἶναι αἱ μητέρες νὰ προετοιμάζουν τὰ βρέφη των διὰ τὴν θείαν Κοινωνίαν τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου. Διότι τὴν Κυριακὴν ἡμέραν εἶναι ἡ διάρκεια τῆς θείας λειτουργίας μεγαλυτέρα καὶ τὰ βρέφη προκαλοῦν εἰς τὸ ἐκκλησίασμα ἀνησυχίαν διὰ τῶν φωνῶν καὶ τῶν κλαυθμιασμῶν των.

Ἐπάρχει καὶ ἡ μερὶς τῶν πιστῶν, οἱ ὅποιοι μετὰ τὴν θείαν Κοινωνίαν ἀσπάζονται τὴν χεῖρα τοῦ λειτουργοῦ ἢ τὰς ἱεράς εἰκόνας. Ἀμέσως δέχονται τὴν ἐπίθεσιν τῶν διαφόρων οἴτινες κραυγάζουν μετ' ἀπελπισίας. Μή.....

δὲν ἐπιτρέπεται. Εἶναι ἁμαρτία.... Ἄμαρτία εἶναι ἡ πονηρία ποῦ ἐμφωλεύει εἰς τὴν ψυχὴν μας. Ἄμαρτία εἶναι ἡ πολυλογία, ἡ συκοφαντία, ἡ ἐχθρα, ὁ φθόνος, ἡ μνησικακία, καὶ τὰ ὅμοια τούτων. Δὲν διαπράττει θανάσιμον ἁμάρτημα ὅστις ἀπὸ σεβασμὸν ἢ ἀπὸ εὐλάβειαν ἀσπασθῆ τὴν χεῖρα τοῦ πνευματικοῦ τοῦ πατρὸς ἢ ἀσπασθῆ τὴν ἁγίαν εἰκόνα εἰς τὴν ὁποίαν ἀποβλέπει παρηγορίαν καὶ ψυχικὴν ἀγαλλίασιν.

Μετὰ τὴν θείαν Κοινωνίαν πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὁ πιστός, ὅτι ἀπαγορεύεται νὰ πτύση κατὰ γῆς ἢ νὰ ἀνάψῃ τσιγάρον ἀφοῦ ὁ Χριστὸς εὐρίσκεται εἰς τὸ στόμα του, καὶ οὐδέποτε νὰ καπνίσῃ εἰς ὀλόκληρον τὴν ζωὴν του. Μὴ ξεχνοῦμεν ὅτι ἐκεῖνος ποῦ κοινωνεῖ τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ γίνεται μικρὸς Θεὸς κατὰ χάριν. Ὁ Θεὸς δὲν καπνίζει. Τὸ τσιγάρο εἶναι πάθος καὶ ἀδυναμία καὶ ὡς ἐκ τούτου πρέπει νὰ ἀπαλλάσσεται ὁ πιστὸς ἐκ τῶν παθῶν καὶ τῶν ἀδυναμιῶν του.

11. Ἡ προσευχή.

“Σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἰσελθε εἰς τὸ ταμιεῖον σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου προσευξαι τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ....” (Ματθ.6,6)

Τὶ σημαίνει προσευχὴ; Εἶναι ἡ ἐπικοινωνία μετὰ τοῦ Θεοῦ. Τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ ἁγίου Θεοῦ. Τοῦ θνητοῦ μετὰ τοῦ ἀθανάτου Βασιλέως τῶν ὀρατῶν καὶ τῶν ἀορατῶν.

Ἄνθρωπος ἄνευ προσευχῆς σημαίνει ὁμοίωσις πρὸς τὴν ἄλογον κτίσιν. Δηλαδή, ὁμοίωσις πρὸς τὰ ζῶα. Διότι τὰ ζῶα δὲν προσεύχονται. Ἐνδιαφέρονται μόνον διὰ τὸ φαγητὸν καὶ τὸν ὕπνον. Δί' αὐτὰ ὁμιλεῖ ὁ Δαυὶδ, ὅταν ἀναφερόμενος πρὸς τὸν Θεὸν ὑμνῆ Αὐτὸν ὡς

Ἡ ξένη ὀδοντοστοιχία εἰς τὸ στόμα πολλῶν χριστιανῶν εἶναι ἓνα ἄλλο σημεῖον πολὺ σημαντικό. Πολλοί οἱ χριστιανοὶ ἔρριψαν κατὰ γῆς τὴν θείαν Κοινωνίαν, ἵδιότι ὅταν ἀνοίγουν τὸ στόμα των, ἡ ξένη ὀδοντοστοιχία ἀποκολλᾶται ἐκ τῆς θέσεώς της. Ἀποτελεσμα τοῦτου νὰ μὴ δύνανται νὰ μεταλάβουν ἐκ τῆς ἁγίας λαβίδος τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Μὴ ἐλέγχοντες κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην τὸ ἐπακολουθοῦν συμβάν πίπτει ἐκ τοῦ στόματός των ἡ θεία Κοινωνία. Ἡ δὲ δὲν συμβῆ τοῦτο, καὶ τὸ ἀπειροελάχιστο μέρος ἐκ τοῦ θείου Μαργαρίτου ἐὰν προσκολληθῆ εἰς τὴν ξένην ὀδοντοστοιχίαν καὶ παραπέση, ὀλόκληρος ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ σείεται ἐκ τῆς ἰδικῆς μας ἀπροσεξίας.

Προσθέτομε καὶ τοῦτο τὸ σημαντικό σημεῖο ἐκ τῆς θείας κοινωνίας: Μετὰ τὴν μετάδοσιν τῆς θείας Κοινωνίας δὲν ἐπιτρέπεται ἡ φυγὴ ἐκ τοῦ ναοῦ, διότι δὲν ἔγινε ἀπόλυσις διὰ τοῦ στόματος τοῦ λειτουργοῦ. Δὲν ἠκούσθη τὸ Δί' εὐχῶν τῶν ἁγίων..... Ἡ φυγὴ ἀμέσως ἐκ τοῦ ναοῦ μετὰ τὴν μετάδοσιν τῆς θείας Κοινωνίας, ὑπενθυμίζει τὴν φυγὴν τοῦ Ἰουδα ἐκ τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου. Διότι καὶ ἐκεῖνος ὁ προδότης ἅμα τῇ μεταλήψει τῆς θείας Κοινωνίας ἐγκατέλειψε τὸν θεῖον Διδάσκαλον καὶ τοὺς μαθητὰς καὶ ἔφυγε διὰ τὴν προδοσίαν.

Ἄδικαιολόγητος παραμένει ἡ μετάδοσις τῆς θείας Κοινωνίας εἰς τὰ βρέφη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θείας λειτουργίας τὴν ἡμέραν τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὰς ἐνορίας τῶν μεγάλων πόλεων τελεῖται θεία λειτουργία κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου. Ἡ προσέλευσις τῶν πιστῶν εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην εἶναι ὅπως δὴποτε μικροτέρα τῆς Κυριακῆς ἡμέρας. Καλὸν εἶναι αἱ μητέρες νὰ προετοιμάζουν τὰ βρέφη των διὰ τὴν θείαν Κοινωνίαν τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου. Διότι τὴν Κυριακὴν ἡμέραν εἶναι ἡ διάρκεια τῆς θείας λειτουργίας μεγαλυτέρα καὶ τὰ βρέφη προκαλοῦν εἰς τὸ ἐκκλησίασμα ἀνησυχίαν διὰ τῶν φωνῶν καὶ τῶν κλαυθμρισμῶν των.

Ἐπάρχει καὶ ἡ μερὶς τῶν πιστῶν, οἱ ὅποιοι μετὰ τὴν θείαν Κοινωνίαν ἀσπάζονται τὴν χεῖρα τοῦ λειτουργοῦ ἢ τὰς ἱεράς εἰκόνας. Ἀμέσως δέχονται τὴν ἐπίθεσιν τῶν διαφόρων οἴτινες κραυγάζουν μετ' ἀπελπισίας. Μὴ.....

δὲν ἐπιτρέπεται. Εἶναι ἁμαρτία.... Ἄμαρτία εἶναι ἡ πονηρία ποῦ ἐμφωλεῖ εἰς τὴν ψυχὴν μας. Ἄμαρτία εἶναι ἡ πολυλογία, ἡ συκοφαντία, ἡ ἐχθρα, ὁ φθόνος, ἡ μνησικακία, καὶ τὰ ὅμοια τούτων. Δὲν διαπράττει θανάσιμον ἁμάρτημα ὅστις ἀπὸ σεβασμὸν ἢ ἀπὸ εὐλάβειαν ἀσπασθῆ τὴν χεῖρα τοῦ πνευματικοῦ τοῦ πατρὸς ἢ ἀσπασθῆ τὴν ἁγίαν εἰκόνα εἰς τὴν ὁποίαν ἀποβλέπει παρηγορίαν καὶ ψυχικὴν ἀγαλλίασιν.

Μετὰ τὴν θείαν Κοινωνίαν πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὁ πιστός, ὅτι ἀπαγορεύεται νὰ πτύση κατὰ γῆς ἢ νὰ ἀνάψῃ τσιγάρον ἀφοῦ ὁ Χριστὸς εὐρίσκεται εἰς τὸ στόμα του, καὶ οὐδέποτε νὰ καπνίσῃ εἰς ὀλόκληρον τὴν ζωὴν του. Μὴ ξεχνοῦμεν ὅτι ἐκεῖνος ποῦ κοινωνεῖ τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ γίνεται μικρὸς Θεὸς κατὰ χάριν. Ὁ Θεὸς δὲν καπνίζει. Τὸ τσιγάρο εἶναι πάθος καὶ ἀδυναμία καὶ ὡς ἐκ τούτου πρέπει νὰ ἀπαλλάσσεται ὁ πιστὸς ἐκ τῶν παθῶν καὶ τῶν ἀδυναμιῶν του.

11. Ἡ προσευχή.

“Σὺ δὲ ὅταν προσεύχη, εἰσελθε εἰς τὸ ταμιεῖον σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου προσευξαι τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ....” (Ματθ.6,6)

Τὶ σημαίνει προσευχή; Εἶναι ἡ ἐπικοινωνία μετὰ τοῦ Θεοῦ. Τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ ἁγίου Θεοῦ. Τοῦ θνητοῦ μετὰ τοῦ ἀθανάτου Βασιλέως τῶν ὀρατῶν καὶ τῶν ἀορατῶν.

Ἄνθρωπος ἄνευ προσευχῆς σημαίνει ὁμοίωσις πρὸς τὴν ἄλογον κτίσιν. Δηλαδή, ὁμοίωσις πρὸς τὰ ζῶα. Διότι τὰ ζῶα δὲν προσεύχονται. Ἐνδιαφέρονται μόνον διὰ τὸ φαγητὸν καὶ τὸν ὕπνον. Δι' αὐτὰ ὀμιλεῖ ὁ Δαυὶδ, ὅταν ἀναφερόμενος πρὸς τὸν Θεὸν ὑμνῆ Αὐτὸν ὡς

δοτῆρα παντός αγαθοῦ διὰ πᾶσαν τὴν κτίσιν. Λέγει διὰ τὰ ἄλογα ζῶα:

“Σκύμνοι ὠρούμενοι τοῦ ἀρπάσαι καὶ ζητῆσαι παρὰ τῷ Θεῷ βρώσιν αὐτοῖς. Ἀνέτειλε ὁ ἥλιος καὶ συνήχθησαν καὶ εἰς τὰς μάνδρας αὐτῶν κοιτασθήσονται” (Ψαλμ.103,21-22).

Διὰ τὰ ἄλογα ζῶα δὲν ἐθυσιάσθη ὁ Θεός, ἀλλὰ διὰ τὸν λογικὸν ἄνθρωπον, διὰ νὰ τὸν σώσῃ ἀπὸ τὴν αἰώνιον κόλασιν. Δι’ αὐτὸ ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον εὐχαριστίαν. Δηλαδή προσευχὴν. Διὰ τὴν προσευχὴν καὶ τὴν ἀξίαν τῆς δύνανται νὰ γραφοῦν βιβλία πολλά. Ἡμεῖς διὰ τὴν προσευχὴν τονίζομεν, ὅτι ἔχει καθῆκον ὁ χριστιανός, ὅπως ἀναπνέει διὰ νὰ ζήσῃ, τοιουτοτρόπως διὰ νὰ ζήσῃ αἰωνίως μετὰ τοῦ εὐεργέτου Θεοῦ πρέπει νὰ προσεύχεται.

Ἡ προσευχὴ χωρίζεται εἰς κοινὴν ἢ ὁμαδικὴν καὶ εἰς ἀτομικὴν ἢ κατὰ μόνας. Ἡ κοινὴ ἢ ὁμαδικὴ προσευχὴ γίνεται εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖ τελεῖται ἡ θεία καὶ ἱερὰ λειτουργία καὶ ἡ συνάθροισις τῶν πιστῶν. Ἐκεῖ ἐβεβαίωσεν ὁ Θεὸς τοὺς πιστεύοντας εἰς Αὐτόν, ὅτι εὐρίσκεται ἀοράτως ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν.

**“Ὃπου δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.”
(Ματθ.18,20)**

Διότι, ὅπου δύο ἢ τρεῖς εἶναι συγκεντρωμένοι εἰς τὸ ὄνομά μου καὶ διὰ σκοπὸν σύμφωνον μὲ τὸ θέλημά μου, ἐκεῖ εἰμι καὶ ἐγὼ ἐν μέσῳ αὐτῶν, διὰ νὰ τοὺς φωτίζω, νὰ τοὺς εὐλογῶ καὶ νὰ τοὺς ἐνισχύω.

Χριστὲ ὁ Θεός, εὐλόγησον τὴν βρώσιν καὶ τὴν πόσιν τῶν δούλων Σου.

Διὰ τὴν ἀτομικὴν προσευχὴν δὲν ὑπάρχει χώρος νὰ περιορίσῃ τὸν προσευχόμενον, οὔτε ἄνθρωπος νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ἐπὶ τῆς γῆς. Διότι ἡ ἀτομικὴ προσευχὴ τελεῖται νοερῶς καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὸν προσευχόμενον, εἰμὴ μόνον ὁ θάνατος. Ἡ ἀτομικὴ προσευχὴ τελεῖται κατὰ μόνας. Δηλαδή, μόνος του ὁ πιστὸς προσεύχεται εἰς τὸν Θεὸν ἐντὸς τῆς οἰκίας του, εἰς τὸ ταμιεῖον του, ὅπως εἶπεν ὁ Κύριος (Ματθ. 6, 6), εἰς ἔρημον τόπον, εἰς σπήλαια, εἰς ἀσκητήρια, εἰς θαλάσσας, εἰς φυλακάς, εἰς τὸν ἀέρα, εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ κήτους, ὡς ὁ Ἰωνᾶς, καὶ εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός, ὡς οἱ τρεῖς παῖδες.

Ἡ νοερὰ προσευχὴ γίνεται συνεχῶς, ὅταν δύναται ὁ πιστὸς, εἰς ὅλας τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας. Οὐδὲν ἐμπόδιον δύναται νὰ τὴν περιορίσῃ ἢ νὰ τὴν ματαιώσῃ. Ἡ νοερὰ προσευχὴ εἶναι ὀλιγόλογος. Ὁ ἅγιος Κοσμάς λέγει:

“Νὰ Προσεύχεσθε, νὰ λέγετε τὸ Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ καὶ Λόγε τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, διὰ τῆς Θεοτόκου καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων ἐλέησόν με τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἀνάξιον δούλον σου. Μέσα εἰς τὸ Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἀδελφοί μου, τί θεωρεῖ; Θεωρεῖ ἢ Ἁγία Τριάς, ὁ Θεός μας, ἡ ἔνσαρκος οἰκονομία τοῦ Χριστοῦ μας. Καὶ πάντες οἱ Ἅγιοι μὲ τὸν Σταυρὸν καὶ μὲ τὸ Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ἐπήγγαν εἰς τὸν παράδεισον.” (Ἴδε Ἐπισκόπου Αὐγουστίνου Καντιώτου, Μητροπολίτου Φλωρίνης, Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς Ἐκδοσ. ΙΓ σελ 289)

Ἡ κατ' οἶκον προσευχὴ ἐπιβάλλεται, ὅταν πρὸ πάντων τὸ ἀνδρόγυνον ἀποκτήσῃ τὰ τέκνα του. Εἰς τὴν οἰκίαν του τὸ ἀνδρόγυνον πρέπει νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ εἰκονοστάσιον τῆς οἰκίας. Τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ἀποτελοῦν τὴν κατ' οἶκον ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ εἰκονοστάσιον στολιζέται μὲ τὰς ἁγίας εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Παναγίας καὶ τῶν ἁγίων, τῶν ὁποίων τὸ ὄνομα φέρει τὸ ἀνδρόγυνον. Δύναται, ὁ πιστὸς εἰς τὸν Θεόν, νὰ προσθέσῃ καὶ ἄλλας εἰκόνας, ἐὰν ὑπάρχη χώρος.

Τὸ ἅγιον εἰκονοστάσιον εἶναι μία μικρὰ εἰς μέγεθος ἐκκλησία. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον, ἀπὸ σεβασμὸν εἰς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἁγίους, δὲν εἶναι πρέπον νὰ εὐρίσκεται εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ ἀνδρογύνου. (Περιττὸν νὰ τονίσωμεν τὴν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς παρουσίαν τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος μᾶς παρακολουθεῖ καὶ ὅταν κάνωμεν τὴν ἀρετὴν καὶ ὅταν ἁμαρτάνωμεν). Ἐξευρίσκει, λοιπόν, τὸ ζεῦγος καὶ ἐτοιμάζει τόπον κατάλληλον διὰ προσευχῆν. Τὸ δωμάτιον τῶν τέκνων συνήθως θεωρεῖται ὡς κατάλληλος χώρος, καὶ ἐκεῖ τοποθετεῖ τὰς ἁγίας εἰκόνας.

Τὸ κανδήλιον εἰς τὸ εἰκονοστάσιον πρέπει νὰ εἶναι ἀκοίμητον καὶ νὰ ἀνάπτῃ μὲ καθαρὸ ἐλαιόλαδο, ὡς ἐλαχίστη προσφορὰ εὐγνωμοσύνης καὶ εὐχαριστίας πρὸς

τὸν Θεόν. Οἰκία χωρὶς εἰκονοστάσιον καὶ ἀναμμένον κανδήλιον ὁμοιάζει μὲ τὸν σκοτεινὸν Ἄδην. Χρειαζέται εἰδικὴ μέριμνα, οὕτως ὥστε ἡ φλόγα τοῦ κανδηλίου νὰ μὴ προξενήσῃ πυρκαϊάν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Χριστοῦ καταφέρονται κατὰ τῆς πίστεως, τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν χριστιανῶν.

Κανδήλιον μετὰ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος δὲν εἶναι προσφορὰ πρὸς τὸν Θεόν. Εἰς ἐλαχίστας δὲ περιπτώσεις γίνεται ἀνεκτὴ ἡ παρουσία ἠλεκτρικῶν κανδηλίων εἰς τὰς ἐκκλησίας εἰς δυσκόλους μόνον χώρους τοῦ ναοῦ.

Ὁ κηρός, τὸν ὁποῖον χρησιμοποιοῦμεν κατὰ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τόσον εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν ὅσον καὶ εἰς τὴν κατ' οἶκον ἐκκλησίαν, πρέπει νὰ εἶναι ἀπὸ ἀγνὸ καὶ καθαρὸ μελισσοκέρι. Τὸ ἔλαιον καὶ τὸ καθαρὸ κερὶ χρησιμοποιεῖ ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων. Τὸ κερὶ ἀπὸ ἄλλα ὑλικά ἐκτὸς καθαροῦ κηροῦ ὁμοιάζει μὲ τὴν θυσίαν τοῦ Κάϊν, τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς δὲν ἐδέχθη.

“Ἐπὶ δὲ Κάϊν καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις αὐτοῦ οὐ προσέσχε, καὶ ἐλυπήθη Κάϊν λίαν, καὶ συνέπεσε τῷ προσώπῳ αὐτοῦ” (Γενεσ. 4,5)

Ἡ προσευχὴ γίνεται εἰς ὀρθίαν στάσιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ γονυκλινῶς. Ἡ ὀρθία στάσις τῆς προσευχῆς εἶναι εὐπρόσδεκτος εἰς τὸν Θεόν, καὶ γίνεται κατὰ τὴν Κυριακὴν ἡμέραν καὶ καθ' ὄλην τὴν διάρκειαν τῶν ἡμερῶν τῆς Ἀναστάσεως, ἕως τῆς ἡμέρας τῆς Πεντηκοστῆς. Προσευχὴ ὅμως μετὰ γονυκλισίας ἔχει διπλὴν σημασίαν. Εἶναι προσευχὴ καὶ ἱκεσία πρὸς τὸν Θεόν, ὅταν αἱ χεῖρες ἀνοίγονται καὶ ὑψοῦνται ὡς ἡ Πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν ἱκετεύουσα τὸν Υἱόν της.

Ἡ προσευχὴ, διὰ νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸν θρόνον τοῦ Θεοῦ, πρέπει νὰ συνοδεύεται ἀπὸ τὴν ἀρετὴν τῆς ταπεινώσεως, τὴν ὁποίαν διδάσκει ἡ Ἁγία Γραφή. Πᾶσα παρέκκλησις ἐκ τῆς Γραφῆς θεωρεῖται ἄρνησις αὐτῆς ἄρα ἀπιστία, αἵρεσις καὶ βλασφημία κατὰ τοῦ Ἁγίου

Πνεύματος, ἀφοῦ ὀλόκληρος ἡ Ἁγία Γραφή εἶναι γεγραμμένη διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους τοῦ Χριστοῦ. Τί περὶ τῆς προσευχῆς διδάσκει ἡ Ἁγία Γραφή; Ἀπευθύνεται πρὸς τὸν ἄνδρα ἀφ' ἐνὸς καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα ἀφ' ἑτέρου διδάσκουσα καὶ λέγουσα:

“Ἄπας ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς ἔχων καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ” (Α Κορινθ.11,4)

“Κάθε ἄνδρας εἴτε ἔγγαμος εἴτε ἄγαμος, ποῦ προσεύχεται εἰς τὴν κοινὴν λατρείαν σας ἢ ὡς προφήτης φωτισμένος ἀπὸ τὸ Πνεῦμα φανερῶνει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὅταν ἔχη ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του κάλυμμα, τὸ ὁποῖον εἶναι σύμβολον ὑποτελείας, κατεντροπιάζει τὴν κεφαλὴν του, διότι ἔρχεται νὰ λατρεύσῃ ἢ νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν Χριστόν, ἀρνούμενος μὲ τὸ κάλυμμα τῆς ὑποτελείας, ποῦ φέρει, τὸ ἀξίωμα καὶ τὴν κυριαρχίαν, τὴν ὁποῖαν τοῦ ἔδωκεν ὁ Χριστός.”

Ἄφοῦ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐδίδαξε τὸν ἄνδρα, μὲ ποῖον τρόπον πρέπει νὰ προσεύχεται εἰς τὸν Θεόν, κατὰ τὴν ὥραν τῆς κοινῆς προσευχῆς, ἀπευθύνεται ἐν συνεχείᾳ μετὰ πολλῆς στοργῆς καὶ ἀγάπης πρὸς τὴν γυναῖκα.

“Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακαλύπτω τῇ κεφαλῇ καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς ἐν γὰρ ἐστὶ καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένη” (Α Κορινθ. 11,5)

“Κάθε γυναῖκα δέ, ἢ ὁποῖα προσεύχεται ἢ προφητεύει χωρὶς κάλυμμα εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ ζητεῖ ἔτσι νὰ ἀνδροφέρνῃ, καταντροπιάζει τὴν ἰδίαν τῆς κεφαλὴν,

δηλαδὴ τὸν ἄνδρα τῆς, ἐπειδὴ ἀρπάζει τὸ ἀξίωμα τοῦ καὶ διεκδικεῖ ἀπὸ αὐτὸν τὴν ὑπεροχὴν. Ἡ γυναῖκα αὐτὴ παρουσιάζει τὴν αὐτὴν ἀκοσμίαν καὶ ἀνυποταξίαν, τὴν ὁποῖαν καὶ ἐκείνη, ποῦ ἐξύρισε τὴν κεφαλὴν τῆς.”

6. Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνὴ καὶ κειράσθω εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κειράσθαι ἢ ξυράσθαι, κατακαλυπτέσθω.

7. Ἄνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν καὶ δόξα Θεοῦ ὑπάρχων γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρὸς ἐστίν.

8. Οὐ γὰρ ἐστὶν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός·

9. καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα,

10. διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοῦς ἀγγέλους,

11. πλὴν οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικός οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς ἐν Κυρίῳ

6. Διότι, ἐὰν δὲν εἶναι σεμνὰ καλυμμένη μία γυναῖκα, ἄς κουρεύῃ λοιπὸν καὶ τὰ μαλλιά τῆς, ὅπως τὰ κουρεύει ὁ ἄνδρας. Ἐὰν δὲ εἶναι ἄσχημον καὶ ἀπρεπὲς εἰς τὴν γυναῖκα το νὰ κουρεύῃ ἢ νὰ ξυρίζῃ τὰ μαλλιά τῆς, ἄς καλύπτεται καλά. Καὶ ἄς μὴ θέλῃ νὰ μιμῆται τὸν ἄνδρα.

7. Διότι ὁ μὲν ἄνδρας δὲν πρέπει νὰ κατακαλύπτῃ τὴν κεφαλὴν του, ἐπειδὴ ἐπλάσθη ἐξ ἀρχῆς ὡς ὁ κύριος ἐκπρόσωπος τῆς κυριαρχίας τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς,

καὶ εἶναι διὰ τοῦτο περισσότερο ἀπὸ τὴν γυναῖκα εἰκῶν καὶ δόξα τοῦ Θεοῦ. Ἡ γυναῖκα δὲ ὡς τὸ ἐξαιρετικώτερον ἀπὸ τὰ ἄλλα κτίσματα, ποὺ ἔχει ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἄνδρα, εἶναι δόξα τοῦ ἀνδρός.

8. Πράγματι δὲ ὁ ἄνδρας εἶναι ὑπεροχώτερος ἀπὸ τὴν γυναῖκα, διότι δὲν ἐγένεν ὁ ἄνδρας ἀπὸ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ ἡ γυναῖκα ἐγένεν ἀπὸ τὸν ἄνδρα.

9. Καὶ ἐπὶ πλέον δὲν ἐκτίσθη ὁ ἄνδρας διὰ νὰ βοηθῇ τὴν γυναῖκα, ἀλλ' ἡ γυναῖκα ἐπλάσθη πρὸς χάριν καὶ βοήθειαν τοῦ ἀνδρός.

10. Διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυναῖκα ἀπὸ συστολῆν καὶ ἐντροπὴν πρὸς τοὺς ἀγγέλους, ποὺ ἀοράτως εἶναι παρόντες, νὰ ἔχη ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς κάλυμμα, τὸ ὁποῖον εἶναι σύμβολον τῆς ἐξουσίας, ποὺ ἔχει ἐπὶ αὐτῆς ὁ ἄνδρας.

11. Πλὴν ὁμως μὴ νομίσετε, ὅτι ἡ ἐξουσία αὐτῆ τοῦ ἀνδρός εἶναι ἀπεριόριστος. Διότι μετὰ τὴν δημιουργίαν τῶν πρωτοπλάστων, οὔτε ἄνδρας γεννᾶται χωρὶς γυναῖκα, οὔτε γυναῖκα χωρὶς ἄνδρα, σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους, ποὺ ὥρισεν ὁ Κύριος.

Ἐὰν παρακολουθήσῃ μετὰ προσοχῆς ὁ πιστὸς ποίαν στάσιν τηρεῖ ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν, προτρέπων τὴν γυναῖκα πρὸς ὑποταγὴν καὶ ταπεινώσιν ἐναντι τοῦ Θεοῦ, θὰ ἀντιληφθῇ τὸ μέγεθος τῆς ἀγάπης, ποὺ ἐκδηλώνει καὶ τρέφει διὰ τὴν κάθε μίαν πρὸς αὐτάς. Δὲν προσπαθεῖ διὰ τῆς βίας νὰ ὑποτάξῃ τὴν γυναῖκα εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὴν ἀφήνει νὰ ἐκφέρῃ ὀρθὴν κρίσιν διὰ τὸ θέμα, ποὺ τὴν προτρέπει νὰ προσέξῃ. Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις κάθε παράβασις τῶν λόγων τῆς Ἁγίας Γραφῆς εἶναι βλασφημία κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἄμαρτία ἡ ὁποία δὲν συγχωρεῖται οὔτε ἐν τῷ νῦν αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. (Ματθ.12, 31)

13. Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε. -λέγει- πρέπον ἐστὶ γυναῖκα ἀκατακάλυπτον τῷ Θεῷ προσεύχεσθαι;

14. ἢ οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾶ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστὶ,

15. γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾶ, δόξα αὐτῇ ἐστίν; ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέδοται αὐτῇ. (Α Κορινθ. 11,13-15)

13. Ἄς κάμῃ μόνος τοῦ καθένος ἀπὸ σᾶς ὀρθὴν καὶ δικαίαν κρίσιν. Εἶναι πρέπον γυναῖκα νὰ προσεύχεται εἰς τὸν Θεόν, χωρὶς νὰ φέρῃ κάλυμμα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς;

14 Ἡ μήπως καὶ αὐτὴ ἡ φύσις, ἡ ὁποία δίδει τὰ μακρυὰ καὶ πολλὰ μαλλιά περισσότερο εἰς τὴν γυναῖκα, δὲν σᾶς διδάσκει, ὅτι ὁ ἄνδρας μὲν, ἐὰν τρέφῃ μαλλιά σὰν τὴν γυναῖκα, εἶναι τοῦτο ἐντροπὴ δι' αὐτόν;

15. ἡ γυναῖκα δέ, ἐὰν τρέφῃ μαλλιά, εἶναι τοῦτο εἰς αὐτὴν στολισμός: Διότι τὰ μακρυὰ μαλλιά τῆς ἔχουν δοθῆναι ὡς ἓνα φυσικὸν πέπλον.

Προσευχὴ λοιπόν, ποὺ θὰ διακρίνεται ἀπὸ ταπεινώσιν. Κατὰ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς -ὅπως διδάσκει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος-, ἐὰν εἶναι κοινὴ εἰς τὴν οἰκογένειαν, πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ παρίστανται τὰ τέκνα τῶν συζύγων καὶ μετὰ νὰ ἀποσύρῳνται εἰς τὴν κατὰ μόναν προσευχὴν. Ἐκ τοῦ καλοῦ παραδείγματος ἀκολουθεῖ ἡ καλὴ συνήθεια, καὶ ἀπὸ τῆς μικρᾶς ἡλικίας τὰ τέκνα ἄρχονται νὰ εὐχαριστοῦν καὶ νὰ δοξολογοῦν τὸν Θεόν.

Ἡ προσευχὴ γίνεται πρῶτ, μετὰ τὴν ἐγερσιν ἀπὸ τοῦ ὕπνου, καὶ τὸ ἑσπέρας πρὸ τοῦ ὕπνου. Ὅμως ἡ προσευχὴ δὲν περιορίζεται ἕως τοῦ σημείου τούτου, διότι

“αἱ προσευχαὶ αὗται εἶναι ἑπτὰ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν χαρίτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος . διότι διὰ τοῦ Πνεύματος τελοῦνται αἱ ἱεραὶ προσευχαί. Λέγονται δὲ αὗται οὕτω Μεσονυκτικόν, Ὁρθρος ἠνωμένος μετὰ τὴν Πρώτην ὥραν, ἢ Τρίτη ὥρα, ἢ Ἑκτη, ἢ Ἐνάτη, ὁ Ἐσπερινὸς καὶ τὸ Ἀπόδειπνον, περὶ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Προφήτᾶναξ λέγει ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἡγεσά Σε” (Ψαλμ. 118,164).

“Λούσω καθ’ ἐκάστην νύκτα τὴν κλίνην μου, ἐν δάκρυσί μου τὴν στρωμνὴν μου θρέξω” (Ψαλμ.6, 7).

Τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν χριστιανῶν τὸ συγχέουν καὶ τὸ ὀνομάζουν προσευχήν. Ὄταν ἐρωτηθῶσιν: Προσεύχεσαι; Ἡ ἀπάντησις εἶναι:

Ὁ Προφήτης Δαυὶδ ἐρμηνεύει διατὶ ἑπτάκις τῆς ἡμέρας προσεύχεται :

ΩΡΑ 12.00 Μεσονυκτικόν. - Μεσονύκτιον ἐξηγειρόμην. (Ψαλμ. 118,62)

ΩΡΑ 6.00 π.μ. Ὁρθρος ἠνωμένος μετὰ τὴν Πρώτην ὥραν: Ὁ Θεός, ὁ Θεός μου, πρὸς σὲ ὀρθρίζω (Ψαλμ.62,2)

ΩΡΑ 9.00 π.μ. Τρίτη Ὥρα. Τὸ πρῶτὸν εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς μου, τὸ πρῶτὸν παραστήσομαί Σοὶ καὶ ἐπόψει με (Ψαλμ.5,4)

ΩΡΑ 12.00 Μεσημέρι. Ἑκτη ὥρα

ΩΡΑ 3.00 μ.μ. Ἐνάτη ὥρα.

6. Διὰ τὴν 6.00, τὴν 9.00 καὶ τὸ ἑσπέρας, οὕτω λέγει :

“Ἐσπέρας καὶ πρῶτὸν καὶ μεσημβρίας διηγῆσομαι καὶ ἀπαγγελῶ καὶ εἰσακούσεται τῆς φωνῆς μου” (Ψαλμ. 54, 18).

- Ναί. Κάνω τὸν σταυρὸν μου.

Ἄλλο ὅμως εἶναι τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ καὶ ἄλλο εἶναι προσευχή. Τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ εἶναι ὄπλον κατὰ τοῦ διαβόλου. Δὲν εἶναι προσευχή. Ὄταν ὁ στρατιώτης ἐξέλθῃ εἰς τὴν μάχην, μετὰ τὸ ὄπλον ἄνευ φυσιγγίων, καὶ ἀντιληφθῇ τοῦτο ὁ ἐχθρός, δὲν ὑπάρχει δι’ αὐτὸν σωτηρία. Ἀναπόφευκτος εἶναι ὁ θάνατος. Διὰ τοῦτο ὁ σταυρὸς θὰ συνοδεύεται πάντοτε μετὰ προσευχῆς, διὰ νὰ εἶναι ὁ στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ πανέτοιμος εἰς πόλεμον ἀόρατον. Ὑπάρχουν προσευχαὶ εἰς τὰ προσευχητάρια τῆς ἐκκλησίας. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἡ προσευχή μετὰ τὴν ὁποίαν μᾶς ἐδίδαξεν ὁ ἴδιος ὁ Κύριος:

6. Σὺ δὲ ὅταν προσεύχη, εἰσελθε εἰς τὸ ταμιεῖον σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ. καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοὶ ἐν τῷ φανερῷ

....

9. οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς. Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου.

10. *ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου. γεννηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.*

11. *τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον.*

12. *καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν.*

13. *καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥύσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. (Ματθ.6, 6-13).*

Σὺν τοῖς διαφόροις τρόποις προσευχῶν ὑπάρχει καὶ ἡ λεγομένη αὐτοσχέδιος προσευχή. Τὶ σημαίνει αὐτοσχέδιος προσευχή; Εἶναι τὰ λόγια, τὰ ἀπλά, ποὺ πηγάζουν ἀπὸ τὸ βάθος τῆς ψυχῆς καὶ ἐξέρχονται αὐθόρμητα ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ πιστοῦ, ποὺ προσεύχεται εἰς τὸν Θεόν.

“...Πέντε λόγους διὰ τοῦ νοὸς μου λαλήσαι.... ἢ μυρίουσ λόγους ἐν γλώσση..” (Α. Κορινθ. 14,19)

Εἶναι δὲ ἡ προσευχή ἀναγκαία διὰ τὰ προβλήματα, τὰς δυσκολίας, τὰ ἀπρόοπτα, ποὺ σχηματίζονται ὡς νέφος καὶ καλύπτουσι τὴν καρδίαν τοῦ πιστοῦ. Πρέπει ἰδιαίτερος ὁ πιστὸς νὰ προσέχη κατὰ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς καὶ νὰ γνωρίζη καλῶς,

- α) Ἀπὸ ποῖον ζητεῖ νὰ λύσῃ τὰ προβλήματά του.
- β) Τὶ ζητεῖ εἰς τὴν προσευχήν του, καὶ

γ) Μὲ ποῖον τρόπον ζητεῖ νὰ τὸν βοηθήσῃ ὁ Θεός.

- α) Καὶ κατὰ πρῶτον λόγον πρέπει νὰ γνωρίζη, ὅτι ΕΚΕΙΝΟΣ, ποὺ τὸν ἀκούει, καὶ εἰς ΕΚΕΙΝΟΝ, ποὺ ἀπευθύνεται, δὲν εἶναι ὁμοίος του, οὔτε εἰς ἐκ τῶν ἀρχόντων τοῦ κόσμου τούτου. Πρέπει νὰ γνωρίζη, ὅτι ὁ Θεός, εἰς τὸν Ὅποῖον ἀπευθύνεται, εἶναι Παντογνώστης, εἶναι Παντοδύναμος, εἶναι ΑΓΑΠΗ. Πρέπει νὰ γνωρίζη, ὅτι τὰ ΠΑΝΤΑ κυβερνῶνται καὶ τὰ ΠΑΝΤΑ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸν Θεόν, καὶ τὰ ΠΑΝΤΑ δυνατὰ ἐστί παρα τῷ Θεῷ. Πρέπει ὡς ἐκ τούτου νὰ ἀπευθύνεται εἰς τὸν Θεὸν μὲ ἀπεριόριστον ἐμπιστοσύνην (Μαρκ.10, 27).
- β) Κατὰ δευτέρον λόγον πρέπει νὰ γνωρίζη ὁ πιστὸς τὶ ζητεῖ ἀπὸ τὸν Θεόν. Τὸ εἶπε ὁ ἴδιος. Πρέπει νὰ ζητοῦμε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἔπονται τὰ ἐπίγεια.

“Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν.” (Ματθ. 6, 33)

- γ) Κατὰ τρίτον λόγον πρέπει νὰ γνωρίζη καλῶς ἐκεῖνος, ποὺ προσεύχεται, μὲ ποῖον τρόπον θὰ ἀπευθύνεται εἰς τὸν Θεόν. Ἄν ζητῇ μὲ πίστιν, ἂν ζητῇ μὲ ταπείνωσιν, μὲ ὑπομονήν, μὲ θερμὴν πρὸς τὸν Θεὸν παράκλησιν. Νὰ προσέξῃ μήποτε ξεφύγουν ἀπὸ τὸ στόμα του ἢ τὴν διάνοιάν του λόγοι ἀνυπομονησίας. Καὶ τοῦτο ἐπειδὴ δὲν ἀπευθύνεται πρὸς ἄνθρωπον, οὔτε πρὸς ἓνα ἐκ τῶν μεγάλων τοῦ κόσμου τούτου, ἀλλὰ πρὸς τὸν Θεόν. Ὁ Θεὸς οὐδέποτε κάνει λάθη. Ἡμεῖς περιπίπτομεν εἰς ἀβυσσαλεὰ λάθη καὶ ὀδεύομεν εἰς δρόμους ἀπωλείας καὶ βεβαίας καταστροφῆς. Ἡ θεία τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνη ἀποδίδει μὲτ' ἀκριβείας τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν μας.. Ὡστε,

πρόσεξε ἀδελφέ μου, τί ζητεῖς, ἀπό ποῖον ζητεῖς καί μέ ποῖον τρόπον ζητεῖς.

Ἡ μητέρα πρέπει νά μεριμνᾷ καί νά φροντίζει διὰ τὰ τέκνα τῆς, νά μάθουν νά προσεύχωνται καί νά ἀγαποῦν τόν Θεόν. Ἀπό τῆς νηπιακῆς ἡλικίας πρέπει νά καταβάλλεται προσπάθεια, ὅπως, τὸ μικρὸν παιδίον, μάθῃ νά τυπώνῃ καί νά κάνῃ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ὀρθῶς. Ὅλα τὰ καλὰ καί ὅλα τὰ κακὰ τυπώνονται, ὡς ἀνεξίτηλος σφραγίς, εἰς τὸ μικρὸν παιδίον ἀπὸ τότε, ποῦ εἶναι νήπιον.

“...ἐκτρέφετε -τὰ τέκνα ὑμῶν- ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου” (Ἐφεσ.6,4).

λέγει ἡ Γραφή.

“Σπούδαζε λοιπόν, ἀγαπητέ μοι ἀδελφέ, ὄχι μόνον νά προσεύχεσαι μέ τὰ χεῖλη, ἀλλὰ καί νά προσεύχεσαι περισσότερο μέ τὴν καρδίαν, μᾶλλον δὲ μέ τὰ βάθη τῆς καρδίας, τὸ ὁποῖον, ὅσον εἶναι ἐπιπονώτερον καὶ σπανιώτερον, τόσον εἶναι καί εἰς τὸν Θεὸν εὐπροσδεκτότερον καὶ εὐαρεστότερον. Αὕτη ἡ φωνὴ τῆς εὐχῆς, λέγει ὁ ὁσῖος Νικήτας ὁ Στηθάτης, οὐ κοινὴ καὶ πάντων ἐστίν, ἀλλ’ ὀλίγων.....χεῖλεσι μὲν γὰρ καὶ μόνον τῶν ἀκουόντων περιβομβεῖ καὶ πλήττει τὸν ἀέρα διαχεόμενος... ὀλίγοι δὲ ταύτην ἐκ βάθους ψυχῆς ἀναπέμπουσι τὴν φωνὴν ἐπειδὴ ὀλίγον καὶ ἡ τῶν οὐρανίων ἀγαθῶν ἐστὶν ἔφεσις. Οἱ γὰρ δυνάμενοι νοερῶς ἐκδημεῖν ἀπὸ τοῦ σώματος, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν μετὰ τοῦ Πνεύματος ἁγίου ἐνδημεῖν καὶ ἐγγίζεῖν Θεῶ, ἐκεῖνοι μόνοι καὶ πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν ἰκανῶς

**ἔχουσιν ἐκ βαθῶν ἐκέκραξά σοι Κύριε.”
(Νικοδ. Ἀγιορείτου. Νέα Κλίμαξ σελ.167)**

Μάνθανε λοιπόν, ἀγαπητέ μου ἀδελφέ, ὄχι μόνον μέ τὰ χεῖλη νά προσεύχεσαι, ἀλλὰ καί νά προσεύχεσαι περισσότερο μέ τὴν καρδίαν, μᾶλλον δὲ μέ τὰ βάθη τῆς καρδίας. Αὐτὸ τὸ ὁποῖον σοῦ παραγγέλλω ὅσον εἶναι σπάνιον καὶ πλήρες κόπου, τόσον εἶναι εἰς τὸν Θεὸν εὐπροσδεκτότερον καὶ περισσότερο εὐχάριστον.

Αὕτη ἡ προσευχὴ ποῦ ἀναπέμπεται εἰς τὸν Θεὸν -λέγει ὁ ὁσῖος Νικήτας ὁ Στηθάτης- δὲν ἀνήκει εἰς ὅλους, ἀλλὰ εἰς ὀλίγους....διότι οἱ περισσότεροι μὲν ἐκ τῶν ἀνθρώπων διὰ τῶν χειλέων καὶ τοῦ στόματός των προσεύχονται καὶ ὑμνοῦν τὸν Θεόν.

Αὐτῶν τῶν προσευχομένων ὁ ἦχος τῆς φωνῆς των μόνον ὡς βοή διασχίζει τὸν ἀέρα καὶ φθάνει εἰς τὴν ἀκοὴν τῶν ἄλλων...ὀλίγοι δὲ αὐτὴν τὴν φωνὴν τῆς προσευχῆς τὴν ἀναπέμπουν εἰς τὸν Θεὸν ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς των. Ἐπειδὴ ἐλάχιστον εὐρίσκεται εἰς αὐτοὺς ἡ ἐπιθυμία τῶν οὐρανίων ἀγαθῶν.

Διότι οἱ δυνάμενοι νοερῶς νά μεταφερθοῦν ἀπὸ τοῦ σώματος ἢ μᾶλλον νά εἰποῦμε νά ταξιδεύσουν μετὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ νά ἐγγίσουν τὸν Θεόν, μόνοι ἐκεῖνοι ἀπολαμβάνουν μέ χαρὰν καὶ ἰκανοποίησιν τὰ αἰτήματά των ἀπὸ τὸν Θεόν.

“ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου Κύριε ἐφώνησα εἰς τὸν θρόνον Σου”

12. Οἱ γονεῖς, τὰ πεθερικά, οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ συγγενεῖς.

Ἐνεκεν τούτου καταλήψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ

**καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται τῇ ἰδίᾳ γυναικί
(Ματθ.19,5)**

Ἡ καθημερινὴ πείρα καὶ τὰ ἄγνωστα καὶ γνωστὰ γεγονότα τῆς ζωῆς μᾶς διδάσκουν, ὅτι πολλακίς οἱ γονεῖς γίνονται πρόξενοι δυσαρέστων καταστάσεων εἰς τὴν ζωὴν τῶν τέκνων των. Ἀπὸ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς οἰκογενειακῆς των ζωῆς παρεμβάλλουν ἐμπόδια. Ἀμέσως μετὰ τὴν τέλεισιν τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου παρατηροῦνται ἀπαράδεκτοι ἐπεμβάσεις, συνήθως τῆς πεθερᾶς, σπανίως δὲ τοῦ πεθεροῦ. Ζητοῦν νὰ ἐλέγχουν τὴν νέαν κατάστασιν. Θέλουν νὰ εἶναι ἐνήμεροι τῶν ὧσων συμβαίνουν μεταξύ τῶν νεονύμφων. Ἀπαιτοῦν νὰ μὴ διαφεύγη τὴν προσοχὴν των οὐδὲν θέμα.

Εἶναι παρατηρημένον, ὅτι ἡ πεθερὰ κάνει διάκρισιν ἢ πρὸς τὸν υἱὸν ἢ πρὸς τὴν θυγατέρα της. Ἀναλόγως δὲ ἄρχεται νὰ ταρασσῆ τὴν ἐπικρατοῦσαν γαλήνην τοῦ ἀνδρογύνου καὶ νὰ προκαλῆ τὰ κύματα τοῦ ἀφανισμοῦ του. Ἡ ὑπουργὸς ἐνέργειά της προκαλεῖ τὰ πρῶτα δυσάρεστα ἀποτελέσματα. Αἰφνιδίως, ἐνῶ τὸ ἀνδρογύνον εὐρίσκετο ἐν ἁρμονίᾳ καὶ ἀγάπῃ, ἄρχονται οἱ διαπληκτισμοί, αἱ ἰδιοτροπίαί, τὰ λόγια τὰ πικρὰ καὶ τὰ φαρμακερά.

- “Δὲν εἶδες τὴ μητέρα μου μὲ καλὸ μάτι. Τῆς θύμωσες. Τὴν πρόσβαλες. Δὲν τὴν ὑπελόγισες. Καμμία σημασία δὲν τῆς δίδεις.....”

Μετὰ τὰ πρῶτα κρούσματα διαξιφισμῶν καὶ ἀπρεποῦς συμπεριφορᾶς ἀκολουθοῦν τὰ δεύτερα, τὰ τρίτα, καὶ ἔπεται ἡ δυσάρεστος συνέχεια...

Ἐπεμβαίνει ἡ πεθερὰ εἰς τὸ μέγα ζήτημα τῆς τεκνογονίας. Πρέπει, ὅπως δὴποτε, νὰ ἐλέγχη πρὸ πάντων αὐτὸ τὸ θέμα. Ἀπὸ τὴν πεθεράν, πλειστάκις, ἄρχονται αἱ ἀμβλώσεις -ἐκτρώσεις- τῶν τέκνων, διότι ἐκεῖνη θὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν(!) τῆς ἢ τοῦ θανάτου ἢ τῆς ζωῆς. Τὸ γεγονὸς τοῦτο εἶναι ἐν ἐκ τῶν

χειροτέρων ζητημάτων διὰ τοὺς νεονύμφους. Ὅταν δὲ μετὰ πολλῶν βασάνων, γεννηθῆ τὸ πρῶτον καὶ ἐμφανισθῆ τὸ δεύτερον τέκνον, ὡς ἔμβρυον εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρός του, ὦ, ἀλλοίμονον καὶ τρεῖς ἀλλοίμονον.

- Τὶ θὰ τὰ κάνης τόσα παιδιὰ, ἐγέννησες ἕνα... ἀμέσως ἄλλο; Ποιὸς θὰ σοῦ τὰ φυλάῃ, Ἐγὼ δὲν μπορῶ. Ἐγήρασα, δὲν ἀντέχω. Ἐσὺ τὰ ἀφήνεις καὶ φεύγεις. Ξέρεις τί τραβῶ ἐγὼ ὄλην τὴν ἡμέραν;

Τὰ ἐπόμενα παραλείπονται, διότι εὐκόλως ἐννοοῦνται. Τὸ γεγονὸς τοῦτο εἶναι μία ἐκ τῶν χειροτέρων πληγῶν. Διότι ἐκ τῆς ἐπεμβάσεως αὐτῆς χύνεται τὸ πρῶτον ἀθῶον βρεφικὸν αἷμα. Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἀπομακρύνεται πάραυτα, καὶ ὁ διάβολος εἰσέρχεται ἀνενόχλητος εἰς τὸ ἀνδρογύνον. Εἰς τὴν νεοσύστατον οἰκογένειαν εἰσῆλθεν ἡ αἰτία νὰ φυγαδευθῆ ἡ οὐράνιος προστασία καὶ σκέπη. Τὰ ἀποτελέσματα;

Ἐντὸς ὀλίγου χρονικοῦ διαστήματος ἐκεῖ, ὅπου ἦνθιζε πρότερον ἡ εὐτυχία, εὐθύς, χωρὶς κανεῖς νὰ τὸ ἀναμένῃ, βλαστάνει καὶ καρποφορεῖ τὸ ἀπαίσιον δένδρον τῆς δυστυχίας. Τὸ κακὸν πολλαπλασιάζεται. Οἱ διαπληκτισμοὶ ἀκολουθοῦν ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον. Ἐπέρχεται ἡ συνήθως ἐπαναλαμβανομένη, ἀσυμφωνία τῶν χαρακτήρων καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἡ διάλυσις.

Μεγαλύτερον καὶ φρικτότερον κρίμα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ δὲν ὑπάρχει, ἀπὸ τὴν ἐπέμβασιν τῶν τρίτων εἰς τὸ ἀνδρογύνον. Εἰς αὐτοὺς τοὺς τρίτους περιλαμβάνονται οἱ ἀδελφοί, οἱ συγγενεῖς, οἱ φίλοι, οἱ γνωστοὶ καὶ οἱ ἄγνωστοι. Ἄς προσέξουν, λοιπόν, ὅσοι διὰ τοῦ τρόπου τῶν ἐνεργειῶν καὶ τοῦ υπερβάλλοντος ἐνδιαφέροντός των γίνονται αἰτία νὰ διαλύονται ἀνδρογύννα.

Πρέπει νὰ προσθέσωμεν, ποία πρέπει νὰ εἶναι ἡ στάσις τῶν νεονύμφων ἐναντι τῶν γονέων των.

Ὅταν ὁμιλῶμεν διὰ πεθερικά, αὐτομάτως οἱ γονεῖς τοῦ νυμφίου ἢ τῆς νύμφης εἶναι τὰ πεθερικά τοῦ ἐνὸς ἐκ τῶν δύο. Τὰ πεθερικά ὁμως μετὰ τῶν γονέων

τοῦ ἑτέρου μέλους τῶν συζύγων δὲν ξεχωρίζουν ἀπὸ τοὺς γονεῖς τοῦ ἄλλου. Αἱ λέξεις “πεθερὸς” καὶ “πεθερά”, “κύριος” καὶ “κυρία”, δέον νὰ ἐξαλείφονται ἀμέσως μετὰ τὴν πρώτην γνωριμίαν τῶν νεονύμφων. Τὴν θέσιν τῶν λέξεων αὐτῶν πρέπει νὰ λαμβάνουν αἱ ἐπόμενοι: Ὁ πατέρας μου καὶ ἡ μητέρα μου. Ἀκριβῶς τὴν ἴδιαν θέσιν καὶ τὴν ἴδιαν ἐκτίμησιν πρέπει νὰ ἔχουν εἰς τὴν συνέχειαν τῆς ζωῆς τῶν νεονύμφων ἢ μελλονύμφων οὐχὶ οἱ δύο γονεῖς, ἀλλὰ οἱ τέσσαρες. Τότε, καὶ μόνον τότε, δὲν θὰ ὑπάρχη οὐδεμία διάκρισις, καὶ θὰ ἐφαρμόζεται ἡ τήρησις τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ.

**“Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου...”
(Ματθ. 15,4).**

Τότε θὰ ἀπονέμεται ὁ ἴδιος σεβασμὸς, ἡ ἴδια ἐκτίμησις, ἡ ἴδια φροντίς εἰς τοὺς γονεῖς ἀνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως.

Πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ’ ὄψιν οἱ νεόνυμφοι, ὅτι εἰς τὸ πέρασμα τῆς ζωῆς των θὰ προκύψουν διαφοραὶ, συζητήσεις, προβλήματα μικρὰ καὶ μεγάλα. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὸ ἀνδρόγυνον. Οὐδεμίαν θέσιν ἔχουν οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ συγγενεῖς εἰς τὰς δημιουργουμένας ἐκάστοτε διαφορὰς τοῦ ἀνδρόγυνου. Μόνον ἂν ὑπάρχουν φανερὰ περιστατικά, δύναται νὰ ἐπέμβουν μετὰ πολλῆς διακρίσεως, ἀγάπης καὶ ὑπομονῆς. Σκοπὸς ἢ οἰκοδομή, ἢ ἐπούλωσις τῶν δημιουργηθέντων τραυμάτων, ἢ διόρθωσις, ἢ ἀνακαίνισις τῆς οἰκίας.

Ὁ κάθε ἓνας, ἐκ τοῦ μακρόθεν, βλέπει τὰ συμβαίνοντα μὲ τὰ ἰδικὰ του κριτήρια. Προδικάζει ἀναλόγως τῆς ἰδικῆς του συμπαθείας, τὴν ὁποῖαν τρέφει πρὸς ἓνα ἕκαστον ἀπὸ τὰ δύο πρόσωπα. Εἶναι ἐπικίνδυνον νὰ ἐκμυστηρεύεται τὸ ἀνδρόγυνον εἰς τὸν κάθε ἓνα τὰ προβλήματά του. Ἡ δὴθεν ἐμπιστοσύνη εἰς τὰ διάφορα πρόσωπα εἶναι, δυστυχῶς, αἰτία δυσαρέστων καταστάσεων. Τὸ μυστικὸν γίνεται κοινὸν κτῆμα τῶν πολλῶν καὶ τὰ καθαρῶς οἰκογενειακὰ προβλήματα

γίνονται θέματα συζητήσεως τοῦ κόσμου τῆς ἀδικίας.

Ἀποτελεσματικὴ ἀρετὴ διὰ τὰς δυσαρέστους αὐτὰς καταστάσεις, εἶναι ἡ ἐπιβαλλομένη διάκρισις. Οἱ γονεῖς, τὰ πεθερικά, οἱ ἀδελφοί, οἱ συγγενεῖς, οἱ φίλοι τῶν νεονύμφων πρέπει νὰ βλέπουν μετὰ πολλοῦ σεβασμοῦ τὸ ἀνδρόγυνον. Πρέπει νὰ προσέχουν καὶ νὰ διακατέχωνται ἀπὸ πολλὴν ἀγάπην καὶ σύνεσιν. Νὰ ἐφαρμόζεται πάντοτε ἡ πατρικὴ προτροπὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου:

14. “Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, νοουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας.

15. ὁράτε μὴ τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινὶ ἀποδῶ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε καὶ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας” (Α Θεσσ. 5,14-15)

14. Σᾶς παρακαλοῦμεν δέ, ἀδελφοί, νοουθετεῖτε τοὺς ὀκνηροὺς καὶ ἀκαταστάτους, παρηγορεῖτε τοὺς ὀλιγοψύχους, ποὺ τὰ χάνουν εὐκόλα, στηρίζετε τοὺς ἀσθενεῖς, δεικνύετε πλατεῖαν καρδίαν πρὸς ὅλους.

15. Προσέχετε κανεῖς ἀπὸ σᾶς νὰ μὴ ἀνταποδώσῃ εἰς ἄλλον κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ἀλλὰ πάντοτε ἐπιδιώκετε νὰ πράττετε τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀναμεταξύ σας καὶ εἰς ὅλους, ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς μὴ χριστιανούς .

13. Αἱ τυχὸν διαφοραὶ.

Ἐκτενέστερον ἄς προσέξωμεν κατὰ μέρος, τὰς λεγομένας διαφορὰς τῶν νεονύμφων ἢ καὶ ἀνδρόγυνων γενικῶς. Ἐπειδὴ εἶναι εὐκόλον εἰς τὴν συζυγικὴν ἢ οἰκογενειακὴν ζωὴν τῶν πιστῶν νὰ ὑπάρχουν διαφοραὶ,

θὰ προλαμβάνονται ἐν φόβῳ Θεοῦ. Διαφορὰς δὲ ἐννοοῦμεν τὰ διάφορα ἀπρόοπτα ἢ καὶ προγραμματισμένα γεγονότα καὶ ἀποφάσεις, ποὺ λαμβάνονται ἐκάστοτε διὰ τὸ κάθε θέμα. Πλειστάκις ἀνακύπτουν διαφοραὶ σκέψεων μεταξὺ τῶν συζύγων.

Ἐὰν παρίσταται ἀνάγκη ἀγορᾶς ἢ πωλήσεως μικροῦ ἢ μεγάλου οἰκιακοῦ σκεύους, κινητῆς ἢ ἀκινήτου περιουσίας, εἶναι φρόνιμον καὶ λογικὸν νὰ λαμβάνονται ἀπὸ κοινοῦ ἀποφάσεις. Σεβαστὴ πρέπει νὰ γίνεται ἡ γνώμη τῆς συζύγου, ἀφοῦ θὰ στηρίζεται εἰς σοβαρὰ ἐπιχειρήματα.

Τὸ ἀποφασίζω καὶ διατάζω τοῦ συζύγου, καλὸν εἶναι νὰ μὴν ὑπάρχη εἰς τὴν οἰκογένειαν, διότι πλειστάκις τοῦτο καταλήγει εἰς δάκρυα, λύπας, παρεξηγήσεις καὶ ἔχθραν.

Οὐδέποτε ἐπιτρέπεται ἡ περιφρόνησις τοῦ ἐνὸς πρὸς τὸν ἕτερον τῶν συζύγων. Δεινὸν καὶ ἄθλιον εἶναι νὰ ὑπενθυμίξη ὁ ἕνας πρὸς τὸν ἄλλον παλαιὰ λάθη, ἀποφάσεις, ζημίας, δυσκολίας καὶ περιστατικά, ποὺ προέκυψαν ἀπὸ αὐταρχικὰς καὶ ἐγωιστικὰς καὶ βεβιασμένας ἀποφάσεις. Οὐδεμία ὠφέλεια προέρχεται ἐκ τοιούτων ὑπομνήσεων, ἀλλὰ μᾶλλον ζημία. Πάντοτε τὸ ἀνδρόγυνον πρέπει νὰ λησμονῇ τὰ πρότερον γενόμενα καὶ νὰ βλέπη πρὸς τὰ ἔμπροσθεν, ὅπως παραγγέλλη καὶ προτρέπει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος:

“Ἐν δέ, τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος κατὰ σκοπὸν διώκω ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ” (Φιλιππησ. 3,14).

- Ἐνα πρᾶγμα δηλαδὴ κάνω καὶ δι’ ἐν φροντίζω. λησμονῶ μὲν τὰ ὅσα ἔγιναν εἰς τὸ παρελθόν, ποὺ τὰ ἔχω ἀφήσει ὀπίσω μου, ἀπλώνομαι δὲ διαρκῶς καὶ σπεύδω πρὸς ἐκεῖνα, ποὺ εἶναι ἔμπρός μου, καὶ τὰ ὅποια μένουν ἀκόμη ἀνεκτέλεστα καὶ πρέπει νὰ τὰ ἐκτελέσω. Καὶ ἔτσι προχωρῶ κατ’ εὐθείαν πρὸς τὸν ἐπιδιωκόμενον

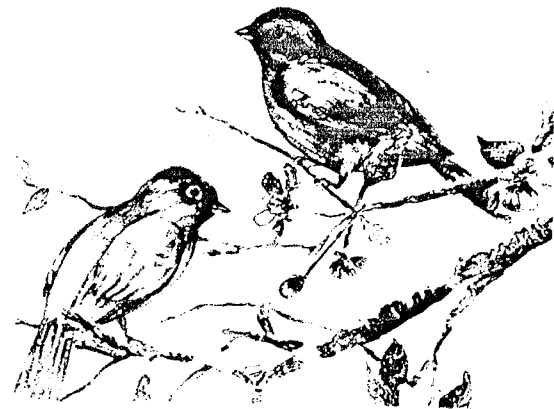
σκοπὸν καὶ τρέχω θιαστικά διὰ νὰ λάβω τὸ βραβεῖον, τὸ ὅποῖον μᾶς ἐπιφυλάσσει ἡ πρόσκλησις πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐπάνω, ὅπου μᾶς καλεῖ ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὰ λάθη εἶναι ἀνθρώπινα. Διορθώνονται δὲ πάντοτε διὰ τῆς ἀγάπης καὶ οὐδέποτε διὰ τῆς ἔριδος.

“... Ἡ ἀγάπη πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει, ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει.” (Α. Κορινθ. 13,7-8)

Οἱ διαπληκτισμοί, αἱ ὕβρεις, αἱ ἄγρια φωναί, ποὺ φανερώνουν τὸν ἔσω ἄνθρωπον ὡς ἀγριάνθρωπον, οἱ ξυλοδαρμοί, αἱ κατᾶραι, αἱ βλασφημίας καὶ τὰ ὅμοια, πλειστάκις φέρουν ἀντίθετα ἀποτελέσματα παρὰ ἐκεῖνα, ποὺ ἐπιδιώκονται. Δημιουργοῦν ἀντιπαθείας, ἔχθραν, ἀποστροφὴν, διάλυσιν τῶν ὅσων ὑπάρχουν. Τὰ λάθη πρέπει νὰ διορθώνονται, καὶ νὰ καταβάλλεται προσπάθεια νὰ μὴν ἐπαναληφθοῦν εἰς τὸ μέλλον κατὰ τὸ ρητὸν “τὸ δις ἑξαμαρτεῖν οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ”.

Διαφοραί, ἐπιπροσθέτως, προκύπτουν πολλάκις ἐκ τῆς ἀδιαφορίας τοῦ ἐνὸς ἐκ τῶν συζύγων. Τὰ διάφορα ἐλαττώματα, εἴτε μικρὰ εἴτε μεγάλα, προκαλοῦν καὶ τὰς διαρκῶς ὑφισταμένας διαφορὰς τῶν συζύγων. Παραδειγματος χάριν:

- Τὸ πάθος τοῦ χαρτοπαιγνίου ἀποξενώνει τὸν πατέρα ἐκ τῆς οἰκογενείας ἢ τὴν μητέρα ἐκ τῶν ὑποχρεώσεων διὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὰς φροντιδας, ποὺ ἀπαιτοῦνται ἀπ' αὐτῆν. Ὅταν δὲ καὶ οἱ δύο ἔχουν αὐτὴν τὴν ἀδυναμίαν, τότε εἶναι ἀδύνατον νὰ περιγράψῃ κανεὶς τὰ ἀποτελέσματα.

- Διαφοραὶ προκύπτουν ἐκ τῆς μέθης. Εἶναι λυπηρὸν ὁ πατέρας νὰ εἶναι τακτικὸς θαμῶν τῆς ταβέρνας καὶ νὰ ἐπιστρέφῃ εἰς τὸ οἰκογενειακὸν τοῦ περιβάλλον ἀναίσθητος ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ, μὲ ἐμέτους, ἀναίσθητος ἐκ τοῦ πάθους του. Τότε ὀλόκληρος ἡ οἰκογένεια στιγματίζεται μὲ τὰ μελανότερα χρώματα.

Ξυλοδαρμοὶ καὶ συνεχεῖς μάχαι διαλύουν τὴν οἰκογένειαν.

δυστυχῆ σύζυγόν του.....

Σχεδὸν καθημερινὸ θέμα, ποὺ ἀπασχολεῖ τὸν πνευματικόν, εἶναι τὸ θέμα τῶν ὀλίγων ἢ τῶν πολλῶν χρημάτων, ποὺ ἀποταμιεύει τὸ ἀνδρόγυνο. Εἶναι πηγὴ καθημερινῶν διαπληκτισμῶν τὰ δύο ταμεῖα. Τὸ μυστήριον τοῦ γάμου ἐνώνει τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα μὲ δεσμόν

μυστηριώδη καὶ οἱ δύο αἰσθάνονται ὅτι εἶναι ἓνας ἄνθρωπος, μία σάρκα. Καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μία. Τὰ ἀργύρια ποὺ κατεπρόδωσαν τὸν Κύριον θὰ γίνουσι αἰτία νὰ διαπληκτίζωνται καθημερινῶς οἱ σύζυγοι. Ἀπέραντος ἐμπιστοσύνη πρέπει νὰ διακατέχη τοὺς συζύγους οὕτως ὥστε νὰ φυγαδεύεται κάθε αἰτία ἀναταραχῆς μεταξὺ τοῦ ἀνδρόγυνο. Τὸ ἓνα ταμεῖον ἐντὸς τῆς οἰκογενείας τὸ εὐλογεῖ ὁ Θεός, ὅταν χρησιμοποιοῦνται καταλλήλως διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἀπαιτουμένων ἀναγκῶν καὶ δὲν σπαταλῶνται ἀδίκως καὶ ἀσκοπῶς τὰ ὀλιγοστά ἐκεῖνα χρήματα.

Δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ ἀπαιτῆ ὁ σύζυγος ἀπὸ τὴν σύζυγόν του λεπτομερῆ ἀνάλυσιν ἐξόδων τῆς κάθε μῆρας. Ἡ ἐλευθερία τῆς συζύγου ἐξαφανίζεται, ἡ ἐμπιστοσύνη φυγαδεύεται καὶ τέλος ἐπικρατεῖ τὸ αἶσθημα, ὅτι ἡ σύζυγος ἐκτελεῖ χρέη μισθωτοῦ παραδουλεύτρας. Πλειστάκις δὲ συμβαίνει καὶ τὸ ἀντίθετον. Ἡ σύζυγος ἀπαιτεῖ ἀνάλυσιν τῶν ἐξόδων τῆς παρερχομένης ἡμέρας ἀπὸ τὸν σύζυγόν της. Τότε τὰ ἀποτελέσματα εἶναι πλεον δυσάρεστα διότι ἡ συζήτησις καταλήγει εἰς ξυλοδαρμούς καὶ δυσάρεστους ἐπιπτώσεις ἀναφωνοῦντος τοῦ ἐν ὀργῇ εὐρισκομένου συζύγου:

- Ἐγὼ δὲν ἀνέχομαι ἐλέγχους ἀπὸ κανένα...

Εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ σύζυγος διέρχεται ἡμέρας μαρτυρικὰς, ὅταν ὁ σύζυγος εἶναι σπάταλος καὶ ἐξανεμίζει τὸν ἰδρώτα τοῦ προσώπου του εἰς ἀνοήτους ἐνεργείας μεταξὺ τῶν ὁποίων τὴν πρώτην θέσιν κατέχουν τὸ χαρτοπαιγνίον, ἡ μέθη, τὰ τυχερὰ παιχνίδια, ἡ ἀρρένα τῶν ἵπποδρομιῶν καὶ τὰ ὅμοια τούτων. Διαφοραί, ποὺ ἐξελλίσσονται εἰς συνεχεῖς πολέμους, προέρχονται ἐκ τῶν ὀκνηρῶν συζύγων. Μὴ αἰσθανόμενοι πλειστάκις οἱ σύζυγοι τὰς ἀπεράντους ὑποχρεώσεις καὶ εὐθύνας τῶν ἐναντι τῆς οἰκογενείας τῶν ἀδιαφοροῦν. Ἀρέσκονται καὶ εὐφραίνονται εἰς τὸ πέλαγος τῆς ὀκνηρίας καὶ δὲν παραδειγματίζονται οὔτε ἀπὸ τοὺς συνανθρώπους τῶν οὔτε ἐκ τῆς φύσεως. Ὅποιαν ἐργατικότητα διδάσκει εἰς

τὸν ἄνθρωπον ἢ μέλισσα καὶ τὸ μικροσκοπικὸν μυρμηκί, ποῦ τρέχει ἀδιάκοπα διὰ τὴν τροφήν του!

“Ἴθι πρὸς τὸν μύρμηκα, ὦ ὄκηρρέ, καὶ ζήλωσον ἰδὼν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ γενοῦ ἐκείνου σοφώτερος. (Παροιμ.6, 6).

“ὦ ὄκηρρέ, πήγαινε εἰς τὸν μύρμηκα καὶ ἀφοῦ γνωρίσης τὴν ζωὴν του, ζήλευσε τοὺς τρόπους του καὶ μάλιστα ὡς λογικὸν ὄν γίνε σοφώτερος ἀπὸ αὐτόν.”

Ἄπαιτοῦν πολλάκις οἱ ὄκηροὶ σύζυγοι εὐθύνας ἀπὸ τὰς συζύγους των καὶ κατηγοροῦν αὐτάς, ὅτι δὲν ἐργάζονται. Ἐκ τῆς ὄκηρίας τῶν συζύγων γεννᾶται ἡ πονηρία, τὴν ὁποίαν ἐκαυτηρίασεν ὁ Κύριος, ὅταν ἀπένειμεν εἰς τοὺς δούλους Του τὰ τάλαντα.

15. Καὶ ὦ μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, ὦ δὲ δύο, ὦ δὲ ἓν, ἐκάστω κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως (Ματθ. 25,15) Ἄπαντες, οἱ λαθόντες ἐπολλασίασαν διὰ τῆς ἐργασίας των τὰ τάλαντα, πλὴν ἐνός. Ἐκείνου, ποῦ ἔλαβεν τὸ ἓν τάλαντον. Αὐτός,

18. ὁ τὸ ἓν λαθὼν ἀπελθὼν ὠρυξεν ἐν τῇ γῆ καὶ ἀπέκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Ὅταν ὁ Κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐζήτησε νὰ μάθῃ, ἂν εἰργάσθη καὶ ἐπολλασίασε τὸ τάλαντόν του, καὶ ἀντελήφθη τὴν κακίαν, ποῦ ἔτρεφε, καὶ τὸ μίσος, ποῦ εἶχεν εἰς τὴν καρδίαν του, τὸν ἐπετίμησε λέγων:

26. ..Πονηρὲ δούλε καὶ ὄκηρρέ!.....

28. ἄρατε οὖν ἀπ’ αὐτοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα.

30. Καὶ τὸν ἀχρεῖον δούλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον (Ματθ. 15-30)

Κακὸν καὶ πονηρὸν δούλον, κακὸν καὶ μοχθηρὸν ἀπεκάλεσεν ὁ Θεὸς τὸν ὄκηρόν. Ἀχρηστον καὶ ἀνάξιον νὰ φέρῃ τὰ χαρίσματα, ποῦ τοῦ ἐχάρισεν ὁ Θεός. Διὰ τὸν ὄκηρρόν ὁ τῆς οἰκουμένης κῆρυξ, ἀποφαίνεται αὐστηρότατα:

10. ...τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι, εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω (Θεσσ. Β’ 3,10)

“..αὐτὴν τὴν παραγγελίαν σὰς ἐδίδαμεν, ὅταν εἴμεθα πλησίον σας, ὅτι δηλαδὴ, ἐὰν κανεῖς δὲν θέλῃ νὰ ἐργάζεται, δὲν πρέπει οὔτε νὰ τρώγῃ”.

Διαφοραὶ προέρχονται ἐπίσης ἐκ τοῦ ἠθικοῦ τομέως τῆς ζωῆς τοῦ ἀνδρογύνου. Ἐὰν ὁ ἓνας ἐκ τῶν δύο συζύγων ἀπατᾷ τὸν ἄλλον, τότε ἡ συζυγικὴ ζωὴ καταντᾷ δραματικὴ, τραγικὴ. Τὸ γεγονὸς ὅμως τοῦτο εἶναι ἀποτέλεσμα, πολλάκις μιᾶς ἄλλης αἰτίας, δηλαδὴ τῆς ἐλλείψεως συζυγικῆς ἀγάπης καὶ στοργῆς. Ἡ παλαιὸς σαρκικός δεσμὸς ποῦ προϋπήρχε τοῦ γάμου, δεσμοὶ δηλαδὴ μὲ ἄλλα πρόσωπα, ἐπαναφέρονται ἀπὸ τὸν διάβολον εἰς τὴν μνήμην τῶν συζύγων. Καὶ ὅταν ὁ εἷς ἐκ τῶν συζύγων δὲν ἐκδηλώνει τὴν ὀλόθερμον στοργὴν καὶ ἀγάπην πρὸς τὸν σύντροφον τῆς ζωῆς του, τότε τὸ ἀδικούμενον μέρος πορεύεται εἰς τὴν ἀναζητήσιν ἄλλης ἀγάπης καὶ στοργῆς. Προσφέρεται δὲ αὕτη κατὰ τὰς ἡμέρας μας ἄφθοτος ἐκτὸς τοῦ οἰκογενειακοῦ περιβάλλοντος, ἀσφαλῶς ὅμως οὐχὶ γνησία καὶ εἰλικρινῆς. Προσφέρεται μὲ τὴν ποιότητα ἐκείνην, ποῦ ἔχει ὑπόβαθρον καὶ θεμέλιον τὴν ἡδονὴν τῆς ἁμαρτίας καὶ τὴν παντελεῖ καὶ ὀλοκληρωτικὴν διάλυσιν τοῦ ἀνδρογύνου.

Πρέπει ὡς ἐκ τούτου νὰ προσέχουν οἱ νεόνυμφοι καὶ γενικῶς ὅλα τὰ ἀνδρόγυνα, ὥστε πέραν τοῦ συζυγικοῦ δεσμοῦ νὰ ὑπάρχη ἀνυπόκριτος καὶ ἄφθονος ἀγάπη καὶ στοργή. Θεμελιώδη, δηλαδή, καὶ βασικά ἴδανικά, ποῦ δὲν ἀναπληρώνονται οὔτε μὲ πλοῦτη, οὔτε μὲ κοσμικὰ θέλητρα, οὔτε διὰ σαρκικοῦ δεσμοῦ, ὁ ὁποῖος δαρκεῖ ὀλίγα μόνον λεπτὰ τῆς ὥρας καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαφανίζεται. Ἐπειδὴ, λοιπόν, εὐκόλως ἐξευρίσκεται ἡ ψευδῆς ἀγάπη καὶ στοργή εἰς στιγμὰς ἐκδικήσεως, ἢ ἀλλεῖποντος τοῦ φόβου τοῦ Θεοῦ, οἱ σύζυγοι καταφεύγουν εἰς αὐτὴν μὲ τὴν δικαιολογίαν:

- Ἄφου οὐδεμίαν ἀγάπην καὶ ἐνδιαφέρον ἔδειχνεν ἀπέναντί μου ὁ ἄνδρας μου -ἢ ἡ γυναῖκα μου- τὶ ἔπρεπε νὰ κάνω;

Εἰς ἄλλας περιπτώσεις ὑπάρχει τὸ σκληρὸν ἐκεῖνο καὶ ἀνελέητον, τὸ σαδιστικὸν καὶ ἀπάνθρωπον φέριμον τοῦ ἐνὸς ἐναντίον τοῦ ἄλλου, ὅποτε -ἀπάτη τοῦ διαβόλου- ὁ ἀδικούμενος, διὰ νὰ ἐκδικηθῆ, καταφεύγει εἰς τὴν μοιχείαν. Προβαίνουν δηλαδὴ εἰς λύσεις ἁμαρτωλὰς καὶ ἀνεπιτρέπτους. Ὅποτε μικραὶ διαφοραὶ προκαλοῦν μεγάλα ῥήγματα εἰς τὴν οἰκογένειαν μὲ ἀποτέλεσμα τὴν κατεδάφισιν τῆς οἰκίας. Ὡς ἐπιστέγασμα τῆς ὅλης τραγικῆς εἰκόνας τὸ εὐκόλως ἐπαναλαμβανόμενον:

- Κρύα καὶ παγωμένη γυναῖκα, τὶ νὰ τὴν κάνω;

"Ἄς προσέχουν τὰ ἀνδρόγυνα γενικῶς, εἴτε νεοσύστατος εἶναι ἡ οἰκογένεια εἴτε πρὸ πολλοῦ δημιουργηθεῖσα. Ἄς ἀποφεύγουν οἱ ἐγωισμοί, τὰ πείσματα, αἱ ἐριδες. Ἄς προσέχουν οἱ σύζυγοι τὰς ἐπεμβάσεις τῶν τρίτων προσώπων, διότι εἰς τὰς ἐκάστοτε διαφορὰς ὑπάρχουν αἱ κατάλληλοι, ἀλλὰ καὶ αἱ ἀκατάλληλοι λύσεις.....

Εἰς τὰς ἐκάστοτε ἀναφουομένης διαφορὰς ὑπάρχουν αἱ κατάλληλοι καὶ αἱ ἀκατάλληλοι λύσεις. Τὰς λύσεις καὶ τὰς ἀποφάσεις δὲν πρέπει νὰ τὰς λαμβάνουν οἱ νεόνυμφοι ἀπερισκέπτως καὶ βεβιασμένως. Λύσεις πρόχειροι ἀποβαίνουν πάντοτε ἐπὶ ζημίᾳ τῆς οἰκογενείας. Τὸ τέλος βεβιασμένων λύσεων, εἰς στιγμὰς ἐξάψεως καὶ θυμοῦ, εἶναι πάντοτε τὰ δάκρυα καὶ ἡ λύπη.

Πρέπει νὰ υιοθετῆται λύσις σοβαρὰ καὶ ὄχι πρόχειρος, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα νὰ εἶναι θετικὰ καὶ νὰ ἐπιδοκιμάζωνται ἀπ' ὅσους τὰ γνωρίσουν. Εἰς αὐτὰς τὰς περιπτώσεις ὁ πρῶτος σοβαρὸς καὶ εἰδικὸς σύμβουλος, φωτισμένος μὲ θεῖαν χάριν, ποῦ θὰ ὑποδείξῃ τὸ πρέπον καὶ τὸ κατάλληλον φάρμακον, εἶναι ὁ πνευματικὸς πατήρ, ὁ φωτισμένος καὶ κατάλληλος πνευματικὸς πατήρ. Ἡ γνώμη του εἶναι σοβαρὰ, εἶναι ἡ γνώμη τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὰ τέκνα τῆς. Ὁ πνευματικὸς μας οὐδεμίαν πρόθεσιν ἔχει νὰ ἀδικήσῃ τὸν μὲν καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸν δέ. Ἐκεῖνος θὰ δώσῃ τὴν πρέπουσαν λύσιν. Θὰ ἐπανορθώσῃ τὰ λάθη. Ἐκεῖνος ἐτάχθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ νὰ ἐνώνῃ τὰ διεστῶτα καὶ νὰ χαρίζῃ τὴν εἰρήνην. Εἶναι ὁ πνευματικὸς πατήρ, ποῦ ἀγωνιᾷ διὰ τὰ πνευματικά του τέκνα, τὰ ὁποῖα ἀναγέννησε διὰ τοῦ Εὐαγγελίου, καθὼς ἐπιβεβαιώνει τοῦτο ὁ Ἄπ. Παῦλος:

"Ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγούς ἔχητε ἐν Χριστῷ ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ Εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα" (Α' Κορινθ. 4,15).

Εἶναι παρατηρημένον, ὅτι ὁσάκις τὰ μυστικά μας τὰ ἐνεπιστεύθημεν εἰς ξένα πρόσωπα καὶ τὰς διαφορὰς μας εἰς τοὺς δῆθεν ἀγαπητοὺς μας, ἐκεῖνοι τὰ μετέφεραν καὶ τὰ διέδωσαν εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

ἠθελήσαμε νὰ κρατήσωμε κάτι -ἀκούονται νὰ ὁμολογοῦν οἱ παθόντες- τὸ ὁποῖον ἦτο οἰκογενειακὸν ὑπὸ αὐστηρὰν ἐχεμύθειαν, καὶ ἀντὶ τούτου ἐγένετο

κοινόν μυστικόν. Ἡ δὲ ζημία, ἡ ὁποία ἐπηκολούθησεν, ἦτο ἀνεπανόρθωτος. Ἐπενέβησαν τρίτοι καὶ τέταρτοι μὲ ἀποτέλεσμα νὰ πολλαπλασιασθοῦν αἱ παρεξηγήσεις. Νὰ γίνῃ ἀγεφύρωτον τὸ χάσμα. Νὰ ἐπέλθῃ τελεία καταστροφή.

Συμβαίνουν πολλάκις γεγονότα δυσάρεστα καὶ πολὺ λυπηρά, ποὺ ἀπασχολοῦν τὰ ἀνδρόγυνα. Αὐτὰ ἀποκαλύπτονται εἰς ἔμπιστα δῆθεν πρόσωπα, διὰ νὰ παρηγορηθῇ, ὑποτίθεται, ὁ ἀδικημένος. Πλὴν ὅμως δὲν παύει τοῦτο νὰ εἶναι μία δημοσίευσίς τῆς ἀδυναμίας τοῦ συζύγου ἢ τῆς συζύγου. Ἀποτέλεσμα: Ἀντὶ τῆς παρηγορίας ἐπέρχεται ὀριμὸς ὁ ἔλεγχος τῆς συνειδήσεως καὶ τὸ βάρος τῆς ἐνοχῆς περὶ διασυρμοῦ τῆς οἰκογενειακῆς συζυγίας. Ἀποκάλυψις τῶν μυστικῶν γίνεται μόνον εἰς τὸν πνευματικόν, τὸν ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΝ, ΤΟΝ ΣΥΝΕΤΟΝ, ΤΟΝ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΝ. Εἰς οὐδὲν ἄλλο πρόσωπον, ὅσον στενωῶς καὶ ἂν συνδέεται μὲ τὴν ἰδικὴν μας ζωὴν.

Πρέπει νὰ ἀποφεύγωνται αἱ ἀκραῖαι λύσεις. Ἡ λύσις τῶν ἄκρων εἶναι πλειστάκις τὸ διαζύγιον. Ἐξ αὐτοῦ ὅμως προέρχονται ἐπιπτώσεις ἐπικίνδυναι ἐπὶ τῶν τέκνων. Ἐκεῖνα πληρώνουν, ὡς ἐγράψαμεν καὶ προηγουμένως, τὰς ἀκραίας λύσεις. Διότι αὐτὰ καταλήγουν εἰς ἀπελπισίαν καὶ ἰσοβίως τραυματισμένα περιφέρονται εἰς τοὺς δρόμους ψυχικὰ ἐρείπια. Λύσεις διαζυγίων καὶ ἀνεύρεσις ἐτέρου συντρόφου εἶναι πράγματα ἐπισηφελῆ. Ὁ δεύτερος γάμος εἰς τὰς περισσοτέρας περιπτώσεις εἶναι μεγάλη ἀποτυχία. Ἐκ τοῦ δευτέρου γάμου γεννῶνται περισσότερα προβλήματα καὶ πλέον δυσάρεστα ἀπὸ τὸν πρώτον. Ἐγκαταλείπονται πρόσωπα, ποὺ ἐγνωρίσθησαν καὶ ἔζησαν ἓνα χρονικὸν διάστημα τὰς δυσκολίας τῆς ζωῆς, διὰ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς μίαν νέαν ζωὴν μὲ πρόσωπα ἄγνωστα. Ἐγκαταλείπεται δηλαδὴ ἐκεῖνο ποὺ γνωρίζεις, διὰ νὰ συνδεθῆς μὲ ἐκεῖνο ποὺ δὲν γνωρίζεις.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Γ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΣ ΜΙΜΗΣΙΝ

*“Μιμηταὶ μου γίνεσθε καθὼς
κἀγὼ Χριστοῦ.” (Α΄ Κορ. 11,1)*

Η ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

15. Ἡ τεκνογονία.

*“Ὅς ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ,
οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ
βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. (Ματθ.
5,19)*

Ἐνας ἐκ τῶν βασικῶν σκοπῶν τοῦ γάμου εἶναι ἡ τεκνογονία. Διὰ τοῦ σκοποῦ τούτου ἐπιδιώκεται ἡ δημιουργία μιᾶς Χριστιανικῆς Οἰκογενείας. Ἡ συνέχεια, δηλαδὴ, τῶν μελῶν τῆς στρατευομένης ἐπὶ τῆς γῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ὁ γάμος εἶναι ἱερὸς καὶ μυστήριον μέγα. Κατὰ τὴν ὥραν δὲ τῆς τελέσεως τοῦ μυστηρίου τούτου δίδεται ὑπόσχεσις φοβερὰ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Ἐκεῖ ὁ Θεός, διὰ στόματος τοῦ λειτουργοῦντος ἱερέως ἐτέλεσε συμφωνίαν μετὰ τῶν νεονύμφων, ἡ ὁποία ἐγένετο ἀποδεκτὴ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιρρήσεως. Αὐξάνεσθε -εἶπεν ὁ Θεός- καὶ πληθύνεσθε, καὶ κατακυριεύσατε τῆς γῆς. Οὐδεμία ἀπολύτως διαμαρτυρία ἐγένετο τότε ἐκ μέρους τοῦ ἀνδρογύνου, τοῦ νυμφίου ἢ τῆς νύμφης. Οὐδεμία συζήτησις ἀρνητικὴ ἐπηκολούθησεν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου. Ἀλλὰ σύμφωνοι οἱ νεόνυμφοι συγκατετέθησαν καὶ ὑπεσχέθησαν πλήρη ὑποταγὴν εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ἀθέτησις τοῦ ἐπισήμου τούτου ὄρκου, καὶ τῆς ἐπιτελεσθείσης συμφωνίας μετὰ τοῦ Θεοῦ, δὲν ἔχει θέσιν εἰς τὸ ἀνδρόγυνον. Δικαιολογία ἀδικαιολόγητοι δὲν καθιστοῦν ἐλαφροτέραν τὴν θέσιν τοῦ ἀνδρογύνου ἐν ὥρᾳ κρίσεως. Ἡ τεκνογονία εἶναι θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἐπιταγὴ θεϊκὴ. Ἄλλη ἀπόφασις μεταγενεστέρα, ἡ ὁποία λαμβάνεται μετὰ τὸ μυστήριον τοῦ γάμου ὑπὸ τῶν νεονύμφων, πολλαπλασιάζει τὴν ἐνοχὴν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Νυμφίου τῆς Ἐκκλησίας. Πᾶσα δὲ παράβασις καὶ παρακοὴ τιμωρεῖται, ὅπως ἀπαραλλάκτως τιμωρεῖται ὁ παραβάτης τῶν ἀνθρωπίνων νόμων.

Ἡ εὐθύνη τῶν συζύγων, ἐναντι τοῦ Θεοῦ, μετὰ τὸ μυστήριον τοῦ γάμου εἶναι μεγάλη. Πρέπει νὰ ἔχουν οἱ νεόνυμφοι, ὡς ἀνδρόγυνον πλεόν, κατὰ νοῦν πάντοτε τὰς ἱεράς εὐχὰς τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου. Νὰ τὰς μελετοῦν καὶ νὰ τὰς ἐπαναφέρουν συνεχῶς εἰς τὴν μνήμην των. Νὰ ἀναλογίζωνται ποίαν ὑπόσχεσιν ἔδωκαν ἐνώπιον τοῦ δικαιοκρίτου Θεοῦ, ὅταν ἔλαβαν ἐκ τῶν θεϊκῶν Του χειρῶν τὴν πατρικὴ Του χάριν καὶ εὐλογίαν. Νὰ ἀναλογίζωνται, ὅτι ὁ γάμος ἔχει προορισμὸν καὶ σκοποὺς ἁγίους.

Οἱ σκοποὶ δὲ τοῦ γάμου εἶναι μεγάλοι, διότι ὁ Μεγάλος Θεὸς τοὺς ὥρισεν.

- Σκοπὸς τοῦ γάμου, εἶναι κατ' ἀρχὰς τὸ "Ἄγιο θέλημα τοῦ Θεοῦ. ΕΚΕΙΝΟΣ ὥρισεν τὸν γάμον.

- Σκοπὸς τοῦ γάμου εἶναι, ἡ τεκνογονία καὶ ἡ διαδοχὴ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐπὶ τῆς γῆς.

- Σκοπὸς τοῦ γάμου εἶναι, ἡ πλήρωσις τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ γῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ποὺ ὀνομάζεται στρατειομένη Ἐκκλησία.

- Σκοπὸς τοῦ γάμου εἶναι, ἡ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου ἀνατροφή τῶν τέκνων, ὅπως καταστῶσι μέλη τῆς θριαμβευούσης βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

- Σκοπὸς τοῦ γάμου εἶναι, ἡ ἀλληλοβοήθεια τῶν συζύγων καὶ ἡ ἐν γένει πνευματικὴ ζωὴ αὐτῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

- Σκοπὸς τοῦ γάμου εἶναι, ἡ ἀποφυγὴ τῆς πορνείας καὶ ἡ καθαρὰ συμβίωσις τῶν συζύγων.

Ἡ ἀπεριόριστος ἐμπιστοσύνη εἰς τὴν θεϊκὴν Πρόνοιαν, λύει ὅλα τὰ προβλήματα τῶν συζύγων καὶ τὸ μέγα πρόβλημα τῆς τεκνογονίας. Μόνον διὰ τῆς πίστεως εἰς τὸν Θεὸν τὸ κάθε ἀνδρόγυνον δύναται νὰ ὑπερπηδῆσῃ κάθε πραγματικὸν ἐμπόδιον, ποὺ παρουσιάζεται εἰς τὴν ζωὴν του, καὶ κάθε ψευδὲς καὶ ἀνύπαρκτον, ποὺ ὁ διάβολος προσπαθεῖ νὰ τοῦ παρουσιάσῃ. Αὐτὰ δὲ τὰ ἐμπόδια τοῦ διαβόλου παρουσιάζονται ἰσχυρότερα τῶν πραγματικῶν, διότι τὰ μὲν πραγματικά δὲν εἶναι μεγαλύτερα τῶν δυνάμεών μας τὰ τοῦ διαβόλου δὲ φαίνονται φοβερότερα, διότι ὁ διάβολος εἶναι ἐπιτήδειος νὰ ἐμποιῇ φόβον εἰς τὰς καρδίας τῶν πιστῶν καὶ νὰ ὑποκύπτουν οὕτω εἰς τὰς παγίδας του.

16. Ἐνα ἢ δύο.....

Τὸ θέμα τῆς τεκνογονίας εἶναι μέγα καὶ παρουσιάζεται δυσεπίλυτον. Δηλαδή, δυσκολωτάτη φαίνεται εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἢ ἐπίλυσις αὐτοῦ τοῦ θέματος. Διὰ τὸν

σκοπόν τούτον, κατὰ τὰς ἡμέρας μας ἀπεσκίρτησεν ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν θεῖον Νόμον, καὶ κατέφυγεν εἰς ἀνθρωπίνους λύσεις. Βαδίζων τοῦ λοιποῦ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸ σκότος τῶν ἰδικῶν του ἐπιθυμιῶν, καὶ διδαχθεὶς καταλλήλως ὑπὸ τοῦ διαβόλου, κατέληξεν εἰς λίαν σκοτεινοὺς τρόπους ἀποφυγῆς τῆς τεκνογονίας.

Ὁ διάβολος ἐδίδαξε τὴν ἀποφυγὴ τῆς τεκνογονίας. Καὶ ὁ ἀποστάτης ἄνθρωπος ἀπεδέχθη αὐτὸ τὸ δίδαγμα μετὰ πολλῆς ἀνακουφίσεως, καὶ τὸ ἔβαλεν εἰς τὴν ψυχὴν του καὶ τὸ ἔκανε σύνθημά του:

- **"Ἐνα ἢ δύο !.**

Διατί θανατώνεις τὰ τέκνα σου; Χίλια φίδια κατατρώγουν τὴν φόνισσα...

Δηλαδὴ πέραν τοῦ ἑνὸς ἢ τῶν δύο τέκνων ἄλλο δὲν γίνεται ἀποδεκτόν. Γνωσταὶ δὲ εἶναι αἱ δικαιολογίαι,

τὰς ὁποίας προβάλλουν οἱ σημερινοὶ σύζυγοι. Μεταξὺ τῶν πολλῶν ὑπάρχει καὶ τὸ ἐρώτημα: Τί θὰ γεννηθῆ; Ἄγόρι ἢ κορίτσι; Τὰ μὲν ἀγόρια εἶναι εὐπρόσδεκτα. Τὰ δὲ κορίτσια μισητά. Δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν καταφεύγουν καὶ εἰς τὴν μαγείαν διὰ νὰ μάθουν τί θὰ γεννήσουν. Τὸ ἐρώτημα τοῦτο μέγα καὶ ἀγωνιώδες τοὺς ὀδηγεῖ εἰς τὰς τέχνας τοῦ διαβόλου. Εἰς μαγικὰς ἐφευρέσεις καταλήγουν οἱ μὴ ἔχοντες πίστιν εἰς τὸν Θεόν. Λαμβάνουν εἰς τὸ χέρι ἓνα σταυρὸν κρεμάμενον διὰ κλωστής. Ἄν ὁ σταυρὸς διαγράφη κύκλους τότε τὸ τέκνον ποῦ θὰ γεννηθῆ εἶναι κορίτσι. Ἄν κινηταὶ ὀριζοντίως εἶναι ἀγόρι. Ὅταν παραμένῃ ἀκίνητος τότε τὸ ἀνδρόγυνο θὰ μείνῃ ἄτεκνο. Τοῦτο δύναται νὰ δοκιμασθῆ καὶ μὲ βέρα (δακτυλίδιον).

Τὶ νὰ προσθέσωμε καὶ τί νὰ σχολιάσωμε εἰς τὰς δεισιδαιμονίας αὐτάς; Ὁ ἄνθρωπος μακρὰν τοῦ Θεοῦ σκοτίζεται ὡς ὁ Ἰούδας, ὁ ὁποῖος διὰ τῆς φυλαργυρίας ἐσκοτίσθη καὶ ἔχασε τὸ ΦΩΣ καὶ τὸν Παράδεισον.

Ὁ ἄνθρωπος ἄνευ πίστεως ἀγωνιᾷ διὰ τὸ μέλλον. Τὸν καταλαμβάνει ὁ φόβος καὶ ἀδυνατεῖ νὰ πράξῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἐπιζητεῖ ἀγωνιωδῶς νὰ μάθῃ τὸ μέλλον. Αὐτὸ τὸ μέλλον ἐδημιούργησε εἰς τὸν εἰδωλολατρικὸν κόσμον τὰ περίφημα μαντεῖα εἰς τὴν θέσιν τῶν ὁποίων ὑπάρχουν σήμερον οἱ μάγοι, τὰ μέντιουμ, αἱ χαρτορίκτραι, οἱ νεκρομάντεις, αἱ μαῦραι καὶ λευκαὶ μαγεῖαι.

Ἐξ αὐτῆς τῆς φοβερᾶς πτώσεως, παραμένει εἰς τὸ δίδαγμα τοῦ διαβόλου μὲ τὸ ἓνα ἢ τὰ δύο τέκνα. Εἶναι ἀδύνατον νὰ καταγραφοῦν τὰ ὅσα ἀστεῖα καὶ φαιδρὰ ἀκούονται καθημερινῶς ἀπὸ τοὺς συζύγους. Λόγω δὲ τῶν προφάσεων τούτων παραμένει σταθερὸν τὸ σύνθημα, ὥστε σήμερον σπανίως νὰ ἀνευρίσκη κανεὶς πέραν τοῦ ἑνὸς ἢ τῶν δύο τέκνων. Αὐτὸ συμβάλλει εἰς τὴν ὑπογεννητικότητα καὶ τὴν φθορὰν τοῦ εὐλογημένου ἡμῶν Ἔθνους.

Ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ καὶ τὸ θέμα τῆς διαμονῆς, τὸ ὁποῖον συντελεῖ τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀποφυγὴν τῆς τεκνογονίας. Θέμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἐνετόπισαν οἱ ὑπεύθυνοι τοῦ Ἔθνους διὰ νὰ βοηθήσουν τοὺς συζύγους.

Εὐπρόσδεκτα, λοιπόν, καὶ ἀνεπιθύμητα τέκνα εἰς τὴν οἰκογένειαν. Τὰ εὐπρόσδεκτα ἓνα, δύο. Δι' αὐτά, μετὰ τιμίου ἰδρώτος καὶ πολλοῦ κόπου, θὰ εὑρεθῇ ὀλίγον φαγητὸν καὶ ἓνα κρεββατάκι ὕπνου. Διὰ τὰ ἀνεπιθύμητα, ποῦ δὲν ἐπρόλαβαν νὰ πάρουν τὴν πρώτην ἢ τὸ πολὺ τὴν δευτέραν θέσιν; Ὑπάρχει δι' αὐτὰ ὁ εὐκόλος τρόπος νὰ ἀποκλειῶνται ὅσον τὸ δυνατὸν γρηγορώτερον ἀπὸ τὴν ζωὴν. Εἶναι ἡ ἀμβλωσις ἢ ἔκτρωσις ἢ φόνος. Ἐκατοντάδες χιλιάδες ἀνεπιθύμητα τέκνα τῶν Ὀρθοδόξων Ἑλλήνων χριστιανῶν φονεύονται κατ' ἔτος μὲ τὰς ἐκτρώσεις. Τὸ τέλος;

Ὁ σκοπὸς τοῦ γάμου μεταβάλλεται. Ἀσθένειαι, πολλάκις ἀθεράπευτοι, ἐπισκέπτονται τὰ ἀνδρόγυνα. Ἐνοχὴ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ σφοδρὸς ἔλεγχος τῆς συνειδήσεως προκαλεῖ ἀναστάτῳσιν τοῦ νευρικοῦ συστήματος, αὐπνίας, ἐφιάλτας, φόβους, ἀγωνίας κ.τ.λ. Τέλος ἀποκοπὴ πλήρης ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν, ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ καταφυγὴ εἰς τὴν μαγείαν καὶ τὰ δαιμονικά ἐφευρήματα, διὰ νὰ πληροφορηθοῦν οἱ πάσχοντες, διὰ ποίαν αἰτίαν ὑποφέρουν.....

Ἄν ὁ Πανάγαθος Θεὸς μακροθυμήσῃ, ἡ μακροθυμία Του ἐκλαμβάνεται ἢ ὡς ἀδυναμία τοῦ Θεοῦ νὰ ἐπέμβῃ ἢ ὡς ἀνυπαρξία τοῦ Θεοῦ, ὅτι δηλαδὴ δὲν ὑπάρχει καὶ δὲν ἐπεμβαίνει. Πλὴν ὁμως ὁ ἀνύπαρκτος, κατ' αὐτούς, Θεὸς -εἶπεν ἄφρων ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἔστι Θεὸς- ἐπεμβαίνει διαφοροτρόπως. Χαρίζει ὑγείαν, ἀλλ' ἔρχεται ἄλλη δοκιμασία χειροτέρα τῆς ἀσθενείας. Τὸ ἓνα ἢ τὰ δύο τέκνα μεταβάλλονται ἐντὸς ὀλίγου εἰς τυραννίσκους καὶ σαδιστὰς τῆς οἰκογενείας. Ἀπαιτοῦν νὰ ἀπολαμβάνουν καὶ νὰ ἔχουν ὅ,τι ζητήσουν. Ἐπιθυμοῦν ὅλας τὰς ἀνάσεις καὶ τὰς ἀπολαύσεις τῆς ζωῆς. Ὑψώνουν ἐνωρὶς τὴν σημαίαν τῆς παρακοῆς. Ζητοῦν ἐλευθερίαν χωρὶς περιορισμούς. Καταλήγουν εἰς τὴν μαλθακότητα, τὴν ὀκνηρίαν, τὴν ἀσωτείαν, τὴν καταστροφὴν. Πρόσδος δὲν ὑπάρχει εἰς τὰς οἰκογενείας τοῦ ἐνὸς ἢ τῶν δύο τέκνων. Μόνον ἀπὸ πολυμελεῖς οἰκογενείας ἀναδεικνύονται ἐπιστήμονες περιωπῆς, εὐεργέται τῆς πατρίδος, ἐξακουστὰ ὀνόματα.

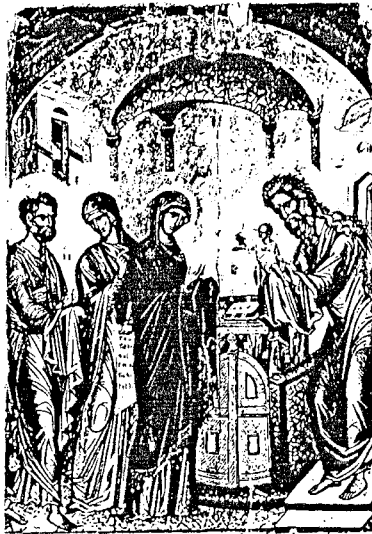
Λόγῳ ἀποφυγῆς τῆς τεκνογονίας ἀπαγορεύεται ἡ μετάδοσις τῆς θείας Κοινωνίας, κατὰ τοὺς Κανόνας τῆς ἐκκλησίας, εἰς τοὺς συζύγους, ποὺ παραβαίνουν τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε.... Πολλὴ εἰρήνη καὶ μεγάλη εὐλογία ὑπάρχει εἰς τὰς χριστιανικὰς πολυτέκνους οἰκογενείας. Αὐτὴν δὲ τὴν οὐράνιον εἰρήνην καὶ εὐλογίαν εὐχόμεθα διὰ τὰ ἀνδρόγυνα.

17. Ἡ μητέρα καὶ ἡ Ἐκκλησία.

Μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ πρώτου τέκνου εἰς τὸ ἀνδρόγυνον ἄρχεται ἡ δημιουργία τῆς οἰκογενείας κατὰ τὸ ἅγιον θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς ἐγκυμοσύνης ἐπιβάλλεται ἡ εὐσεβὴς μητέρα νὰ ἔχῃ ἀδιάλειπτον ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς ἐκκλησίας. Ὁ ἁγιασμὸς τῆς οἰκογενείας εἶναι θέμα πρώτιστον καὶ ἀναγκαῖον. Διότι διὰ τῆς εὐλογίας τῆς ἐκκλησίας, ὁ Θεὸς ἐπιδαψιλεύει πλουσίαν τὴν χάριν Του εἰς τὴν οἰκογένειαν καὶ διαφυλάττει ἐκ τῶν παγίδων τοῦ διαβόλου τὸ ἀνδρόγυνον. Κατὰ τὸν ἕνατον μῆνα τῆς ἐγκυμοσύνης τῆς γυναικὸς τελεῖται ἅγιον Εὐχέλαιον καὶ μετάδοσις τῆς θείας Κοινωνίας, διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ μὲ τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ γεννήσῃ καλῶς. Τότε ἀποφεύγονται δυσάρεστα περιστατικά καὶ δύσκολοι τοκετοί, διότι ἡ χάρις τοῦ μυστηρίου τοῦ ἁγίου Εὐχελαίου καὶ ἡ θεία Κοινωνία βοηθοῦν τὴν ἐπίτοκον γυναῖκα.

Ἡ ἐκκλησία ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς γεννήσεως τοῦ βρέφους παραστέκεται εἰς τὴν μητέρα καὶ τὸ νεογέννητον τέκνον. Εἶναι ἐπιβεβλημένον καθῆκον τῶν γονέων νὰ προσκαλέσουν τὸν ἱερέα τῆς ἐνορίας ἢ τῆς κλινικῆς -ἂν ὑπάρχη- διὰ νὰ εὐλογήσῃ τὸ νεογέννητον. Τὴν ὀγδόην ἡμέραν οἱ γονεῖς θὰ προσκαλέσουν καὶ πάλιν τὸν ἱερέα διὰ νὰ εὐλογήσῃ τὸ βρέφος καὶ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα.

“Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐγίνε τοῦτο καὶ εἰς τὸν Κύριόν μας διότι τὴν ὀγδόην ἡμέραν ἔλαβε τὴν περιτομὴν, καὶ Ἰησοῦς ἐπωνομάσθη ἡμεῖς δὲ περιτομὴν δὲν ἔχομεν, διότι ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ἀπεπλήρωσε τὰ τοῦ νόμου ἀντὶ ἡμῶν καὶ μᾶς ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὴν νομικὴν δουλείαν” (Ἴδε Συμεῶν Θεσσαλονίκης, “Ἀπαντα, τόμος Α σέλ.136).

Ἀπόπλυνον αὐτῆς τὸν ῥύπον τοῦ σώματος, καὶ τὸν σπῖλον τῆς ψυχῆς, ἐν τῇ συμπληρώσει τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν (Ἀπὸ τὴν εὐχὴν τῆς τεσσαρακοστῆς ἡμέρας μετὰ τὴν γεννησὶν τοῦ παιδίου)

Τὰς δύο αὐτὰς εὐλογίας τόσον ἢ μητέρα ὅσον καὶ τὸ βρέφος αὐτῆς λαμβάνουν εἰς τὴν οἰκίαν. Ἐπακολουθεῖ καὶ ἡ εὐχὴ τῶν εἰκοσιν ἡμερῶν, συμφώνως πρὸς τὸ Εὐχολόγιον τῆς ἐκκλησίας, διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ μητέρα εἰς πολὺ μεγάλην ἀνάγκην, ὅταν οὐδεὶς ἄλλος ὑπάρχη νὰ τὴν βοηθήσῃ, νὰ ἐξέλθῃ τῆς οἰκίας τῆς. Κανονικῶς ὁμως μόνον μετὰ τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν ἐξέρχεται τῆς οἰκίας τῆς ἡ μητέρα. Τότε θὰ προσέλθῃ μετὰ τοῦ βρέφους τῆς εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ νὰ λάβῃ τὰς εὐχὰς τοῦ σαραντισμοῦ, τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν.

Καλὸν εἶναι ὁ ἱερεὺς νὰ ἐρωτᾷ τὴν μητέρα, ἂν συνεπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ σαραντισμοῦ, δηλαδῆ, τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν, διότι ἡ ἐκκλησία ἔχει εὐχὰς διὰ τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν μόνον. Καὶ τοῦτο διότι ἡ γειτόνισσα ἢ ἡ πεθερὰ ἢ ἡ γνωστή, ὅταν τὸ παιδί εἶναι θῆλυ, συμβουλεύουν τὴν μητέρα νὰ λάβῃ σαραντισμὸν τὴν τριακοστὴν πέμπτην ἡμέραν διὰ νὰ μὴ γεννήσῃ ἄλλην φορὰν θῆλυ τέκνον, ἀλλὰ ἀρσενικόν.....! Τονίζομεν δέ, ὅτι ἡ μητέρα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν πρὸ τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν. Ἄς προσέξουν νὰ μὴ ψευθοῦν εἰς τὸν ἱερέα, διότι εἶναι καὶ αὐτὸ συμβουλή τῆς

αγνώστου κυρίας πρὸς τὴν μητέρα, ἂν ἐρωτηθῆ νὰ μὴν εἶπη τὴν ἀλήθειαν.

Ἡ μητέρα πρὸ τῆς εὐχῆς τοῦ σαραντισμοῦ ἀπαγορεύεται νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς τοῦ Ναοῦ, διότι δὲν ἀνεγνώσθησαν αἱ εὐχαὶ τοῦ καθαρισμοῦ ὑπὸ τοῦ ἱερέως. Παραμένει εἰς τὸν πρόναον ἢ εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Ναοῦ ἢ εἰς τὸ παραπλευρῶς γραφεῖον τοῦ Ναοῦ, καὶ μετὰ τὴν εὐλογίαν ἀκολουθεῖ τὸν ἱερέα, ὁ ὁποῖος βαστάζει τὸ βρέφος. Μετὰ τὰς εὐχὰς ἐκκλησιάζεται ὁ δούλος ἢ ἡ δούλη τοῦ Θεοῦ φέρεται τὸ βρέφος εἰς προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων, καὶ ἀκολουθεῖ ἡ μητέρα ποιοῦσα τὸ αὐτὸ μετὰ πολλοῦ σεβασμοῦ.

“τὸ δὲ παιδίον, ἐπειδὴ εἶναι ἀκόμη ἀβάπτιστον, ὁ ἱερεὺς ἴσταται ἔμπροσθεν τῶν διαστύλων, δηλαδὴ εἰς τὸν μεταξὺ τῶν εἰκόνων καὶ τῶν μανουαλίων τόπον, καὶ βαστάζων τὸ βρέφος κάμνουν προσκύνησιν εἰς τὸ θυισαστήριον καὶ παραδίδων αὐτὸ εἰς τὴν μητέρα του, τὸ ἀφήνει” (Ἴδε ἀνωτέρω σελ 137)

Κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν πρέπει νὰ ἀποφεύγωνται αἱ ἐπισκέψεις εἰς τὴν λεχωίδα, -(λεχῶνα),- μητέρα. Πρέπει ἢ λεχῶνα -μητέρα- νὰ προφυλάττεται ἀπὸ βάσκανον ὀφθαλμόν, δηλαδὴ ἀπὸ βασκανίαν. Πρέπει νὰ προφυλάττεται ἀπὸ καταλαλίαν, ἀπὸ ζῆλον καὶ φθόνον. Ἡ καθαρότης ψυχῆς καὶ σώματος τοῦ ἐπισκέπτου, στενοῦ συγγενοῦς, εἶναι ἐπιβεβλημένη, διότι πολὺ φθονεῖται ὑπὸ τοῦ διαβόλου ἢ λεχωίδα μητέρα ὡς ποιήσασα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Κάθε ἕνας, πού πράττει τὸ θέλημα καὶ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ, φθονεῖται ὑπὸ τοῦ παμπονήρου καὶ ἀρχεκάκου διαβόλου, πρὸ πάντων ἢ λεχῶνα μητέρα, διότι ἐγίνε συνδημιουργὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ἔφευρεν εἰς τὸν κόσμον ἕνα νέον μέλος τῆς ἐκκλησίας προωρισμένον διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

Εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου εὐρίσκεται ἢ λεχῶνα, πρέπει νὰ ἀποφεύγωνται οἱ χοροὶ, αἱ διασκεδάσεις, τὰ ἄσμενα

τραγούδια, πρὸ πάντων δὲ κατὰ τὸ διάστημα τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν, οἱ διαβολικοὶ ἐκεῖνοι δίσκοι τῆς μουσικῆς ροκ ἢ ἄλλης βαρβάρου τυμπανοκρουσίας. Ἐπίσης οὐδέποτε πρέπει νὰ ἀκουσθοῦν βλασφημίαι καὶ αἰσχρολογίαί, ὅταν ἢ λεχῶνα εὐρίσκεται εἰς τὴν οἰκίαν μετὰ τοῦ βρέφους αὐτῆς ἢ ὅταν ἀκόμη δὲν ἐβαπτίσθη τὸ βρέφος, καὶ γενικῶς οὐδέποτε τοιοῦτου εἶδους γλῶσσα, καὶ τοιοῦτου εἶδους μουσική. Ἄντ' αὐτῶν δὲ τῶν ἤχων τῆς κολάσεως ψαλμοὶ καὶ ὕμνοι καὶ ᾠδαὶ πνευματικαί, νὰ ἀναπέμπωνται εἰς τοὺς οὐρανοὺς καθὼς μᾶς διδάσκει ὁ Θεός. Αὐτὰ πρέπει νὰ γεμίζουν τὴν οἰκίαν τῆς μητέρας πού πρὶν ὀλίγων ἡμερῶν ἔφευρεν εἰς τὸν κόσμον τὸ νεογέννητο βρέφος τῆς. Αὐτὰ παραγγέλλει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος νουθετῶν ἕνα ἕκαστον τῶν πιστῶν χριστιανῶν καὶ λέγων.

“Λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ” (Ἐφεσ. 5,19).

Ἐχθρὸς ἄσπονδος τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ διάβολος. Εἶναι δὲ μέγας ὁ μισθὸς τῶν εὐσεβῶν συζύγων, ὅταν σκοπὸς τῶν εἶναι μόνον τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Αὐτὸ μᾶς συμβουλεύει ἢ θεοδίδακτος προσευχή, τὴν ὁποίαν ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ὑπέδειξε νὰ προσεύχωνται οἱ μαθηταὶ Του. Γενηθήτω τὸ θέλημά Σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

Εἶθε κάθε οἰκία τῶν χριστιανῶν νὰ ἀποστραφῇ τὸν διάβολον, πρὸ πάντων δὲ τοὺς φόνους τῶν τέκνων, καὶ νὰ καρποφορήσῃ εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἐρώτησις, ἢ ὁποία γίνεται μετὰ ἀγωνίαν ἀπὸ τοὺς γονεῖς, χρήζει ἀπαντήσεως:

- Ἐπειδὴ εἶναι ἀβάπτιστο τὸ βρέφος νὰ τὸ φέρω μαζί μου εἰς τὴν ἐκκλησίαν ;

- **Νὰ τοῦ ἔχω σταυρὸν ἐπάνω του ;**

- **Νὰ τοῦ ἔχω εἰκόνα καὶ σταυρὸν εἰς τὸ κρεββατάκι του ;**

- **Νὰ φέρῃ σταυρὸν ἐπάνω τῆς ἢ λεχῶνα;**

Τὸ βρέφος δὲν ἐγεννήθη ἀπὸ εἰδωλωλάτρας γονεῖς, οὔτε ἔχει προορισμὸν νὰ ἀρνηθῆ τὸν Χριστὸν καὶ τὴν ἐκκλησίαν Του. Ποῖος λόγος δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὸ βρέφος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, νὰ φέρῃ ἐπάνω του τὸν τίμιον σταυρὸν ἢ τὴν εἰκόνα εἰς τὸ κρεββατάκι του ἢ ἡ μητέρα τὸν τίμιον σταυρὸν; Μήπως, ἐπειδὴ ἀκόμη δὲν ἔφθασεν εἰς τὴν μάχην, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐγγίσῃ ὄπλον ὁ στρατιώτης; Πρὸς τὸ βάπτισμα ὁδηγεῖται καὶ διὰ τὴν ἐκκλησίαν προορίζεται. Ἐὰν φέρῃ τὰ ὄπλα του, δὲν εἶναι ἀμαρτία, οὔτε ἡ μητέρα, ἀφοῦ ἐπετέλεσε τὸ καθῆκον τῆς, πρέπει νὰ ἀφήσῃ τὸ ὄπλον, τὸ ὁποῖον ὁ Χριστὸς μᾶς ἐχάρισε κατὰ τοῦ ἀοράτου ἐχθροῦ. Ἀμαρτία εἶναι, ἀντὶ τοῦ τιμίου σταυροῦ νὰ χρησιμοποιοῦνται διὰ τὰ βρέφη ματάκια ἢ σκόρδα ἢ πεταλάκια ἢ ἄλλα ἀνόητα καὶ ἄπρεπα διὰ τοὺς χριστιανούς ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα διακωμωδοῦν τὴν πίστιν τὴν ἀμώμητον. Ἄς προσέχωμεν, λοιπόν, τὰ ἔργα μας νὰ εἶναι ἔργα χριστιανῶν καὶ ὄχι ἔργα εἰδωλολατρῶν.

Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν θείαν Κοινωνίαν τὸ βρέφος, προτοῦ ἀκόμη λάβῃ τὸ μυστήριον τῆς βαπτίσεως. Δηλαδή, μετὰ ἀπὸ τὴν βάπτισιν ἀκολουθεῖ ἡ θεία Κοινωνία.

Ἐπίσης χρίσμα Ἁγίου Εὐχελαιίου ἐπιτρέπεται εἰς τὸ βρέφος μετὰ τὴν βάπτισίν του. Οὐχὶ πρὸ τῆς βαπτίσεως, διότι τὸ ἅγιον Εὐχέλαιον εἶναι μυστήριον καὶ τὰ μυστήρια ἀπαγορεύονται εἰς τοὺς ἀβαπτίστους καὶ ἀπίστους εἰδωλωλάτρας.

18. Ἡ βάπτισις.

“Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος” (Ματθ. 28,19)

Τὸ μυστήριον τῆς βαπτίσεως ἢ τοῦ βαπτίσματος εἶναι μέγα μυστήριον. Μάθε δέ, ὅτι καιρὸς διωρισμένος ἡμερῶν ἢ ὥρῶν δὲν εἶναι δι’ αὐτό, διὰ νὰ μὴ τύχῃ καὶ ἀποθάνῃ τὸ βρέφος ἀβάπτιστον. Ἐν ἀγωνίᾳ πολλῇ καὶ μὲ φόβον Θεοῦ, ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ μέγα τοῦτο τῆς σωτηρίας μυστήριον, ὁ Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς παραγγέλλει καὶ λέγει:

“Καλύτερα, ἀδελφέ μου, νὰ θανατώσῃς ἑκατὸν ἀνθρώπους βαπτισμένους, παρὰ νὰ ἀφήσῃς ἓνα παιδίον ἀβάπτιστον νὰ ἀποθάνῃ. Καὶ ἂν τύχῃ ἀνάγκη καὶ θέλῃ νὰ ἀποθάνῃ τὸ παιδίον καὶ δὲν ἐπρόφθασεν ὁ παπᾶς νὰ τὸ βαπτίσῃ, ἄς τὸ βαπτίσῃ ὅποιος τύχῃ, ὁ πατέρας, ἡ μητέρα, ἀδελφός, γείτονας καὶ μάλιστα ἡ μαμμὴ. Βάλῃ ἄρκετὸ νερὸ καὶ λάδι, σταύρωσέ το καὶ βάπτισέ το. Εἶπέ. Βαπτίζεται ὁ δούλος τοῦ Θεοῦ..... εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν. Καὶ ἂν ζήσῃ, τὸ τελειώνει ὁ παπᾶς. Μὰ ἔτυχε καὶ δὲν ἔχεις νερὸ; Πάρε τρεῖς φουῆχτες χῶμα καὶ χύσε το

στο κεφάλι του και εἶπε καθὼς καὶ πρῶτα. **Ἔτυχε πάλιν καὶ δὲν ἔχεις καὶ χῶμα; Βάπτισέ το εἰς τὸν ἄερα καὶ εἶπε ὁμοίως. Καὶ μὴν τὸ κάμνετε καθὼς ἕνας τρελλὸς καὶ ἀνόητος ἄνθρωπος ἔλεγε πῶς γίνεται κουμπάρος καὶ ἄφησε τὸ παιδίον ἀβάπτιστον καὶ ἀπέθανε, διὰ νὰ μὴ χωρισθῆ ἀπὸ τὴν γυναῖκα του.....** (Ἴδε Ἐπισκόπου Αὐγουστίνου Καντιώτου, Μητροπολίτου Φλωρίνης Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, σελ 264).

ΒΑΠΤΙΣΜΑ

Ἄναδοχος, (Νονός) δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι γονεὺς. Ἄλλ' εἰς ἄκρας ἐκτάκτους περιπτώσεις ἢ οἰκονομία τῆς ἐκκλησίας ἐπιτρέπει τοῦτο. Ὅμως ἂς μὴ ληφθῆ ἢ παροῦσα περίπτωση ὡς κανὼν διὰ παράβασιν τοῦ νόμου.

Τὸ βάπτισμα δὲν ἐπαναλαμβάνεται. Γίνεται μόνον μίαν φοράν. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο θὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν πολλῶν γονέων, τῶν ὁποίων ἐπέτρεψεν ὁ Θεὸς νὰ ἔχουν τὰ τέκνα των δοκιμασίαν ἀσθενείας καὶ δὴ δοκιμασίαν δαιμονικῆς

ἀσθενείας. Ἱερεῖς τοῦ Παλαιοῦ ἡμερολογίου, -ὁ Θεὸς δὲν ἀσχολεῖται οὔτε μὲ τὸ παλαιὸν οὔτε μὲ τὸ νέον ἡμερολόγιον ἀλλὰ μὲ πράξεις ἀρετῆς καὶ ἀγάπης,- ἀναγκάζουν γονεῖς νὰ προβοῦν εἰς ἀναβαπτισμὸν τῶν τέκνων των, διότι ἰσχυρίζονται, ὅτι εἶναι ἀβάπτιστα ἀφοῦ ἐβαπτίσθησαν μὲ τὸ Νέον ἡμερολόγιον. Μόνον τότε θὰ θεραπευθοῦν τὰ τέκνα των! Δηλαδῆ γίνεται δεῦτερον

βάπτισμα ἐπὶ τοῦ βαπτισμένου τέκνου. Φοβερὸν τὸ ἀμάρτημα τοῦτο.

Τὸ ἱερὸν μυστήριον τῆς βαπτίσεως τελεῖται καὶ ἐκτὸς τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ. Πάντοτε ὁμως εἰς πολὺ δυσκόλους περιπτώσεις καὶ εἰς ἀνάγκας ἐξαιρετικῶν περιστάσεων. Ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελείσεως τοῦ μυστηρίου, πρέπει ὅπως δῆποτε, καθὼς ἐτονίσθη καὶ εἰς τὸ μυστήριον τοῦ γάμου, νὰ ἐπικρατῆ ἀπόλυτος ἡσυχία καὶ τάξις. Οἱ προσκεκλημένοι πρέπει νὰ προσέρχωνται μὲ σεβασμὸν εἰς τὸν ἱερὸν χῶρον τοῦ ναοῦ, εὐπρεπῶς ἐνδεδυμένοι. Πρόκειται περὶ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ ἀφ' ἐνὸς καὶ ἱεροῦ χῶρου ἀφ' ἑτέρου. Ἡ πραγματικότης, δυστυχῶς, μᾶς παρουσιάζει διαφορετικὴν εἰκόνα διὰ τὰ μυστήρια τοῦ γάμου καὶ τῆς βαπτίσεως, καὶ διαπιστώνεται δυστυχῶς, ὅτι ἠλλοιώθη ὁ ἱερὸς χαρακτήρ τῶν μυστηρίων. Μετεβλήθησαν τὰ δύο αὐτὰ μυστήρια εἰς συνάξεις κοσμικοῦ χαρακτήρος.

Ἡ εὐθύνη τοῦ τελούντος τὰ δύο αὐτὰ μυστήρια εἶναι τεραστία. Οὐδεμία περικοπὴ τῆς ἱερᾶς ἀκολουθίας τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ ἐπιτρέπεται εἴτε διὰ συντομίαν εἴτε δι' ἄλλους λόγους.

“Χρεωστεῖ ὁ ἱερεὺς νὰ μελετήσῃ καὶ νὰ εἰπῆ τὰς ἀγίας εὐχὰς καλὰ, καὶ μὲ προσοχὴν καὶ ἀργὰ νὰ τὰς ἀναγινώσκῃ, διὰ νὰ ἀκούωνται ἀπὸ ὅλους, ἐκτὸς μόνον, ὅταν ἀνάγκη τις τὸν κωλύῃ, ἐπειδὴ ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἀπὸ μερικοῦ πατέρος, συνεχίζει ὁ Συμεὼν Θεσσαλονίκης, ὅτι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ταραττονται καθ' ὕπνον πολλακίς ἀπὸ φαντάσματα, πάσχουσι τοῦτο, ἐπειδὴ οἱ ἱερεῖς, οἱ ὁποῖοι τοὺς ἐβάπτισαν, δὲν εἶπαν μὲ προσοχὴν τοὺς ἐξορκισμοὺς καὶ τὰς ἄλλας ἱερὰς εὐχὰς” (Αὐτοθ. Σ. Θεσσαλ. σελίς 138)

Πόσον φοβερὸν εἶναι τὸ σημεῖον τοῦτο, ὅταν κατὰ τὰς ἡμέρας μας παρουσιάζεται τάσις, ἐνίων

λειτουργῶν, νὰ ἀποφεύγουν ἐπιμελῶς τοὺς ἐξορκισμοὺς ἐπὶ τοῦ βρέφους, τοὺς ὁποίους ἡ ἐκκλησία μας ὥρισε καὶ διεφύλαξεν ἕως σήμερον. Ὑπάρχει λόγος νὰ διατηρῆ κάθε ἀκολουθίαν ἢ ἐκκλησία ἀναλλοίωτον διὰ μέσου τῶν αἰῶνων ἀπὸ τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων ἕως τῶν ἡμερῶν μας. Ἐὰν δὲν ὑπῆρχε λόγος μόνη, ἀφ' ἐαυτῆς ἡ ἐκκλησία, θὰ ἐξέβαλλε κάθε ἄχρηστον καὶ περιττὸν ἐκ τῶν ἁγιασματικῶν τῆς εὐχῶν. Φοβοῦνται μήπως οἱ ἱερεῖς, ὅτι θὰ παρεξηγηθοῦν ἀποτεινόμενοι πρὸς τὸ βρέφος καὶ προφέροντες τὰς ἀγίας εὐχὰς κατὰ τοῦ διαβόλου...;

Διὰ τὴν βάπτισιν ἀπαιτεῖται νὰ δίδεται εἰς τὸ βαπτιζόμενον τέκνον ὄνομα χριστιανικόν. Πρέπει δὲ τὸ ὄνομα νὰ ἔχη νόημα:

“Νὰ μὴν προτιμᾶτε τὰ ἀρσενικὰ παιδιὰ ἀπὸ τὰ θηλυκὰ γιατί ὅλα τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ εἶναι. Καθὼς ὁ Ἰωακείμ καὶ ἡ Ἄννα ἔβγαλαν εἰς τὴν Θεοτόκον τὸ ὄνομα μὲ νόημα Μαρία, ὁμοίως καὶ ἡ εὐγένειά σας, ὅταν βαπτίζετε τὰ παιδιὰ σας, νὰ τὰ ἐβγάνετε εἰς τὸ ὄνομα τῶν Ἀγίων....” (*Ἅγιος Κοσμάς*)

Κατὰ τὴν προτροπὴν τοῦ Ἁγίου εἰς τὰ παιδιά τῶν Ὁρθοδόξων πρέπει νὰ δίδονται ὀνόματα Ἀγίων, ἡρώων τῆς πίστεως, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, οἱ ὅποιοι κατὰ τὸ παρελθὸν ἐδόξασαν τὴν Ἐκκλησίαν.... (Αὐτόθι Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς σὲλ 242).

“Κατ’ ἐξαίρεση καὶ γιὰ λόγους συντήρησης τῆς ἱστορίας μας ἡ Ἱ. Σύνοδος ἔχει δεχθεῖ νὰ δίδονται στὰ παιδιά καὶ ὀνόματα ἀπὸ τὴν ἀρχαία μας ἱστορία.

Διὰ τὰ βαπτιστικά ἄς προσέξουν οἱ γονεῖς ὅτι τὰ ῥοῦχα τοῦ παιδιοῦ πρέπει, σύμφωνα μὲ τὸν συμβολισμό τῆς Ἐκκλησίας, νὰ εἶναι λευκά... καὶ ὄχι ἐνδυματολογικὰ μοντελάκια χρωμάτων. Τὸ λευκὸ συμβολίζει τὴν ἀγνότητα καὶ καθαρότητα, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα... Διὰ περισσότερα ἴδε εἰς τὸ μικρὸ πόνημα **“Νὰ σᾶς ζήσει!”** τῆς ΑΠΟΣΤΟ-

ΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ. Κείμενο, Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Χριστοδούλου.”

Πρέπει, λοιπόν, τὸ ὄνομα νὰ εἶναι ἀντίστοιχον μὲ τὸ ὄνομα ἐνὸς Ἁγίου, ἢ μάρτυρος ἢ ὀνόματος, ποῦ ἀναφέρεται εἰς τὴν Ἁγ. Γραφήν. Ὄνομα, ποῦ δὲν ὑπάρχει Ἅγιος, ἀποστερεῖ τὸ παιδίον νὰ ἐορτάζη, καὶ εὐκόλως οἱ γονεῖς καταφεύγουν εἰς τὰ ὑποκατάστατα δηλαδὴ εἰς τὰ γενέθλια καὶ τὰ πάρτυ, ἔθιμα ἀντιχριστιανικὰ δυτικῆς προελεύσεως.

Τὰ γενέθλια ἀπαγορεύεται νὰ ἐορτάζωνται, ἀφοῦ ὑπενθυμίζουν τὸν ἀποκεφαλισμὸν Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Τότε ὁ Ἡρώδης ἐώρταζε τὰ γενέθλιά του καὶ κατέληξεν εἰς τὸ μεγαλύτερον ἔγκλημα τῶν αἰῶνων, ἀφοῦ ἀπεκεφάλισε τὸν μέγιστον τῶν προφητῶν, τὸν Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον.

Τὰ ξενοφερμένα πάρτυ, τὴν ἡμέραν τῶν γενεθλίων εἶναι τοῦ Πάπα, τοῦ χειροτέρου ἐχθροῦ τῆς Ὁρθοδοξίας. Ὁ ἴδιος εἰς τὰς βαπτίσεις του δὲν δίδει ἓνα ὄνομα εἰς τὸ βρέφος, ἀλλὰ σωρείαν ὀνομάτων, ἀφοῦ φθάνει ἕως τὰ δώδεκα, διὰ νὰ τιμήσῃ δῆθεν τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους (!).

Ὡς ἐκ τούτου ἀπαγορεύονται ὀνόματα φυτῶν ἢ δένδρων ἢ ἀνθέων, ἢ πτηνῶν νὰ δίδονται εἰς τὰ βαπτιζόμενα τέκνα. Οἱ Προτεστάνται δίδουν ὀνόματα εἰς τὰ τέκνα των διὰ τῶν ὁποίων ὀνομάζουν τὰς οἰκίας, τὰ δένδρα, τὰ ἀντικείμενα, τὰ ζῶα. Οἱ ἱερεῖς πρέπει νὰ διαφωτίζουν τοὺς γονεῖς καὶ νὰ ἀποφεύγωνται ὅσον τὸ δυνατόν αἱ παραφωνίαι αὐταὶ εἰς τὴν ὅλην ἁρμονίαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως. Οἱ ἐπ’ ἀρκετὸν καιρὸν ζήσαντες εἰς Τουρκικὰς περιοχάς, ὅπου οἱ σουλτάνοι τῶν Τούρκων ἐδέσποζον τῶν περιοχῶν, παρεπλανήθησαν καὶ πλησιάσαντες τοὺς ἱερεῖς ἐζήτησαν παρ’ αὐτῶν ἐπιμόνως νὰ ὀνομάσουν τὸ θῆλυ βρέφος Σουλτάνα. Καθαρῶς τουρκικὸν ὄνομα ἐκ τῶν σουλτάνων Τούρκων. Ἀναφερόμεν δὲ καὶ ἄλλο περιστατικὸν ἱερέως τινός, ὁ ὁποῖος, διὰ νὰ μὴ δυσαρεστήσῃ τὸν καπετάνιον καὶ ὀπλαρχηγὸν τοῦ ἀγῶνος, ἢ κινούμενος ἀπὸ φόβον ἔνεκεν τῶν ἀπειλῶν τοῦ ἰδίου ἐναντίον τοῦ ἱερέως, ὅστις

ἠξίωσεν νὰ εἶναι νονὸς τοῦ βρέφους, ἐβάπτισε τὸ βρέφος καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα Λαοκρατία.

Ἡ ἐπιμονὴ πλειστάκις τῶν γονέων νὰ λάβῃ τὸ βαπτιζόμενον τέκνον τὸ ὄνομα τῆς γιαιγιάς ἢ τοῦ παπποῦ, οἱ ὁποῖοι ἐβαπτίσθησαν ὑπὸ ἀγραμμάτων ἱερέων καὶ ἔλαβον ὀνόματα οὐχὶ Ἁγίων, εἶναι ἐπιμονὴ καὶ ἔμμονὴ παράλογος. Τοῦτο πρέπει ὅπωςδήποτε νὰ ἐκλείψῃ ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν. Στὸ θέμα αὐτὸ δημιουργοῦνται πολλὰ προστριβές. “Πρόκειται γιὰ ἀδόκιμα ὀνόματα ποὺ συνήθως φέρουν οἱ παπποῦδες ἢ οἱ γιαιγιάδες τοῦ παιδιοῦ ποὺ πρέπει νὰ δοθοῦν γιὰ νὰ διαιωνισθοῦν! Σ’ αὐτὰς τὶς περιπτώσεις ἡ Ἐκκλησία βρίσκεται σὲ πολὺ δύσκολη θέση. Ἐξηγεῖ, προσπαθεῖ νὰ πείσῃ, ἀλλ’ εἰς μάτην. Οἱ λογικοὶ καὶ σοβαροὶ ἄνθρωποι τὴν κατανοοῦν καὶ συμμορφώνονται”.

Ἄνάδοχος τοῦ βαπτιζομένου βρέφους πρέπει νὰ εἶναι ὅπωςδήποτε μόνον ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ χριστιανός. Ἀπαγορεύεται δὲ αὐστηρῶς ὁ ἀνάδοχος νὰ εἶναι αἰρετικός, ἢ ἑτερόδοξος ἢ εἰδωλολάτρης.

“...Ἐγὼ ἤκουσα -λέγει ὁ ἄγγελος τοῦ θρόνου τῶν Θεσσαλονικέων, ὁ Ἅγιος Συμεών,- πρᾶγμα πολὺ ἄτοπον καὶ βαρὺ ὅτι μερικοὶ διὰ ἀνθρώπινόν τι ὄφελος προσκαλοῦν τοὺς διώκτας καὶ ὑβριστὰς τῆς πίστεως καὶ ἀθέους καὶ αἰρετικούς εἰς τὸ νὰ ἀναδεχθοῦν (ἀλλοίμονον!) τὰ παιδιά των. Ἄλλ’ οἱ τοιοῦτοι τὸ μυστήριον ἀθετοῦσι καὶ τὰ παιδιά των ὄχι μόνον δὲν φωτίζουσιν, ἀλλὰ μάλιστα τὰ σκοτίζουσι περισσότερο καὶ ὁ ἱερεύς, ὁ ὁποῖος ὑπηρετεῖ, φαίνεται συμμέτοχος ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι εἶναι ξένοι ἀπὸ τὸν Θεόν. Καὶ πῶς ἄρα ἐκεῖνος, ὁ Λατίνος, ἢ Ἀρμένιος, ἢ Νεστοριανός, ὁ ὁποῖος βλασφημεῖ εἰς τὸν Θεόν, δύναται νὰ διδάξῃ τὴν εὐσέθειαν; ἀλλὰ καὶ ποῖαν κοινωνία εἰς τὸ φῶς μὲ τὸ σκότος; ἢ ποῖαν μερίδα ἔχει,

**καθὼς γέγραπται, ὁ πιστὸς μὲ τὸν ἄπιστον;”
(Αὐτόθι σελ 138-139).**

Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς ἀνδρόγυνον νὰ βαπτίσῃ τὸ ἴδιον καὶ τὸ αὐτὸ τέκνον. Τὸ ἀνδρόγυνον -ἀμφότεροι δηλαδὴ οἱ σύζυγοι- ἀγιάζεται καὶ συγγενεῖται κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ βαπτίσματος. Δηλαδὴ οἱ δύο σύζυγοι, κατὰ τὸ κανονικὸν δίκαιον τῆς ἐκκλησίας, ἀναπτύσσουσι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μυστηρίου τῆς βαπτίσεως μεταξύ των τὴν ἰδίαν συγγένειαν, τὴν ὁποῖαν ἔχουσι ὡς νονοὶ ἔναντι τῆς μητρὸς τοῦ βρέφους, ποὺ βαπτίζεται.

Διὰ νὰ γίνῃ περισσότερο καταληπτόν, τοῦτο τὸ θέμα, ὁ νονὸς τοῦ παιδιοῦ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συζητῇ μετὰ τῆς μητρὸς τοῦ βαπτισθέντος, ὑπ’ αὐτοῦ τέκνου, διότι ὑπάρχει συγγένεια. Τοῦτο αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τὸ ἀνδρόγυνο ὅταν βαπτίσουσι τὸ ἴδιον τέκνον. Εἶναι συγγένεια ἐξ ἀγχιστείας, δι’ αὐτὸ ἀπαγορεύεται δύο σύζυγοι νὰ βαπτίσουσι τὸ ἴδιο τέκνον.

Ἐὰν πρὸ τοῦ γάμου ἔτυχῃ νὰ βαπτίσῃ ὁ σύζυγος ἄρρεν τέκνον καὶ ἡ σύζυγος θῆλυ τέκνον ἢ τὸ ἀντίθετον, μετὰ τὸν γάμον τὰ δύο αὐτὰ τέκνα θεωροῦνται ἀδελφοὶ καὶ ἀπαγορεύεται ἡ μετὰ τῶν σύνδεσις διὰ τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου. Εἶναι συγγένεια ἐξ ἀγχιστείας καὶ πνευματικὰ τέκνα τῶν δύο συζύγων.

Ὁ ἀνάδοχος ἐπιβάλλεται νὰ γνωρίζῃ καὶ νὰ ἀπαγγεῖλῃ λαμπρὰ μὲ τὸ στόμα του ὅλην τὴν ὁμολογίαν τοῦ ἱεροῦ συμβόλου, ἢ ὁποῖα εἶναι τὸ “Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν.....” Πρέπει νὰ ἀπαντᾷ εὐκρινῶς καὶ δυνατὰ εἰς τὰ ἐρωτήματα τοῦ μυστηρίου καὶ νὰ διακατέχεται ἀπὸ πίστιν καὶ σεβασμόν. Διότι ἄπιστία κατὰ τὴν ὥραν τοῦ μυστηρίου σημαίνει ἐμπαιγμόν τοῦ μυστηρίου καὶ κατὰ συνέχειαν ἐμπαιγμόν κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ὁ ἀνάδοχος
κατὰ τὴν ὥ-
ραν τῆς βα-
πτίσεως κρα-
τεῖ εἰς τὰς
δύο τοῦ χεί-
ρας τὸ ἡγια-
σμένον ἔλαιον
καὶ ἐξ αὐτοῦ
ἀλείφει ὁλό-
κληρον τὸ
παιδίον ἀπὸ
ἄνωθεν ἕως
κάτω, ὅπως
ἤλειφαν οἱ ἀρ-
χαῖοι τοὺς πα-
λαιστὰς πρὸ

Πλήθος στρατιάς οὐρανόυ.... (Λουκ.2,13)

τῆς πάλης ἐντὸς τοῦ σταδίου. Ἡ πάλη τοῦ βαπτιζομένου εἶναι πνευματικὴ κατὰ τοῦ παμπονήρου διαβόλου καὶ πρέπει ὁ χριστιανός, νὰ ξεγλυστῶ καὶ νὰ ἀποφεύγῃ τὰς παγίδας καὶ κάθε πλάνην τοῦ ἀοράτου ἐχθροῦ.

..βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (Ματθ. 20,19)

Κατὰ τὴν ὥραν τῆς τριττῆς καταδύσεως καὶ ἀναδύσεως τοῦ βαπτιζομένου βρέφους ἐντὸς τῆς ἁγίας Κολυμβήθρας κακῶς οἱ προσκεκλημένοι συνηθίζουν νὰ ξεσποῦν εἰς γέλωτας καὶ φωνάς. Εἶναι ἐκδήλωσις ἀμαρτωλῆ, διότι ἡ στιγμή ἐκεῖνη δὲν εἶναι πράξις οὐδενὸς ἀστείου πράγματος. Εἶναι στιγμή φρικτὴ καὶ ἱερά. Κατὰ

τὴν ἱεράν ἐκεῖνην στιγμήν, οἱ προσκεκλημένοι προσεῦχονται μὲ πίστιν καὶ ἱεράν κατάνυξιν, ὅπως ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐπισκηνώσῃ εἰς τὸν βαπτιζόμενον.

“Ἀφοῦ ἀναγεννηθῆ ὁ βαπτισθεὶς ἐξέρχεται νέος, πεφωτισμένος, καὶ υἱὸς Θεοῦ ἀπὸ τὴν ἁγίαν κολυμβήθραν, τὴν μητέρα μας τὴν πνευματικὴν, ἡ ὁποία εἶναι ἀντὶ τῆς παρθενικῆς καθαρᾶς καὶ ἁγίας μήτρας τῆς Θεοτόκου. Διότι, καθὼς ὁ Χριστὸς ἐγεννήθη ἀπὸ τὴν παρθένον, διὰ τὴν καθάρισιν τὴν μεμολυσμένην γέννησιν, οὕτω καὶ ἡμεῖς γεννώμεθα ἀπὸ τὴν καθαρὰν κολυμβήθραν.....” (Αὐτόθι Συμεὼν Θεσσαλ. ΑΠΑΝΤΑ, Τόμος Α', σελ.149)

Πρέπει νὰ ἀναφερθῶμεν καὶ νὰ τονίσωμεν, ὅτι τὸ βαπτιζόμενον βρέφος εἶναι ἀναγκαῖον νὰ βαπτίζεται ὁλόκληρον καὶ ὄχι οἱ πόδες του μόνον ἐντὸς ἐλαχίστου ὕδατος. Δυστυχῶς ὑπῆρξαμεν μάρτυρες μιᾶς τοιαύτης παρωδίας. Τονίζει δὲ ἰδιαιτέρως τὴν πρᾶξιν τοῦ βαπτίσματος ὁ Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς λειτουργοὺς τοῦ Θεοῦ:

“Ἅγιοι ἱερεῖς, πρέπει νὰ ἔχετε κολυμβήθρας μεγάλας εἰς τὰς ἐκκλησίας, ἕως ὅπου νὰ χώνεται ὅλον τὸ παιδίον μέσα, νὰ κολυμβᾷ ὅπου νὰ μὴν μείνῃ ἴσα μὲ τοῦ ψύλλου τὸ μάτι ἄθρεχο, διότι καὶ ἐκεῖ προχωρεῖ ὁ διάβολος καὶ διὰ τοῦτο τὰ παιδιά σας σεληνιάζονται, δαιμονίζονται, ἔχουν φόβον, γίνονται κακορρίζικα, διατὶ δὲν εἶναι καλὰ βαπτισμένα.” (Ἐπισκ. Φλωρίνης Αὐγουστίνου)

**Καντιώτου, "Άγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, ἐκδ.
13η σέλ. 265).**

Σχεδὸν ἀπαρατήρητος ἐκ μέρους τῶν περισσοτέρων προσκεκλημένων παρέρχεται ἡ τάξις τοῦ ἱεροῦ μυστηρίου τῆς βαπτίσεως. Ὄταν δὲ ὁ λειτουργὸς ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Ἀνάδοχον τοῦ βρέφους μὲ καθαρὰν φωνὴν ἐρωτᾷ:

**Ἐποτάσῃ τῷ Σατανᾷ;
καὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ;
καὶ πᾶσι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ;
καὶ πάσῃ τῇ λατρείᾳ αὐτοῦ;
καὶ πάσῃ τῇ πομπῇ αὐτοῦ;**

Ἡ πλειοψηφία τῶν παρακολουθούντων ἀδυνατεῖ νὰ ἀντιληφθῇ τὰ νοήματα τῶν ἐρωτήσεων τούτων. Τὶ νὰ σημαίνουν αὐταὶ καὶ διατὶ ἡ τοιαύτη διευκρίνησις; Ὁ Ἀνάδοχος ἐκ μέρους τοῦ βρέφους, ποὺ ὀδηγεῖται πρὸς τὸ Ἅγιο Βάπτισμα, ὀφείλει νὰ ἀπαντήσῃ καὶ ἀφοῦ κατανοήσῃ πλήρως τὰ ὑπὸ τοῦ λειτουργοῦ ἐρωτώμενα νὰ ἀποφανθῇ ἐλευθέρως. Προβαίνομεν οὕτω εἰς τὴν ἐρμηνεῖαν τῆς κάθε μιᾶς ἐρωτήσεως.

Α) Ἐποτάσῃ τῷ Σατανᾷ;

Κατ' ἀρχάς, οὐδεμία σχέσις πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἰς ὅλη τὴ ζωὴ τοῦ βαπτισθέντος εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος, μετὰ τοῦ Σατανᾶ. Διὰ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος, ὁ νεοφώτιστος ἢ ἡ νεοφώτιστος γίνεται μέλος, τοῦ θεϊκοῦ στρατεύματος τῆς Ἐκκλησίας. Γίνεται μέλος τῆς ἐπὶ γῆς στρατευομένης ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ. Ἐποτάσσεται δηλαδὴ τὸν Σατανᾶν καὶ οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει μετ' αὐτοῦ κατὰ τὸ Γραφικὸ χωρίον.

"Τὶς δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; τὶς δὲ συμφώνησις Χριστῷ πρὸς Βελίαλ;" (Β Κορινθ. 6,14 -15)

Οὐδεμία λοιπὸν σχέσις τοῦ βαπτιζομένου εἰς τὸ ἅγιον ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος μετὰ τοῦ διαβόλου. Ἐπιτυχῶς χάνεται τοῦτο;

Β) Καὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ;

Πῶς ἐρμηνεύεται αὕτη ἡ ἐρώτησις; Ποῖα τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου, καὶ Σατανᾶ; Πᾶσα ἁμαρτία μικρὴ ἢ μεγάλη εἶναι ἔργον τοῦ σατανᾶ. Ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ διανοίᾳ παρακαλεῖ ἡ ἐκκλησία τὸν δίκαιον Κριτὴν νὰ συγχωρήσῃ τὴν ψυχὴν μας. Τὰ ἔργα τοῦ σατανᾶ εἶναι ἔργα ἄκαρπα, ἔργα σκότους. Δι' αὐτὸ καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς πιστοὺς τῆς Ἐφέσου, παρήγγελλε νὰ ἀποστρέφωνται τὰ "ἔργα τοῦ σκότους"

"καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε: τὰ γὰρ κρυφῆ γινόμενα παρ' αὐτῶν αἰσχρὸν ἐστὶ καὶ λέγειν" (Ἐφεσ. 5,11-12)

Γ) Καὶ πᾶσι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ;

Ποῖοι οἱ ἄγγελοι τοῦ Σατανᾶ; Ὅπως ὁ Θεὸς ἔχει τοὺς ἀγγέλους Αὐτοῦ, οὕτως καὶ

“ὁ καλούμενος Διάβολος, καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ’ αὐτοῦ ἐβλήθησαν” (Ἀποκ.12,7-9).

Ἐχει ὡς ἐκ τούτου καὶ ὁ Σατανᾶς τοὺς ἀγγέλους του. Οἱ ἄγγελοι ὅμως τοῦ διαβόλου κυριολεκτικῶς εἶναι,

“οἱ δειλοί καὶ ἄπιστοι, καὶ ἐβδελυγμένοι, καὶ φονεῖς, καὶ πόρνοι, καὶ φαρμακοί, καὶ εἰδωλολάτραι....” (Ἀποκ.21,8)

Εἰς δὲ τοὺς δειλοὺς, ποὺ ὑπεδουλώθησαν εἰς τὸν ἀντίχριστον καὶ τὴν ἁμαρτίαν, καὶ εἰς τοὺς ἀπίστους καὶ εἰς τοὺς βδελυροὺς καὶ ἀκαθάρτους διὰ τὴν ἀποκρουστικὴν φαυλοτήτά των, καὶ εἰς τοὺς φονεῖς καὶ τοὺς πόρνους καὶ τοὺς μάγους καὶ τοὺς εἰδωλολάτραις καὶ εἰς ὄλους ποὺ ὑπεδουλώθησαν θεληματικὰ εἰς τὸ ψεῦδος καὶ τὴν κακίαν.... συγκαταλέγονται οἱ ἄγγελοι τοῦ διαβόλου.

Δειλοί : Εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι φοβοῦνται τὰ βάσανα καὶ τὰ μαρτύρια τὰ προερχόμενα ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ποὺ χαρακτηρίζονται ὄργανα τοῦ Σατανᾶ. Ὅσοι ἐν καιρῷ διωγμῶν ἀρνοῦνται τὸν Χριστόν, καὶ προσκυνοῦν τὰ εἰδωλα ἕνεκεν φόβου πρὸς τοὺς τυράννους.

Ἄπιστοι: Οἱ ἁμαρτάνοντες ἐξ ἀπιστίας εἰς τὴν ἀλήθειαν τοῦ θεοῦ λόγου τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ.

Φονεῖς : Οἱ μὴ ἀνεχόμενοι τοὺς εὐσεβεῖς καὶ ἀγίους καὶ ἐκ μίσους καὶ φθόνου καταδιώκουν καὶ φονεύουν αὐτούς. Παραδείγματα φονέων: Ὁ Κάϊν ἐφόνευσε τὸν Ἄβελ, οἱ Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ἕνεκεν φθόνου ἐφόνευσαν τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν καὶ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς προφήτας.

Πόρνοι : Εἶναι οἱ μὴ νομίμως, διὰ τῆς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας, συνερχόμενοι μετὰ γυναικῶν χάριν σαρκικῆς ἡδονῆς.

Φαρμακοί: Ὅσοι διὰ φαρμάκων δηλητηριάζουν καὶ φονεύουν τοὺς ἀδελφούς των καὶ τοὺς συνανθρώπους των. Ἐκεῖνοι, ποὺ χρησιμοποιοῦν τὴν προσευχὴν καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν δαιμονίων. Εἶναι γενικῶς ὅλοι οἱ μάγοι τῆς συγχρόνου ἐποχῆς οἱ κατακλύσαντες τὴν Νεωτέραν Ἑλλάδα. Πάντες οἱ καλούμενοι ἀστρομάντις, μέντιουμ, οἱ ἀσχολούμενοι μετὰ καφέδες καὶ αἱ χαρτορίκτρα καὶ οἱ ἐρευνῶντες τὰ ἄστρα καὶ τοὺς νεκρούς καὶ οἱ ὅμοιοι αὐτῶν, οἱ μετὰ τῆς μαύρης μαγείας καὶ λευκῆς μαγείας ἀσχολούμενοι. Καὶ τέλος οἱ χρησιμοποιοῦντες Τούρκικη, Ἀράπικη, Ἰνδιάνικη, Ἀφρικάνικη, Κινέζικη μαγεία καὶ πλῆθος ἄλλων ὁμοίων τούτων.

Εἰδωλολάτραι : Πάντες οἱ λατρεύοντες τὴν κτίσιν, τὰ εἰδωλα, ἀντὶ τοῦ Κτίσαντος καὶ Δημιουργήσαντος τὰ ὄρατὰ καὶ ἀόρατα Παντοδυνάμου Θεοῦ. Κυρίως οἱ ΔΑΙΜΟΝΟΛΑΤΡΑΙ ΚΑΙ Αἱ ΟΠΑΔΟΙ ΤΟΥ ΣΑΤΑΝΑ.

Ψευδεῖς : Ὀνομάζονται οἱ ἀγαπῶντες τὴν ματαιότητα καὶ ζητοῦντες ψεῦδος. Γενικῶς πᾶν εἶδος κακίας καὶ ἁμαρτίας, τῶν ὁποίων ἀρχηγὸς καὶ ἀρχιψεύστης καὶ πατὴρ τοῦ ψεύδους ὁ διάβολος. (Ἰωαν.8,44).

Πάντες ὅσοι ὑπηρετοῦν ταῦτα τὰ ἀπαριθμούμενα, εἶναι γέννημα καὶ θρέμμα τοῦ Διαβόλου, καὶ ἀκολουθοῦν τὸν Σατανᾶν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην, ὅπου ἡ αἰώνιος κατοικία αὐτοῦ.

Δ) Καὶ πάση τῇ λατρεία αὐτοῦ;

Ποία ἡ λατρεία τοῦ Σατανᾶ; Διὰ τὴν ἀποπλάνησιν τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν λατρείαν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ὁ διάβολος, καὶ τὴν ἀπομακρύνει αὐτοὺς ἀπὸ τοὺς ναοὺς καὶ τὰς θείας καὶ ἱεράς λατρείας, ἐπλήθυνε τοὺς ἰδικοὺς τοῦ ναοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὰ θέατρα τῆς φιληδονίας καὶ τῆς ἀκολασίας, τὰς ἀνακαλύψεις τῶν αἰσchrῶν καὶ πορνικῶν θεαμάτων, τὰς ταινίας τῶν σαρκικῶν ὀργῶν, διὰ τῶν ὁποίων τρέφει τὰς ὁράσεις τῶν θεατῶν τῆς ἁμαρτίας. Οἱ φύλακες ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἀπομακρύνονται ἀπὸ τοὺς θεατὰς τῆς λατρείας τοῦ Διαβόλου. Οἱ ἀγαπῶντες τὰς νυκτερινὰς ταύτας ἀθλιότητας ἀποκόπτονται ὀλίγον κατ' ὀλίγον τῆς ποιμένης τοῦ Χριστοῦ, καὶ θεωροῦνται ὡς εἰδωλολάτραι καὶ πορνολάτραι καὶ ἄπιστοι καὶ ἔθνικοί.

Ε) Καὶ πάση τῇ πομπῇ αὐτοῦ;

Ποία εἶναι ἡ πομπὴ τοῦ διαβόλου, τὴν ὁποίαν ἡ Ἐκκλησία ἀποστρέφεται καὶ μετ' αὐτῆς τὰ πιστὰ τῆς τέκνα; Εἶναι ὁ καρνάβαλος, ποὺ κατακλύζει ἀπὸ χρόνου εἰς χρόνον τὴν μαρτυρικὴν ταύτην χώραν, τὴν κοιτίδα τοῦ Χριστιανισμοῦ. Μητέρες καὶ πατέρες ἐνδύουσι τὰ τέκνα αὐτῶν μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας μασκαρεμένα ἐνδύματα καὶ στολὰς. Μεταμορφώνουσι τὰ ἄθῶα παιδιά εἰς διαβολάκια μὲ οὐράς καὶ κέρατα καὶ διερχόμενοι τὰς ὁδοὺς, χαίρονται καὶ ἀγάλλονται ὅτι ἀπολαμβάνουν χαρὰς καὶ διασκεδάσεως καὶ κομπάζουν διὰ τὰ ἐξυπνα τέκνα των! Ἀγάλλονται ὅτι ἀνατρέφουσι τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου(!) (Ἐφεσ. 6,4). Ποῖον τὸ ἀποτέλεσμα;

Πολλὰ ἐκ τῶν τέκνων τούτων δαιμονίζονται. Καὶ προσφέρουσι ἀντὶ τοῦ κομποασμοῦ καὶ τῆς ὑπερφανείας τῶν συγχρόνων καὶ μοντέρνων τούτων γονέων ἀφορήτους θλίψεις καὶ ἀπεριγράπτους στενοχωρίας πρὸς σωφρονισμὸν καὶ μετάνοιαν αὐτῶν. Ἀκολουθοῦν μεταμφιεσμένοι καὶ γυμνοὶ τὰς ὁδοὺς τῶν πόλεων. Ἀκολουθοῦν τὰ ἄρματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀοράτως προΐσταται ὁ Σατανᾶς καγγάζων διὰ τὸ κατάντημα τῶν λεγομένων Χριστιανῶν! Εἰς τὴν πραγματικότητά ὁμως σχηματίζουν μετὰ τῶν λεγεῶνων τοῦ διαβόλου τὴν πομπὴν αὐτοῦ, καὶ ὑποτάσσονται ὡς αἰχμάλωτοι καὶ ὄργανα τοῦ Σατανᾶ. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἡ Ἐκκλησία μεριμνῶσα, διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν τέκνων αὐτῆς, καλεῖ τὸν Ἀνάδοχον νὰ ἀποκόψῃ πᾶσαν σχέσιν μετὰ τῆς πομπῆς τοῦ διαβόλου, τῆς συγχρόνου εἰδωλολατρίας τῶν ἡμερῶν μας.

ΣΤ) Καὶ ἐμφύσησον καὶ ἐμπυσον αὐτῶ

Πῶς ἐρμηνεύεται τούτο; Πνεῦμα ὁ διάβολος καὶ διὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἀέρος τοῦ ἐξερχομένου ἐκ τοῦ στόματος τοῦ Ἀναδόχου καταπολεμεῖται ὁ κακοῦργος. Ὁ ἀόρατος διὰ τοῦ ἀοράτου ὄπλου διώκεται. Διότι ἐντὸς τοῦ πιστοῦ πρὸς τὸν Θεὸν κατοικεῖ ὁ Θεός.

“Οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστὲ καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν;”

.....Δὲν γνωρίζετε, ὅτι εἴσθε πράγματι πνευματικὸς ναὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατοικεῖ μέσα σας καὶ μεταξύ σας,

“... ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινες ἐστε ὑμεῖς..” (Α. Κορινθ. 3, 16-17).

Διότι ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ εἶναι ἅγιος, ἱερὸν ἀφιέρωμα εἰς τὸν Θεόν. Τέτοιος δὲ ἅγιος ναὸς τοῦ Θεοῦ εἶσθε σεῖς.

Ὁ ἰσχυρὸς καταπολεμεῖ τὸν ἀνίσχυρον. ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΝΙΚΑ. Διὰ τῆς χάριτος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὐδεμίαν σχέσιν ἔχοντες μετὰ τοῦ σατανᾶ, ἐμπτύομεν κατ' αὐτοῦ τρίς, εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος. Οὕτως τρίς ἐμφυσοῦμεν καὶ τρίς ἐμπτύομεν τὸν ἀόρατον ἐχθρόν. Ἀπὸ τῆς ὥρας δὲ ἐκείνης ἔχομεν τὴν καρδίαν καὶ τὴν διάνοιαν καὶ πάσας τὰς ἡμῶν αἰσθήσεις ὑποτεταγμένας εἰς τὸν Σωτῆρα Χριστόν, καὶ ὁδηγοῦμεθα πρὸς τὸν οὐρανὸν ὅπου οἱ χοροὶ τῶν ἁγίων καὶ τῶν ἀγγέλων.

19. Τὸ ἅγιον Μύρον.

Ἄγνωστον εἶναι εἰς πολλοὺς τὸ ἐπισυναπτόμενον εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα δεῦτερον κατὰ σειρὰν μυστήριον τοῦ ἁγίου χρίσματος. Οἱ προσερχόμενοι εἰς τὴν βάπτισιν, ἀγνοοῦν ὅτι δὲν προσέρχονται εἰς ἓνα, ἀλλὰ εἰς δύο μυστήρια. Εἰς τὸ μυστήριον τοῦ βαπτίσματος καὶ εἰς τὸ μυστήριον τοῦ ἁγίου χρίσματος.

Δι' αὐτὸ οἱ προσκεκλημένοι πρέπει νὰ προσεύχωνται, ὅπως τὸ νεοφώτιστον τέκνον ἀξιωθῆ τῶν πλουσίων δωρεῶν καὶ χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὅπως ἀναδειχθῆ ἄξιος χριστιανὸς καὶ γενναῖος στρατιώτης τοῦ ἐπουρανίου Βασιλέως καὶ συγκαταριθμηθῆ μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν τέκνων τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

“Δι' αὐτοῦ τοῦ μύρου.....χρίόμεθα ὅλοι οἱ πιστοί, καὶ διὰ τοῦτο ὀνομαζόμεθα χριστιανοί, διότι αὐτὸ προξενεῖ τὴν χρίσιν τοῦ Θεοῦ Πνεύματος, ἡγουν αὐτὴν τὴν ἰδίαν χάριν του..... Αὐτὸ τὸ Μύρον προσέτι εἶναι καὶ

σφραγὶς τοῦ Χριστοῦ, καὶ σφραγὶς δωρεᾶς Πνεύματος ἁγίου. Αὐτὸ εἶναι ἐκεῖνον, τὸ ὁποῖον διὰ τῶν χειρῶν τῶν Ἀποστόλων δέχθησαν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐβαπτίσθησαν ἀπὸ τὸν Φίλιππον καὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι μετὰ τὸ βάπτισμα ἐχειροτονήθησαν ἀπὸ τὸν Παῦλον, οἱ ὁποῖοι ἔλαβον Πνεῦμα ἅγιον.”
(Ἴδε Αὐτόθι Συμεῶν Θεσσαλ. ΑΠΑΝΤΑ Τόμ. Α' σελ 156)

Μετὰ τὴν βάπτισιν καὶ τὸ ἅγιον Μύρον ἐνδύεται ὁ νεοφώτιστος στολὴν λευκὴν. Αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς, τὰς ὁποίας ὁ ἱερεὺς κείρει, δὲν ἀπορρίπτονται ὡς ἄχρηστοι. Ἐπειδὴ εἶναι ἡγιασμένοι καὶ ἐπειδὴ κείρονται σταυροειδῶς, δίδονται εἰς τὰς χεῖρας τῆς μητρὸς τοῦ παιδίου εἰς μαρτύριον τῆς βαπτίσεως αὐτοῦ. Αὐτὰς διαφυλάττει ἡ μήτηρ καὶ τὰς ἐπιδεικνύει εἰς τὸ τέκνον τῆς, ὅταν εἶναι εἰς ἡλικίαν ὡς τεκμήριον καὶ γνώσιν καὶ μαρτυρίαν τῆς βαπτίσεώς του.

Μετὰ τὴν ἐβδόμην ἡμέραν ἢ τὸ ὀλιγώτερον μετὰ τὴν τρίτην ἡμέραν εἰς τύπον τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἡ μήτηρ χρεωστεῖ νὰ ἀποπλύνῃ ὅλον τὸ σῶμα καὶ τὰ φορέματα τοῦ νεοφωτίστου, τὸ δὲ ἀπόπλυμα νὰ μεταφέρεται εἰς τὴν ἐκκλησίαν, διὰ νὰ χύνεται εἰς τὸ χωνευτήριον τοῦ ναοῦ. Εἰς οὐδένα ἄλλον χώρον ἐπιτρέπεται νὰ χύνεται τὸ πρῶτον μετὰ τὴν βάπτισιν ἀπόπλυμα. Οὔτε εἰς θάλασσαν, οὔτε εἰς ποταμοὺς, οὔτε εἰς κήπους ἢ ἄνθη.

“Μὴν τύχη καὶ πέση κανὲν τι ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ἅγια, λέγω ἀπὸ τὸ ὕδωρ τοῦ βαπτίσματος ἢ ἀπὸ τὸ μύρον, καὶ καταπατηθῆ.”

Εἰς πολλοὺς ναοὺς, πρὸ πάντων τῆς ὑπαίθρου καὶ τῶν χωρίων, ἀμελοῦντες οἱ ἱερεῖς δὲν διατηροῦν χωνευτήρια. Τὸ ἡγιασμένον ὕδωρ, μὲ τὸ ὁποῖον ἀπονίπτουν τὰς χεῖρας των κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Θείας καὶ ἱερᾶς λειτουργίας, ὡς καὶ τὸ ὕδωρ τῆς βαπτίσεως, οὐδόλως διαφυλάττονται. Ἄς παρακολουθήσωμεν μετὰ προσοχῆς, τί περὶ τούτου ἀποφαίνεται ὁ λαμπρὸς τῆς Θεσσαλονίκης φωστήρ.

“Προσέτι καὶ τὸ θεῖον ὕδωρ τοῦ βαπτίσματος, εἰς τὸ ὁποῖον κατεποντίσθη ἡ ἁμαρτία, καὶ ὁ Χριστὸς καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐπεδήμησε, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀνεπλάσθη, ἃς φυλάττηται μὲ προσοχὴν, καὶ ἃς χύνηται εἰς ἱερὸν τόπον -χωνευτήριον τοῦ ναοῦ- ἵνα μὴ χυνόμενον ὅπου τύχη καταπατηθῆ ἀπὸ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δὲν ἠξεύρουν τὸ Μυστήριον. Αὐτὸ τὸ ὕδωρ δὲν εἶναι κατ’ οὐδὲν κατώτερον ἀπὸ ἐκεῖνο τῶν ἁγίων Θεοφανείων, ἐπειδὴ δέχεται καὶ περισσοτέρας εὐχὰς διὰ τὴν ἀνάπλασιν τοῦ βαπτιζομένου, καθὼς καὶ τὸ ἔλαιον τῆς ἀγαλλιᾶσεως διὰ τοῦτο πρέπει νὰ τὰ εὐλαθώμεθα καὶ νὰ τὰ τιμῶμεν. Λέγω δὲ ταῦτα δι’ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι δὲν ἠξεύρουν τὸ τί εἶναι αὐτὰ διότι ἐγὼ εἶδον πολλοὺς, οἵτινες φέρονται εἰς αὐτὰ μὲ ἀμελειαν, καὶ ὡς οὐδὲν σχεδὸν τὰ νομίζουσι, καὶ διὰ τοῦτο ἐλυπήθην ἐκ βάθους καρδίας καὶ ἀναστέναξα. (Αὐτόθι Συμεὼν Θεσσαλονίκης, σελ.155-156).

Σφραγὶς δωρεᾶς Πνεύματος Ἁγίου.
Ἄμην

βαπτίσεως, ὁ ἀνάδοχος ἢ ἡ ἀνάδοχος βαστάζοντες τὸ νεοφώτιστον τέκνον, μετὰ τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ τιμίου σταυροῦ καὶ τῶν προσκεκλημένων πορεύονται εἰς τὴν οἰκίαν, διὰ νὰ παραδώσουν εἰς τὴν μητέρα τὸ νεοφώτιστον τέκνον. Ἡ μήτηρ τοῦ παιδίου ἔμεινεν ἀμέτοχος τῆς μεγάλης ταύτης χαρᾶς. Ἀπεστερήθη τῆς οὐρανίου πανδαισίας καὶ δὲν ἐγεύθη τῆς μεγαλειώδους πανηγύρεως. Διατί τοιαύτη τιμωρία; Ποῖον σημεῖον τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἢ τίς ἐκ τῶν Πατέρων τῆς ἐκκλησίας διέταξε τοῦτο; Εἰσῆλθεν ἀδικαιολογητῶς ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας καὶ ἐγένετο κανὼν ἀκανόνιστος!

Τὸ βαπτισθὲν νεοφώτιστον παιδίον πρέπει νὰ παραδίδεται εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρὸς τοῦ ἀμέσως μετὰ τὴν βάπτισίν του. Οἱ γονεῖς τοῦ παιδίου πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ παρίστανται εἰς τὴν βάπτισιν, διὰ νὰ μετᾶσχουν τῆς μεγάλης καὶ μοναδικῆς χαρᾶς τῆς βαπτίσεως τοῦ τέκνου των.

Εἰς μερικὰς περιοχάς, περισσότερο εἰς νήσους καὶ μεγαλονήσους τῆς Ἑλλάδος, ἄγνωστον, πῶς τοῦτο εἰσῆλθεν εἰς τὴν βάπτισιν, ἀπαγορεύεται ἢ μήτηρ τοῦ παιδίου νὰ παρίσταται εἰς τὴν βάπτισιν. Ἄναμένει μετὰ ἀγωνίας πολλῆς, καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς

Τὸ νεοφώτιστον τέκνον πρέπει ἀμέσως μετὰ τὴν βάπτισίν του νὰ κοινωνήσῃ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Τὸ ἐρώτημα, πόσας φορὰς πρέπει νὰ κοινωνήσῃ τὸ νεοφώτιστον τέκνον, καὶ ἂν πρέπει ὅπωςδήποτε νὰ τὸ μεταφέρῃ μόνον ὁ ἀνάδοχος ἢ νονὸς διὰ νὰ κοινωνήσῃ, εἶναι ἐρώτημα, ποῦ μόλις χρειάζεται ἀπάντησιν. Τὸ νεοφώτιστον τέκνον, μετὰ τὴν βάπτισίν του, ἔχει ὅλα τὰ δικαιώματα ἐνὸς χριστιανοῦ. Ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ κοινωνῇ ἄνευ διακοπῆς καὶ προσδιορισμοῦ χρόνου. Καλὸν εἶναι, γονεῖς καὶ τέκνα νὰ κοινωνοῦν συχνάκις, κατόπιν τῆς ἀδείας τοῦ πνευματικοῦ τῆς οἰκογενείας, ὅπως ἐτονίσθη καὶ εἰς ἄλλο σημεῖον.

Μετὰ τὴν βάπτισιν χαρίζεται εἰς τοὺς προσκεκλημένους, διὰ τὴν μαρτυρίαν τῆς βαπτίσεως, μαρτυρικὸν σύμβολον. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο χρειάζεται προσοχή. Ἀφ' ἐνὸς μὲν τὸ σημεῖον νὰ εἶναι καθαρῶς χριστιανικὸν -σταυρὸς ἢ εἰκὼν- ἀπαγορευομένων ἐξωχριστιανικῶν συμβόλων. Δηλαδὴ ἀπαγορεύονται τὰ ματάκια, πεταλάκια, σταυροὶ μὲ ματάκι στὸ μέσον, σταυροὶ μὲ ἀκανόνιστα καὶ ὑποπτα σχήματα, σκόρδα καὶ ἄλλα σημεῖα, καὶ τέρατα. Ἀφ' ἐτέρου δὲ πρέπει οἱ προσκεκλημένοι νὰ διαφυλάττουν αὐτὰ νὰ μὴ καταπατῶνται εἰς τοὺς δρόμους, σταυροὶ καὶ εἰκόνες, διότι εἶναι ἁμαρτία.

Εἰς πανηγύρεις καλὸν εἶναι νὰ μὴ δίδονται εἰς τοὺς πιστοὺς εἰκόνες τοῦ ἑορταζομένου ἀγίου, ὑπὸ μορφήν εὐλογίας, διότι ἕκαστος τῶν προσκεκλημένων δὲν ἔχει τὸν ἴδιον βαθμὸν πίστεως. Μὲτ' ὀλίγον ἢ εἰκὼν τοῦ ἀγίου καταπατᾶται εἰς τοὺς δρόμους ὡς ἄχρηστος.

Τὸ μυστήριον τοῦ βαπτίσματος τῶν νηπίων καὶ αἱ βαπτίσεις ὠρίμων προσώπων τῶν προσερχομένων εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν, εἶναι ἡ θύρα διὰ τῆς ὁποίας εἰσέρχεται ὁ ἁμαρτωλὸς ἄνθρωπος εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Αὐτὸ διεβεβαίωσεν ὁ Κύριος ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Νικόδημον:

“ἀμὴν, ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.” (Ἰωαν.3,5)

Διὰ τοὺς ἐξ ἐθνῶν, οἵτινες δὲν ἤκουσαν περὶ Θεοῦ καὶ δὲν ἐπίστευσαν εἰς Θεόν, ὅστις ἀπέστειλε τὸν Μονογενῆ Αὐτοῦ Υἱὸν εἰς τὸν κόσμον, καὶ δὲν ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος, τί δεόν γενέσθαι; Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἔστω γνωστὸν, ὅτι ὁ Κύριος ὁμιλεῖ δι' ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἤκουσαν ἢ ἐδιδάχθησαν καὶ δὲν ἐπίστευσαν. Δι' ὅσους οὔτε ἤκουσαν οὔτε ἐδιδάχθησαν πῶς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ πιστεύσουν;

“πῶς οὖν ἐπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; πῶς δὲ πιστεύσουσιν οὐ οὐκ ἤκουσαν; πῶς δὲ ἀκούσουσι χωρὶς κηρύσσοντος;” (Ρωμ.10,14)

Δι' αὐτοὺς ἰσχύει ὁ ἄγραφος τῆς συνειδήσεως νόμος, καὶ δι' αὐτοὺς ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ εἶναι διάφορος καὶ ἄγνωστος εἰς ἡμᾶς.

20. Τὰ καθήκοντα τῶν γονέων ἔναντι τῶν τέκνων των

“...καὶ οἱ πατέρες μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου.” (Ἐφεσ.6, 4)

Τὰ καθήκοντα τῶν γονέων ἔναντι τῶν τέκνων των ἀφ' ἧς στιγμῆς γεννηθῶσιν εἰς τὸν κόσμον, πολὺ δὲ περισσότερο ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς βαπτίσεώς των, εἶναι μεγάλα. Εἶναι ἐπιβεβλημένον καθήκον τῶν γονέων ἀπὸ τῆς νηπιακῆς ἡλικίας νὰ ὀδηγοῦν τὰ τέκνα των εἰς τὴν Θεῖαν Κοινωνίαν. Διὰ τὰς γνωστὰς παρενοχλήσεις, τὰς ὁποίας προξενοῦν τὰ μικρὰ παιδία ἐντὸς τοῦ ναοῦ,

καλὸν εἶναι ὁ ἐκκλησιασμός των νὰ γίνεται κάθε Σάββατον εἰς τὰς ἐνορίας τῶν μεγάλων πόλεων.

Ἔτερον καθήκον ἐπιβεβλημένον, μεγάλης σημασίας διὰ τὴν διαμόρφωσιν θρησκευτικοῦ χαρακτῆρος, εἶναι ἡ κατήχησις τῶν παιδῶν. Αὐτὴν προσφέρει μετὰ πολλῆς μητρικῆς στοργῆς ἡ ἐκκλησία εἰς τὰ τέκνα της. Δι' αὐτὴν τὴν Κατήχησιν πρέπει ἰδιαιτέρως νὰ μεριμνοῦν οἱ γονεῖς. Ὅφειλουν νὰ θυσιάζουσι χρόνον καὶ νὰ ἀνησυχοῦν διὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν τέκνων των ἀπὸ τὰς στοργικὰς ἀγκάλας τῆς ἐκκλησίας καὶ νὰ μὴ παραμελοῦν τὴν Κατήχησίν των.

Ἡ κατήχησις ἢ τὸ Κατηχητικόν, ὅπως συνηθίζεται νὰ λέγεται, ὑπῆρξεν ἔργον τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων τῆς δημιουργίας της. Οἱ προσερχόμενοι εἰς τὴν Ὁρθόδοξον χριστιανικὴν πίστιν, ἐδέχοντο ἐπὶ ὠρισμένον χρονικὸν διάστημα Κατήχησιν καὶ εἰσήρχοντο ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὴν ἀμώμητον πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸ προσπαθεῖ ἡ ἐκκλησία νὰ ἐφαρμόζη μέχρι σήμερον.

Πρέπει νὰ ἐνδιαφέρωνται οἱ γονεῖς διὰ τὸ τι διδάσκονται τὰ τέκνα των ἀπὸ τοὺς διδασκάλους των καὶ ἀναλόγως νὰ ἐνεργοῦν. Διότι διδάσκαλοι ὑπάρχουν πολλοὶ σήμερον ὄχι ὅμως μὲ φόβον Θεοῦ. Ἄν οἱ γονεῖς παραμελήσουν τὰ τέκνα των, διαπράττουν ἔγκλημα ἀπεναντί των. Ἐκ τῆς μικρᾶς ἡλικίας ἀρχεται καὶ φυτρώνει τόσοσόν τὸ καλὸν ὅσον καὶ τὸ κακόν. Ἐκ τῆς μικρᾶς ἡλικίας προέρχονται ὅλα τὰ μετέπειτα ἐλαττώματα, συνήθειαι, παρεκτροπαί, καὶ τέλος τὰ μεγάλα ἐγκλήματα. Ἐκ τῆς μικρᾶς ἡλικίας διαφθείρεται καὶ χάνεται, λόγῳ τῆς κακῆς συναναστροφῆς, ὅ,τι ὠραῖον καὶ ἠθικὸν ἐνσπείρει εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου ἢ οἰκογένεια, οἱ εὐσεβεῖς γονεῖς. Εἶναι ἰκανὴ ἢ κοινωνία νὰ ἐξαφανίσῃ ἐκ τῆς ψυχῆς τοῦ μικροῦ παιδίου πᾶσαν ἠθικὴν ἀξίαν, τὴν ὅποιαν μετὰ πολλῆς ἀγωνίας ἐμφυτεύουν καὶ καλλιεργοῦν οἱ γονεῖς εἰς τὰς καρδίας τῶν τέκνων των. Τοῦτο τονίζει ἡ Ἁγία Γραφή, ὅταν λέγῃ,

“φθείρουσιν ἡθη χρηστὰ ὀμιλίας κακαῖ” (Α Κορινθ. 15,33)

«Εἶμι ἓνα μικρὸ παιδίκι ταπεινὸ καὶ σὲ ἄνω. Θεέ μου κάμ' ἡ προσευχὴ μου ν' ἀνέβῃ σὲν οὐρανόν».

Τὴν μόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρος ἐκ τῆς μικρᾶς ἡλικίας, τὴν ὅποιαν οἱ γονεῖς πρέπει μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας νὰ προσφέρουν εἰς τὰ τέκνα των, μᾶς τὴν παραδίδει μὲ ἀπλήν, κατανοητὴν καὶ χαριτωμένην γλῶσσαν ὁ Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός.

“Νὰ κάμης μίαν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ,-

λέγει- τῆς Παναγίας, τοῦ Προδρόμου, νὰ ἔχῃς καὶ τὸν ἅγιον τοῦ παιδιοῦ σου. Καὶ ὅταν τὸ παιδίον σηκώνεται ἀπὸ τὸν ὕπνον καὶ σοῦ γυρεύει ψωμί, μὴν τοῦ δίδῃς, μόνον νὰ πάρῃς τὸ ψωμί, νὰ τὸ θάλῃς ἐμπρὸς εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ τοῦ εἰπῆς: Ἐγώ, παιδί μου, δὲν ἔχω ψωμί ὁ Χριστὸς ἔχει. Σήκω νὰ κάμῃς τὸν σταυρὸν σου, νὰ παρακαλέσωμε τὸν ἅγιόν σου νὰ παρακαλέσῃ τὸν Χριστὸν νὰ σου τὸ δώσῃ. Καὶ ἔτσι τὸ παιδίον παρακινεῖται διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ ψωμιοῦ καὶ εὐθύς ὅπου ξυπνᾷ, τὸν ἅγιόν του βλέπει. Βλέποντας τότε ὁ διάβολος τὸ παιδίον, πῶς ἔχει τὴν ἐλπίδα του εἰς τὸν Χριστὸν καὶ εἰς τὸν ἅγιόν του, κατακαίεται καὶ φεύγει. Καὶ ἔτσι νὰ συνηθίζετε τὰ παιδιὰ σας, νὰ τὰ παιδεύετε ἀπὸ μικρά, διὰ νὰ συνηθίζουσι εἰς τὸν καλὸν δρόμον. (Αὐτόθι..

Τρεῖς εἶναι οἱ παράγοντες, οἱ ὁποῖοι διεκδικοῦν
τὴν μόρφωσιν τοῦ χαρακτήρος τῶν τέκνων,

**Ἡ Ἐκκλησία,
Οἱ γονεῖς καὶ
Ἡ κοινωνία.**

Οἱ γονεῖς κατ' ἀρχάς, ὅταν ἔχουν τὴν εὐσέβειαν,
δίδουν τὰ πρῶτα ὀρθὰ βήματα εἰς τὴν ζωὴν τῶν τέκνων
των. Αὐτοὶ τὰ παιδαγωγοῦν, τὰ προσέχουν, ἀνησυχοῦν δι'
αὐτά. Τὸ σχολεῖον, ἐν συνεχείᾳ, ὀφείλει νὰ
πολλαπλασιάσῃ τὴν προσπάθειαν αὐτὴν διὰ νὰ ἐπιφέρῃ
καρπούς.

Ἡ ἐκκλησία ἀναμένει μὲ ἀνοικτὰς τὰς ἀγκάλας
της, διὰ νὰ εὐλογῆσῃ ὅλους τοὺς προηγουμένους κό-
πους, τῶν γονέων καὶ τῶν διδασκάλων, καὶ νὰ συμπλη-
ρῶσῃ τὰ ἑλλείποντα, τὰ ὁποῖα θὰ ὑπάρχουν. Πρέπει νὰ
σημειωθῇ, ὅτι ἡ ἐκκλησία προσφέρει τὰς ὀλιγωτέρας μὲν
ῥας, τὰς ἀγιωτέρας δὲ εἰς τὴν ζωὴν τοῦ παιδίου. Τὰ
ὀλίγα λόγια ἢ αἱ ὀλίγαι συμβουλαί, τὰς ὁποίας ἡ
ἐκκλησία θὰ δώσῃ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου, ἔχουν
τοιαύτην δύναμιν, ὥστε μία καὶ μόνη διδαχὴ εἶναι ἰκανὴ
νὰ διαμορφώσῃ ὀλόκληρον τὴν μετέπειτα ζωὴν τοῦ
παιδίου.

Ἡ κοινωνία τέλος ὡς καταλυτικὸς παράγων, δια-
θέτει τοιαύτην δύναμιν καὶ εἶναι εἰς θέσιν νὰ σαρώσῃ
κυριολεκτικῶς ὅ,τι διὰ τόσων προσπαθειῶν ἐγένετο εἰς
τὸ παρελθόν. Ἐὰν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου δὲν τε-
θοῦν βαθεὰ θεμέλια, καὶ ἂν τὸ δένδρον τῆς εὐσεβείας
δὲν ρίζη βαθεὰ τὰς ρίζας του, τότε ἐξαφανίζεται ὅ,τι
ῥαῖον καὶ εὐγενὲς ἐσπάρη εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.
Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο πρέπει νὰ γνωρίζωμεν καλῶς, ὅτι
ἐὰν κάθε προσπάθεια, ἢ ὁποῖα ὤφειλε νὰ γίνῃ, ἐγένεν,
τότε τὸ ὑπόλοιπον μέρος ἀνήκει εἰς ΕΚΕΙΝΟΝ, διὰ τὸν
Ὅποιον ὁ Ἀπόστολος λέγει.

**“οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ
τοῦ ἐλεοῦντος Θεοῦ.” (Ρωμ. 19, 16).**

21. Ὁχι μόνον Λόγια

**“Ὅς δ' ἂν ποιῆσῃ καὶ διδάξῃ,
οὗτος μέγας κλιθήσεται ἐν τῇ
βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.” (Ματθ.
5, 19)**

Χρόνος, λοιπόν, καὶ μέριμνα διὰ τὰ τέκνα. Εὐθύ-
νη καὶ ἀγωνία διὰ τὴν ἀνατροφὴν, καὶ ὄχι μόνον διὰ τὴν
τροφὴν. Ἀγρυπνία καὶ κόπος διὰ τὸ εὖ ζῆν, καὶ οὐχί
μόνον διὰ τὸ ζῆν. Πρὸ πάντων δὲ διδάσκει καὶ ἰσχύει τὸ
παράδειγμα. Πρῶτον τὸ παράδειγμα καὶ ὄχι τὰ λόγια.
Διότι μετὰ ἀπὸ μίαν ἀρτίαν ἠθικὴν διδασκαλίαν τὰ
ἀποτελέσματα πρέπει νὰ εἶναι ἐνθαρρυντικά, μοναδικὰ
καὶ ἀξιοζήλευτα. Δυστυχῶς ὅμως συμβαίνει τὸ ἀντίθετον.
Εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν ὑπῆρξε λόγος καρποφόρος
ἄνευ τοῦ ἐμπράκτου παραδείγματος τῆς ζωῆς ἐκείνου,
ποῦ προσπαθεῖ νὰ γίνῃ διδάσκαλος καὶ ὁδηγός. Οἱ λόγοι
ἄνευ περιεχομένου καὶ αἱ συμβουλαὶ ἄνευ παραδείγματος
παραμένουν χωρὶς ἀποτελεσμα καὶ πίπτουν εἰς τὸ κενόν.

Παραδείγματος χάριν, εἰς τὸ μυστήριον τῆς ἱερᾶς
ἐξομολογήσεως, πρέπει ὅπωςδήποτε οἱ γονεῖς νὰ δίδουν
τὸ παράδειγμα. Ἄς συνοδεύωνται ἀπὸ τὰ τέκνα των, ὅταν
θὰ ἐπισκέπτονται τὸν οἰκογενειακὸν των πνευματικόν.
Εἶναι μεγάλη πνευματικὴ προσφορὰ τῶν γονέων πρὸς τὰ
τέκνα των νὰ τὰ συνηθίσουν νὰ ἐξομολογοῦνται..
Ἄνθρωποι μὲ μεγάλας κοινωνικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς
θέσεις ὁμολογοῦν, ὅτι τὸ παράδειγμα τῶν γονέων των
ἄνοιξε τὸν δρόμον τῆς ἐπιτυχίας τῆς ζωῆς των.

Τὸ θέμα τοῦ ἐκκλησιασμοῦ βαρύνει ἐπίσης μεγάλως τοὺς γονεῖς ἔναντι τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ἀκατανόητον οἱ γονεῖς νὰ ἀπαιτοῦν πολλακίς ἀπὸ τὰ τέκνα των νὰ ἐκκλησιάζωνται, ἐκεῖνοι δὲ ἐπιμελῶς νὰ ἀπουσιάζουν ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν. Οἱ γονεῖς ἀρέσκονται, συνήθως, τὴν Κυριακὴν ἡμέραν νὰ κοιμῶνται ἢ νὰ ἀσχολοῦνται μὲ διαφόρους ἐργασίας ἢ νὰ μεταβαίνουν εἰς τὰ ἐξοχικά των ἢ εἰς τὴν θάλασσαν ἢ εἰς ἄλλας διαφόρους ἀσχολίας. Συγχρόνως ὅμως ἐν γνώσει ἢ ἐν ἀγνοίᾳ των δίδουν εἰς τὰ τέκνα των τὸ χεῖριστον παράδειγμα τῆς ζωῆς των. Ἀφοῦ οἱ ἴδιοι δὲν ἔχουν ζωὴν πνευματικὴν, παρουσιάζονται ὡς ἄκαρπα δένδρα, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Ἅγιος Κοσμάς ὁμιλεῖ μὲ πόνον καὶ λέγει:

“Ἐνα δένδρον ὡσὰν τὸ κόψης, εὐθύς ξεραίνονται τὰ κλαριά ἅμῃ ὡσὰν ποτίζης τὴν ρίζαν στέκονται δροσερὰ τὰ κλωνάρια. Ὅμοίως εἰστε καὶ οἱ γονεῖς, ὡσὰν τὸ δένδρον. Καὶ ὅταν ποτίζεται ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα ποῦ εἰστε ἢ ρίζα τῶν παιδιῶν, μὲ νηστείες, προσευχές, ἐλεημοσύνες, μὲ καλὰ ἔργα, φυλάγει ὁ Θεὸς τὰ παιδιά σας ὡσὰν ξηραίνεστε οἱ γονεῖς μὲ τίς ἁμαρτίες, θανατώνει ὁ Θεὸς τὰ παιδιά σας καὶ σὰς θάνει εἰς τὴν κόλασιν μαζί τους. Εἶναι μιὰ μηλιά καὶ κάνει ξινὰ μῆλα. Ἐμεῖς τώρα τὶ πρέπει, νὰ κατηγοροῦμεν τὴ μηλιά ἢ τὰ μῆλα; Τὴ μηλιά. Λοιπὸν κάμνετε καλὰ ἐσεῖς οἱ γονεῖς, ὅπου εἰστε ἢ μηλιά, νὰ γίνωνται καὶ τὰ μῆλα γλυκά. (Αὐτόθι σέλ. 246).

Νὰ ἐπιμείνωμεν ἀκόμη ὀλίγον εἰς τὸ θέμα τοῦ ἐκκλησιασμοῦ. Ἐκκλησιάζόμενοι οἱ γονεῖς μετὰ τῶν τέκνων των καθ' ἐκάστην Κυριακὴν ἡμέραν προσφέρουν εἰς αὐτὰ ἀνεξίτηλον ἰσόβιον οἰκοδομήν. Ἐκ τοῦ ἐκκλησιασμοῦ προέρχονται χαρακτῆρες καλλιεργημένοι, μὲ

ὀλιγωτέρας ἀδυναμίας, ὀλιγώτερα πάθη καὶ πολλὴν χάριν Θεοῦ. Χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ παράδειγμα τῆς μητέρας ἐκείνης, ποῦ παρότρυνε τὸ ἀνήλικον κοριτσάκι τῆς νὰ ἐκκλησιάζεται, ἐκείνη δὲ παρεμένε εἰς τὴν οἰκίαν ἀσχολουμένη διὰ τὰ δευτερεύοντα καθήκοντα. Ἡμέραν τινα μετὰ τὸ κάλεσμα τῆς καμπάνας δι' ἐκκλησιασμό καὶ τῇ συνηθισμένη παρότρυνσι τῆς μητέρας πρὸς τὴν μικρὴν τῆς θυγατέρα, ἠκούσθη ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ἀθῶου τέκνου ἀναστεναγμὸς τῆς καρδίας. Τὶ ἔχεις παιδί μου καὶ ἀγωνιᾷς, ἠρώτησε μὲ ἀπορία ἡ μητέρα; Ἀγωνιῶ πότε θὰ μεγαλώσω νὰ λέγω καὶ ἐγὼ εἰς τὸ μικρὸ μου παιδάκι νὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐγὼ νὰ μὴ πηγαίνω.....

Ἀναφερόμεν ἐν συνεχείᾳ τὸ παράδειγμα τῶν γονέων ὅσον ἀφορᾷ τὸ θέμα τῆς θείας Κοινωνίας. Αὐτοὶ μετὰ προθυμίας ὀδηγοῦν τὰ τέκνα των πρὸς τὸ ποτήριον τῆς ζωῆς. Οἱ ἴδιοι ὅμως ἀποστρέφονται τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Τὰ ἐρωτήματα, ποῦ δημιουργοῦνται εἰς τὴν ἀθῶαν παιδικὴν ψυχὴν, εἶναι τεράστια. Ἀποτέλεσμα τοῦ παραδείγματος εἶναι ἡ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπομάκρυνσις τῶν τέκνων ἀπὸ τὴν θείαν Κοινωνίαν καὶ ἡ ἀδιαφορία αὐτῶν κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν γονέων των. Γίνονται μιμηταὶ τοῦ παραδείγματος μᾶλλον παρὰ τῶν προτροπῶν καὶ τῶν συμβουλῶν τῶν γονέων των.

Ἐτερον παράδειγμα εἶναι τὸ θέμα τῆς προσευχῆς. Εἶναι σχεδὸν ἀδύνατον νὰ συνηθίσουν τὰ τέκνα νὰ προσεύχωνται, ἂν οἱ γονεῖς δὲν προσεύχωνται. Αὐτὸ ἐτονίσθη ἰδιαιτέρως, ὅταν ἀνεφέρθημεν εἰς τὴν χριστιανικὴν οἰκογένειαν, ἢ ὅποια ἀποτελεῖ τὴν κατ' οἶκον ἐκκλησίαν.

Θέμα τεράστιον μὲ τεραστίαν ἐνοχὴν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ ζωὴ τῶν τέκνων, ὅταν οἱ γονεῖς συνευδοκοῦν καὶ ἀνέχωνται, τὰ τέκνα των νὰ ζοῦν ἀνήθικον καὶ ἁμαρτωλὸν ζωὴν. Εἶναι φοβερὰ ἢ κατὰ πτωσις τῶν γονέων, ὅταν δικαιολογοῦν τὴν ἄσωτον ζωὴν τῶν τέκνων των μὲ τὴν ἀνόητον καὶ πέραν πάσης ἀμφιβολίας διαβολικὴν φράσιν,

- “Νέος εἶναι, τί θὰ κάνῃ, Ἄς χαρῆ τῇ ζωῇ του....”

Ὡς νὰ ἔχουν δικαιώματα οἱ νέοι ἐπειδὴ εἶναι νέοι νὰ ἁμαρτάνουν. Ὡ! Κύριε, δῶσε φῶτισιν εἰς τοὺς σημερινούς γονεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐτάχθησαν ὁδηγοὶ τῶν τέκνων των, διὰ μίαν ἀναγεννημένην χριστιανικὴν κοινωνίαν. Αὐτοὶ δίδουν πρῶτοι μαθήματα ἀνατροφῆς πρὸς τὰ τέκνα των εἴτε καλὰ εἴτε κακὰ, διὰ νὰ ἐπαληθεύσῃ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.

**“Ὅς δ’ ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν”
(Ματθ. 5,19).**

Τόσον διεστράφη ἡ διάνοια καὶ ἐσκοτίσθη ὁ νοῦς τῶν πλείστων σημερινῶν γονέων, ὥστε καὶ θρησκευτικοὶ γονεῖς νὰ θεωροῦν τὸν πνευματικὸν ἀγῶνα τῶν εὐσεβῶν τέκνων των δι’ ἐγκράτειαν, ἀγνότητα καὶ παρθενίαν ὡς ἐνδειξιν καθυστερημένου πνεύματος, ὡς βλακειάν καὶ ἀνοησίαν. Ἴδου πῶς ἐκφράζονται διὰ τὴν ἐγκράτειαν:

- “Τι λές, καλέ, θέλεις τὸ παιδί μας νὰ ἀρρωστήσῃ; Θέλεις νὰ πάθῃ κανένα κακὸ; Νέος εἶναι καὶ νέα. Ὅ,τι κάνουν ὅλοι, θὰ κάνουν καὶ τὰ παιδιά μας...”

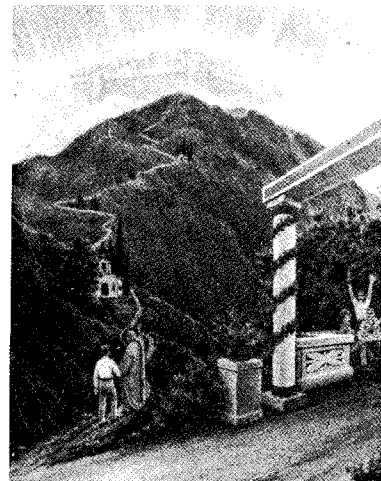
Ἐξ αὐτῶν τῶν γονέων δὲν λείπουν καὶ ἐκεῖνοι, ποὺ ὁδηγοῦν οἱ ἴδιοι τὰ τέκνα των εἰς οἴκους ἀνοχῆς, διὰ νὰ ἐκτονωθοῦν τὰ τέκνα των ἀλλοιῶς θὰ τρελλαθοῦν. Φρικτὴ ἡ ὁμολογία εἰσερχομένου τοῦ πατρὸς μετὰ τοῦ υἱοῦ του εἰς τοὺς τοιοῦτους χώρους, νὰ ἁμαρτάνῃ πατὴρ καὶ υἱὸς μετὰ τῆς ἰδίας πόρνης καθοδηγῶν οὕτω τὸν υἱὸν του μετ’ αὐτοῦ εἰς τὴν ἀκολασίαν. Καὶ ὄντως μετὰ τὴν πρᾶξιν τῆς ἁμαρτίας δαιμονίζονται τὰ τέκνα αὐτὰ μὲ τὴν βαρυτάτην ἐνοχὴν τῶν γονέων των ἐναντι αὐτῶν καὶ ἐνώπιον τῆς κρίσεως τοῦ Θεοῦ. Οὐδὲν ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς τῶν τέκνων των. Οὐδὲν ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς ψυχῆς. Καὶ ὁμιλοῦν διὰ τὴν ἀνύπαρκτον ἐκ τῆς ἐγκρα-

τείας ἀσθένειαν. Διότι οὐδεὶς ἐκ τῆς ἐγκρατείας καὶ τῆς ἀγνότητος διατρέχει κίνδυνον ἀνιάτων ἀσθενειῶν, αἱ ὁποῖαι ὡς δίκαιαι τιμωρίαι ἐπιπίπτουν ἐπὶ τοῦ κόσμου τῆς ἁμαρτίας, ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας.

“.....Διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας” (Ἐφ. 5,6)

Συνεχίζει δὲ ὁ στοργικὸς διδάσκαλος τῆς οἰκουμένης καὶ Ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν καὶ προσθέτει:

**“Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ ὡς σοφοί, ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσι.”
(Ἐφ. 5,15 -16)**

«Πλατεία ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν... στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν».
(Ματθ. 7, 13, 14)

ΘΛΙΨΕΙΣ, ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΙ, ΠΙΚΡΑ ΠΟΤΗΡΙΑ.

“Διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ” (Πραξ. 14, 22).

22. Ἡ δοκιμασία τῆς ἀσθενείας.

Τὸ Ἅγιον εὐχέλαιον.

“Ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου ἡ γὰρ δύναμις μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται. ἡδιστα οὖν μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ’ ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ” (Β Κορινθ. 12, 9).

Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ γνωρίζῃ, ὅτι φέρει μεθ’ ἑαυτοῦ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον σῶμα ὑλικὸν καὶ φθαρτόν. Ὡς ἐκ τούτου δοκιμάζεται καὶ ὑποφέρει. Τὰ γνωρίσματα τοῦ ὑλικοῦ σώματος τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ πείνα, ἡ δίψα, ἡ κόπωση, ἡ ἀσθένεια, ἡ φθορά, τὸ

γῆρας, ὁ θάνατος. Δὲν πρέπει νὰ λείπῃ ἀπὸ τὴν καθημερινὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου ἡ σκέψις, ὅτι κάποιαν ἡμέραν κάτι θὰ ἐπισκιάσῃ τὴν ζωὴν του. Δι’ αὐτὸν τὸν λόγον προετοιμασμένος ἀντιμετωπίζει τὰ ἀπρόοπτα πικρὰ ποτήρια τῆς ζωῆς του. Αὐτά, ποὺ προκαλοῦν ἔξοδα, μακρυνὰ ταξίδια, ἀνησυχίας, ἀγωνίας, δάκρυα, διὰ τὴν ἀντιμετώπισίν των.

ΕΥΧΕΛΑΙΟΝ

Αὐτὰ τὰ πικρὰ καὶ ἀπροσδόκητα ποτήρια με τὰς ἀγωνίας των εἶναι ἀσθένειαι μικραὶ ἢ μεγάλαι. Ἔπονται εἰς τὰς δοκιμασίας αὐτὰς ἀγρυπνίαι πολλὰκις καὶ ἀπεριόριστοι θλίψεις πλησίον τοῦ προσφιλοῦς μας προσώπου. Τὴν κάθε περιπτώσειν ὁ χριστιανὸς ἀντιμετωπίζει ἀναλόγως. Ἀπαραιτήτως ὅμως καὶ ἐπιτυχῶς ἀντιμετωπίζεται κάθε δυσκολία διὰ τῆς ὑπομονῆς, τῆς καρτερίας, τῆς προσευχῆς καὶ τῆς θερμῆς καὶ ἀκλονήτου πίστεως εἰς τὸν Θεόν.

Ἐπὶ τούτοις ὅμως καὶ καταφύγια τοῦ χριστιανοῦ εἰς αὐτὰς τὰς περιπτώσεις. Τὸ πρῶτον καταφύγιον εἰς τὴν δοκιμασίαν τῆς ἀσθενείας εἶναι ὁ ΘΕΟΣ καὶ τὸ δεύτερον ἡ ἐπιστήμη. Ὁ πιστὸς εἰς τὸν Θεὸν χριστιανὸς ἀκούει τὸν Θεὸν νὰ τοῦ λέγῃ:

“Ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ’ αὐτὸν ἀλείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡ εὐχή τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ Κύριος ἡ ἀμαρτίας ἢ πεπονηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ.” (Ἰακώβ. 5, 14-15)

Δηλαδή, είναι καθήκον του χριστιανού κατά πρώτον διά την αντιμετώπισιν τῆς ἀσθενείας νὰ ἐπικαλεσθῆ τὸν Πλάστην καὶ Θεόν.

**“.....Τὸν ἰώμενον πάσας τὰς νόσους σου”
(Ψαλμ. 102, 3).**

Ἡ προσευχή, ἀγαπητέ, εἶναι τὸ πρῶτιστον πάντων κατὰ τὴν ὥραν τῆς δοκιμασίας, πού σὲ ἐπισκέπτεται. Ἐν συνεχείᾳ ὁ πιστὸς εἰς τὸν Θεὸν θὰ προσκαλέσῃ τὸν ἱερέα τῆς ἐνορίας του. Ἐκεῖνος θὰ προσευχηθῆ διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ ἀσθενοῦς προσώπου τῆς οἰκογενείας. Τότε ἀκολουθοῦν τὰ μυστήρια τῆς ἐκκλησίας τὸ ἓνα κατόπιν τοῦ ἄλλου.

Ὁ ἀσθενὴς κατὰ πρῶτον πρέπει νὰ ἐξομολογηθῆ. Τὸ μυστήριον τῆς μετανοίας, ἀγαπητέ, καὶ ἐξομολογήσεως ἐξαλείφει τὰς ἁμαρτίας, πολλάκις δὲ καὶ τὴν αἰτίαν τῶν ἀσθενειῶν.

Ἀπαραίτητος προϋπόθεσις εἰς κάθε βῆμα εἶναι ἡ πίστις. Διότι ἄνευ πίστεως εἰς τὸν Θεὸν οὐδὲν κατορθοῦται. Ἀκολουθεῖ τὸ μυστήριον τοῦ ἁγίου εὐχελαίου.

**Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ
δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος
δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με..
(Ματθ. 10,40)**

“τοῦτο μᾶς παρεδόθη -λέγει ὁ Συμεὼν Θεσσαλονίκης- διὰ λύτρωσιν τῶν ἁμαρτημάτων, δι’ ἰατρείαν εἰς τὰς νόσους καὶ διὰ παροχήν θεοῦ ἐλέους (Ἄπαντα Τόμ. Α΄ σελ. 343).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Εὐχελαίου εἶναι μεγάλη. Ἀποτελεῖται καὶ αὐτό, ὅπως καὶ τὰ ἄλλα μυστήρια, ἀπὸ ὄρατὰ καὶ ἀόρατα σημεῖα. Ὅρατὰ σημεῖα εἶναι ἡ παρουσία ἀρχιερέως ἢ ἱερέως. Τὸ ἔλαιον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀπαραίτητον. Ὁ οἶνος, ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου. Ἐκεῖ συναντοῦμεν τὰ δύο συστατικά, διὰ τῶν ὁποίων ἐθεράπευον τὰς πληγὰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον. Εἰς τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Εὐχελαίου, ἐπειδὴ πρόκειται περὶ πνευματικῶν πληγῶν τῆς ψυχῆς, τὰς ὁποίας προξενεῖ ἡ ἁμαρτία, χρησιμοποιοῦμεν τὰ δύο αὐτὰ συστατικά, ὄχι ἔλαιον καὶ ὕδωρ, ὅπως χρησιμοποιεῖται ἐνίοτε, ἀλλὰ ἔλαιον καὶ οἶνον, διὰ νὰ εἶναι καὶ ἀγιογραφικῶς τὸ μυστήριον κατωχυρωμένον.

Ἐπεμφαίνει δὲ μὲ τοῦτο, ὅτι ἐγένεν καὶ εἰς ἡμᾶς ἡ ἰατρεία ἐκείνου τοῦ πληγωθέντος τὸ ὁποῖον ἀναλαμβάνων ὁ καλὸς Σαμαρεῖτης, ὁ Ἰησοῦς, ὁ ἀπὸ τῆς παρθένου Μαρίας, μὲ οἶνον καὶ μὲ ἔλαιον τὸν ἐθεράπευσε, μὲ τὸ αἷμα Του δηλαδὴ καὶ μὲ τοὺς οἰκτιρμούς Του. Διὰ τοῦτο τινες πρὸ τοῦ ἐλαίου θέτουσι καὶ οἶνον εἰς τὸ σκεῦος. (Αὐτόθι Συμεὼν Θεσσαλ. σελ 349).

Ὅταν ὅμως δὲν ὑπάρχη οἶνος χρησιμοποιεῖται μόνον ἔλαιον, ὅπως ἀναφέρει ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ ἀδελφόθεος.

Τὸν ἡγιασμένον οἶνον, μετὰ τὴν καῦσιν τοῦ ἁγίου Εὐχελαίου, φυλάττομεν εἰς καθαρὸν δοχεῖον διὰ τὰς ἀπροόπτους ἀσθενείας τῆς οἰκογενείας, πυρετούς, πόνοους κ.τ.λ. Εἶναι δὲ ἄμεσος ἡ ἐνέργειά του καὶ φοβερά ἡ

δράσις του, όταν συνοδεύεται υπό της πίστεως. Διὰ τὸ ἅγιον Εὐχέλαιον χρησιμοποιοῦνται ἀκόμη ἑπτὰ κεριά ἢ καὶ περισσότερα διὰ τοὺς παρευρισκομένους.

Χρησιμοποιεῖται καὶ ἄλευρον, διὰ νὰ γίνῃ προσφορά διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ ἀσθενοῦς. Ἐὰν ὅμως δὲν ὑπάρχουν αὐτά, τὸ ἅγιον Εὐχέλαιον τελεῖται, ἀφοῦ ὑπάρχει ἔλαιον καὶ ὁ λειτουργός. Τέλος ὁρατὸν σημεῖον εἶναι αἱ ἀναγινωσκόμεναι εὐχαὶ καὶ ἡ ἐπίθεσις τῶν χειρῶν τοῦ λειτουργοῦ ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς.

Ἄδρατα σημεῖα τοῦ μυστηρίου εἶναι ἡ ἐπερχομένη χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἢ ἀγιαζοῦσα τὸ ἔλαιον, δι' αὐτοῦ δὲ χρίεται ὁ ἀσθενής καὶ πάντες οἱ παρευρισκόμενοι. Ἄτοπον καὶ ἐνάντιον τῆς χάριτος εἶναι, μετὰ τὴν ἐπίχρισιν τοῦ ἁγίου Εὐχελαίου οἱ πιστοὶ νὰ ἀπαλείψωσιν διὰ βαμβακίου τὸ ἅγιον Εὐχέλαιον καὶ νὰ ἀποδιώκωσιν οὕτω τὴν θεραπευτικὴν καὶ ἁγιαστικὴν δύναμιν τοῦ μυστηρίου. Ποία ἡ ἀνάγκη τῆς χρίσεως τοῦ ἁγίου Εὐχελαίου, ἀφοῦ ὁ πιστὸς ἀπαλείφει τὸ ἡγιασμένον ἔλαιον; Ἀπεναντίας τοῦτο ἐπαλείφεται, ἕως ὅτου τὸ δέρμα ἀπορροφήσῃ τελείως τὸ ἡγιασμένον ἔλαιον καὶ παραμείνῃ εἰς τὸν πιστόν. Ἐν ἐναντία περιπτώσει, ὁ παραμονεύων ἀόρατος ἐχθρὸς ἐπιτυγχάνει τοῦ σκοποῦ του καὶ καγχάζει εἰς βάρος μας.

Μετὰ τὴν ἐξομολόγησιν καὶ τὸ ἅγιον Εὐχέλαιον ἐπίσης ἀπαραίτητος εἶναι ἡ θεία Κοινωνία. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἐπέρχεται ἡ χάρις, διὰ τὴν θεραπείαν τοῦ ἀσθενοῦς.

Μὲ τὴν ἐνέργειάν μας αὐτὴν δὲν ἀπομακρύνομεν τὴν ἐπιστήμην. Διότι ἡ θρησκεία καὶ ἡ ἐπιστήμη συμβαδίζουν. Πρῶτον ὅμως ὁ Θεός, ὁ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων, καὶ ἔπειτα ὁ ἄνθρωπος ἰατρὸς διὰ τῆς ἐπιστήμης του. Καὶ τοῦτο, διὰ νὰ μὴν ὁμοιάσωμεν μὲ τὸν ζωγράφον ἐκεῖνον, πού ἤρχισε νὰ ζωγραφίζῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοὺς πόδας πρὸς τὴν κεφαλὴν. Ὅταν δὲ ὁ ζωγράφος ἔφθασε νὰ ζωγραφίσῃ τὴν κεφαλὴν, δὲν ὑπῆρχε χώρος εἰς τὸν πίνακα, καὶ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ἔμεινεν...ἀκέφαλον! Ἀρχόμεθα ἀπὸ Θεοῦ καὶ καταλήγομεν εἰς τὴν ἐπιστήμην. Καὶ τότε διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ ἰατρὸς κάνει τὴν ὀρθὴν διάγνωσιν τῆς

ἀσθενείας καὶ δίδει τὰ κατάλληλα φάρμακα, καὶ ὁ ἀσθενής εὐρίσκει τὴν ἄμεσον καὶ γρήγορον θεραπείαν του.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπιτελοῦμεν τὰ χριστιανικὰ μας καθήκοντα. Εἶναι μέγα καὶ φρικτὸν τὸ ἀμάρτημα τῶν οἰκειῶν τοῦ ἀσθενοῦς, οἱ ὅποιοι δὲν προσκαλοῦν τὸν ἱερέα μὲ τὴν δικαιολογίαν, "ὅτι θὰ φοβηθῇ ὁ ἄρρωστος". Δὲν εἶναι ὁ ἱερεὺς προάγγελος τοῦ θανάτου. Πολὺ περισσότερον δὲν εἶναι ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος τοῦ ἀσθενοῦς. Ἀντιθέτως ὁ ἱερεὺς εἶναι ὁ παρήγορος ἄγγελος, πού μεταφέρει τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, πού ἀπευθύνει προσευχὰς καὶ δεήσεις εἰς τὸν θρόνον τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ὑγείας καὶ σωτηρίας ὅλου τοῦ κόσμου. Ὅταν ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τοὺς λειτουργοὺς τοῦ Θεοῦ διότι εἶναι οἱ ἀντιπρόσωποί Του ἐπάνω εἰς τὴν γῆν.

23. Χριστιανικὰ καθήκοντα καὶ Ἐπιστήμη.

Ὅπως ἐτονίσθη, τὰ χριστιανικὰ καθήκοντα πρέπει, εἰς κάθε δοκιμασίαν ἀσθενείας, νὰ ἐπιτελοῦνται μετὰ πίστεως καὶ ἐλπίδος εἰς τὸν Θεόν. Ὁ πιστὸς ὑποδέχεται τὸν ἱερέα ὡς ἀντιπρόσωπον τοῦ Θεοῦ. Ἐχει δὲ θερμὴν τὴν πίστιν, ὅτι ἡ παρουσία του, ἐὰν θέλῃ βεβαίως ὁ Θεός, θὰ ἀλλάξῃ τὴν κακὴν πορείαν τῆς ἀσθενείας.

Δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως οἱ πιστοὶ νὰ καταλήγουν εἰς τὰ ἄκρα καὶ νὰ "ἐκπειράζουσι Κύριον τὸν Θεόν". Δηλαδή, νὰ ἀποκλείουν τὴν ἐπέμβασιν τῆς ἐπιστήμης καὶ νὰ ἀναμένουν μόνον τὸ θαῦμα. Τὸ θαῦμα συνήθως γίνεται ὅταν ἡ ἐπιστήμη δηλώσῃ ἀδυναμίαν καὶ ὑψώσῃ τὰς χεῖρας. Ἄς ἐξετάσωμεν μετὰ προσοχῆς τὸ θαῦμα τῆς ἀναστάσεως τοῦ τετραήμερου φίλου τοῦ Χριστοῦ Λαζάρου, διὰ νὰ κατανοήσωμεν ὅτι ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ πολὺ, νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἡ ἀτομικὴ προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ἀνθρώπινος παράγων.

ΘΕΟΣ : Παντογνώστης ὁ Θεός, γνωρίζει τὸν θάνατον τοῦ Λαζάρου.

11. *Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται.....*
13. *εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.....*
15. *καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι οὐκ ἦμην ἐκεῖ· ἀλλ' ἄγωμεν πρὸς αὐτόν.*
17. *Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὔρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἤδη ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ*

ΑΝΘΡΩΠΟΣ: Ὁ ἀνθρώπινος παράγων ἐνεργεῖ. Ὑποδεικνύει εἰς τὸν Παντογνώστην, εἰς ποῖον τόπον εὑρίσκεται ὁ τάφος, ἐνῶ ΕΚΕΙΝΟΣ γνωρίζει τὰ πάντα.

34. *Καὶ εἶπε· ποῦ τεθείκατε αὐτόν;*
35. *λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε.....*
39. *λέγει ὁ Ἰησοῦς· ἄρατε τὸν λίθον.*
41. *Ἦσαν οὖν τὸν λίθον, οὗ ἦν ὁ τεθνηκώς κείμενος.*

ΘΕΟΣ: Παντοδύναμος ὁ Θεός, ποιεῖ τὸ θαῦμα, τὸ ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ ποιήσῃ.

- 43 *καὶ ταῦτα εἰπὼν φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασε. Λάζαρε, δεῦρο ἔξω.*

ΑΝΘΡΩΠΟΣ: Ἐνεργεῖ καὶ πάλιν ὁ ἄνθρωπος, ἀποσύρεται καὶ παρακολουθεῖ ὁ Θεός.

44. *....λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· λύσατε αὐτόν καὶ ἄφετε ὑπάγειν (Ἰωάν.11,1-44).*

Θεὸς καὶ ἄνθρωπος συνεργάζονται διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Λαζάρου. Ὅπου δύναται ὁ ἄνθρωπος, παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του διὰ νὰ ἀποδείξῃ ἐκ τούτου τὴν πίστιν του ἐφ' ἑνός, καὶ τὴν ἀτομικὴν του προσπάθειαν ἀφ' ἑτέρου. Ὑποδεικνύει εἰς τὸν Παντογνώστην Θεόν, ὁ ὁποῖος **ἀριθμεῖ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μας (Ματθ.10, 30)**, πού εὑρίσκεται ὁ τάφος τοῦ Λαζάρου. Αἶρει τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ μνημείου, ἐνῶ ὁ Κύριος εἶναι ΕΚΕΙΝΟΣ ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν ποιεῖ αὐτὴν τρέμειν. Δὲν ἠδύνατο ὁ Κύριος νὰ ἀποκυλίσῃ τὸν λίθον; Ἀφήνει ὅμως τὸν ἄνθρωπον νὰ ποιήσῃ τοῦτο. Διατάσσει εἰς τὴν συνέχειαν νὰ λύσουν τὸν ἀναστηθέντα Λάζαρον. Δὲν ἠδύνατο τὸν λύσῃ ὁ Κύριος, πού τὸν ἀνέστησεν ὕστερα ἀπὸ τέσσαρας ἡμέρας; Ἀφήνει τὸν ἄνθρωπον νὰ ποιήσῃ τοῦτο, διότι δύναται.

Ἄδύνατος ὅμως εἶναι ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀναστήσῃ τὸν Λάζαρον. Καὶ ἐπεμβαίνει ὁ Θεός. Ἀναπληροῖ ὅσα ὁ ἄνθρωπος ἀδυνατεῖ νὰ ποιήσῃ. Ποιεῖ τὸ θαῦμα. Καὶ τοῦτο διὰ νὰ μᾶς διδάξῃ εἰς τὴν ἀσθενείαν μας νὰ κάμνωμεν ὅσα δυνάμεθα. Καὶ κάμνει ὁ Θεός ὅσα ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα.

Ἡ φράσις τοῦ περιφρονοῦντος τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην ὅταν ὁ Θεὸς θέλῃ, θὰ γίνω καλά, εἶναι ὁμοία τοῦ λόγου τὸν ὁποῖον ὁ διάβολος ὑπέβαλε μετὰ δολιότητος εἰς τὸν Κύριον, ὅταν ἀνέβασεν αὐτόν εἰς τὸ πτερύγιον τοῦ Ναοῦ.

6. *“εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω -προσπαθεῖ νὰ διαπιστώσῃ ὁ παγκάκιστος, ἂν εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ- γέγραπται γὰρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. (Ματθ. 4, 6).*

6. καὶ λέγει εἰς αὐτόν. Ἐὰν εἶσαι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ρίψε τὸν ἑαυτὸν σου κάτω, διὰ νὰ δειχθῆ φανερά εἰς ὅλους ἢ πρὸς σέ ἀγάπη καὶ προστασία τοῦ Πατρὸς σου. Διότι ἔχει γραφῆ εἰς τοὺς Ψαλμοὺς, ὅτι ὁ Θεὸς θὰ δώσῃ ἐντολὴν διὰ σέ εἰς τοὺς ἀγγέλους του καὶ αὐτοὶ θὰ σέ σηκώσουν εἰς τὰς χεῖρας, διὰ νὰ μὴ κτυπήσῃς εἰς λίθον τὸν πόδα σου, καὶ νὰ μὴ σοῦ συμβῆ ἡ παραμικρὰ βλάβη.

Τότε ἠκούσθη αὐστηρὰ ἡ φωνὴ τοῦ Κυρίου κατὰ τοῦ διαβόλου:

7. “Ἐφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς πάλιν γέγραπται, οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου.”

7. Εἶπεν εἰς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς “Ναί· ἀλλ’ ἔχει γραφῆ πάλιν. Δὲν θὰ ἐκθέσῃς εἰς κίνδυνον τὸν ἑαυτὸν σου διὰ νὰ δοκιμάσῃς καὶ βεβαιωθῆς διὰ τῶν πραγμάτων, ἐὰν Κύριος ὁ Θεός σου θὰ σέ προστατεύσῃ.”

Ὁ Χριστιανὸς οὔτε τὸν Θεὸν ἀποστρέφεται οὔτε τὴν ἐπιστήμην παραγνωρίζει. Διότι ὁ Θεὸς ἔδωκε τὰ φάρμακα καὶ ὁ Θεὸς ἔδωκε τὸν ἰατρόν, διὰ νὰ βοηθῆ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὰς ὥρας τῆς ἀσθενείας του.

Κατὰ τὴν ὥραν τῆς δοκιμασίας φανερώνονται, ἐὰν ὑπάρχουν, τὰ χαρίσματα τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἐὰν ὁ δοκιμαζόμενος δὲν ἀπεμάκρυνεν αὐτὰ διὰ τῆς ἁμαρτίας. Αὐτὰ ἐνισχύουν τὸν ἀσθενῆ ποῦ δοκιμάζεται.

22. Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματός ἐστιν ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις,

23. πραότης, ἐγκράτεια.....
(Γαλατ. 5, 22-23.)

Ἡ Ἐπιστήμη, ἔχουσα ἀπέναντί της ἓνα ἀσθενῆ βαθείας πίστεως πρὸς τὸν Θεόν, ἐλπίδος καὶ ὑπομονῆς, ἐπιτελεῖ καλλίτερον τὴν ἐπιστημονικὴν τῆς διάγνωσιν καὶ θεραπείαν. Παρακολουθεῖ μετὰ περισσοτέρου ἐνδιαφέροντος τὴν πορείαν καὶ τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἀσθενείας. Εἶναι ὁ ἀσθενής, κατὰ τὴν νοσηλευτικὴν ὁρολογίαν συνεργάσιμος. Εἰς ἀσθενεῖς ἀπίστους, οἱ ὁποῖοι παρουσιάζουν συνεχεῖς ἰδιοτροπίας μὴ συνεργασίμους ἀντιδρῶντας εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐπιστήμης, τὸ ἱατρικὸν ἔργον καὶ ἡ θεραπεία δυσχεραίνονται.

Ἡ διαφορὰ πιστοῦ ἀσθενοῦς καὶ ἀπίστου εἶναι, ὅσον ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τὴν γῆν. Διότι ὁ πιστὸς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας του γίνεται περισσότερο πιστὸς καὶ ὁ ἄπιστος περισσότερο ἄπιστος. Εἰς αὐτὰς τὰς περιπτώσεις οἱ οἰκεῖοι καὶ οἱ συγγενεῖς τοῦ ἀσθενοῦς συμβάλλουν τὰ μέγιστα. Ὅταν ὅλοι διακατέχονται ἀπὸ ἀπιστίαν καὶ ἀπελπισίαν, οὔτε μετὰ τῆς ἐπιστήμης συνεργάζονται καλῶς οὔτε μετὰ τῆς ἐκκλησίας ἔχουν σχέσιν. Πολλοὶ δὲ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας των προβαίνουν εἰς πράξεις αὐτοκτονίας καὶ ταλαιπωροῦν τὰς ἀδελφὰς νοσοκόμους, τοὺς ἰατροὺς, ὡς ὑπευθύνους τῶν πράξεων των, ὅτι δηλαδὴ ἐκεῖνοι ὤθησαν τὸν ἀσθενῆ νὰ τερματίσῃ τὴν ζωὴν του.

Οἱ ὀλιγόψυχοι ἢ δύσπιστοι ἢ χλιαροὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας των, καταφεύγουν εἰς τοὺς μάγους καὶ τὰ μέντιουμ καὶ τὰς χαρτορίκτρας καὶ τοὺς Ἑβραίους καὶ τοὺς Ἀραβὰς καὶ Αἰγυπτίους καὶ Ὀθωμανοὺς καὶ ἄλλοπίστους, καὶ ζητοῦν νὰ τοὺς δώσουν φυλακτήρια ἢ νὰ τοὺς ἀποκαλύψουν ἀπὸ τί πάσχει ὁ ἀσθενής. Αὐτὰ τὰ ἀπαράδεκτα καὶ εἰδωλολατρικὰ ἀπαγορεύονται αὐστηρῶς, διότι τότε ὁ ἀσθενής χειροτερεύει ἢ καὶ πεθαίνει.

24. Ὁ ἀπροσδόκητος θάνατος

“Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται” (Ἰωάννου 11, 25)

Ὁ ἄνθρωπος ἅπαξ καὶ ἐγεννήθη θά ἀποθάνῃ. Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς γεννήσεώς του ὁ θάνατος παραμονεύει τὰ βήματά του. Λησμονεῖται εὐκόλως ὁ θάνατος ἀλλὰ δὲν ἀπομακρύνεται. Ὡς ἐκ τούτου ὁ χριστιανὸς πρέπει ἀνά πᾶσαν στιγμὴν νὰ ἀναμένη τὸν θάνατον, διότι παραμένει ἄγνωστος ἡ ὥρα τῆς ἐπισκέψεώς του. Τοῦτο ἐτόνισεν ὁ Κύριος:

“13. Γρηγορεῖτε οὖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν ἐν ἧ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται” (Ματθ. 25, 13)

Ὁ θάνατος δὲν πρέπει νὰ προξενῇ ἀπόγνωσιν. Ὁ χριστιανὸς πιστεύει, ὅτι ὁ ἀποθνήσκων μεταβαίνει ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. Τοῦτο θέλει νὰ τονίσῃ ἰδιαίτερος ὁ Κύριος, ὅταν λέγῃ:

“26. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, κἂν ἀποθάνῃ, ζήσεται· καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα πιστεύεις τοῦτο;” (Ἰωαν. 11, 26)

Ὁ θάνατος διὰ τὸν χριστιανὸν εἶναι ὕπνος. Δι’ αὐτὸν τὸν λόγον τὰ μέρη, ὅπου θάπτονται οἱ νεκροί, ὀνομάζονται ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΑ καὶ ὄχι νεκροταφεῖα. Εἰς αὐτὰ τὰ κοιμητήρια θάπτονται μόνον οἱ πιστοί, πού ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Ἀπαγορεύεται νὰ θάπτονται πιστοὶ μετὰ ἀπίστων, ὅπως δυστυχῶς συμβαίνει εἰς τὸν χριστιανισμὸν τῆς διασποράς. Ἐκεῖ, εἰς τὸν ἴδιον τόπον θάπτονται εἰδωλόλατραι, ἄπιστοι, Ἑβραῖοι, Μουσουλμάνοι, ὕλισταιί, Βουδδισταί, πᾶσα φυλὴ καὶ γλώσσα. Εἰς τὰ κοιμητήρια αὐτὰ παρατηρεῖ κανεὶς εἰς τάφους πιστῶν τὸν τίμιον σταυρὸν καὶ παραπλεύρως τούτου ἐπὶ τοῦ ἐτέρου τάφου, ἓνα σκύλλον ἢ ἓνα παπαγάλον. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ ἐκεῖ εὐρισκόμενος νεκρὸς ἐπίστευεν εἰς τὴν μετενσάρκωσιν. Ὅτι, δηλαδή, μετεπήδησεν ἡ ψυχὴ του καὶ ἔγινε παπαγάλος, ἢ σκύλλος, ἢ ὄνος ἢ ὅ,τι ἄλλο ἡγάπα καὶ ἐνηγαλίζετο εἰς τὸν κόσμον αὐτόν.

Εἰς τὸ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟΝ ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς νὰ ταφῇ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος προξενεῖ βίαιον θάνατον εἰς τὸν ἑαυτὸν του. Δηλαδή ἐκεῖνος, πού αὐτοκτονεῖ.

Ὁ αὐτόχειρ. Αὐτός, διακατέχεται ἀπὸ δειλίαν, ἀπόγνωσιν, ἀπελπισίαν, ἀπιστίαν. Ἐξαιροῦνται οἱ ὀχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων διότι αὐτοὶ “ἐλαύνονται” ὑπὸ τοῦ δαίμονος, ὁδηγοῦνται δηλαδή ἄθελά των ὑπὸ τοῦ δαίμονος καὶ πίπτουσι εἰς ὕδατα, λάκκους, κρημνοὺς, εἰς τὸ πῦρ καὶ ὅπουδῆποτε ἀλλοῦ. (Ματθ.17,15) Εἰς αὐτοὺς δὲν καταλογίζεται οὐδεμία εὐθύνη. Διότι τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου δὲν ἐγνώριζον τὶ ἔπραττον.

Διὰ τοὺς αὐτοκτονοῦντας, δι’ ἄλλον λόγον, ὡς ἀνεφέρθη προηγουμένως, ἐκτὸς δαιμονισμοῦ, ἀπαγορεύεται καὶ ἡ παρουσία ἱερέως. Δὲν ἐπιτελοῦνται μνημόσυνα δι’ αὐτοὺς, δὲν μνημονεύεται τὸ ὄνομα των κατὰ τὰ Ψυχασάββατα. Οὐδεμία προσευχὴ γίνεται δεκτὴ διὰ τὴν ψυχὴν τοῦ αὐτοκτονοῦντος.

Ἐὰν εἶναι δυνατόν νὰ τελεσθῇ μνημόσυνον διὰ τὸν Ἰούδαν, καὶ προσευχὴ διὰ τὴν ψυχὴν του, δύναται νὰ τελεσθῇ καὶ μνημόσυνον διὰ τὸν αὐτοκτονοῦντα. Ὁ

Ἰούδας δὲν ἀπέθανε φυσιολογικῶς, ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ ἀφοῦ κατεπρόδωσε τὸν Χριστὸν μετενόησε, ὄχι ὡς ὁ Πέτρος μὲ εἰλικρινῆ μετάνοια, ἀλλὰ

5. “ρίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ ναῷ ἀνεχώρησε, καὶ ἀπελθὼν ἀπήγατο” (Ματθ.27,5).

5. Καὶ ἀφοῦ ἔρριψε τὰ ἀργυρὰ νομίσματα εἰς τὸν περίβολον τοῦ ναοῦ, ἀνεχώρησε καὶ ἐπῆγε καὶ ἐπνίγη μὲ σχοινίον.

Ὅταν ὁ Ἰούδας ηὔτοκτόνησεν, ὅταν ἐκρεμάσθη, οὔτε αὐτὸ τὸ δένδρον τὸν ἠνέχθη καὶ ἀπέκοψε τὸν κλάδον αὐτοῦ,

“καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησε μέσος, καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ” (Πραξ. α,18).

Καὶ ὅταν ηὔτοκτόνησεν, ἔπεσεν ἀπ’ ἐκεῖ, ποῦ ἐκρεμάσθη, μὲ τὸ πρόσωπον κατὰ γῆς, καὶ ἔπαθε διάρρηξιν εἰς τὸ μέσον τοῦ σώματος καὶ ἐχύθησαν ἔξω ὅλα τὰ σπλάγχνα του.

25. Χριστιανικὰ Καθήκοντα εἰς περίπτωση θανάτου.

“Ἐπωφελὴς εἶναι εἰς τοὺς κεκοιμημένους ὑπὲρ πάντα ἡ ἱερωτάτη θυσία.”

Κατὰ τὰς πλέον δυσαρέστους ὥρας τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, κατὰ τὰς ὥρας τοῦ θανάτου, ἐπεκράτησαν καὶ ἐπικρατοῦν πολλὰ ἐξωεκκλησιαστικά ἔθιμα καὶ παραδόσεις.

Προσευχῆσου διὰ τὸν νεκρὸν.....

Ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατον, εἰς πολὺν δὲ περιπτώσεις πρὸ τοῦ θανάτου, ἡ πρώτη ἐνέργεια τῶν οἰκείων εἶναι ἡ κάσα ἢ τὸ φέρετρον, διὰ τοῦ ὁποίου μεταφέρεται ὁ νεκρὸς εἰς τὸ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟΝ. Σήμερον δὲ κατήντησε τὸ μέλημα τοῦτο νὰ εἶναι τὸ πρώτιστον ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα. Πρὶν ἀκόμη ἐπέλθει ὁ θάνατος ἀναζητεῖται ἐργολάβος τελετῶν ἢ κηδει-

ῶν. Συνέβη δὲ εἰς Νοσοκομεῖο νὰ γίνωνται προετοιμασίαι τοιοῦτου εἶδους, ἐνῶ ὁ ἀσθενὴς ἦτο ἀκόμη ἐν ζωῇ. Βλέπων δὲ ὁ Πανάγαθος Θεὸς τὴν ἀνόητον αὐτὴν μέριμναν, ἀντὶ θανάτου ἐδωρήσατο τὴν ζωὴν εἰς τὸν ἀσθενῆ, διὰ νὰ ἀπέλθωσιν οἱ ἐργολάβοι οὗτοι κατηφεῖς καὶ λυπημένοι, διότι δὲν ἀπέθανεν ὁ ὑποψήφιος νεκρός.....

- Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτάς, μεταξύ ἄλλων, ὑπάρχει καὶ ἀπαράδεκτος ἐκμετάλλευσις. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο οὐδέποτε οἱ οἰκεῖοι τοῦ ἀποθανόντος ζητοῦν ἐξηγήσεις ἢ δικαιολογίας τῶν ἐξόδων, διὰ νὰ μὴ προξενήσουν λύπην εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ προσφιλοῦς των προσώπου. Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἐφαρμόζεται πλήρως τὸ ἀποφασίζομε καὶ διατάζομε. Ὡς ἐκ τούτου σπαταλῶνται τεράστια ποσὰ χρημάτων, τὰ ὁποῖα εἰς τὰς περισσο-

τέρας περιπτώσεις είναι ιλιγγιώδη. Ἐξοδα παντελῶς περιττά διὰ τοὺς οἰκείους τοῦ ἀποθανόντος.

Ποῖα, λοιπόν, τὰ καθήκοντα ἐνὸς χριστιανοῦ εἰς περίπτωσιν θανάτου;

Κατὰ πρῶτον λόγον ἡ προετοιμασία μιᾶς ἀπλῆς, ταπεινῆς κηδεῖας, ποῦ θὰ διακρίνεται ἀπὸ σεμνότητα, ἀπλότητα καὶ πίστιν εἰς τὸν Θεόν. Περιττά καὶ ἄνευ περιεχομένου ἐξοδα εἶναι ἡ ἀκριβὴ καὶ πολυδάπανος κάσα, ἡ ὁποία θὰ δεῖξη, δῆθεν, τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸ προσφιλὲς οἰκεῖον πρόσωπον. Ἡ κάσα, ὅσον πολυδάπανος καὶ ἂν εἶναι, ἢ ὅσον ἀπλὴ καὶ ἀπεριττος καὶ ἂν εἶναι, οὐδὲν δύναται νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν ψυχὴν. Ἡ ψυχὴ ὠφελεῖται καὶ ἀπολαμβάνει μόνον διὰ τὰς καλὰς ἢ τὰς κακὰς τῆς πράξεις.

Περιττά καὶ ξένα πρὸς τὴν Ὁρθοδοξίαν εἶναι τὰ στέφανα. Πλειστάκις αὐτὰ ἀπαριθμοῦνται κατὰ δεκάδας εἰς νεκρώσιμον ἀκολουθίαν. Εἰς τί ὠφελοῦν αὐτὰ; Διὰ ποῖον λόγον προσφέρονται; Ποῖος δύναται νὰ δώσῃ ὑπεύθυνον ἀπάντησιν; Ἡ ἀπάντησις εἶναι μία: Τὰ τεράστια αὐτὰ ἐξοδα γίνονται μόνον διὰ τὸν κόσμον καὶ τὴν ματαιότητα τοῦ κόσμου. Διὰ τὸν νεκρὸν οὐδεμία ὠφέλεια προσφέρεται. Δὲν συγχωροῦνται αἱ ἁμαρτίαι. Δὲν ἀνακουφίζεται ἡ ψυχὴ. Δὲν προσφέρουν παρησῖα πρὸς τὸν Θεόν. Εἰς τί λοιπόν ἡ ἀπώλεια αὐτῆ;

Τὰ ὑπέρογκα αὐτὰ ποσὰ χρημάτων εἶναι μόνον "διὰ τὸ τί θὰ πῆ ὁ κόσμος", καὶ ὄχι τί θὰ εἰπῆ ὁ Θεός. Θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον νὰ περιορίζοντο ἢ νὰ ἐξέλειπον παντελῶς, τὰ παράσιτα ταῦτα ἐκ τῆς ζωῆς χριστιανῶν. Ὅλα δὲ αὐτὰ τὰ ἐξοδα νὰ ἐδίδοντο εἰς πτωχοὺς, χήρας, ἀνιάτους, ὀρφανά, ἀσθενεῖς, ἐγκαταλελειμμένους καὶ δι' ἄλλους ἱεροὺς σκοποὺς.

Εἶναι ἓνα ἔθιμον καθαρῶς Καθολικὸν καὶ ὄχι Ὁρθόδοξον. Εἶναι ἔθιμον Παπικόν, καὶ ὄχι τῆς Ὁρθοδόξιας, κατὰ τῆς ὁποίας διὰ παντίων τρόπων μάχεται ὁ Πάπας.

Ἐν ἐκ τῶν κυριωτέρων χριστιανικῶν καθηκόντων ἐκάστου πιστοῦ, πρὸ τῆς ὥρας τοῦ θανάτου, εἶναι τὸ μυστήριον τῆς ἱεράς ἐξομολογήσεως. Ἀκολουθῶς δὲ ἡ θεία Κοινωνία. Εἶναι τὸ ἀπαραίτητον εἰσιτήριον τῆς

ψυχῆς προτοῦ εἰσελθῆ εἰς τὸ ἀστραπιαίως ἐξαφανιζόμενον τραῖνον τοῦ οὐρανοῦ. Πρὸ τῆς εἰσόδου εἰς τὸ τραῖνον τοῦτο ὁ ἐπιβιβαζόμενος, ὅταν ἔχη αὐτὸ τὸ διπλοῦν εἰσιτήριον, ἀπέρχεται ἐν ἀσφαλείᾳ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου τονίζομεν ἰδιαίτερως ὅτι:

- Οἱ οἰκεῖοι τοῦ ἐγγιζόντος τὰς πύλας τοῦ θανάτου, προσφιλοὺς αὐτῶν προσώπου, ἂν εἰλικρινῶς τρέψωσιν ἀγάπην πρὸς αὐτό, νὰ μεριμνήσωσι, διὰ τὴν ἐξομολόγησιν καὶ θείαν Κοινωνίαν. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος εὐρίσκειται ἐκτὸς ἑαυτοῦ, εἰς κωματώδη κατάστασιν, ὅταν δὲν ἔχη οὐδεμίαν ἐπικοινωνίαν μὲ τὸ περιβάλλον, ἀπαγορεύεται ἡ μετάδοσις τοῦ θείου Αἵματος καὶ Σώματος τοῦ Χριστοῦ. Πρέπει ὁ κοινωνῶν νὰ γνωρίζῃ τί πράττει. Εἶναι πιθανὸν νὰ ἔχη τὰς αἰσθήσεις του, νὰ μὴ δύναται ὅμως νὰ ὁμιλήσῃ, ὅποτε ὁ ἱερεὺς διὰ νευμάτων ἐπικοινωνεῖ μετὰ τοῦ μελλοθανάτου.

Ἐὰν ἦτο δυνατόν νὰ περιγράψωμεν τὸ μέγεθος τῆς ἀγάπης, ποῦ ἐκδηλώνεται πρὸς τὸ μελλοθάνατο

πρόσωπον, θὰ ἐλέγομεν μετὰ πάσης βεβαιότητος, ὅτι μεγαλύτερα ἔμπρακτος ἐνέργεια ἀπὸ τὴν φροντίδα τῶν δύο αὐτῶν μυστηρίων, διὰ τὸ ἀγαπητὸν μας πρόσωπον δὲν ὑπάρχει ἄλλη ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐξομολόγησις καὶ θεία Κοινωνία. Ἀντιθέτως, μεγαλύτερα ἐκδηλωμένη ἔχθρα καὶ ἄσπονδον μίσος πρὸς τὸ μελλοθάνατο πρόσωπον ἀπὸ τὴν στέρησιν τῶν δύο τούτων προσφορῶν δὲν δύναται νὰ ἐκδηλωθῇ ἄλλη ἀπὸ τοὺς οἰκείους τοῦ ἀποθανόντος. Ὅποιαν ἔχθραν ἐκδηλώνουν, λόγῳ φοβερᾶς ἀγνοίας, οἱ οἰκείοι τοῦ ἀσθενοῦς ἢ τοῦ μελλοθανάτου δύναται, ὅστις θέλει νὰ πιστοποιήσῃ τὴν ἀλήθειαν, νὰ ἐρωτήσῃ καὶ νὰ πληροφορηθῇ τοῦτο ἀπὸ τὰς εὐσεβεῖς ἀδελφὰς νοσοκόμους οἰουδήποτε Νοσοκομείου.

Ὅποιος θλιψαίῃ καὶ διωγμοὺς καὶ ἀποστροφὴν ἐδοκιμάσαμεν, ὅταν ὁ Πανάγαθος Θεὸς μᾶς ἠξίωσεν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν νὰ ὑπηρετήσωμεν τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὸν ἄρρωστον ἀδελφόν μας! Μᾶς ἔκλειναν τὰς θύρας τῶν θαλάμων τῶν ἀσθενῶν, ἐκάλυπτον τοὺς ἀσθενεῖς διὰ τῶν κλινοσκεπασμάτων, ἀπεμόνωνον τοὺς ἀσθενεῖς, ἐσχημάτιζον τεῖχος διὰ νὰ ἐμποδίσουν τὴν παρουσίαν τοῦ ἱερέως ἐκ τοῦ ἀσθενοῦς καὶ ἄλλα πολλά. Καὶ ὅλα αὐτὰ; Ἄγνοια φοβερά! Διὰ νὰ μὴ φοβηθῇ ὁ ἄρρωστος!

Ἡ ἐμφάνισις τοῦ ἱερέως προκαλοῦσε τοιαύτην ἀποστροφὴν, ὡς νὰ ἐμφανίζετο ὁ ἀσπονδότερος ἐχθρὸς μεταφέρων μεθ' ἑαυτοῦ τὸν θάνατον τοῦ ἀσθενοῦς. Δῶσε, Κύριε, δῶσε φῶτισιν εἰς τὸν κόσμον Σου. Οὐ γὰρ οἶδας τί ποιοῦσι. Ἄγνοοῦσι τί εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς μαθητὰς Του:

40. “Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με” (Ματθ.10, 40).

“Αἱ μεγάλαί ἀμοιβαὶ δὲν εἶναι μόνον διὰ σᾶς, ποῦ θὰ κηρύττετε τὸ εὐαγγέλιον. Καὶ ἐκεῖνος, ποῦ σᾶς ὑποδέχεται πρὸς φιλοξενίαν ὡς διακόνους τοῦ εὐαγγελίου μου, ὑποδέχεται ὄχι σᾶς, ἀλλὰ ἐμέ. Καὶ ἐκεῖνος, ποῦ

ὑποδέχεται ἐμέ, ὑποδέχεται αὐτὸν τὸν Θεόν, ποῦ μὲ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον.”

Τὰ πραγματικὰ καθήκοντα τοῦ χριστιανοῦ, πρὸς τὸν ἀποθανόντα οἰκεῖον ἢ συγγενῆ ἄρχονται μετὰ τὸν θάνατον, ὡς συνέχεια τῶν πρὸ τοῦ θανάτου καθήκοντων. Καὶ πρῶτον καθήκον μετὰ τὸν θάνατον εἶναι ἡ ἐτοιμασία τοῦ νεκροῦ διὰ τὴν ταφήν.

Κατ' ἀρχὰς εἶναι τὸ λούσιμον τοῦ νεκροῦ, ὡς αὐτὸ μᾶς παραδίδεται ἀπὸ τὴν ἁγίαν Γραφήν.

36. “Ἐν Ἰόππῃ δὲ ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἣ διερμηνευομένη λέγεται Δορκὰς αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει

37. ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν ἡ λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν τῷ ὑπερώῳ” (Πραξ. 9, 36-37).

Ὁ ἅγιος Συμεὼν Θεσσαλονίκης συνεχίζει καὶ λέγει, ὅτι ἀκολουθεῖ τὸ ντύσιμον τοῦ νεκροῦ μὲ ἐνδύματα καθαρὰ καὶ ὑποδήματα καινουργῆ, ἀφοῦ πρῶτον,

“μὲ ὕδωρ διὰ τοῦ σπόγγου ἀπονίπτουσι -τὸν νεκρὸν- σταυροειδῶς κατὰ τὸ μέτωπον, τὰ ὄμματα, τὸ στόμα καὶ τὸ στήθος, ἔτι κατὰ τὰ γόνατα καὶ τὰς χεῖρας, καὶ μὲ ἔλαιον τὸν νεκρὸν ἀλείφουσι, μὲ τὸ νὰ εἶναι τὸ ἔλαιον τῶν ἀγῶνων σημαντικόν, καὶ ὅτι ὁ κοιμηθεὶς καλῶς καὶ εὐσεβῶς ἠγωνίσαστο καὶ θέλει ἀξιωθῆ καὶ τῆς εὐσπλαγχνίας τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς λαμπρᾶς ἰλαρότητος τοῦ θεοῦ φωτός”.
(Συμεὼν Θεός. ΑΠΑΝΤΑ σέλ. 457-458).

Πέρασ δὲ πάντων, ἀφοῦ ἅπαντα τελειώσουν,

“Θέτουσι ἐπάνω του καὶ εἰκόνα ΕΚΕΙΝΟΥ, τὸν ὁποῖον αὐτὸς ἠγάπησε μετὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν,.....τοὺς ἐνδύουσι καθαρὰ ἐκ τῶν συνηθισμένων φορεμάτων αὐτῶν ἐπ’ αὐτῶν δὲ θέτουσιν ἐν ἱερὸν σκέπασμα, τὸ κοινῶς σάβανον λεγόμενον, τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι εἶναι πιστός, ἱερὸς καὶ ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ Χριστοῦ μετ’ αὐτὸ θέτουσι τὴν εἰκόνα”
(Αὐτόθι σελ 450).

Μετὰ τὴν προετοιμασίαν ταύτην ἀκολουθεῖ τρισάγιον ὑπὸ τοῦ ἱερέως. Ἡ παραμονὴ τοῦ νεκροῦ εἰς τὴν οἰκίαν προϋποθέτει σεβασμὸν ἐκ μέρους τῶν οἰκείων ἕως τῆς ὥρας τῆς ἐξόδου. Κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐξόδου τοῦ νεκροῦ ἐκ τῆς οἰκίας ἡ παρουσία τοῦ ἱερέως εἶναι ἀπαραίτητος. Τελεῖται καὶ πάλιν τρισάγιον καὶ τότε ἐξέρχεται μετὰ συνοδείας ὁ νεκρὸς προπορευομένου τοῦ ἱερέως.

Ἐπισημαίνομεν ἰδιαίτερος εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, καὶ εἶθε νὰ προσέξουν οἱ χριστιανοί, τὴν ἐπικρατοῦσαν ἄσκοπον συνήθειαν. Ἐθιμον, καθαρῶς εἰδωλολατρικόν, οὐχὶ ὀρθόδοξον καὶ χριστιανικόν, εἶναι τὸ ἀκόλουθον:

Κατὰ τὴν λυπηρὰν καὶ σεβαστὴν ἐκείνην στιγμὴν τῆς ἐξόδου τοῦ νεκροῦ, ἀκούεται ἀπὸ τὸν τελευταῖον οἰκεῖον ἢ συγγενῆ ὁ κρότος τῆς μετὰ μανίας συντριβῆς ἐνὸς πιάτου ἢ ἐνὸς δοχείου ἢ ἄλλου τινὸς εὐθραύστου οἰκιακοῦ σκεύους.

Ποῦ ἀποβλέπει ἄρα γε τὸ ἔθιμον τοῦτο; Ποία εἶναι ἡ σημασία του; Ἀπαντοῦν, ὅταν ἐρωτηθοῦν.

- Ἔτσι συνηθίζεται. Εἶναι ἔθιμον Ἑλληνικόν. Δὲν εἶπεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, νὰ κρατοῦμεν τὰς παραδόσεις;

Τὰς καλὰς παραδόσεις καὶ ὄχι τὰς Ἑλληνικάς. Διότι οἱ Ἕλληνες πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἦσαν εἰδωλολάτραι. Ἄλλοι πάλιν λέγουν, ὅτι ἐπιθυμία τῶν συγγενῶν εἶναι, νὰ συντριβῆ ὅπωςδήποτε τὸ πιάτο ἢ τὸ βάζο ἢ ὅτι δήποτε ἄλλο ἀντικείμενον, διὰ νὰ σπάσῃ ὁ σατανᾶς τὸ πόδι του, ποῦ ἐφθόνησε τὸ σπίτι καὶ προκάλεσε τὸν θάνατον. Πλὴν ὅμως, ὁ διάβολος καὶ σατανᾶς εἶναι πνεῦμα καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ σπάσῃ ...τὸ πόδι του!

Τὸ δὲ σπουδαιότερον, ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος δὲν εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ διαβόλου, ἀλλ’ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸν Ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, τὸν ΧΡΙΣΤΟΝ. Εἶναι λοιπὸν ἔθιμον ἄνευ, οὐδεμιᾶς σημασίας καὶ ἄνευ οὐδενὸς πνευματικοῦ περιεχομένου τὸ σπάσιμο τοῦ πιάτου ἢ βάζου ἢ ἄλλου τινὸς ἀντικειμένου.

Εἰς ἄλλας περιοχὰς τῆς Ἑλλάδος, συνοδεύων ὁ ἱερεὺς τὸν νεκρὸν πρὸς τὸ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟΝ, ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς ὑπὸ τῶν ἀκολουθούντων τὸν νεκρὸν νὰ στραφῆ πρὸς τὰ ὀπίσω, διὰ νὰ κοιτάξῃ τοὺς ἀκολουθοῦντας δι’ οἰανδήποτε αἰτίαν. Φθάνουν δὲ μέχρι τοῦ σημείου νὰ ἐπιτεθοῦν κατὰ τοῦ λειτουργοῦ τοῦ Θεοῦ, -ὁ ὁποῖος ἀγνοῶν μίαν τοιαύτην συνήθειαν παρέβη τοὺς κοσμικοὺς κανόνας,- καὶ νὰ κακοποιήσουν αὐτόν.

- Διατὶ τοῦτο;

- Διότι -λέγουν- τὸ βλέμμα τοῦ ἱερέως πρὸς τὰ ὀπίσω θὰ προκαλέσῃ τὸν θάνατον ἐτέρου τινὸς ἐκ τῶν ἀκολουθούντων!

Εἰς ἄλλας περιοχὰς ὑπάρχει ἄλλη συνήθεια. Εἰς ἐκ τῶν συγγενῶν ἢ τῶν οἰκείων τοῦ νεκροῦ φέρει μεθ’ ἑαυτοῦ πήλινον ἀγγεῖον πλήρες ὕδατος. Αὐτὸ θὰ χρησιμοποιήσῃ ὁ ἱερεὺς ἐπιχέων τοῦτο ἐπὶ τοῦ νεκροῦ ἐντὸς τοῦ τάφου. Ἄμα δὲ τῇ καλύψει τοῦ τάφου διὰ χώματος, ὁ τελευταῖος ἐκ τῶν συμμετεχόντων εἰς τὴν ταφὴν τοποθετεῖ ἀντιστρόφως τὸ ἄνευ ὕδατος πήλινον ἀγγεῖον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ νεκροῦ. Μετὰ ταῦτα καταφέρει ἐπὶ τοῦ πυθμένου τοῦ πήλινου ἀγγείου

κτύπημα, ίνα σχηματισθῆ ὀπή ἐπὶ τοῦ ἀγγείου. Εἰς ὀλόκληρον δὲ τὸ κοιμητήριον ἀντὶ τοῦ τιμίου σταυροῦ παρακολουθεῖ κανεὶς ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν νεκρῶν πῆλινα ἀγγεῖα μετὰ ὀπῆς. Ἠρωτήσαμεν:

- Τί σημαίνει τοῦτο; Καὶ διατὶ αὐτὸ τὸ ἔθιμον;

Ἡ ἀπάντησις ἦτο:

- Τὸ δοχεῖον συμβολίζει τὸν Ἰούδα καὶ ἡ ὀπή τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος κατατρέχει τὸν νεκρὸν. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἀπομακρύνεται ὁ προδότης μαθητῆς, καὶ ὁ νεκρὸς ἐλεύθερος πορεύεται πρὸς τοὺς οὐρανοὺς.....

Ἀπίθανοι δεισιδαιμονία. Εἰς τὸ ἀνοικτὸν μνήμα τοῦ πιστοῦ ἀπαραίτητον εἶναι ἡ προσκόμισις οἴνου καὶ ἐλαίου. Δι' αὐτῶν ραντίζεται ὁ νεκρὸς σταυροειδῶς καὶ λέγονται οἱ λόγοι τοῦ Ψαλμοῦ.

**“Ραντιεῖς με ὑσσώπῳ, καὶ καθαρισθήσομαι
πλυνεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι”
(Ψαλμ. 50,9)**

Μετὰ τὴν ἐπίχυσιν τοῦ οἴνου,

**“Κηρύττομεν καὶ τὴν ἀνάστασιν, σφραγιζο-
ντες τὸ λείψανον διὰ τοῦ σταυροῦ ἢ χύνο-
ντες ἔλαιον εἰς αὐτὸ σταυροειδῶς ἐκ τῆς
κανδήλας καὶ τέλος ρίπτομεν ἐπάνω του μὲ
κανὲν σκεῦος τὴν γῆν, ...ἐκτελοῦντες τὸ
θεῖον πρόσταγμα, τὸ Γῆ εἶ καὶ εἰς γῆν
ἀπελεύσει, διότι, ἂν καὶ θνητοὶ ἐγεννήθημεν,
ὅμως θέλομεν ἀναστηθῆ διὰ τοῦ σαρκω-
θέντος ὑπὲρ ἡμῶν καὶ ἀποθανόντος σαρκὶ
καὶ ἀναστάντος καὶ προξενήσαντος εἰς ἡμᾶς
τὴν ἀνάστασιν, καὶ διότι θέλει ἀναστηθῆ ὁ
θαπτόμενος, καθὼς καὶ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ἀνέ-**

Ἡ ἀκολουθία τόσοσ τῆς κηδείας, ὅσον καὶ τοῦ μνημοσύνου, καλὸν εἶναι νὰ γίνωνται εἰς τὸν Ἐνοριακὸν ἱερὸν Ναόν. Αὐτὸς ἢ αὐτή, ποῦ κηδεύεται, εἶναι μέλος τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἐνορίας, καὶ δέον ὅπως συμμετέχουν εἰς τὴν ἀκολουθίαν αὐτὴν τὰ μέλη τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἐνορίας.

Δικαιολογίαί τεχνικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ δύνανται νὰ ἀντιμετωπισθοῦν, διὰ τῆς καταλλήλου ὀργανώσεως τῆς Ἐνορίας.

Οἱ στολισμοὶ ὑπὸ τῶν ἐργολάβων κηδειῶν ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ οὐδεμίαν θέσιν ἔχουν καὶ εἰς οὐδὲν ὠφελοῦν. Ἡ εἴσοδος ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ ὑπερμεγέ-
θων δενδρυλίων μετὰ πληθῆος ἀνθοδοχείων, οὐδεμίαν θέσιν ἔχουν εἰς τὴν ὀρθόδοξον λατρείαν καὶ παράδοσιν τῆς ἐκκλησίας. Τεράστια ἔξοδα καὶ πολυτελεῖς κόκκινοι διάδρομοι, διὰ νὰ διέλθῃ ὁ νεκρὸς, εἶναι ἄνευ ἀντικρύ-
σματος. Μόνον αἱ καλαὶ πράξεις συνοδεύουν τὸν νεκρὸν εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν καὶ αἱ κακαὶ πράξεις καὶ ἁμαρτίαί εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν. Τὰ ὑπόλοιπα εἶναι ἔργα ματαιο-
δοξίας.

Ἐν πολλῇ συντομίᾳ ἀνεφέραμεν τὰ τῆς Ὀρθοδό-
ξου ἡμῶν πίστεως, ὅσα ἀφοροῦν εἰς τὴν τάξιν κατὰ τοὺς πατέρας τῆς ἐκκλησίας διὰ τοὺς νεκροὺς. Ἄντ' αὐτῆς ὅμως τῆς τάξεως καὶ τῆς παραδόσεως παρακολουθοῦμεν πολλὰ ξένα πρὸς τὴν θρησκείαν, τὰ ὁποῖα μάλιστα ζητοῦν νὰ καταλάβουν τὴν πρώτην θέσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Ἄλλοι ἐκ τῶν οἰκείων τοῦ νεκροῦ, κατὰ τὰ ἔθιμα διαφόρων τόπων, προσκομίζουν φαγητὰ εἰς τὸν τάφον, τὰ ὁποῖα ἠρέσκετο ὁ νεκρὸς νὰ τρώγῃ..... ἄλλοι θάπτουν μετ' αὐτοῦ τὸ ὠρολόγιόν του διὰ νὰ βλέπῃ τὴν ὥραν....., ἄλλοι προσκομίζουν ἐνδύματα, τὰ ὁποῖα ἐπροτιμοῦσε ὁ νεκρὸς νὰ ἐνδύεται....., ἄλλοι προσκομίζουν κουβέρτας ἢ χονδρὰ χειμερινὰ ἐνδύματα διὰ νὰ μὴ κρυώνῃ..., ἄλλοι ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν κεντοῦν δαντέλλας θανατικά διὰ νὰ

περιτυλίξουν τὸν νεκρὸν νὰ κοιμηθῆ ἥσυχα εἰς τὸν τάφον. Καλύπτουν δὲ πανταχόθεν τὸν νεκρὸν μὲ μάρμαρα, διὰ νὰ εἶναι ἀσφαλισμένοι..... Τὸ Μέγα Σάββατο ἐπιβάλλεται (!), διὰ τοὺς κατοίκους περιοχῶν τιων τῆς Ἑλλάδος, νὰ ἐναποθέτουν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ προσφιλοῦς προσώπου τρία αὐγὰ κόκκινα, διὰ νὰ φάγη ὁ ἀποθαμμένος διότι πεινᾷ..... Τὸ εὐχάριστο τῆς ἀνοήτου αὐτῆς πράξεως, εἶναι ἡ περισυλλογὴ τῶν αὐγῶν ἀπὸ τοὺς μικροὺς μαθητάς, οἱ ὅποιοι διέρχονται τὸ νεκροταφεῖον καὶ ἀπολαμβάνουν τὴν συγκομιδὴ τῶν ἐτοιμῶν ἐρυθρῶν αὐγῶν καταγελῶντες τὴν ἀνοησίαν τῶν μεγάλων. Τοιαύτη ἄγνοια ὑπάρχει εἰς τοὺς πιστοὺς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως;

Ταῦτα πάντα καὶ ἄλλα πολλά, τὰ ὁποῖα παραλείπομεν ὑπενθυμίζουν εἰδωλολατρικὰς ἐποχάς, τὰς ὁποίας ἡ σκαπάνη τῶν ἀρχαιολόγων φέρει εἰς φῶς. Ἐκεῖ ἀνακαλύπτονται εἰς μὲν τοὺς βασιλικοὺς τάφους στέμματα καὶ ἀντικείμενα μεγάλης ἀρχαιολογικῆς ἀξίας, τὰ ὁποῖα ἐπίστευον ὅτι θὰ μετέφερον μεθ' ἑαυτοῦ ὁ βασιλεὺς ἢ ὁ δυνάστης τῆς περιοχῆς, καὶ εἰς ἀπλοϊκοὺς νεκροὺς εὐτελοὺς ἀξίας ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα συνεδέοντο μετὰ τῆς ζωῆς τῶν ἀποθανόντων. Ταῦτα πάντα ἢ χριστιανικὴ πίστις καταδικάζει, καὶ ὅσα διαπράττονται σήμερον εἶναι κατάλοιπα τῆς τότε εἰδωλολατρικῆς ἐποχῆς.

Θὰ προσθέσωμεν ὅσα ξένα καὶ παράδοξα γίνονται μετὰ τὴν ταφὴν τοῦ προσφιλοῦς νεκροῦ. Παράδόξως δὲ τὰ παράδοξα παρουσιάζονται, ὡς.....κανόνες τῆς Ἐκκλησίας, καὶ πρέπει ὅπωςδήποτε νὰ τηρηθοῦν μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἐκ τοῦ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟΥ τῶν συγγενῶν καὶ πρὸ πάντων τῶν οἰκείων!

- Σαράντα μέρες δὲν πρέπει νὰ βγῆς ἀπὸ τὸ σπίτι ἀκούεται νὰ συμβουλευῆ τὴν βαρυπενθοῦσα σύζυγον ἢ τὴν μητέρα τοῦ νεκροῦ ἢ γειτόνισσα.
- Σαράντα μέρες δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀνοίξης οὔτε τὴν πόρτα οὔτε τὰ παράθυρα, ἀκούεται ἢ δευτέρα γνωστὴ νὰ λέγη εἰς τοὺς βαρυπενθοῦντας.

- Σαράντα μέρες δὲν πρέπει νὰ φᾶς κρέας, ἀκούεται νὰ λέγη κάποια ἄλλη.

- Σαράντα μέρες δὲν πρέπει νὰ πᾶς στὴν ἐκκλησίαν, ἀκούεται ἢ πλεόν τολμηρῆ φωνῆ.

Καὶ ὅλα αὐτὰ οὐχὶ πρὸς παρηγορίαν, ἀλλὰ πρὸς περισσοτέραν θλίψιν καὶ στενοχωρίαν τοῦ τεθλιμμένου προσώπου.

Τέλος εἰς τὴν φοβερὰν δοκιμασίαν τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν, ἀκολουθεῖ ἡ καθημερινὴ ἐπίσκεψις τοῦ συγγενοῦς ἢ τοῦ οἰκείου εἰς τὸν τάφον. Ἐκεῖ ἐπάνω ἀπὸ τὸν τάφον ἄρχεται μακρὰ συζήτησις:

- Ἄκουσε νὰ σοῦ πῶ τί μοῦ ἔκανεν.... Δὲν μ' ἀκοῦς;
Ἦλα θά σοῦ τὰ πῶ, ὅλα....

Καὶ ὁ μονόλογος ἀτελείωτος συνεχίζεται διὰ πολλὴν ὥραν. Καὶ ὡς ἀπάντησις ἢ σιγῆ τοῦ τάφου, καὶ ὡς ἐπιστέγασμα ἢ ἀπόγνωσις, ἢ ἀπελπισία τοῦ φλυαροῦντος ἐπὶ τοῦ μνήματος.

Ἡ Χριστιανικὴ Ὀρθόδοξος πίστις δὲν ζητεῖ αὐτὰ τὰ πράγματα. Ἄλλ' ἀπαιτεῖ ἀπὸ τοὺς οἰκείους τοῦ τεθνεώτους τὸ τρισάγιον, τὸ εὐχέλαιον καὶ τὸ μνήμα. Ἡ ὅπως σοφῶς καὶ κατὰ χάριν Θεοῦ συμβουλεύει ὁ ἅγιος Συμεών,

“Καθ’ ἐσπέραν καὶ πρωὶ δὲν παύονται αἱ ὑπὲρ τοῦ τελευτήσαντος προσευχαί”.

Μεγαλυτέρα προσφορὰ διὰ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀποθανόντος δὲν ὑπάρχει ἀπὸ τὴν θεῖαν καὶ ἱερὰν λειτουργίαν. Αὐτὴν τὴν θεῖαν θυσίαν ὅσον οἱ οἰκεῖοι,

“τὴν προσφέρουσι, τὸσον περισσότερον ὠφελούσι καὶ τοὺς κεκοιμημένους καὶ ἑαυτούς. Διότι ποῖον ἄλλο ἐπωφελέστερον τοῦ νὰ θύεται καὶ ὁ Χριστὸς δι’ ἡμᾶς;”

Ἐχει πράγματι σπουδαίαν σημασίαν διὰ τὴν ψυχὴν ἢ καθ’ ἐκάστην ἡμέραν προσφερομένη θυσία ἢ θεία λειτουργία. Τοῦτο ὁμολογοῦν πολλοὶ ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας, καὶ τοῦτο βλέποντες καὶ ἡμεῖς δοξάζομεν τὸν δυνάμενον σώσει ζῶντας καὶ νεκρούς. Ἄφοῦ ἡ τελικὴ κρίσις τοῦ Θεοῦ δὲν ἐγένετο, δύναται μία ψυχὴ νὰ εὕρῃ ἔλεος παρὰ Θεοῦ, διὰ τῆς θυσίας καὶ τῆς θείας λειτουργίας, ἀφοῦ ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ προσφέρεται θυσία πρὸς τὸν Θεὸν Πατέρα ὑπὲρ ἡμῶν. Αὐτὸ ἀναφέρει ὁ ἅγιος Συμεὼν Θεσσαλονίκης γράφων,

“ὅτι, ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Γρηγόριος ὁ Ῥώμης, ὁ καὶ τὸν Διάλογον ἐκθέμενος καὶ διὰ τοῦτο Διάλογος ἐπονομαζόμενος, ἐλύτρωσεν ἓνα ἀδελφὸν ἀπὸ τῆς κολάσεως προσφέρων ὑπὲρ ἐκείνου τεσσαράκοντα ἡμέρας (σαρανταλείτουργον) τὴν ἀναίμακτον θυσίαν. Διὰ τοῦτο ἀναγκαιότατον εἶναι νὰ μνημονεύωνται οἱ κεκοιμημένοι τοῦλάχιστον τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας” (Αὐτόθι σελ 458-459)

26. Διατὶ τὰ κόλλυθα ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων;

Διὰ ποῖον λόγον προσφέρομεν κόλλυθα μνημονεύοντες τὰς ψυχὰς τῶν ἀποθανόντων προσφιλῶν πρὸς ἡμᾶς προσώπων; Μετὰ τὸν θάνατον,

“τὴν τρίτην ἡμέραν γίνονται τὰ λεγόμενα τρίτα προσφερόμενα εἰς τὸν Θεὸν ἐκ σπερμάτων σίτου καὶ ἐκ διαφόρων ἄλλων καρπῶν”

Ψύχα καρυδιοῦ, ψύχα ἀμυγδάλου, κόκκοι σισαμίου, κόκκοι ῥοβίων. Ἄπαντα ταῦτα τὴν ψυχὴν συμβολίζουν καὶ ὅλα μαζί τὴν ἀγάπην καὶ τοὺς ἐκ τοῦ ἐνὸς Θεοῦ πλασθέντας πάντας, τοὺς ζῶντας καὶ τοὺς τεθνεώτας.

“Δηλοῦσιν ἐπίσης ὅτι καὶ ὁ ἄνθρωπος σπέρμα εἶναι καὶ ὡς καρπὸς ἐκ τῆς γῆς, καὶ ὅτι καταβαλλόμενος εἰς τὴν γῆν τώρα ὡς σῖτος πάλιν μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ θέλει ἐξαναστηθῆ, καί, ἀφοῦ τρόπον τινα ἀναβλαστήσῃ ἐν τῷ μέλλοντι, τότε τέλειος καὶ ζῶν θέλει προσενεχθῆ εἰς τὸν Χριστόν”.

Μὲ σίτον μόνον τελοῦνται μνημόσυνα καὶ δι’ οὐδενὸς ἄλλου προσφερομένου εἴδους, ὡς μερικοὶ προσφέρουσι, διότι καὶ Αὐτὸς ὁ Κύριος παρωμοίασε τὸν ἑαυτὸν Του μὲ σίτον.

“Ἐὰν γὰρ μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει” (Ἰωαν. 12, 24).

Ἀπὸ τὸν σίτον δὲ πάλιν δημιουργεῖται ὁ ἄρτος, ὁ ἀληθῆς ἄρτος, ὁ ὁποῖος σιτίζει τὸν ἄνθρωπον ἐν τῇ ζωῇ. Καὶ ἄρτος καρδίαν ἀνθρώπου στηρίζει, λέγει ὁ Ψαλμωδός. (Ψαλμ.103,15)

“Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Χριστός, ὁ ἀληθινὸς καὶ ζῶν ἄρτος εἶναι, καὶ ἄρτον τῆς ζωῆς ἑαυτὸν κατωνόμασε”. (Ἰωαν. 6, 48).

Ταῦτα διὰ τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν διατήρησιν τῶν ὄσων παρελάβαμεν. Ἐχομεν δὲ χρέος νὰ ὑπακούωμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὅπως ἀκριβῶς τὸ παιδίον εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ. Διότι μήτηρ πάντων εἶναι ἡ Ἐκκλησία, καὶ διὰ τῆς Ἐκκλησίας σωζόμεθα.

27. Διατὶ τελοῦνται κόλλυβα εἰς τὰς τρεῖς, εἰς τὰς ἑννέα καὶ εἰς τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας;

Εἰς τὰς τακτὰς αὐτὰς ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας οἱ πιστοὶ εἰς τὸν Θεὸν τελοῦν τὰ μνημόσυνα, ὑπάρχουν ἑρμηνεῖαι πνευματικαὶ καὶ ἅγια.

- Εἰς τὰς τρεῖς ἡμέρας τελοῦνται εὐχαὶ πρὸς τὸν Θεὸν καὶ κόλλυβα καὶ τρισάγιον,

“διότι ἔλαβεν ὁ ἄνθρωπος διὰ τῆς ἁγίας Τριάδος τὸ εἶναι, καὶ διότι ὁ μεταστὰς θέλει ἀλλοιωθῆ καὶ θέλει φανῆ εἰς τὸ ἀρχαῖον καλλῶπισμα.”

Διὰ τῆς χάριτος τῆς Ἁγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ζωοποιοῦ καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος ἐδημιουργήθη ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Αὐτὴν τὴν Ἁγίαν Τριάδα ὡς Δημιουργὸν καὶ Θεὸν ἔχει διὰ παντὸς εἰς τὴν ζωὴν του ὁ πιστός. Εἰς αὐτὴν στηρίζει πάσας του τὰς ἐλπίδας, καὶ εἰς Αὐτὴν καταλήγει μετὰ τὸν θάνατον. Αὕτῃ ἡ Ἁγία Τριάς εἶναι ἡ Ἀρχὴ καὶ τὸ Τέλος.

Μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας οἱ πιστοὶ τελοῦσι μνημόσυνα καὶ τὰς ἑννέα ἡμέρας μετὰ τὸν θάνατον. Διατὶ τὰς

ἑννέα ἡμέρας; Γνωρίζομεν, ὅτι ὁ Θεὸς ὡς πρῶτον δημιουργήμα τῆς ἀγάπης Του ἐδημιούργησε τὰ ἀγγελικὰ τάγματα. Τὸ δέκατον τάγμα, τὸ ὁποῖον ἐξέπεσε, θὰ ἀναπληρωθῆ ἐκ τῶν πιστῶν καὶ ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ. Ἐξ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι θὰ ἀγωνισθοῦν, θὰ νικήσουν τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὰς μεθοδεῖας τοῦ διαβόλου, καὶ νικηταὶ πλῆθον καὶ τροπαιοῦχοι θὰ εἰσέλθουν μετὰ τῶν αὐλῶν δυνάμεων εἰς τὰς τάξεις τῶν ἀγγέλων. Αὐτὸ ἑρμηνεύει ὁ Συμεὼν Θεσσαλονίκης λέγων, ὅτι ἡ ἑνάτη ἡμέρα εἶναι διὰ τὸν νεκρὸν ἡμέρα συμβολικῆ, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἐκκλησία ἀναπέμπει δέησιν πρὸς τὸν Θεόν,

“Διὰ νὰ συγκαταταχθῆ τὸ πνεῦμα (τοῦ ἀποθανόντος), ὡς αὐτὸν καὶ τῆς ἰδίας φύσεως τῶν Ἀγγέλων, μὲ τὰ ἅγια πνεύματα τῶν Ἀγγέλων, οἱ ὁποῖοι εἰς ἑννέα τάγματα ἀριθμούμενοι καὶ εἰς τρεῖς τριάδας διαιρούμενοι τὸν ἐν Τριάδι Θεὸν κηρύττουσι καὶ ἀνυμνοῦσι”

Μετὰ τὰς ἑννέα ἡμέρας, γίνονται κόλλυβα καὶ ἀναπέμπονται τρισάγια μέχρι τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν μετὰ τὸν θάνατον. Διὰ τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἀναφέρομεν ὅτι ὁ ἀριθμὸς εἶναι μυστηριώδης καὶ ἱερός. Τεσσαράκοντα ἡμέρας ὁ Μωυσῆς νηστεύων ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Θεὸν τὰς πλάκας τοῦ Νόμου. Τεσσαράκοντα ἡμέρας διήρκεσεν ὁ κατακλισμὸς ἐπὶ Νῶε. Τεσσαράκοντα ἔτη περιεπλανήθη ἐν τῇ ἐρήμῳ ὁ ἐκλεκτὸς λαὸς τοῦ Θεοῦ. Τεσσαράκοντα ἡμέρας ἐνήστευσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, προτοῦ ἐξέλθῃ εἰς τὸ κοσμοσωτήριον ἔργον Του. Τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν ἀνελήφθη εἰς οὐρανοὺς μετὰ τὸ πάθος Του. Τέλος,

“Τὰ τεσσαράκοντα ἐπιτελοῦνται διὰ τὴν τοῦ Σωτῆρος ἀνάληψιν, ἥτις ἐγίνε μετὰ τὴν ἀνάστασιν μετ’ αὐτὸν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμε-

ρών, διὰ τὴν ἀναληφθῆ καὶ αὐτὸς τότε, (ὁ νεκρός), ὅταν ἀναστηθῆ ἀρπαχθεὶς ὡς ἐν νεφέλαις, καὶ διὰ τὴν προϋπαντήσῃ τὸν Κριτὴν, τὸν Σωτῆρα καὶ Δεσπότην ἡμῶν, καὶ οὕτω τὴν εὐρίσκηται πάντοτε μετὰ Αὐτὸν”.

Εἰς τὰς τρεῖς, τὰς ἑννέα καὶ τὰς τεσσαράκοντα οἱ Θεολόγοι δίδουσι καὶ ἄλλην ἐρμηνείαν. Κατ’ αὐτὰς συντελεῖται καὶ ἡ δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς μητρὸς αὐτοῦ. Δηλαδή,

“τὴν τρίτην ἡμέραν τὸ βρέφος μορφοῦται, εἰς τὴν ἐνάτην δὲ πηγνυται, καὶ εἰς τὴν τεσσαρακοστήν ἡμέραν ζωοῦται καὶ γίνεται τέλειον· ἐννοεῖται δὲ, ὅτι σκιρτᾷ τὸν τρίτον μῆνα εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς καὶ τὸν ἕκτον τέλειον εἶναι βρέφος, τὸν δὲ ἕνατον μῆνα γεννᾶται”

28. Τὸ ἐτήσιον μνημόսουνον διατὶ γίνεται;

Ὑπὸ τῶν οἰκείων τοῦ ἀποθανόντος γίνονται κόλλυβα κατὰ τὴν ἐπέτειον τοῦ θανάτου τοῦ προσφιλοῦς αὐτῶν προσώπου. Καὶ τοῦτο γίνεται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς ἐνορίας μετὰ ἀπλότητα καὶ μετὰ πολλὴν προσευχὴν, χωρὶς ἐπιδείξεις καὶ ἄλλα, ποῦ φανερώνουν ματαιοδοξίαν. Τελεῖται δὲ τὸ τρισάγιον καὶ τὰ κόλλυβα καὶ τὸ μνημόսουνον,

“πρὸς δὴλωσιν, ὅτι ζῆ καὶ ὅτι ἀθάνατος εἶναι κατὰ τὴν ψυχὴν, καὶ ὅτι θέλει πάλιν ἀνανεωθῆ, ὅταν ὁ πλάσας θελήσῃ τὴν ἀναστήσῃ τὸ σῶμα του.”

Δι’ αὐτῆς τῆς πίστεως εἰς τὸν Θεὸν τελοῦμεν τὰ μνημόսυνα, τὰ τρισάγια, τὰς θείας καὶ ἱερὰς Λειτουργίας καὶ τὰς ἐλεημοσύνας. Προσθέτομεν δὲ, ὅτι εἰς τὰ κόλλυβα ἀπαραίτητον στοιχεῖον δὲν εἶναι πάντοτε ἡ ζάχαρις. Ἄρκει μόνον τὸ σιτάρι, τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων συμβολίζει τὰς ψυχὰς τῶν τεθνεώτων. Τὰ περισσότερα στολισματα τοῦ δίσκου οὐδεμίαν σημασίαν ἔχουν. Ἡ συνήθεια τοῦ στολισμοῦ τῶν μνημοσύνων εἶναι περιττὴ καὶ ἀνώφελος διὰ τὸν νεκρὸν. Ἄρκει καὶ ὑπερέχει ὑπὲρ πάντα εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἡ θεία Λειτουργία.

Τὸ ἔθιμον τῶν οἰκείων καὶ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν γνωστῶν καὶ τῶν φίλων, τὰ συναθροίζονται εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς μόνον ὅταν τελεῖται μνημόսουνον καὶ μόνον κατὰ τὴν ὥραν, ποῦ ἀναγράφεται εἰς τὰς ἀνακοινώσεις, εἶναι ἀνώφελον καὶ ἁμαρτωλόν. Ὅταν τελεῖται τὸ μνημόսουνον τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀναίμακτος θυσία τοῦ Χριστοῦ, οἱ πάντες ἀδιαφοροῦν περὶ τούτου καὶ ἡ προσοχὴ τῶν στρέφεται μόνον εἰς τὸ πῶς τὰ παρουσιασθῶν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ μνημοσύνου, κατὰ τὴν ὥραν δηλαδή, ποῦ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ μνημοσύνου. Ὁ Χριστὸς ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τραπέζης ἀποθήσκει θάνατον ἐκούσιον, θάπτεται καὶ ἀνίσταται ἐκ τοῦ τάφου διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, καὶ ὁ μάταιος ἄνθρωπος ἀδιαφορεῖ καὶ δὲν κατανοεῖ τί γίνεται.

Τελεῖται μνημόսουνον διὰ τὸν στρατιώτην τοῦ Βασιλέως καὶ οἱ πάντες “διὰ τὸν κόσμον” συναθροίζονται εἰς τοὺς ναοὺς, ὄχι διὰ προσευχὴν, ἀλλὰ διὰ τὴν παρουσίαν. Καλὸν εἶναι, καὶ ἄς τὸ προσέξουν αὐτὸ οἱ πιστοὶ χριστιανοί. Καὶ διὰ τὸν στρατιώτην εἰς τοὺς ναοὺς, ἀλλὰ πρὸ πάντων διὰ τὸν Βασιλέα Χριστόν, τὰ τρέχουμεν εἰς τοὺς ναοὺς, διὰ τὴν εὐρωμεν ἔλεος. Ἡ παρουσία χορωδιῶν καὶ τὰ κατὰ μόνας μνημόσυνα δὲν ἔχουν θέσιν, μᾶλλον δὲ σκάνδαλα προξενοῦν. Ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ ὅλοι εἴμεθα ἀδελφοί. ΕΚΕΙΝΟΣ εἶναι ὁ Πατὴρ ὅλων. Ἡμεῖς διὰ τοῦ τρόπου μας παρουσιαζόμεθα διηρημένοι καὶ ἀσχετοὶ μεταξύ μας. Μήπως ὁ Θεὸς δὲν

γνωρίζει τὸ ὄνομά μας καὶ πρέπει νὰ τὸ ἀναφέρωμεν εἰς Αὐτὸν κατὰ μόναν; Ἡ μήπως ὅταν διαβάζονται ὅλα μαζί τὰ ὀνόματα, ὅσα καὶ ἂν εἶναι, θὰ κουρασθῇ ὁ Θεὸς νὰ τὰ ἀκούσῃ;

Ἄλλος εἶναι ὁ λόγος: Ἡ ἰδικὴ μας ματαιοδοξία καὶ ἡ παρουσία μας εἰς τὰ τοῦ κόσμου, ὅτι διὰ χορωδιῶν καὶ στολισμῶν καὶ ἄλλων μὴ ὠφελίμων ἐνεργειῶν ἐκδηλώνομεν τὴν ἀγάπη μας. Περιττὸν νὰ ἀναφέρωμεν, ὅσον ἀφορᾷ τὰς χορωδίας, ὅτι ὅλα γίνονται μηχανικὰ μὲ τεραστίας περικοπὰς τῶν τροπαρίων τῆς ἐκκλησίας, ἄνευ οὐδενὸς ἴχνους Βυζαντινῆς μουσικῆς. Πλειστάκις δὲ οἱ εὐσεβεῖς συγγενεῖς τοῦ θανόντος, οἱ γνωρίζοντες τὰ τῆς ἐκκλησίας, λαμβάνουν περισσοτέραν λύπην ἐξ αὐτῶν τῶν ἐκδηλώσεων παρὰ παρηγορίαν.

Πάντα ταῦτα, τὰ παρείσακτα, ὅσα ἀνεγράφησαν εἶναι ξένα καὶ ἀπαράδεκτα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Εὐχόμεθα νὰ ἀποκοποῦν καὶ νὰ ἀπομακρυνθοῦν, καὶ ἀντ' αὐτῶν νὰ γνωρίσουν οἱ χριστιανοί, ὅτι ὁ Θεὸς “ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ νεφρούς”, ζητεῖ ἀπὸ ἡμᾶς “καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην”. Ζητεῖ ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς τὴν ταπείνωσιν, τὴν ἀπλότητα, τὴν πίστιν, τὰ δάκρυα τῆς μετανοίας. Ἄνταποδίδει δὲ εἰς τοὺς δεικνύοντας ὑπακοὴν εἰς τὸ ἅγιον θέλημά Του παρηγορίαν καὶ ἐλπίδα, διὰ τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν καὶ ζωὴν αἰώνιον.

Θὰ προσθέσωμεν εἰς αὐτὰ τὴν ἀγωνίαν τῶν οἰκείων, ὅταν θελήσωσι νὰ τελέσουν μνημόσυνα εἰς τὰ προσφιλῆ των πρόσωπα. Ἡ φροντίς τῶν συγγενῶν ἢ τῶν τέκνων ἢ τῶν συζύγων τοῦ ἀποθανόντος στρέφεται πρὸς ἓν σημεῖον.

- Θέλω νὰ κοινωνήσω διὰ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀποθαμένου μου.

Μάθε ἀδελφέ μου, ὅτι ἡ θεία Κοινωνία δὲν ὠφελεῖ τὸν ἀποθαμένον ἀλλὰ ἐκεῖνον, πού μετέχει τῆς θείας Κοινωνίας. Καὶ διὰ νὰ γνωρίσης περισσότερον αὐτό, πού τώρα σοῦ τονίζω, ἄκουσε τί λέγει ἡ ἱερά εὐχὴ τῆς θείας λειτουργίας, ὅταν ὁ λειτουργὸς τοῦ Θεοῦ

προσφέρει εἰς τὸν Θεὸν τὰ τίμια δῶρα καὶ τελεῖ τὴν ἀνάιμακτον πρὸς τὸν Θεὸν θυσίαν.

“Μελίζεται καὶ διαμερίζεται ὁ Ἄμνος τοῦ Θεοῦ, ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος ὁ πάντοτε ἐσθιόμενος καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, ἀλλὰ τοὺς μετέχοντας ἀγιάζων”.

Ἐκεῖνος πού μετέχει καὶ μεταλαμβάνει τοῦ Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐκεῖνος ὠφελεῖται. Ἄν ὁ ἀποθαμένος δὲν ἐκοινωνοῦσε εἰς τὴν ζωὴν του ὡς ζωντανὸς θὰ ὠφεληθῇ ὡς ἀποθαμένος; Μετὰ θάνατον κρίσις.

“ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις” (Ἐβρ. 9, 27).

Μία φορὰ ἐπιφυλάσσει εἰς τοὺς ἀνθρώπους νὰ πεθάνουν, ἔπειτα δὲ ἐπακολουθεῖ κρίσις καὶ ἀνταπόδοσις κατὰ τὰ ἔργα των .

29. Ὡσπερ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα.....

“Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κεκοιμημένων, ἵνα μὴ λυπήσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα”. (Α Θεσσαλ. 4,13).

Ἄς ἔλθωμεν τώρα καὶ εἰς ἓνα ἄλλο σοβαρὸν ζήτημα. Δὲν θέλομεν, ἀδελφοί, νὰ ἔχετε σεῖς ἀγνοίαν διὰ τοὺς

ἀποθαμένους, διὰ νὰ μὴ λυπησθε, καθὼς λυποῦνται καὶ οἱ λοιποὶ, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν ἐλπίδα ἀναστάσεως.

Εἶναι γενικὴ ἢ παραδοχὴ, ὅπως ἐτονίσθη, ὅτι ποτήριον πικρότερον τοῦ θανάτου δὲν ὑπάρχει ἄλλο εἰς τὸν παρόντα κόσμον. Εἰς αὐτὴν τὴν λυπηρὰν δοκιμασίαν τῆς ζωῆς ἕκαστος ἐκδηλώνει τὸ μέγεθος τῆς πίστεώς του πρὸς τὸν Θεόν. Ὅσοι δηλαδὴ, πιστεύουν πολὺ ἢ ὀλίγον καὶ ὅσοι εἶναι χλιαροὶ ἢ ἄπιστοι. Ἐκαστος παρουσιάζει τοὺς βαθμοὺς τῆς πίστεώς του εἰς αὐτὸ τὸ γεγονός, ποῦ λέγεται θάνατος.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος διακρίνει δύο κατηγορίας ἀνθρώπων εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο. Τοὺς πιστοὺς καὶ τοὺς ἀπίστους. Θέλων νὰ παρηγορήσῃ τοὺς τεθλιμμένους καὶ τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸν Θεόν, προσφέρει ὡς φάρμακον τελειότατον τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐλπίδα εἰς τὸν Θεόν. Διὰ τοὺς πιστοὺς προσφέρει ὡς φάρμακον παρηγορίας τὴν ὀλόθερμον προσευχὴν εἰς τὸν Θεόν καὶ τὴν δοξολογίαν πρὸς τὸ ἅγιον Ὄνομά Του. ΕΚΕΙΝΟΣ μᾶς ἐπλασεν καὶ ΕΚΕΙΝΟΣ μᾶς καλεῖ κοντὰ Του, διὰ νὰ μᾶς ἀναπαύσῃ. Τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸν Θεόν, ὁ τῆς οἰκουμένης διδάσκαλος περιγράφει ὡς ἔχοντας ἐλπίδα. Διὰ τῆς πίστεως, λέγει ἄλλοῦ, θεμελιώνομεν τὴν ὑπαρξίν μας εἰς τὴν ἐλπίδα καὶ βλέπομεν καὶ ἐλέγχομεν ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα οὔτε ψηλαφῶνται οὔτε βλέπονται. Ἡ πίστις, λέγει, εἶναι

“ἐλπίζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων” (Ἐβρ.11,1).

Ἀκριβῶς τοῦτο μαρτυρεῖ ἡ ἐκκλησία ἐπαναλαμβάνουσα καὶ τονίζουσα διὰ νὰ τὸ κατανοήσωμεν διότι,

“ἐλπίζομεν, ὅτι ὁ κεκοιμημένος θέλει ζῆσει καὶ θέλει ἀναστηθῆ καὶ θέλει εὕρει ἀνάπαυσιν τὸν Κύριον”.

Αὐτὸ σημαίνει ὁ λόγος τοῦ ἱερέως,

“ὅτι Σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις”.

Ποῖαν ἄλλην παρηγορίαν ἀπὸ τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐλπίδα εἰς τὸν Χριστὸν δύναται νὰ προσφέρῃ κανεὶς; Εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς “ἔχοντας ἐλπίδα” εἶναι οἱ ἄπιστοι, οἱ μὴ πιστεύοντες καὶ μὴ ἔχοντας ἐλπίδα. Ἄς παρακολουθήσωμεν διὰ νὰ ἀντιληφθῶμεν, εἰς ποῖαν δεινὴν κατάστασιν εὐρίσκεται ὁ μὴ πιστεύων εἰς Θεόν.

Οἱ σπαραγμοί, οἱ κοπετοὶ καὶ οἱ θρήνοι κατὰ τὴν δυσάρεστον καὶ σκληρὰν δοκιμασίαν τοῦ θανάτου δὲν εἶναι δεῖγμα πίστεως. Οἱ ξεσχίζοντες διὰ τῶν ὀνύχων τὰ πρόσωπά των, διὰ νὰ τοὺς προσέξῃ ὁ κόσμος, δὲν εἶναι ἐκδήλωσις ἀγάπης πρὸς τὸν ἀποθανόντα, ἀλλὰ ἐκδήλωσις ἀπογνώσεως καὶ ἀπελπισίας. Αἱ γοεραὶ κραυγαὶ καὶ τὰ ξεφωνητὰ εἶναι πρὸς δημιουργίαν ἐντυπώσεων εἰς τὸν κόσμον, ἀφοῦ αὐτὰ δὲν εἶναι διὰ τὸν Θεόν. Ἡ συνεχὴς θλίψις καὶ ἀπομόνωσις εἶναι δρόμοι ἐπιτυχίας σχεδίων καὶ πλάνης τοῦ διαβόλου. Δι’ αὐτοῦ τοῦ δρόμου ἐνσπεῖρει εἰς τὴν θλιμμένην ψυχὴν ὁ διάβολος τὰ πρῶτα σπέρματα τῆς ἀπογνώσεως, διὰ νὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ αὐτοκτονία.

Θὰ προξενούσῃ μεγάλην ὠφέλειαν εἰς τὴν ψυχὴν, ἂν ὁ οἰκεῖος τοῦ κεκοιμημένου εἶχεν ὡς καταφύγιον τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ὄχι τὰ ποτὰ διὰ νὰ ξεχνᾷ τὸν πόνον του. Οὔτε τὸ κάπνισμα ἀνακουφίζει τὴν πονεμένην ψυχὴν, τὸ ὁποῖον ὡς καταφύγιον παρηγορίας ἔχουν οἱ πλεῖστοι τῶν οἰκείων τοῦ ἀποθαμένου. Ἐπ’ αὐτοῦ τοῦ σοβαροῦ θέματος, ποῦ λέγεται πένθος καὶ λύπη, ἀναφερόμενος ὁ Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς μᾶς λέγει:

“.....Νὰ μὴ λυπησθε διὰ τοὺς ἀποθαμένους, ἀλλὰ ἂν ἀγαπᾶτε τοὺς ἀποθαμένους, κάμνετε ὅ,τι ἠμπορεῖτε διὰ τὴν ψυχὴν των· συλλείτουργα, μνημόσυνα, νηστείας, προσευχάς,

ἐλεημοσύνας ἕνα ἄνευ πομπῆς καὶ ἐπιδείξεως μνημόσυνον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, συνδεδεμένον μὲ πράξεις ἐλεημοσύνης, ἀποτελεῖ καθῆκον τῶν ζώντων ἀπέναντι τῶν ἀπελθόντων εἰς τὴν χώραν τῆς αἰωνιότητος. Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας τοῦτο ἀνακουφίζει τὰς ψυχάς. Τὸ πῶς καὶ πόσον ὁ Θεὸς γνωρίζει. Καὶ ὅσες γυναῖκες φορεῖτε λερωμένα διὰ τοὺς ἀποθαμένους σας, νὰ τὰ βγάλετε· διότι βλάπτετε καὶ τὸν ἑαυτὸν σας καὶ τοὺς ἀποθαμένους. Φυσικὸν εἶναι ὁ ἄνθρωπος νὰ γεννηθῇ καὶ νὰ ἀποθάνῃ. Ὅταν γεννώμεθα, τότε πρέπει νὰ κλαίωμεν, καὶ ὅταν ἀποθνήσκωμεν, νὰ χαιρώμεθα. καὶ μάλιστα νὰ μὴ κλαίετε διὰ τὰ μικρὰ παιδιὰ, ὅπου εἶναι ὡσὰν ἄγγελοι μέσα Εἰς τὸν ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΝ. Τὸ παιδί σου τοῦ Θεοῦ ἦτο· καὶ ὅταν σοῦ τὸ ἐχάρισε ὁ Θεός, σὲ ἐτίμησε· καὶ τώρα πάλιν ὅπου σοῦ τὸ ἐπῆρε, σοῦ ἐτίμησε τὸ παιδί σου νὰ χαίρεται πάντοτε εἰς τὸν παράδεισον, καὶ σὺ νὰ κάθῃσαι νὰ κλαῖς εἶναι ἄπρεπον..... (Αὐγουστ. Καντιώτου Ἐπισκοπ. Φλωρίνης Κοσμάς Ὁ Αἰτωλὸς σελ.186-187)

Οὐδεὶς εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν μένει ἀπαθῆς κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου. Ἄλλο ὅμως θλίψις καὶ ἄλλο ἀπόγνωσις. Ἄλλο δάκρυα καὶ ἄλλο γοεραὶ κραυγαὶ ἀπελπισίας. Ἄλλο πόνος καὶ ἄλλο ὕβρεις καὶ βλασφημίαι κατὰ τοῦ Θεοῦ. Διὰ νὰ ἀντιληφθῇ ὁ ἄνθρωπος, ποῖος εἶναι ὁ συγκρατημένος πόνος, παραδειγμα ἐγένετο ὁ Κύριος ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Λαζάρου, ὅταν συνεκράτησε τὴν συγκίνησίν του καὶ ἀντέδρασεν ἐντόνως ἐπιβαλλόμενος ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ του”

34. “Καὶ εἶπε· ποῦ τεθείκατε αὐτόν; 35. λέγουσιν αὐτῷ. Κύριε ἔρχου καὶ ἴδε.

Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς..... (Ἰωαν.11,34-35)

Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. Ἀπὸ τὰ δάκρυα ὅμως ἔως τὰ ξεφωνητά, τοὺς σπαραγμοὺς καὶ τὰς πράξεις ἀπογνώσεως, καὶ τὴν ἐκρίζωσιν τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, ὑπάρχει τεραστία διαφορά.

Οἱ πιστοὶ εἰς τὸν Θεὸν πιστεύουν, ὅτι τὸ προσφιλὲς των πρόσωπον ζῆ καὶ ὑπάρχει εἰς τὸν αἰώνιον κόσμον τῆς ἀθανασίας. Ἐκεῖ εἶναι ἡ κατοικία τῶν δικαίων. Ὁ αἰώνιος δηλαδὴ, κόσμος καὶ ἀτελείωτος, τὸν ὅποιον βλέπουν καὶ ἀπολαμβάνουν μόνον ὅσοι ἀγαποῦν τὸν Χριστὸν καὶ πιστεύουν εἰς αὐτόν.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ὁ Ἀπόστολος Παῦλος περιορίζει τὴν θλίψιν τῶν προσφιλῶν καὶ οἰκείων τῶν τεθνεώτων, ὅταν τὸ πικρὸν ποτήριον τοῦ θανάτου ἐπισκεφθῇ τὴν ζωὴν μας. Προσέχετε, μᾶς λέγει,

“Ἴνα μὴ λυπήσθε ὡσπερ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα”.

30. Δι’ ὅσα ἐλέχθησαν καὶ ἐγράφησαν.

Ἡ οὐράνιος Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐκτὸς τῶν ἄλλων διακρίνεται καὶ διὰ τὴν τάξιν καὶ ἁρμονίαν, ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ εἰς αὐτήν. Τάξις καὶ ἁρμονία πλήρης εἰς τὴν ἄνω Βασιλείαν. Ἄλλ’ εἰς τὴν ἐπίγειον Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποίαν ὁ Χριστὸς ἐδημιούργησεν διὰ τοῦ Αἵματός Του, καὶ διὰ τοῦτο ΔΟΜΗΤΩΡ αὐτῆς ὀνομάζεται; Ὁ ἴδιος ὠνόμασε οὕτως, τὴν ἐκκλησίαν Του ἐπὶ τῆς γῆς, ὅταν διαβεβαιῶν τοὺς πιστοὺς ἔλεγεν εἰς αὐτούς,

**«Εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθεῖαν ἐν δυνάμει»
(Μαρκ. 9,1).**

Εἰς αὐτὴν τὴν ἐπίγειον, λέγομεν Βασιλείαν, δηλαδὴ τὴν ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ, ὑπάρχει τάξις; Τὸ ἐρώτημα τοῦτο ἐπικάθηται ὡς λίθος βαρὺς ἐπὶ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν τῶν πιστῶν. Δὲν διακρινόμεθα, δυστυχῶς, διὰ τὰξιν εἰς τὴν ἐπίγειον Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ δι' ἀταξίαν. Μὴ νομίσωμεν, ὅτι ὅσα, παρεδόθησαν εἰς ἡμᾶς ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι μικρὰ καὶ ἀσήμαντα. Οὐδὲν ἐκ τῶν ὧσων τελοῦνται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἶναι μικρὸν καὶ ἀσήμαντον. Οὐδὲν ἐξ αὐτῶν ἐθεσπίσθη χωρὶς λόγον. Διότι ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι δημιούργημα ἀνθρώπινον, ἀλλ' Αὐτοῦ τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ.

Πῶς, λοιπόν, δύναται ὁ οἰοσδήποτε νὰ τολμήσῃ νὰ παραβλέψῃ αὐτά, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς καὶ Λόγος, διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφώτισε τοὺς Ἀποστόλους καὶ Πατέρας καὶ ἐθέσπισαν; Ποῖος θὰ τολμήσῃ νὰ μεταβάλλῃ τὴν τοιαύτην εὐταξίαν τῆς Ἐκκλησίας εἰς ἀταξίαν; Ἡ μήπως λησμονοῦμε, ὅτι ἡ τάξις συνέχει τὰ πάντα, καὶ ὅτι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι Θεὸς ἀταξίας, ἀλλὰ εἰρήνης καὶ τάξεως; Τοῦτο πρέπει νὰ διαφυλάττεται, ὅπως εἰς τὴν οὐράνιον Βασιλείαν, οὕτω καὶ εἰς τὴν ἐπίγειον Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τὴν Ἐκκλησίαν.

Μὴ παραβλέψῃς λοιπόν αὐτά, τὰ ὁποῖα μὲ ὀλίγους λόγους ἐλέχθησαν καὶ ἐγράφησαν. Γίνου τηρητὴς καὶ ζηλωτὴς αὐτῶν, ὡς ἀναφέρει ὁ ἅγιος τῆς Θεσσαλονίκης, Ἐπίσκοπος Συμεῶν, ὅσον σοῦ εἶναι δυνατόν. Μὴ διακατέχεσαι ἀπὸ βίαν ὥστε νὰ παρέρχεσαι καὶ νὰ παραλείπῃς ὅσα παρέλαβες ἀπὸ τοὺς Πατέρας. Γίνου ὑπέρμαχος καὶ ὑποστηρικτὴς τῆς τάξεως τῆς Ἐκκλησίας, διὰ νὰ ἀπολαύσῃς ἀπὸ τὸν Θεὸν πολλαπλασίους τοὺς κόπους σου. Γίνου ἄγρυπνος φρουρὸς καὶ ἀγάπησε μετὰ πόθου τὴν εὐπρέπειαν καὶ τὴν τάξιν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ. Ἁγίασον, Κύριε, τοὺς ἀγαπώντας, τὴν εὐπρέπειαν

τοῦ οἴκου σου. Τοὺς ἱερωμένους καὶ λειτουργοὺς τοῦ Θεοῦ σεβάσθητι, διότι εἶναι πεπλουτισμένοι μὲ σφραγίδα ἱερὰν. Αὐτοὶ θὰ δώσουν λόγον εἰς τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἰδικὴν σου σωτηρίαν. Καὶ εἰς ὅ,τι κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας ὑποδεικνύουν καὶ διδάσκουν τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ, ἐσύ δεῖξε ὑπακοήν, σεβασμὸν καὶ ταπείνωσιν. Ἔσο δὲ βέβαιος, ὅτι ὁ Πανάγαθος Θεὸς θέλει σὲ ἀμείψῃ ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Αὐτὰ διδάσκει, καὶ εἰς αὐτὰ προτρέπει τοὺς πιστοὺς ὁ ἅγιος Συμεὼν Θεσσαλονίκης νὰ ἀποβλέπουν, διὰ νὰ τύχουν τοῦ ἐλέους τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀμήν.

«Γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοὶ τὸν στέφανον τῆς ζωῆς».

(Ἀποκ. Ἰωάν. Β' 10)

Εἰς τὸ παρὸν βιβλίον κατεβλήθη προσπάθεια νὰ διατυπωθῶν ὅσα ὁ πιστὸς ἐπιζητεῖ νὰ μάθῃ. Ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἕως τῶρα ἦσαν ἄγνωστα εἰς αὐτόν, καὶ διὰ τὰ ὁποῖα ἴσως παρεπληροφορεῖτο ἐρωτῶν καὶ ἀκούων ἀπὸ ἀδαεῖς καὶ ἀγραμμάτους λαϊκοῦς, εἰς τινὰς δὲ περιπτώσεις καὶ κληρικοῦς. Εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο διατυπώνονται, μὲ ὀλίγα λόγια, ὅσα μεγάλα καὶ δύσκολα ἀπασχολοῦν τοὺς πιστοὺς ἐνορίτας κάθε ἐνοριακοῦ ναοῦ.

Ἐπεσημάνθησαν, ὕστερον ἀπὸ μακρὰν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, τὰ μὴ ὀρθόδοξα ἔθιμα, τὰ ὁποῖα εἰσέδυσαν εἰς τὸν Ἐκκλησιαστικὸν χῶρον. Ἐζήτησαν τὰ ξένα καὶ τὰ ἄγρια νὰ ἐκδιώξουν τὰ οἰκεία καὶ τὰ ἡμερα καὶ νὰ καταλάβουν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν θέσιν των. Ὡς ἐκ τούτου σχεδὸν καθημερινὰ προβλήματα καθιστοῦν δυσκολωτέραν τὴν διαποίμανσιν τῶν πιστῶν. Τὸ δὲ παράπονον, ποῦ διαφεύγει ἐκ τοῦ στόματος τῶν πιστῶν, εἶναι πάντοτε σταθερόν.

- Ὁ ἕνας.....μᾶς συμβουλεύει αὐτὰ ὁ ἄλλος μᾶς συμβουλεύει τὰ ἄλλα. Ποῦ εἶναι ἐπὶ τέλους ἡ ἀλήθεια;

Ἡ προσπάθεια αὐτὴ ἔχει προορισμὸν τὴν συμβολὴν εἰς τὴν ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΝ τῆς ΕΝΟΡΙΑΣ. Ἐλπίζομεν δὲ νὰ ἀναπληρώσῃ ἐν μικρὸν κενὸν ἀπὸ τὸ τεράστιον, ποῦ παρουσιάζεται εἰς τὸν ἐκκλησιαστικὸν χῶρον.

Ὁ χριστιανὸς δύναται, ἐὰν ἐπιθυμῇ, εἰς ἀπορίας καὶ δυσκολίας τῆς θρησκευτικῆς καὶ πνευματικῆς του ζωῆς, νὰ ἀνεύρῃ εἰς τὸν ὁδηγὸν αὐτὸν τὴν λύσιν, ποῦ ὑποδεικνύει ἡ Ἐκκλησία. Δύναται νὰ μελετήσῃ μὲ προσοχὴν ἐκάστην περίπτωσιν, ποῦ διτυπώθη καὶ ἀνεγράφη εἰς τὸ παρὸν βιβλίον. Δὲν εἶναι ἀπόψεις

προσωπικαί, ἀλλὰ Ἀγιογραφικαί καὶ Πατερικαί. Δὲν ἀναμένωμεν εὐμενεῖς καὶ εὐχαρίστους κρίσεις, ἀλλ' ἐπιείκειαν καὶ ἀγάπην ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας. Γνωρίζομεν, ὅτι εἰς τοὺς πολλοὺς θὰ φανῇ, ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο περιέχει σκέψεις καὶ γνώμας πεπαλαιωμένας, ἀναχρονιστικὰς, καθυστερημένας καὶ ἀπαραδέκτους διὰ τὴν δῆθεν προοδευτικὴν ἐποχὴν μας. Γνωρίζομεν, ὅτι πολλοὶ θὰ ἰσχυρισθῶν, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ τηρηθῶν αὐτά, ποῦ παλαιότερον εὐχαρίστως ἐτηροῦντο.

Ἄλλ ἡμεῖς νομίζομεν, ὅτι ἐκτελοῦμεν τὸ χρέος μας ἔναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας Του, ὅχι βεβαίως ἐπακριβῶς, ὅπως ΕΚΕΙΝΟΣ θέλει, ἀλλὰ μὲ πολλὰς ἐλλείψεις. Καὶ εἴθε ἀπὸ τὴν ταπεινὴν προσπάθειάν μας νὰ βοηθηθῇ πρὸς σωτηρίαν μία, ἔστω, ψυχὴ, διὰ νὰ δοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Δομητόρος τῆς Ἐκκλησίας, ΧΡΙΣΤΟΥ, ὡ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ΑΜΗΝ.

ΤΑ ΚΑΤΑΛΟΙΠΑ ΤΗΣ ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΙΑΣ

Θὰ προσθέσωμεν ὅσα γνωρίζομεν καὶ ἔχομεν περισυλλέξει, ξένα καὶ ἀπαράδεκτα, διὰ νὰ ἀντιληφθῶμεν τὸ μέγεθος τοῦ σκοτούς, πού ἐπικρατεῖ ἀκόμη ὕστερα ἀπὸ δύο χιλιάδες χρόνια χριστιανισμοῦ.

1. Μονομηνιάτικα ἢ Ὁμομηνιάτικα.

Τὶ σημαίνει τοῦτο; Κατὰ τόπους, ὅπως φαίνεται, ἐπέδρασεν περισσότερο ἢ εἰδωλολατρία καὶ εἰς ἄλλους τόπους ὀλιγώτερον. Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἢ προσοχὴ ἐντοπίζεται εἰς τὴν γέννησι τῶν τέκνων. Ἐὰν δύο ἐκ τῶν τέκνων γεννηθοῦν κατὰ τὸν ἴδιον μῆνα καὶ διαφορετικὸν χρόνον ἢ εἶναι δίδυμα, τότε εἰς τὸν καιρὸν τοῦ γάμου πρέπει νὰ τηρηθῇ ὁλόκληρος διαδικασία. Ἄν ὅλα τὰ τέκνα γεννηθοῦν τὸν ἴδιον μῆνα; Τότε τί γίνεται; Ὁ εἰς ἐκ τῶν ἀδελφῶν πρέπει νὰ κλεισθῇ εἰς ἀπομονωμένον χώρον, πλειστάκις εἰς σταῦλον ζῶων ἢ εἰς στάνην, διὰ νὰ μὴ ἴδῃ τὸν ἕτερον ἀδελφὸν ἢ ἀδελφὴν ὅταν θὰ ἀποθάνῃ. Διὰ ποῖον λόγον; Διότι ὅταν ἀποθάνῃ ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν τότε θὰ ἀποθάνῃ καὶ ὁ ἕτερος ἐπειδὴ ἐγεννήθησαν τὸν ἴδιον μῆνα. Διὰ νὰ ἀποφευχθῇ τοῦτο καὶ νὰ ἀπομακρυνθῇ ὁ θάνατος ἐπακολουθεῖ ἕτερον ἄτοπον καὶ εἰδωλολατρικόν. Μία μέλισσα θὰ ἀναλάβῃ τὸ ἔργον. Θὰ κλεισθῇ ζωντανὴ εἰς ἓνα καλάμι καὶ θὰ ἐμφυτευθῇ εἰς τὸν τάφον τοῦ ἀποθανόντος μὲ τὰς ἀκολούθους λέξεις:

- Ψυχὴ ζητᾶς ψυχὴ σοῦ δίδομε.

Τότε ὁ ἕτερος δὲν πεθαίνει. Ἀπομακρύνεται ὁ θάνατος...

Δὲν γνωρίζει ὁ κόσμος ὅτι ὁ ἐξουσιαστής τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου δὲν εἶναι οὔτε μῆνες οὔτε ἡμέραι οὔτε μέλισσαι οὔτε καλάμια. Ὁ κυβερνήτης τοῦ κόσμου εἶναι ὁ Θεός. Καὶ ὅταν ὁ Θεὸς καλέσῃ τὸ πλάσμα Του τότε θὰ ἀποθάνῃ ἀφοῦ ἐγεννήθῃ εἰς τὸν κόσμο τοῦτο.

Ἄς ἀκούσωμε ὅμως καὶ ἄλλο ἄτοπο. Κατὰ τὴν Μεγάλῃ Παρασκευῇ, τὴν ὥρα τῆς Ἀποκαθηλώσεως, καὶ ἀφοῦ ὁ Κύριος ἐναποτεθῇ ἐπὶ τοῦ Ἐπιταφίου καὶ κατὰ τὴν ἐξοδὸν τοῦ Ἐπιταφίου ἐκ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ, ἐὰν τις ἐκ τῶν ἐκκλησιαζομένων τύχῃ καὶ πτερνισθῇ ἔνεκεν κρουολογήματος ἢ ἐτέρας τινος αἰτίας, τότε ὅπως δῆποτε πρέπει νὰ ξεσχισθῇ τὸ φόρεμά του ἢ νὰ πεταχθῇ ἀπ' ἐπάνω του, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θὰ ἀποθάνῃ. Διὰ νὰ ἀποφευχθῇ ὁ θάνατος πρέπει νὰ τηρηθῇ ἐξ ὁλοκλήρου αὐτὴ ἡ ἐνέργεια διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ ὑποψηφίου μελλοθανάτου.

Τὴν Μεγάλῃ Πέμπτῃ καὶ ἄλλες δύο Πέμπτες δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀπλωθῇ ἄσπρο ὕφασμα, φόρεμα ἢ σκέπασμα εἰς ὑπαίθριον χώρον. Διὰ τί; Διότι τὰ νέφη δὲν θὰ δώσουν εἰς τὴν γῆν βροχὴν ἀλλὰ χάλαζα καὶ θὰ προκαλέσουν καταστροφὰς εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ τὰ δένδρα. Ἐξ αὐτοῦ ἐπέρχεται ἡ ἀλλαγὴ τῶν καιρικῶν συνθηκῶν! Ἐνα ἔθιμο, πού δυστυχῶς δὲν δύναται νὰ κατοχυρωθῇ εἰς τὰ ἱερὰ βιβλία ἢ κανόνες τῆς ἐκκλησίας διὰ νὰ καθοδηγῇ τοὺς χριστιανούς! Καὶ ὅμως εἰς αὐτὰ πιστεύουν οἱ μὴ ἔχοντες τὰς ἐλπίδας των εἰς τὸν Θεόν.

Ὅταν ἀποθάνῃ μέλος τῆς οἰκογενείας τότε ἐπακολουθεῖ ἔθιμον ἀθέμιτον καὶ ἄτοπο ἐν πολλοῖς μεταξὺ τῶν χριστιανῶν εἰς περιοχὰς τινὰς τῆς Ἑλλάδος. Ἀποκόπτουν τοὺς ὄνυχας καὶ τρίχας ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ νεκροῦ καὶ τὰ ἐμβάπτουν εἰς ποτήριον ὕδατος, τὸ ὁποῖον θὰ πίνουν οἱ συγγενεῖς. Μετὰ ταῦτα, τὰ ἀποκοπέντα ἐκ τοῦ νεκροῦ, ὄνυχες καὶ τρίχες, θὰ φυλαχθοῦν εἰς τόπον ἀσφαλῆ διὰ νὰ χαρίσῃ δι' αὐτῶν ὁ νεκρὸς εὐλογίας διὰ τὸ γοῦρι καὶ εὐχὰς εἰς τὴν οἰκογένειαν.

2. Τὰ Ζῶα καὶ Ζωολατρία.

Τὰ ζῶα καὶ ἡ ζωολατρία δὲν περιορίζονται εἰς ἄτομα μὲ πλοῦτη καὶ κοινωνικὰς ὑψηλὰς θέσεις. Αὐτοὶ διατηροῦν, περιθάλπουν καὶ φροντίζουν ζῶα, γάτους, σκύλλους, παπαγάλους, καναρίνια, φίδια, σαῦρες, πιθήκους καὶ ὅ,τι ἄλλο φανταστοῦν, διὰ νὰ φαίνωνται ὅτι ἀνήκουν εἰς τὴν τάξιν τῶν πλουσίων ἢ τῶν μορφωμένων ἀνθρώπων.

Διέβησαν τὰ ὅρια τῆς ἀγάπης πρὸς τὰ ζῶα καὶ κατέληξαν εἰς τὴν λατρείαν τῶν ζῴων. Ζωολάτραι οἱ ἀνθρώποι. Χαρακτηριστικὸν τὸ παράδειγμα βαθυπλούτου κυρίας, ἡ ὁποία ἐπρότεινεν εἰς τὸν ἱερέα τῆς ἐνορίας τῆς, τὴν παραχώρησιν τετραορόφου οἰκίας, διὰ νὰ τελέσῃ νεκρώσιμον ἀκολουθίαν εἰς τὸν σκύλλο τῆς! Εὐτυχῶς, εὐσεβῆς ὁ λειτουργὸς τοῦ Θεοῦ, ἐξαπέστειλε τὴν ἀσεβηστάτην κυρίαν καὶ τοὺς σκύλλους τῆς καὶ τὰς κατοικίας τῆς, συμβουλεύσας αὐτὴν εἰς μετάνοιαν.

Τοῦτο τὸ ἄτοπο καὶ ἀνάρμοστο διὰ τοὺς πιστεύοντας εἰς Θεὸν μετεδόθη, δυστυχῶς καὶ εἰς τὰς μεσαίας κοινωνικὰς τάξεις καὶ ἔφθασε εἰς τὰς κατωτέρας καὶ πτωχὰς οἰκογενεῖας τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας. Καὶ ἐξ αὐτῶν μετεδόθη καὶ εἰς ἄλλας ἀπιθάνους ὁμάδας μὲ πνευματικὴν ἀποστολὴν καὶ προορισμόν. Θὰ ἐπισημάνωμεν καὶ θὰ σημειώσωμε μετὰ πολλῆς λύπης, ὅτι ὑπάρχουν, δυστυχῶς, ἀφιερωμένα μοναχὰ καὶ ἱερεῖς, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς χωρία καὶ ἱερὰς Μονὰς, ποὺ διατηροῦν καὶ περιθάλπουν σκύλλους καὶ γάτους μὲ ἀνοήτους δικαιολογίας.

Μὲ μαῦρες γάτες καὶ σκύλλους ποιοῦν τὰς μαγείας οἱ μάγοι, διὰ νὰ διαλύουν ἀνδρόγυνα καὶ νὰ διαπληκτίζονται ἄνευ λόγου..

- Ἡ γάτα, λέγουν, εἶναι εὐλογημένη γιατί ἔπιασε τὸν ποντικὸν μέσα ἀπὸ τὸ Ἅγιο Ποτήριο.

Διὰ τὸν σκύλλον;

- Εἶναι ἁγιασμένο ζῶο, διότι τὸ μεσονύκτιο, ποῦ ὁ προδότης μαθητῆς τοῦ Ἰησοῦ ἐγκατέλειψε τὸ Μυστικὸ ἐκείνο δεῖπνο καὶ ἔτρεχεν εἰς τοὺς δρόμους, διὰ νὰ καταφθάσῃ εἰς τοὺς πνευματικούς ἀρχηγούς τῶν Ἑβραίων, καὶ νὰ προδώσῃ τὸν διδάσκαλόν του, ἓνα σκυλλὶ ἔτρεξε καὶ τὸν ἐδάγκωσε.

Λατρεύω τὸν σκύλλον μου διότι ἔτρεξε νὰ δαγκάσῃ τὸν Ἰούδα, ποῦ ἔτρεχε νὰ προδώσῃ τὸν διδάσκαλόν του. Ὡραία δικαιολογία!

Μὲ αὐτὰς τὰς ἀνοήτους δικαιολογίας, δύνασαι νὰ περιθάλπῃς καὶ νὰ περιποιῆσαι μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας τοὺς γάτους καὶ τοὺς σκύλλους καὶ νὰ βεβυλώνῃς, διὰ

τῆς παρουσίας των, τὸ ἱερὸν βῆμα καὶ τὸν Ναὸν τὸν Ἅγιον;

Ἄλλο ἀγάπη πρὸς τὰ ζῶα καὶ ἄλλο λατρεία πρὸς τὰ ζῶα. Πρόσεχε, λοιπόν, ἀδελφέ μου, καὶ ἄκουσε μὲ προσοχὴ τί περὶ τούτου λέγει ὁ ἅγιος τῆς Ἐκκλησίας μας Νικόδημος Ἀγιορείτης προτρέπων πάντα κληρικὸν καὶ γενικῶς ἱερωμένον πρόσωπον οὐδεμίαν σχέσιν νὰ ἔχη μετὰ τῶν ψιττακῶν (παπαγάλων), ἀηδόνων, σπίνων, καναρινίων, καὶ τοιούτων ἄλλων ὠδικῶν. Ὁμοίως καὶ αἱ ὕλακαὶ (γαυγίσματα) τῶν μικρῶν κυναρίων (σκύλλων), τὰ ὁποῖα τρέφουσι τινες εἰς τοὺς οἴκους των πολυδαπάνως (δαπανῶντες πολλὰ χρήματα), οὐ μόνον λαϊκοὶ ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ κληρικοὶ, καὶ ἱερωμένοι ὅθεν ἀπὸ τῆς βλάβης τῶν τοιούτων ζῶων καὶ ματαιότητος παρακαλῶ θερμῶς νὰ λείψῃς ἀδελφέ καὶ ἂν τυχὸν ἔχῃς τοιαῦτα εἰς τὸν οἶκόν σου, νὰ τὰ ἀποβάλλῃς.

α) διότι ἀπαισιώτατον πρᾶγμα εἶναι κατ' ἀλήθειαν, νὰ τρέφῃς τοιαῦτα, καὶ πολλῆς κατηγορίας καὶ σκανδάλου πρόξενος γίνεσαι εἰς τοὺς χριστιανούς, τό νὰ βλέπωσι δηλονότι οὗτοι εἰς τὸν οἶκόν τοῦ ἀρχιερέως τυχὸν ἢ ἱερέως, πτηνὰ καὶ κυνάρια, καὶ νὰ ἀκούωσι τὰς ἀλόγους φωνὰς των, ἐκεῖ ὅπου ἔπρεπε νὰ βλέπωσι, καὶ νὰ ἀκούωσι πᾶν σεμνοπρεπῆς καὶ σεβάσιμον καὶ

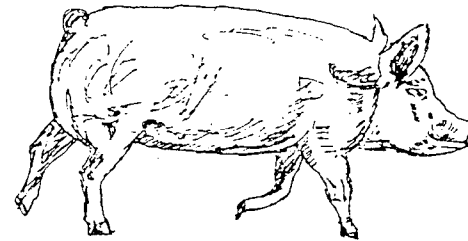
β) διότι τὰ τοιαῦτα ζῶα, πολλάκις τόσην ἄλογον προσπάθειαν, καὶ ἀγάπην προξενούσιν εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, ὥστε ὅσοι τὰ ἔχουσι, καλλίτερον ἀγαπῶσι ταῦτα, παρὰ τοὺς λογικούς, καὶ ὁμοίους των ἀνθρώπους.....

(Ἴδε Συμβουλευτικὸν ἐγχειρίδιον ἐπεξεργασμένον ὑπὸ Σωφρονίου μοναχοῦ, Ἀγιορείτου τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου σελ. 80).

3. Τὸ Γουρούνι.

- Τὸ γουρούνι, λέγουν, εἶναι ἱερὸν ζῶον. Διατί;

Διατείνονται οἱ ὑποστηρικταί, ὅτι τὸ γουρούνι εὔρε μέσα ἀπὸ τὰς ἀκαθαρσίας μὲ τὰς ὁποίας οἱ Ἑβραῖοι ἐσκέπασαν τὸν Τίμιον Σταυρὸν ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ Γολγοθᾶ, τὸν πολύτιμον ἐκεῖνον θησαυρὸν τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως.

Τὸ γουρούνι διώχνει τοὺς δαίμονας... Ἀντιθέτως. Φανερῶνει τὴν ἄσωτον καὶ ἁμαρτωλὸν ζωὴν. Εἶναι τὸ σύμβολο τῆς ἀκαθαρσίας.

Ἐκτοτε ὁ χοῖρος εἶναι ἱερὸ ζῶο! Δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων, μαγειρεύομε χοιρινὸ κρέας. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον, λέγουν, φεύγουν οἱ δαίμονες καὶ δὲν ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν οἰκίαν. Τὰ μεσάνυκτα τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων οἱ δαίμονες ἐξέρχονται ἀπὸ τὴν κόλασιν, διὰ νὰ εἰσέλθουν εἰς τὰς οἰκίας τῶν χριστιανῶν! Ὅσοι δὲ ἔχουν μαγειρευμένον χοιρινὸν κρέας(!) διώχνουν τοὺς δαίμονας.

Ὡστε ὁ χοῖρος καὶ τὸ χοιρινὸ κρέας ἀποδιώκουν τοὺς δαίμονας! Ὡ, ἀνόητοι Ἕλληνες. Τίς ἐδίδαξεν ὑμᾶς τοιαύτην διδασκαλίαν; Ὁ τίμιος σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ ἔχασε τὴν δύναμίν Του καὶ μετεφέρθη ἡ ἰσχύς Του εἰς τοὺς χοίρους καὶ τὸ χοιρινὸν κρέας; Μὴ χειρότερα!

Πρόσεξε ἀδελφέ μου, νὰ γνωρίσης ποῖος ἔχει τὴν δύναμιν.

Σταυρός, ὁ φύλαξ πάσης τῆς οἰκουμένης.

Σταυρός, ἡ ὠραιότης τῆς Ἐκκλησίας.

Σταυρός, βασιλέων τὸ κραταίωμα

Σταυρός, πιστῶν τὸ στήριγμα

Σταυρός, ἀγγέλων ἡ δόξα καὶ τῶν δαιμόνων τὸ τραῦμα

Ἄφοῦ ἔμαθες τὴν ἀλήθειαν εἶσαι ἐλεύθερος νὰ ἐκλέξης..... Ἐχω ὅμως νὰ προσθέσω καὶ κάτι περισσό-

τερον. Γνωρίζω ὅτι πολὺ σπάνιο φαινόμενο εἶναι νὰ συναντήσης ἓνα χριστιανὸ νὰ τυπῶν ἑπακριβῶς τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ. Ἄλλοι βιαστικοὶ καὶ ἄλλοι εὐρισκόμενοι εἰς τὴν ἄγνοια οὐδόλως ποιοῦν τὸ σημεῖο τοῦ τιμίου σταυροῦ μᾶλλον δὲ καὶ ἐμπαίζουν τὸν τίμιον σταυρόν. Δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου οἱ δαίμονες ἀντὶ νὰ ἐξαφανισθοῦν βλέποντες τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ, μαζεύονται καὶ περικυκλώνουν τὸν ἀδύναμον στρατιώτην τοῦ Χριστοῦ διὰ νὰ τὸν θανατώ-

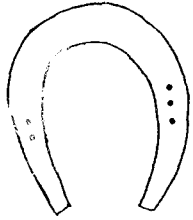
Μὲ εὐλάβεια νὰ τυπῶνς τὸν Σταυρόν εἰς τὸ στήθος σου.....

σου. Θὰ σὲ μεταφέρω εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἁγίου Κοσμά καὶ κάτω ἀπὸ τὸ ἁγιασμένο του ῥάσο πρόσεξε πῶς σὲ διδάσκει μὲ τὴν ἀπλότητα ποὺ ἐρμηνεύει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

“Βλέπετε, ἀδελφοὶ μου, ἔλεγε, ὁ τίμιος καὶ ἅγιος Σταυρὸς πόσον βοηθᾷ τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ὅποιος τὸν κάμνει τὸν Σταυρόν, ποτὲ δὲν ἔχει ζημίαν, ἀλλὰ τὸν φυλάγει ἀπὸ κάθε λογῆς φαρμακερὸν πρᾶγμα καὶ ἀπὸ κάθε δαιμονικὴν πείραξιν. Καὶ ὁ ἄνθρωπος τὸν ἔχει σημαδεμένον ἀπάνω του. Νὰ ἀνταμώσῃ τὰ τρία δάκτυλα τῆς δεξιᾶς χειρὸς του καὶ νὰ τὰ θάλῃ πρῶτον εἰς τὸ μέτωπον, ἔπειτα εἰς τὸν ὄμφαλόν, ἔπειτα εἰς τὸ δεξιὸν βυζίον, ὕστερα εἰς τὸ ζερβὶ βυζίον καὶ νὰ σκύπῃ ἕως χαμηλὰ καὶ πάλιν νὰ σηκώνεται. Καὶ ὁ Σταυρὸς, ἀδελφοὶ μου, πῶς εἶναι, μάθετε: Ὅταν βάνωμεν τὸ χέρι μας εἰς τὸ κεφάλι, φανερώνει ὁ Θεός, ὅπου ἦτον εἰς τὸν οὐρανόν καὶ ὅταν τὸ θάλωμεν εἰς τὸν ὄμφαλόν, φανερώνει πῶς ἐκατέβη εἰς τὴν γῆν καὶ ἐσαρκώθη καὶ ὅταν τὸ θάνωμεν εἰς τὸ δεξιὸν μέρος ἄνωθεν τοῦ βυζίου, φανερώνει πῶς εἶναι δίκαιος καὶ ἀθάνατος καὶ πῶς θέλει θάλῃ τοὺς δικαίους εἰς τὰ δεξιὰ του μέρη καὶ ὅταν τὸ θάλωμεν εἰς τὸ ζερβιὸν μέρος, φανερώνει πῶς θέλει κρίνει ὅλα τὰ ἔθνη καὶ θέλουν στέκονται εἰς τὸ ζερβιὸν του μέρος καὶ νὰ τοὺς θάλῃ εἰς τὴν κόλασιν (Ἐπισκόπου Αὐγουστίνου Καντιώτου Μητροπολ. Φλωρίνης Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς Ἐκδοσις Ε. Σελ. 290).

4. Πέταλα καὶ Πεταλάκια.

Τὰ πέταλα παντὸς εἶδους εἶναι τυχερά, συζητοῦν εἰς τὴν συνάντησίν των, οἱ μὴ ἔχοντες γνῶσιν θεϊκὴν. Οὐδὲν γνωρίζουν περὶ πνευματικῆς ζωῆς. Τοὺς ἀπασχολεῖ ἡ τύχη. Προσπαθοῦν νὰ ἀνταμώσουν τὴν τύχην, νὰ

είναι τυχεροί..... Καί καταλήγουν εἰς τὰ εἶδωλα. Ἀγκαλιάζουν τὰ πέταλα. Καί παρακολουθοῦμεν. Εἰς βρέφη πέτα-λα μὲ ματάκια. Εἰς τὰς νεαρὰς κόρας πέταλα χρυσᾶ, ἀργυρᾶ, πολύχρωμα, διάφορα. Εἰς τὰς εἰσόδους καὶ τὰ ἀνώφλια τῶν οἰκιῶν πέταλα. Εἰς τὰ αὐτοκίνητα πέταλα, εἰς τὰς μηχανὰς τῶν ἐργοστασίων πέταλα. Τελευταίως δὲ καὶ εἰς τὰ νυμφικὰ φορέματα... Πεταλωμένοι ἄνθρωποι! Ἐχάσατε τὸν δρόμον τοῦ Θεοῦ καὶ στηρίζεσθε εἰς τὰ πέταλα. Δικαιολογία:

Τὸ πέταλο συμβολίζει- λέγουν- τὸ πέταλο τοῦ ἀλόγου τοῦ Ἁγίου Γεωργίου! Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, διατὶ δὲν ἔχεις τὴν εἰκόνα

τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἀλλὰ τὸ πέταλον τοῦ ἀλόγου τοῦ Ἁγίου; Διότι ὁ διάβολος σὲ ἐπλάνησε. Ἔπεσες εἰς τὴν παγίδα. Καὶ ἀντὶ νὰ ἔχῃς τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου ἔχεις τὸ πέταλο τοῦ ἀλόγου του. Ὁχι τὸν Ἅγιον, ἀλλὰ τὸ ἄλογο. Ὁ ἄλογος τὸ ἄλογο κατατρέχει.

5. Τὸ Μάτι ἢ Βασκανία καὶ ἡ Μουτζούρα.

Ἄληθές ὅτι ὑπάρχει βάσκανος ὀφθαλμὸς καὶ βασκανία. Δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἡ Ἐκκλησία διατηρεῖ εἰδικὴν εὐχήν. Εἶναι ὁ ὀφθαλμὸς ὁ πονηρός, διὰ τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος εἶπε.

“ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμὸς σου πονηρὸς ἦ, ὅλον τὸ σῶμα σου σκοτεινὸν ἔσται...” (Ματθ. 6, 23)

Τὸ φαινόμενον τῆς βασκανίας ἐξηγεῖται διὰ τοῦ φθονεροῦ πνεύματος, τοῦ κακούργου δαίμονος. Τὸ δαιμόνιον τοῦτο ἔχουν εἰς μεγάλη δόσιν κακεντρεχεῖς ψυχαὶ καὶ οὐδὲν ἕτερον διανοοῦνται εἰμὴ τὸν φθόνον καὶ τὴν κακίαν καὶ τὴν ἐκδίκησιν.

Ψυχὴ φθονερὰ καὶ διαστρεβλωμένη ἐκπέμπει ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ δυστυχοῦς ἀτόμου, ὅπου κατοικεῖ πονηρὸν καὶ βλαβερὸν δαιμόνιον ἐπὶ τὸ φθονούμενον ἄτομον ἢ ζῶον, ἀψυχον ἀντικείμενον, οἰκίαν, δένδρον, ὄχημα, ἵπτάμενον ἢ ἐπὶ τῆς γῆς κινούμενον. Ἡ βλάβη ἢ ὁποία προξενεῖται ἐκ τούτου τοῦ δαίμονος, εἶναι ἐμετοί, λιποθυμῖαι, ἀϋπνῖαι, ἐφιάλται, νευρικαὶ διαταραχαί, ἀνασφάλειαι, ἀπροθυμία διὰ μελέτην καὶ πρόοδον, ἀμνησίαι καὶ τὰ ὅμοια καὶ ὀνομάζεται βασκανία.

Εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν τοῦ Ἰωάννου εἰς τὸ δεύτερον Κεφάλαιον καὶ εἰς τὸν στίχον 18, παρακολουθοῦμεν τὸν Ἰωάννην νὰ λαμβάνῃ ἐντολὴν νὰ γράψῃ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Θυατείρων τὰ ἀκόλουθα.

“...Τάδε λέγει ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρός...”

Τὸ ἀγαθὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον κατοικεῖ εἰς ἀγαθὴν καὶ καθαρὰν ψυχὴν ἐκπέμπεται διὰ τῶν ἀγαθῶν ὀφθαλμῶν. Τοῦτο φανεροῦται, ὅτι ἐκπέμπεται διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἀγαθοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅμοιον μὲ φλόγας πυρός, καὶ φωτίζει τοὺς ἀξίους καὶ πιστοὺς εἰς τὸν Θεόν, καὶ καταφλέγει τοὺς ἀπίστους καὶ βλασφήμους. Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἐξέρχεται τὸ πονηρὸν πνεῦμα, ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐπιτίθεται ὡς δηλητηριώδης ὄφιν καὶ δάκνει τοὺς βασκαίνομενους.

Οἱ ἄνθρωποι φοβούμενοι αὐτὸ τὸ βάσκανο πνεῦμα, ποὺ ὁ φθονερός ἄνθρωπος ἐκπέμπει κατὰ τοῦ συνανθρώπου του, κατέληξαν εἰς τὴν εἰδωλολατρίαν. Ἐνεκάλυσαν ὅτι μένουν ἄτρωτοι (!) μόνον ὅταν

“...ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθαινεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις.....” (Ἐβρ. 9, 27).

κρεμάσουν ἐπάνω των ματόχανδρες μεγάλες ἢ μικρές, ἐπιχρυσωμένες ἢ ἄνευ χρυσοῦ καὶ ἐπὶ πλέον προσθέτουν καὶ μουτζούρα εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ ὠτίου, (αὐτίου).

Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶναι λύσις διὰ νὰ προφυλαχθῆ, ὁ ὁποιοσδήποτε ἀπὸ τὸ βάσκανο πνεῦμα. Οὔτε τὸ λάδι μέσα εἰς τὸ νερὸ καὶ ὅταν σκορπίση ἢ δὲν σκορπίσει εἶναι ματιασμένος ὁ πάσχων. Οὔτε ἐπιτρέπεται νὰ καταφεύγωμε εἰς τὴν τυχούσαν γειτόνισσα διὰ νὰ ξεματιάσῃ τὸν πάσχοντα.

“Ὅταν εἴμεθα μὲ τὸν Θεὸν καὶ καταφεύγωμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, οὐδένα φόβον πρέπει νὰ ἔχωμε τῆς κακοποιῶν δυνάμεως τοῦ διαβόλου.

6. Ὁ Θάνατος, τὸ Νερὸ καὶ τὸ Ψωμί.

“Ὅταν ἀποθάνῃ ὁ ἄνθρωπος ἢ ψυχὴ δὲν ἐπιστρέφει διὰ νὰ φάγῃ καὶ νὰ γευθῆ ὕδατος ἢ ἐτέρου ποτοῦ. Πλὴν ὅμως καὶ ἐπ’ αὐτοῦ τοῦ λυπηροῦ συμβάντος, παρακολουθοῦμε τοὺς συγγενεῖς τοῦ μεταστάντος τὰς πρώτας τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ προσφιλοῦς προσώπου των, νὰ διατηροῦν ἔθιμο, κατάλοιπο τῆς εἰδωλολατρίας.

Τοποθετοῦν εἰς ἓνα σημεῖον τῆς οἰκίας ἓνα δοχεῖον μὲ νερό. Πλησίον αὐτοῦ τοποθετοῦν ἓνα τεμάχιον ἄρτου, ψωμιοῦ, διότι λέγουν, ἔρχεται ἢ ψυχὴ καὶ τρώγει καὶ πίνει ἀπὸ τὸ νερό. Ἄν εἶναι δυνατόν, ἢ ψυχὴ νὰ ἐπιστρέφῃ εἰς τὸν κόσμον μετὰ θάνατον. Νὰ ἔχη ἀνάγκη ὕλικῆς τροφῆς καὶ νὰ ἐγγίξῃ τῶν φαγητῶν καὶ τῶν ποτῶν τοῦ κόσμου τούτου.

“Ὅταν ἢ ψυχὴ φύγῃ ἀπὸ τὸ σῶμα, ἀδελφέ μου, τὴν ἀναμένει ἢ δικαία κρίσις τοῦ Θεοῦ, καὶ προαλαμβάνει τῶν καλῶν ἢ τῶν κακῶν ἀναλόγως τῶν ἔργων ὧν ἔπραξεν, ζῶν ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς.

7. Ἡ Τρίτη καὶ τὸ Δεκατρία.

Ἡ Τρίτη ἡμέρα εἰς τὴν ζωὴν τῶν Ἑλλήνων παρέμεινε ὡς ἡ ἀποφρὰς ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος. Ἡ Τρίτη εἶναι ἡμέρα μαύρη, κατασκότεινη, κακὴ ἡμέρα. Ὁ ἀριθμὸς 13 εἶναι ἐπίσης τόσον ἀποκρουστικός, ποῦ δὲν δύναται ὁ ἄνθρωπος οὔτε νὰ ἀκούσῃ νὰ προφέρεται. Ποία ἢ αἰτία; Τρίτη εἶναι ἡ ἡμέρα -λέγουν- κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφάνη, ὅτι κατενίκησαν, τὸν τίμιον Σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ, οἱ βάρβαροι ὀπαδοὶ τοῦ Μωάμεθ καὶ ἡ ἡμισέληνος τῶν Ἀγαρινῶν, κατέλυσεν τὸ Ὁρθόδοξον Βυζαντινὸν κράτος, διὰ τῆς ἀλώσεως τῆς Πόλεως τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου.

Ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς, κάποιαν ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος, θὰ ἦτο ἐκείνη κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ συνέβαινε τὸ λυπηρὸν ἐκεῖνο γεγονός. Οὐδεμία ὅμως σχέσις ἐκείνης τῆς ἡμέρας τότε μὲ τὴν ἰδικὴ μας ζωὴ σήμερον. Τὰ διάφορα γεγονότα δὲν ἐπιδρῶν εἰς τὰς ἐπομένους ἡμέρας τοῦ βίου μας. Τὰ λυπηρὰ ἢ εὐχάριστα γεγονότα ἔρχονται καὶ παρέρχονται καὶ ἄλλα διαδέχονται τὴν ζωὴν μας.

Τρίτη καὶ δεκατρεῖς ἐπίσης θεωρεῖται ἄκρως κακὸν γεγονός. “Ὅταν, δηλαδὴ, ἢ Τρίτη συμπέσῃ καὶ μὲ τὸν ἀριθμὸν δεκατρία, ἡμέρα τοῦ μηνός, τότε τὰ συμβάντα συγκλίνουν πρὸς συμφοράν, ὅπως πιστεύουν οἱ εἰδωλολάτραι!

Ὁ ἀριθμὸς δεκατρία, λέγουν, θεωρεῖται διαβολικὴ δωδεκάς. Ὅπως, δηλαδὴ, ἀγοράζει κάποιος μίαν δωδεκάδα αὐγά, ἢ ἕτερον εἶδος, ὁ διάβολος, λέγουν, ἔχει τὴν δωδεκάδα του, ποῦ εἶναι ὁ ἀριθμὸς δεκατρία.

Ὁ διάβολος ὅμως δὲν περιορίζεται. Εἰς ὅλους τοὺς ἀριθμοὺς, τὰς δεκάδας καὶ ἑκατοντάδας καὶ χιλιά-

δας έχει πρόσβαση και δεν αρκείται εις τὸν ἀριθμὸν δεκατρία. Οὐδεμία λοιπὸν σχέσις τοῦ ἀριθμοῦ μὲ τὴν δεσιδαίμονα γνώμην τῶν χλιαρῶν χριστιανῶν.

Μόνον ὁ ἀριθμὸς 666 εἶναι ἀριθμὸς ἄκρως διαβολικὸς, ἀριθμὸς ΑΝΤΙΧΡΙΣΤΟΥ, τὸν ὁποῖον ἡ Ἁγία Γραφή εις τὴν Ἀποκάλυψιν τοῦ Ἰωάννου, ἐπισημαίνει καὶ τονίζει νὰ ἀποφεύγουν οἱ ἄνθρωποι, διὰ νὰ μὴ σφραγισθοῦν εις τὴν χεῖρα καὶ τὸ μέτωπον. (Ἄ ποκ.13,18)

8. Ὁ Ἄσθενής, Ὁ Γάμος καὶ ὁ Σίδηρος.

Ποία ἡ σχέσις τοῦ ἀσθενοῦς μὲ τὸ ἄψυχο σίδηρο; Ἐκ τῶν παραδόξων παράδοξο! Ὅταν ὁ ἀσθενής ἐπιστρέψῃ ὑγιῆς ἀπὸ τὸ Νοσοκομεῖο ἢ τὴν κλινικὴν, ποῦ ἐνοσηλεύθη, καὶ εἶναι ἔτοιμος νὰ εἰσέλθῃ εις τὴν οἰκίαν, ποῦ κατοικεῖ, πρέπει νὰ πατήσῃ ἓνα σίδηρο ἢ μία κλειδαριά. Διατὶ αὐτὸ; Διὰ νὰ εἶναι σιδηρένιος..... ἀπαντοῦν οἱ ἄσχετοι πρὸς τὴν πίστιν εις τὸν Θεόν. Πιστεῦουν εις τὰ σίδηρα καὶ κλειδαριές! Εἰς τὸν μέγα ἰατρὸν τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων δὲν στρέφουν τὴν προσοχὴν. Οὔτε μίαν προσευχὴν εὐχαριστίας, ποῦ ἐθεράπευσε τὸν ἀσθενὴ δὲν ἀναπέμπουν εις τὸν θρόνον Του. Ζητοῦν κατάλοιπα εἰδωλολατρίας διὰ νὰ ἐναποθέσουν τὰς ἐλπίδας τῶν.

- Εἶναι, λέγουν, τὸ ἔθιμο. Ἔτσι τὸ ἔχομε.

Πρόσεχε, ἀδελφέ μου, ἀποδίωξε ὅ,τι εἶναι εἰδωλολατρία καὶ κατεύθυνε τὰ διαθήματά σου εις πᾶν ἔργον ἀγαθόν.

- Καὶ διὰ τὸν γάμον;

Εἶναι λυπηρὸν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς δημιουργίας τῆς οἰκογενείας νὰ κυριαρχῇ τὸ σίδηρο εις τὴν τζέπην τοῦ γαμβροῦ, ποῦ πορεύεται εις τὴν ἐκκλησίαν. Ἡ πεθερὰ ἢ ἡ μητέρα θὰ κρύψουν ἓνα ψαλίδι ἢ ἓνα ματάκι ἢ ἓνα

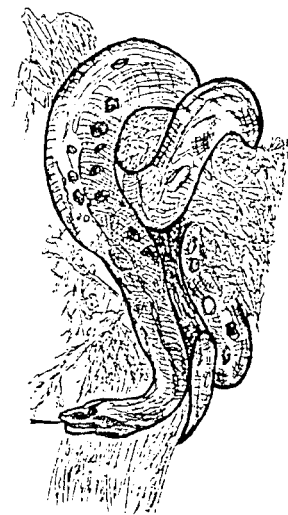
φυλακτό, ποῦ θὰ εἶναι ἀπὸ σίδηρο μέσα εις τὸ σακκάκι τοῦ γαμβροῦ. Μόλις εἶναι ἔτοιμα τὰ πάντα διὰ τὴν τέλεισιν τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου μὲ ἐπιμέλεια πολλὴ θὰ κρυβῇ τὸ καινούργιο ψαλίδάκι δεμένο σχολαστικῶς μὲ κλωστή μέσα εις τὴν τζέπη τοῦ γαμβροῦ. Ἡ μόλις τελειώσῃ τὸ μυστήριον τοῦ γάμου, θὰ πάρῃ τὰ στέφανα καὶ θὰ τὰ δέσῃ μὲ πολλοὺς κόμβους, διὰ νὰ εἶναι δεμένο τὸ ἀνδρόγυνο καὶ νὰ μὴ βλέπουν ὁ γαμβρὸς ἢ ἡ νύμφη οὐδένα ἐκ τῶν οἰκείων τῶν. Ἀναλόγως εις ποῖον ἀποβλέπειἡ πεθερὰ.

Τὶ δύνανται νὰ προσφέρουν αἱ εὐχαὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ τέλεισις τοῦ “μεγάλου μυστηρίου”, τοῦ γάμου εις τοὺς νεονύμφους; Μόνον ὁ σίδηρος θὰ τοὺς διαφυλάξῃ!

Θεέ μου, δι’ αὐτὸν τὸν λόγον δὲν ὑπάρχει ἡμέρα εὐτυχίας εις τὰ δυστυχεῖς ἀνδρόγυνα. Μὰ πῶς νὰ ὑπάρξῃ; Ἄξια ἂν πράττουν ἀπολαμβάνουν οἱ εἰδωλολάτραι. Σύνελθε, ἀδελφέ μου σύνελθε.

Ἄς ἦτο ὁμως ἕως ἐδῶ τὸ μεγάλο τοῦτο ἔθιμο! Ἐχομε πληροφορίας ὅτι διατηροῦν ἐπίσης κεφαλὰς φιδιῶν εις διαφόρους περιοχάς, τὰς ὁποίας μεταφέρουν ὡς γοῦρι ἀπὸ ἀνδρόγυνο εις ἀνδρόγυνο, κατὰ τὴν ὥραν τῆς τελέσεως τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου. Μὲ τὰς κεφαλὰς τῶν φιδιῶν θὰ προφυλαχθῇ τὸ ἀνδρόγυνο ἀπὸ μαγεία καὶ φθόνον καὶ καταλαλίαν. Θὰ προκόψῃ καὶ θὰ εὐτυχήσῃ. Θὰ εἶναι ἀπρόσβλητο ἀπὸ κάθε κακό..!

Ὁ διάβολος ἀποκαλεῖται ὄφις, ποῦ παρεπλάνησε τοὺς πρωτοπλάστους. Εἶναι ὁ ὄφις ὁ ἀρχέκακος. Αὐτὸς ἐξέβαλε τὸν Ἀδὰμ ἐκ τοῦ Παραδείσου. Ἐπιδιώκει συνε-

Ἀπὸ τὸ κοκκαλάκι τοῦ φιδιοῦ τοποθετεῖ εις τὸ ἐνδύμα τοῦ νυμφίου ἢ τῆς νύμφης ἢ πεθερὰ διὰ νὰ πᾶνε ὅλα καλά..

χῶς νὰ ἀποκλείσῃ τὸν Παράδεισον ἀπὸ τὸν κάθε πιστόν, πού ἀγωνίζεται νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτόν.

Πρόσεχε, λοιπόν, ἀδελφέ μου. Πρόσεχε τὸν κακοῦργον καὶ τὸν πλάνον. Δὲν ἀστιεύεται ὁ διάβολος.

9. Ξύλο καὶ Κτύπημα.....

Ὅταν συζητῆς μὲ συζητητὰς κατωτέρας ἢ ἀνυπάρκτου μορφώσεως τὸ φαινόμενο δικαιολογεῖται ἐν μέρει. Ὅταν ὅμως ὁ συζητητὴς εἶναι ἐπιστήμων, μορφωμένος καὶ σοβαρὸς τύπος ἀνθρώπου, ποῖα ἢ δικαιολογία; Βεβαίως ἄλλη ἢ μόρφωσις τοῦ κόσμου καὶ ἄλλη ἢ μόρφωσις τοῦ Θεοῦ. Ἄλλη ἢ μόρφωσις τῶν προσκαίρων καὶ ἄλλη ἢ μόρφωσις τῶν αἰωνίων.

Δι' αὐτὸ μὴν ἐκπλήττεσαι, ὅταν διακόπτεται ἢ συζητήσις ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει ἀσθενείας ἢ θανάτου. Τότε ὁ ἐλπίζων εἰς τὴν ματαιότητα καὶ ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν τὰ εἰδωλολατρικὰ ἔθιμα, διακόπτει τὴν συζήτησι καὶ κτυπᾷ τὴν καρέκλα ἢ τὸ τραπέζι ἢ ἄλλο ξύλινο ἔπιπλο. Μεταφέρεται ἐκ τοῦ καθίσματός του διὰ νὰ ἐγγίσῃ καὶ νὰ κτυπήσῃ ξύλον, πού εὐρίσκεται ὀλίγα μέτρα ἀπέναντί του καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ πάλιν εἰς τὸ κάθισμά του. Καὶ ὅταν τύχῃ καὶ δὲν ὑπάρχῃ τίποτε ξύλινο, τότε..... κτυπᾷ τὸ κεφάλι του καὶ προσθέτει τὴν φράσιν:

- ὦ! μὴ γένοιτο κτύπα ξύλο.

Τὴν ἴδιαν δὲ στιγμὴν ἀνοίγει τὸν κόρφο του καὶ σκύβει τὸ κεφάλι του καὶ ἄρχεται νὰ ἐμπτῆ εἰς αὐτόν.

Ἠρώτησα:

- Διατί ἐμπτῦεις εἰς τὸν κόρφο σου;
- Δὲν γνωρίζω, ἦτο ἡ ἀπάντησις. Ἴσως, διὰ νὰ μὴ πάθω κακόν.

Καὶ τὸ ἕτερο φαιδρό. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς συζητήσεως ἢ ὅταν ὁ συνομιλητὴς χαίρει ἄκρας ὑγείας ἢ ἔχει μίαν ἐπιτυχίαν εἰς τὴν ζωὴν του, ἄρχεται ὁ ἀπέναντί του δύσπιστος.

- Φτοῦ σου νὰ μὴ μοῦ βασκαθῆς.

Προτιμώτερον θὰ ἦτο, ἀδελφέ μου, τοὺς ἐμπτυσμοὺς αὐτοὺς νὰ τοὺς μετέφερες εἰς τὸ πρόσωπό σου καὶ νὰ χύνης δάκρυα μετανόιας διὰ τὸ κατάντημά σου, διότι οὔτε τὰ ἔθνη τὰ ἄπιστα καὶ εἰδωλολατρικὰ τοιαῦτα ἄτοπα πράττουσι.

Μὲ αὐτὸ τὸν τρόπον ἐκδιώκει τὸν δαίμονα τῆς βασκανίας, ἡ κυρία, ἢ κάθε μία κυρία. Τὸ ἐπιτυχάνει;

Εἶναι ἄκρως λυπηρὸν οἱ χριστιανοὶ νὰ προσπαθοῦν νὰ ἐπιβιώσουν καὶ νὰ ἀπομακρύνουν ἀσθενείας καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον, διὰ τοῦ κτυπήματος ξύλου καὶ τῶν

ἄλλων τὰ ὁποῖα ἀνεφέρθησαν. Μὴ χειρότερα! Αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστιανισμός; Τί θὰ λάβουν ὡς φῶς οἱ μὴ πιστεύοντες εἰς Θεὸν ἀληθινόν; Τὰς εἰδωλολατρίας μας; Αὐτὰς τὰς ἔχουν καὶ εὐρίσκονται εἰς τὸ σκότος καὶ ἀναμένουν ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός, φῶς κατὰ τὸν Κύριον.

“Υμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου.... Οὕτω λαμπράτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων.....” (Ματθ. 5,16).

10. Τὸ Σαποῦνι, τὸ Ἄλατι, τὰ Αὐγά, τὸ Σκούπισμα.

Φοβερὸν τὸ μέγεθος τῆς καταπτώσεως, ὅσον ἀφορᾷ τὴν εἰδωλολατρίαν. Εἶναι ἄκρως λυπηρὸν νὰ παρακολουθῆς τόσα, ποὺ γίνονται καθημερινῶς καὶ λαμβάνουν διαστάσεις, ποὺ συνεχίζονται ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν.

- Μὴ πάρης τὸ σαποῦνι, λέγει, ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ ἄλλου, διότι θὰ τσακωθῆς μαζί του.
- Μὴ δώσης ἄλατι ἀπὸ τὸ σπίτι σου, διότι θὰ ἔλθῃ κακὸ στὴν οἰκογένειά σου .
- Μὴ δώσης αὐγά, διότι θὰ ἐξαφανισθῇ ἡ εὐλογία τοῦ σπιτιοῦ σου.
- Μὴ σκουπίσης ὅταν ὑπάρχῃ ξένος εἰς τὸ σπίτι σου, διότι τοῦ λέγεις μὲ τρόπο νὰ φύγῃ.
- Μὴ σκουπίσης τὸ βράδυ, διότι κάποιος θὰ ἀποθάνῃ.....

Μάταιε, ἄνθρωπε, αὐτὰ ὅλα ὑπῆρχαν ὅταν αὐτὸ τὸ ἔθνος ἔφερε τὸ ὄνομα τῶν βαρβάρων.. Ὡνομάζετο βάρβαρο ἔθνος, ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ, διότι εἶχε ὡς θεοὺς, τὸ δωδεκάθεο τοῦ Ὀλύμπου καὶ ἐπίστευεν εἰς ἀνυπάρκτους θεοὺς, ποὺ ἐδημιούργει διὰ τῆς φαντασίας του βάσει τῶν ἀδυναμιῶν, ποὺ εἶχεν εἰς τὴν ζωὴν του.

Ἦλθεν ἔπειτα ἀπὸ αὐτὴ τὴν δυστυχίαν, ὁ

Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν Παῦλος καὶ διέλυσε τὸ βαθὺ σκότος καὶ ἔδωκε τὸ ΦΩΣ τοῦ Χριστοῦ.

“Ὁ λαὸς ὁ καθημένος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρα καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς” (Ματθ.4,16)

Εἶναι λοιπὸν δίκαιον νὰ ἀκολουθῆς αὐτὴν τὴν εἰδωλολατρίαν; Νὰ πιστεύῃς εἰς προλήψεις καὶ δεισιδαιμονίας; Νὰ προσέχῃς καὶ νὰ ἐναποθέτῃς τὰς ἐλπίδας σου καὶ τὸ μέλλον τῆς ζωῆς σου, εἰς ἄψυχα καὶ ἀνάξια λόγου ἀντικείμενα; Πρόσεχε, ἀδελφέ μου, πρόσεχε.

11. Ἡ Κουκουβάγια καὶ τὸ Κλάψιμό της.... Ὁ Κόρακας καὶ οἱ Κρωγμοὶ του....

Εἶναι λυπηρὸν νὰ παρακολουθῆς τὴν κατάπτωσι καὶ τὴν ἄγνοια τῆς ὑπαίθρου, ὅπου ζοῦν καὶ πετοῦν ΚΟΥΚΟΥΒΑΓΙΕΣ. Πρὸ πάντων, γίνονται ἀντιληπταὶ τὸ βράδυ, ὅταν τὰ φῶτα φωτίζουν τοὺς δρόμους καὶ τὸ ταπεινὸ σπιτάκι τοῦ πτωχοῦ ἀγρότου φωτίζεται μὲ τὸ ὀλιγοστὸ φῶς τοῦ κεριοῦ ἢ τῆς λάμπας.

Ἀπέναντι εἰς τὴν κορυφὴν ἢ τὸν κλάδον τοῦ δένδρου κάθεται ἡ Κουκουβάγια ἢ Κλαψοπούλι καὶ ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς ὑμνεῖ τὸν Θεὸν μὲ τὴ φωνὴ καὶ τὸν τρόπο, ποὺ τῆς ἐχάρισεν ὁ Δημιουργός. Αὐτὸ ὅμως ἡ εἰδωλολατρία τὸ μετέφρασε σὲ θάνατο.

Ἡ κουκουβάγια δὲν φέρει τὸν θάνατον. Ὑμνεῖ τὸν Θεὸν μὲ τὸν ἰδικὸν τῆς τρόπον.

- "Όταν κλαίη ή Κουκουβάγια ή ο Κόρακας κάποιος θα πεθάνη

Τò ἀποτέλεσμα, ἐπιτρέπει ὁ Πανάγαθος Θεός, ἀφοῦ πιστεύεις εἰς αὐτὰ τὰ ἀνόητα καὶ δαιμονικά, νὰ ἀποθάνη κάποιος. Διότι Κύριος τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, ὁ Θεός. Αὐτὸς ἀποφασίζει καὶ ἐνεργεῖ. Τότε ὀργιάζει τὸ κακό. Λαμβάνει διαστάσεις. Ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς οὔτε ἡ Κουκουβάγια οὔτε ὁ Κόρακας θὰ μεταβληθοῦν εἰς ἀηδόνια. Ἄλλα κελαῖδουῦν καὶ ἄλλα κρῶζουῦν καὶ ἄλλα κλαίουῦν. Ἔτσι τὰ ἐδημιούργησεν ὁ Θεός. Ἐσύ, ἀδελφέ μου, μὴ παρασύρεσαι καὶ μὴ ὀλιγοπιστεῖς. Ὁ Θεὸς κυβερνᾷ τὰ πάντα. Καὶ τρίχα ἐκ τῆς κεφαλῆς δὲν πίπτει ἂν δὲν θέλῃ ὁ Θεός. Οὔτε ἐν στρουθίον, πού πετᾷ δὲν θὰ πέσῃ νεκρὸ εἰς τὴν γῆν, χωρὶς νὰ τὸ ἐπιτρέψῃ ὁ Θεός.

“Οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου (ὀκτῶ λεπτῶν) πωλεῖται, καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσὶ” (Ματθ.10,29-30)

Ὁ Θεὸς εἶναι ἡ ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ.

12. Ὁ σκύλλος καὶ τὸ γαύγισμά του.

Δὲν εἶναι καὶ τοῦτο ὀλιγώτερον ἔνοχον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ὁ σκύλλος, εἶναι γνωστόν, ὅτι ἀλλάζει διαρκῶς φωνή. Ἄλλοτε γαυγίζει ἔντονα, ἄλλοτε ἀγριεύει, ἄλλοτε λυπᾶται καὶ τὸ κλάψιμό του εἶναι λυπημένον καὶ ἄκρως ἐνοχλητικόν, ἄλλοτε εἰδοποιεῖ τὸν κυνηγὸν διὰ τὴν ἀνεύρεσι τοῦ θηράματος, ἄλλοτε τὸν ποιμένα προειδοποιῶν αὐτὸν διὰ τὸν κίνδυνον τῶν λύκων καὶ

τῶν ληστῶν καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς. Εἶναι δὲ καὶ ῥαντάρ, διὰ τὸν ἐπικείμενον σεισμόν. Ὅπως οἱ πελαργοὶ σχηματίζουν ὀλοκλήρους ἀγέλας καὶ φαίνονται ὅτι ἀποδημοῦν πρὸ τοῦ ἐπικείμενου σειμοῦ, οὕτω καὶ ὁ σκύλλος ὀσφραίνεται τὴν γῆν καὶ μὲ τὸ θρηνῶδες γαύγισμά του ξεπερνᾷ κατὰ πολὺ τὰς ἐπιστημονικὰς ἐφευρέσεις.

Αὐτὸ τὸ γαύγισμα τοῦ σκύλλου οἱ ἀπιστοῦντες τὸ θεωροῦν ὡς σημεῖον θανάτου. Ὁ σκύλλος ὅμως δὲν εἶναι ὁ ἀρχηγὸς τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου. Ὅλοι οἱ σκύλλοι τοῦ κόσμου νὰ γαυγίζου ἕνας ἄνθρωπος δὲν πεθαίνει ἂν δὲν θελήσῃ ὁ Θεός. Μάθε, λοιπόν, ἀδελφέ μου, ὅτι ΕΚΕΙΝΟΣ εἶπε.

***“Χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν”
(Ἰωαν. 15, 5)***

13. Τὸ Λάδι, τὸ Γάλα καὶ τὸ Ἄλας.

Τὰ εἰδωλολατρικά κατάλοιπα καὶ αἱ προλήψεις συνεχίζονται διὰ νὰ φθάσουν εἰς τὸ ἔλαιον καὶ τὸ γάλα καὶ τὸ ἄλας.

Ἄν τυχὸν κατὰ τὴν προετοιμασίαν τοῦ φαγητοῦ εἶτε ἐξ ἀπροσεξίας εἶτε ἐκ παραβλέψεως καὶ ζημίας πέση ἐκ τῶν χειρῶν τῆς οἰκοδέσποινας εἰς τὸ πάτωμα ἔλαιον ἢ γάλα, τότε τὰ πράγματα ἀλλάζου ὅλως διόλου. Τὸ πρόσωπο μεταμορφώνεται καὶ καλύπτεται ἀπὸ ἄμετρον λύπη. Ἀνησυχία ἐπικρατεῖ καὶ καθοδηγεῖ τὴν οἰκογένεια. Ἡ ἀγωνία ἀποκορυφώνεται. Διατί;

Διότι ὅταν αὐτὰ χύνονται, εἶναι -λέγου- μεγάλη γρουσουζιά. Μὴ χειρότερα! Ἐὰν διὰ μίαν ἀπροσεξίαν ἢ ἓνα λάθος συνέβῃ μία ζημία τότε θὰ ἐπιπέσῃ εἰς τὴν οἰκογένεια ὀλόκληρος συμφορὰ; Ποίαν σχέσιν ἔχει μία ζημία ἢ ἓνα λάθος ἢ μία ἀπροσεξία μὲ τὰ ἄνομα ἔθιμα καὶ τὰς δεισιδαιμονίας; Τὰ λάθη καὶ τὰς ζημίας καὶ τὰς ἀπροσεξίας τὰς διαπράττουν οἱ ἄνθρωποι ὄχι τὰ ζῶα.

Στάσου, λοιπόν, ἀδελφέ μου καὶ ἴδε μὲ πίστιν τὸν Θεὸν καὶ στερεώσου εἰς τὴν προσευχὴν καὶ τὴν πλήρη ἐμπιστοσύνην σου εἰς ΑΥΤΟΝ. Μὴ προστρέχῃς εἰς παράλογα καὶ εἰδωλολατρικὰ ἔθιμα. Ὁ Θεὸς σώζει τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ παντὸς κακοῦ.

“Ἐὰν γὰρ καὶ πορευθῶ ἐν μέσῳ σκιᾶς θανάτου, οὐ φοβηθήσομαι κακὰ, ὅτι Σὺ μετ’ ἐμοῦ εἶ” (Ψαλμ. 22,4)

Πρόσεχε ὅμως νὰ γνωρίσης διὰ τὸ ἅλας τι λέγουν! Εἶναι καὶ αὐτὸ εἰς πρώτη ζήτησι. Ὅταν ὁ ἐπισκέπτης εἶναι ἀνεπιθύμητος, μετὰ τὴν ἔξοδόν του ἀπὸ τὴν οἰκίαν, ἢ οἰκοδέσποινα μὲ τὴν δεισιδαμονίαν τῆς σκορπίζει ἅλας διὰ νὰ μὴ ἐπαναλειφθῇ ἢ ἐπίσκεψίς του. Ἐὰν ὅμως ὁ ἐπισκέπτης εἶναι εὐπρόσδεκτος τότε σκορπίζει εἰς τὸ πέρασμα, ἢ δεισιδαίμων κυρία ζάχαρι, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ πάλιν καὶ πάλιν.....

Εἶναι ὅμως καὶ ἕτερον περιστατικὸν ἄξιον λόγου καὶ τονίζομεν τοῦτο εἰς τὰ παρόντα. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ φαγητοῦ, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διπλώσης τὴ πετσέτα, πού σοῦ ἔδωκαν διὰ νὰ ἔχῃς ὡς βοήθεια κατὰ τὴν ὥραν τοῦ γεύματός σου. Διατί; Διότι, ἀποφαίνεται ἢ οἰκοδέσποινα, ἄλλη φορά δὲν ἔρχεσαι εἰς τὸ σπίτι μας. Ποῖος θὰ ἐμποδίσῃ τὸν ἐπισκέπτη νὰ ἔλθῃ διὰ δευτέρα καὶ τρίτη φορά; Τὸ δίπλωμα τῆς πετσέτας; Μὴ χειρότερα!

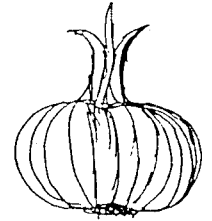
Πρόσεχε, σὲ παρακαλῶ, καὶ ἀκολούθησε τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν καὶ ἀγκάλιασε τὴν ἀρετὴ τῆς ἀγάπης, τὴν ὁποίαν ἐδίδαξε ὁ Χριστός. Τότε ἀπομακρύνονται τὰ εἰδωλα καὶ τὰ ἀνόητα ἔθιμα.

14. Ἡ Κρεμύδα καὶ τὸ Γούρι.

Ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ ἔτους μεταφέρει μαζί της τὰ ἔθιμα τῆς εἰδωλολατρίας. Πωλοῦνται καὶ ἀγοράζονται

ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας κρεμύδες ἀπὸ πλανωδίους τσιγκάνους πού φωνάζουν καὶ διαλαοῦν τὸ ἐμπόρευμά των. Ἀγοράζονται εἰς τὴν ἀγοράν, καὶ τὰ καταστήματα, μὲ ἀγωνίαν καὶ βιασύνην διὰ νὰ προφθάσουν μήποτε ἐξαντληθοῦν. Ἐντὸς ὀλίγου πράγματι πρωτοφανὲς τὸ ξεπούλημα καὶ ἡ ἀγορὰ τοῦ ἐμπορεύματος. Ἐξαντλεῖται ἀπὸ τοὺς πιστοὺς(!) χριστιανοὺς.

Ἡ εἴσοδος τῆς οἰκίας, ἢ τὸ πρῶτο δωμάτιο τῆς οἰκίας ἢ τὸ ἐμπορικὸ κατάστημα ἢ ἡ ἐργασία καὶ τὸ ἐργοστάσιον θὰ διακοσμηθοῦν μὲ τὴν κρεμύδα τῆς πρωτοχρονιάς..! Τότε θὰ ἔλθῃ ἢ εὐλογία, λέγουν. Τότε θὰ πάνε καλὰ ὅλες οἱ δουλειές. Τότε ὅλο τὸ χρόνο δὲν θὰ ὑπάρχουν ἀρρώστιες οὔτε ἄλλο κακὸ εἰς τὸ σπίτι. Τότε θὰ εἶναι ὅλα μὰ ὅλα καλά... ! Ὡ! ἄμετρο βάθος ἀγνοίας! Ὁ χριστιανὸς μεταβάλλεται εἰς εἰδωλολάτρη. Ἀναμένει τὸ γούρι ἀπὸ τὰς κρεμύδας ἢ τὸ ποδαρικό.

Ἡ κρεμύδα δὲν φέρει γούρι ἀλλὰ δυστυχία καὶ τρικυμίαν εἰς τὴν ζωὴν.

- Ποιὸς θὰ ἔλθῃ πρῶτος εἰς τὸ σπίτι μου;

Αὐτὸς πρέπει νὰ εἰσέλθῃ μὲ τὸ “δεξιὸ πόδι” καὶ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ ἄλλην εἴσοδον ὄχι ἀπὸ τὴν ἰδίαν εἴσοδον πού εἰσηλθεν. Ἄν ὄχι, ἀντὶ γούρι θὰ ἔλθῃ συμφορά. Θὰ πάνε ὅλα ἀνάποδα.

Καὶ τὸ χαρτοπαίγνιο; Τὸ χαρτοπαίγνιο εἶναι ἀπαραίτητο τὴν Πρωτοχρονιά. Μὲ αὐτὸ θὰ προβλεφθῇ καὶ ἐπισημανθῇ ἢ ἡ ἐπιτυχία ἢ ἡ ἀποτυχία ὄλων τῶν ἐνεργειῶν ὅλου τοῦ χρόνου...! Ἄν ἐγνώριζαν οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὸ χαρτοπαίγνιον ὅτι κάθε χαρτί εἶναι ἕνας δαίμονας καὶ ὅτι ἐπάνω τους ἐπικάθηνται πενήντα δύο δαίμονες οὐδέποτε θὰ ἠσυχολοῦντο μὲ αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς κολάσεως. Ἐχει ὅμως ἀγνοίαν ὁ κόσμος.

Ποῖος ἔδωκε αὐτὰς τὰς λύσεις, ἀδελφέ μου; Ποῖος ἄλλος εἰμὶ μόνον ὁ διάβολος; Αὐτὸς πλανᾷ τὴν οἰκουμένην ὅλην καὶ δὲν θὰ πλανήσῃ ἐσέ; Πρόσεχε ὅμως. Ἄκουσε τὴν φωνὴν τοῦ Χριστοῦ, πού σε προειδοποιεῖ.

Προσέχετε μὴ πλανηθῆτε (Λουκ.21,8)

Ὅχι μόνον ἀπὸ τοὺς ἀντιχρίστους ὁπαδοὺς τοῦ διαβόλου ἀλλὰ καὶ ἀπὸ κάθε εἴδους πλάνην. Μείνε, λοιπόν, κοντὰ εἰς τὸν Χριστόν. Ἐχε τὴν πίστι σου σταθερὰν καὶ ἀκλόνητον. Ὁ Θεὸς μαζί σου.

15. Τὸ Σφύριγμα καὶ τὸ Ὄνομα.

Τὸ βράδυ δὲν πρέπει νὰ σφυρίζωμε οὔτε νὰ καλοῦμε τὸν ἀδελφὸ μας ἢ τὸν γνωστὸν ἢ τὸν γείτονα μὲ τὸ ὄνομά του.

- Διατί;

Διότι ἔρχονται τὰ ἀερικά! Τί εἶναι αὐτὰ τὰ ἀερικά; Ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς ἐννοοῦνται οἱ δαίμονες. Πλὴν ὅμως. Οἱ δαίμονες δὲν ἔρχονται οὔτε μὲ τὸ σφύριγμα οὔτε μὲ τὴν ἐπίκλησι τοῦ ὀνόματος τοῦ γνωστοῦ ἢ οἰκιακοῦ σου προσώπου ἀλλὰ μὲ τὴν φοβερὰ συνήθεια νὰ διαβολοστέλλῃς τὸν γνωστὸν καὶ τὸν ἀδελφόν σου καὶ τὰ παιδιά σου ἢ ὅ,τι ἄλλο. Ὅταν βλασφημῇς τὰ ἱερὰ καὶ τὰ θεῖα, ὅταν πορνεύῃς καὶ μεθᾶς (Ἐφεσ. 5,18), καὶ χαρτοπαίζεις καὶ καπνίζεις, πού εἶναι τὸ θυμίαμα τοῦ διαβόλου, τότε ἔρχεται ὁ διάβολος. Αὐτὰ νὰ προσέχῃς. Αὐτὰ εἶναι ἁμαρτία καὶ ἐπίκλησις τῶν δαιμόνων. Ὅχι τὸ σφύριγμα καὶ ἡ ἐπίκλησις τοῦ ὀνόματος τοῦ γνωστοῦ σου προσώπου... Καὶ πρὸ πάντων ὅλων, μάθε καὶ κάτι

ἀκόμη. Ὁ διάβολος δὲν περιμένει νὰ ἔλθῃ δίπλα σου καὶ νὰ συντροφεύῃ τὰ βήματά σου μόνον ὅταν φωνάξῃς κάποιο ὄνομα τὸ βράδυ. Ὁ διάβολος εἶναι πάντοτε δίπλα εἰς τὸν κάθε ἓνα ἄνθρωπο ὅπως καὶ ὁ ἄγγελος φύλακας πού μᾶς διαφυλάττει ἀπὸ τὴν μανίαν του καὶ τὴν ἔχθρα πού ἔχει ἐναντίον μας. Ὁ διάβολος εἶναι αὐτόκλητος. Ἄς προσέχωμε τὰς παγίδας του καὶ ἄς πράττωμε τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ ἀπομακρύνεται ὁ ἄσπονδός μας ἐχθρός.

16. Ἡ Νυκτερίδα καὶ τὸ Κοκκαλάκι τῆς.

Τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς συγχύσεως τοῦ ἀνθρώπου, πού ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν Θεόν, εἶναι ἡ πλάνη διὰ τὴν νυκτερίδα καὶ τὸ κοκκαλάκι τῆς.

Ἄν τύχῃ -λέγουν- καὶ πιάσῃ ποτὲ νυκτερίδα, τότε σκότωσέ τη. Πάρε τη μετὰ εἰς τὸν παπᾶ τῆς ἐκκλησίας νὰ τὴν εὐλογήσῃ. Μετὰ βγάλε τὸ κοκκαλάκι τῆς, κάνε το φυλακτὸ καὶ κρέμασέ το ἐπάνω σου. Εἶναι μεγάλο γούρι καὶ πολὺ τυχερὸ καὶ θὰ ἔχῃς ἐκπλήξεις εἰς τὴ ζωὴ σου. Ἄν δὲν θέλῃς νὰ σὲ εὐλογήσῃ ὁ παπᾶς κράτησέ τη μυστικὰ ἐπάνω σου τυλιγμένη ἕως νὰ τελειώσουν σαράντα λειτουργίες καὶ πέρασέ την καὶ ἀπὸ σαράντα κύματα καὶ μετὰ κάνε τη φυλακτὸ.

Βεβαίωτατα θὰ ἔχῃς ἐκπλήξεις, ἀδελφέ μου, διότι οἱ δαίμονες θὰ σὲ ὀδηγοῦν ἀπὸ συμφορὰν εἰς συμφορὰν. Ἄφοῦ σὲ πείσουν ὅτι τὸ κοκκαλάκι τῆς νυκτερίδος ἀντικαθιστᾷ τὸν τίμιον σταυρόν, καὶ ἐσύ ἐν τῇ ἀνοησίᾳ

Ἡ νυκτερίδα δὲν σώζει. Ὁ Θεὸς ΣΩΖΕΙ καὶ ΕΥΛΟΓΕΙ.

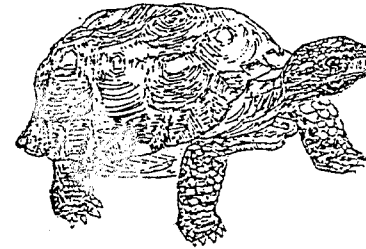
σου τὸν πετάξης ὡς ἄχρηστον, τότε ὁ διάβολος θὰ σὲ κατακυριεύσῃ καὶ θὰ σοῦ προκαλῆ ἐκπλήξεις. Ἄν, ἐπίσης, ἔχῃς καὶ τὰ δύο καὶ τὸν τίμιον σταυρὸν καὶ τὸ κοκκαλάκι τῆς νυκτερίδος, μάθε το, ἀδελφέ μου, ὅτι ὁ Χριστὸς καὶ ἡ δύναμις τοῦ σταυροῦ ὑποχωροῦν ὄχι διότι ὁ Χριστὸς εἶναι ἀδύνατος, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν τὸν παραδέχεσαι ὡς Παντοδύναμο καὶ δὲν πιστεύεις εἰς τὴν ἀγάπη πού ἔχει διὰ τὸν κάθε ἕνα ἄνθρωπο ἐπάνω εἰς τὴν γῆν. Καὶ τὸ σημαντικώτερο σέβεται τὴν ἐλευθερίαν σου. Δὲν τὸν θέλεις φεύγει καὶ σὲ ἐγκαταλείπει. Σοῦ συμφέρει ὅμως ὅλος ὁ κόσμος νὰ εἶναι ἐναντίον σου καὶ ὁ Θεὸς μαζί σου παρὰ νὰ εἶναι ὅλος ὁ κόσμος μαζί σου καὶ ὁ Θεὸς ἐναντίον σου. Ἐκεῖνος πού δὲν ἔχει τὸν Θεὸν μαζί του καλλίτερον νὰ μὴν ἐγεννᾶτο. Διότι ὁ Θεὸς διὰ τὴν ἀγάπη Του πρὸς ἡμᾶς ἦλθεν ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς εἰς τὴν γῆν διὰ νὰ μᾶς σώσῃ.

“Ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἰλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν” (Α΄ Ἰωαν. 4,10).

Ποὺ κατήντησες ἄνθρωπε, μακριὰ ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ! Μέσα εἰς τὸ σκοτάδι τῆς ἀπογνώσεως ζητᾶς ἀπὸ τὰς νυκτερίδας νὰ σωθῆς. Ὅλας τὰς νυκτερίδας, πού ἔχει ὁ πλανήτης τῆς γῆς νὰ τὰς φορτωθῆς οὐδὲν θὰ ἐπιτύχῃς εἰμὴ μόνον τὴν κόλασιν. Πρόσεχε ἀδελφέ μου. Ἀπομάκρυνε ὅσον τὸ δυνατόν κάθε εἰδωλολατρίαν, ἀγκάλιασε μὲ πίστι τὸν Δημιουργὸν καὶ Σωτῆρα Χριστὸν καὶ μὴ ἀμφιβάλλῃς διὰ τὴν σωτηρίαν σου. ΕΚΕΙΝΟΣ ἐσταυρώθη διὰ νὰ σὲ σώσῃ.

17. Ἡ Χελώνα καὶ ἡ Μακροζωία.

Εἶναι πολὺ καλὸ -λέγουν- νὰ ἔχῃς εἰς τὴν αὐλὴ τῆς οἰκίας σου μία χελώνα. Αὐτὴ γίνεται αἰτία νὰ ἔχουν οἱ ἰδιοκτῆτες γούρι καὶ μακροζωία. Ὅχι ὅμως ἀθανασία.

**Ἡ χελώνα χαρίζει μακροζωίαν!..
Αὐτὰ πιστεύουν μόνον οἱ
ἀνόητοι.**

Ἐγκαταλείπεις, ἀδελφέ μου, τὴν πηγὴ τῆς ζωῆς, πού εἶναι ὁ Χριστὸς καὶ καταφεύγεις εἰς τὰ λιμνάζοντα ὕδατα τῆς εἰδωλολατρίας διὰ νὰ ξεδιψᾷς; Εἶναι αὐτὰ γνωρίσματα χριστιανῶν, πού ζοῦν καὶ κινοῦνται μέσα εἰς τὸ ἀπλετο φῶς τῆς εὐαγγελικῆς ἀληθείας δύο χιλιάδες χρόνια τώρα; Ἐδίδαξε ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ τοιαύτας ἀνοησίας; Αὐτὰ

εἶναι διὰ τοὺς μὴ γνωρίζοντας τὴν ἀλήθειαν. Εἶναι δι' ὅσους ζοῦν εἰς τὸ ψεῦδος καὶ εἰς τὸ σκότος. Δὲν ἤκουσες ποτὲ τὸν Χριστὸν νὰ φωνάζῃ καὶ νὰ λέγῃ:

Ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς (Ἰωαν. 8,12)

**“Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ”
(Ἰωαν. 14, 6)**

Ἡ χελώνα δὲν δίδει οὔτε γούρι οὔτε μακροζωίαν, ἀδελφέ μου. Εἶναι ἕνα δημιούργημα τοῦ Θεοῦ, πού σέρνει ἕνα βαρὺ καβούκι εἰς τὴν πλάτη τῆς. Αὐτὸ εἶναι τὸ μέσο, πού τὴ διαφυλάττει καὶ μὲ αὐτὸ ἐξασφαλίζει τὴν ἐπιβίωσί τῆς. Ποῖον παράδειγμα ἀντλεῖς ἀπὸ αὐτὸ τὸ δημιούργημα τοῦ Θεοῦ; Τίποτε ἄλλο εἰμὴ μόνον νὰ κινήσῃ ὡς λαγῶς καὶ ὄχι ὡς χελώνα. Νὰ ἐργάζεσαι καὶ

να δημιουργήσῃς καὶ ὄχι νὰ κινήσῃς βραδέως, ὅταν ἀναλαμβάνῃς εὐθύνας ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. Νὰ εἶσαι δημιουργικός. Νὰ τηρῆς πάντοτε τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ.

“..Ἐστω πᾶς ἄνθρωπος ταχύς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδύς εἰς τὸ λαλήσαι, βραδύς εἰς ὀργήν” (Ἰακωβ.1,19)

Τὸ βραδὺ περπάτημα τῆς χελώνας δὲν χαρίζει μακροζωίαν.

18. Τὸ Λιβάνι καὶ τὸ Λιβάνισμα.

- Δὲν ἐπιτρέπεται ποτὲ νὰ λιβανίζῃς τὸ βράδῳ!
- Ποῦ εὐρίσκεται αὕτη ἡ ἀπαγόρευσις; Ποῖος ἔδωκεν αὐτὸ τὸ σύνθημα τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ λιβανίσματος τὸ βράδῳ; ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἰς τοὺς ἑσπερινούς, τὰς ἀγρυπνίας, τὰς θείας λειτουργίας κ.τ.λ., ἀπαγορεύεται τὸ λιβάνισμα; Καὶ τί θὰ γίνῃ κατὰ τοὺς δεισιδαίμονας αὐτοὺς χριστιανούς; Θὰ κλείσωμε τοὺς ναοὺς, τὰς ἱερὰς μονὰς, καὶ θὰ ἀπαγορεύσωμε εἰς τοὺς χριστιανούς νὰ λιβανίζουν τὸ βράδῳ; Ἡ προσευχὴ συνοδεύεται πάντοτε μὲ τὸ θυμίαμα κατὰ τὸ Ψαλμικό.

“Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου.....” (Ψαλ.140,2)

19. Τὸ Νίψιμο τοῦ Προσώπου καὶ ὁ Θάνατος.

Τὰ εἰδωλολατρικὰ συνθήματα δὲν ἔχουν ὄρια. Ἐπεκτείνονται καὶ λαμβάνουν διαστάσεις καὶ ἐγείρουν φόβους καὶ ἀγωνίας εἰς ὅσους τὰ πιστεύουν.

Τὸ βράδῳ, λέγουν, ὅταν δύσῃ ὁ ἥλιος πρόσεχε μὴ νίψῃς τὸ πρόσωπό σου διότι θὰ πεθάνῃ ἡ μητέρα σου!

Ἄν τύχῃ καὶ ἡ μητέρα ἐκείνου, ποῦ νίπτει τὸ πρόσωπό του τὸ βράδῳ, ἀπέθανε, ποία μητέρα θὰ ἀποθάνῃ; Ποῦ στηρίζεται αὕτη ἡ παράδοξις ἐρμηνεία, ποῦ εἶναι καθαρῶς δαιμονική; Ποῖος πρῶτος ἔδωκε τοῦτο τὸ σύνθημα διὰ νὰ ἐπικρατήσῃ μεταξύ τῶν χριστιανῶν; Οὐδεὶς ἄλλος εἰμὴ ὁ δαίμονας τῆς προλήψεως, ποῦ εἶναι ἐπιτήδειος νὰ ἐμβάλλῃ τὸν φόβον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων.

Τὸ νίψιμο τοῦ προσώπου καὶ ὀλοκλήρου τοῦ σώματος μετὰ τὴν δύσι τοῦ ἡλίου δὲν ἐπιφέρει τὸν θάνατον. Ἐνθυμήσου, ἀδελφέ μου, ὅταν ἤκουσεν ὁ Πέτρος ἀπὸ τὸν Χριστόν, ὅτι θὰ ἀπεκλείετο ἐκ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἂν δὲν ἐδέχετο τὸ πλύσιμο τῶν ποδῶν του τί εἶπε.

“Ὅχι μόνον τοὺς πόδας μου, Κύριε, ἀλλὰ καὶ τὴν κεφαλὴν μου καὶ ὅλον μου τὸ σῶμα” (Ἰωαν.13,9)

Καὶ ἦτο βράδῳ ἡ ἡμέρα ἐκείνη μετὰ τὴν δύσι τοῦ ἡλίου.

20. Ὁ Νεκρὸς καὶ τὸ Χαροποιὸ Σκῆνωμά του.

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ὅταν ἀποθνήσκουν, ἀναλόγως ὁποῖον θάνατον ἔχουν, ἀποτυπώνεται εἰς τὴν ὄψιν τοῦ προσώπου των. Οἱ ἀπροετοίμαστοι ἀντικρύζουν τὰ στίφη τῶν δαιμόνων. Οἱ πανέτοιμοι τοὺς ἀγγέλους τοῦ οὐρανοῦ. Οἱ μὲν ἐν ἀγωνίᾳ καὶ φόβῳ εὐρισκόμενοι ἀλλάζουν ὄψιν. Γέμουν μὲ ἀγωνίαν καὶ φόβον καὶ τρόμον. Ἡ ψυχὴ τὴν ὥρα τοῦ θανάτου,

**“πρὸς τοὺς ἀγγέλους τὰ ὄμματα ῥέπουσα
ἄπρακτα καθικετεύει, πρὸς τοὺς ἀνθρώπους
τὰς χεῖρας ἐκτείνουσα οὐκ ἔχει τὸν βοη-
θούντα”**

Φανερόν γίνεται εἰς τοὺς παρισταμένους, ὅτι τὸ πρόσωπον τοῦ νεκροῦ παραμένει ἀλλοιούμενο εἰς οἰανδήποτε κατάστασιν εὐρεθῆ. Ἡ ἀλλοιουμένη ὄψις τοῦ ἐν ἁμαρτίαις εὐρεθέντος καὶ παραμείναντος ἄνευ μετανοίας εἶναι μελανή. Ἀμαυροῦται ἢ νεκρὰ ὄψις. Τότε οἱ δεισιδαίμονες, πού παρίστανται ἀντὶ νὰ λυποῦνται χαίρονται.

- Διατί;

- Διότι ἔως ἐκεῖ καταλήγει ὁ θάνατος, λέγουν. Τερματίζει τὸ μῖσος του. Ἐάν ὅμως ὁ νεκρός, εἶναι τὸ πρόσωπό του ἤρεμο, χαμογελαστό, μὲ ἐκδηλωμένη τῆ χαρὰ διότι ἄγγελοι παρέλαβαν τὴν ψυχὴν του, τότε οἱ πιστεύοντες εἰς τὰς προλήψεις, λυποῦνται. Διατί;

Διότι, λέγουν, θὰ πάρῃ καὶ ἄλλον μαζί του. Ποῖος εἶπεν εἰς αὐτούς, ὅτι ὁ ἀποθνήσκων δύναται νὰ ἀφαιρῆ τὴν ζωὴν τῶν παρακειμένων, τῶν συγγενῶν ἢ τῶν γνωστών, παραμένει ἄγνωστον.

Ἄδελφέ μου, μάθε καὶ γνώριζε, ὅτι ΜΟΝΟΣ ὁ Θεὸς χαρίζει τὴν ΖΩΗΝ καὶ ΜΟΝΟΣ ὁ Θεὸς ἀφαιρεῖ τὴν ζωὴν. Δι’ αὐτὸν τὸν λόγον ἀπαγορεύεται ἢ αὐτοκτονία.

21. Τὰ Δίδυμα καὶ ὁ Θάνατος.

Ὅταν γεννηθοῦν δύο δίδυμα ἀγόρια ἢ κορίτσια τότε, λέγουν, οἱ δεισιδαίμονες, ὅτι θὰ ἀποθάνῃ ὁ εἷς ἐκ τῶν γονέων. Ὁ πατέρας ἢ ἡ μητέρα. Δηλαδή, ὁ Θεὸς

πού ἐπλάσε καὶ ἔφερεν εἰς τὸν κόσμον τὰ δίδυμα εἶναι σὺν τῷ χρόνῳ καὶ ἐκδικητῆς Θεός; Μὴ χειρότερα, ἀδελφέ μου. Ὁ Θεὸς δὲν εἶναι ἄνθρωπος μὲ κακίαν καὶ ἔχθραν κατὰ τοῦ ἀνθρώπου.

**“....Μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ μετανο-
ῶν ἐπὶ κακίας ἀνθρώπων. Οὐ κατὰ τὰς
ἀνομίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν. Οὐδὲ κατὰ τὰς
ἁμαρτίας ἡμῶν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν καθ’ ὅσον
ἀπέχουσιν ἀνατολαὶ ἀπὸ δυσμῶν, ἐμάκρυνεν
ἀφ’ ἡμῶν τὰς ἀνομίας ἡμῶν.....” (Ψαλμ. 102,
8-12)**

Μὴ ξεχνοῦμεν, ἀδελφέ μου, ὅτι ὁ Πανάγαθος Θεὸς στέλλει καὶ τρίδυμα καὶ τετράδυμα. Τότε τί γίνεται; Δὲν ἀντιλαμβάνεσαι, ὅτι τὰς προλήψεις αὐτὰς γεννᾷ ὁ διάβολος διὰ νὰ μὴ ποιοῦν οἱ ἄνθρωποι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ; Ἀποδίωξε, λοιπόν, ὅ,τι διαβολικὸν ἔρχεται διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τῆ ζωῆ σου καὶ μείνε πιστὸς ἄχρι θανάτου διὰ νὰ λάβῃς ἀπὸ τὸν Θεὸν τὸν στέφανον τῆς αἰωνίου ζωῆς. (Ἀποκ.2,10)

22. Τὸ Φτερούγισμα τοῦ Ὁφθαλμοῦ.

Ὅταν ὁ εἷς ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν σου φτερουγίζει, τότε νὰ περιμένῃς ὅτι κάποιο κακὸ θὰ σοῦ συμβῆ. Ἄφοῦ ἀδελφέ μου δὲν ἔχεις θεμέλιο τὸν Χριστὸ καὶ δὲν ἔχεις, πού νὰ ἀκουμβήσῃς καὶ πού νὰ στηριχθῆς, ἐκ τοῦ

ἀσφαλοῦς, συνεχῶς θὰ πίπτῃς καὶ οὐδέποτε θὰ ὀρθοποδήσῃς.

Ἄν ὁ ὀφθαλμὸς σου φτερουγίζῃ σημαίνει, ὅτι εἶναι κουρασμένος. Ὄταν ξενυκτᾶς παρακολουθῶν τὰ αἰσχρὰ θεάματα καὶ τὰς πορνικὰς ταινίας τῆς τηλεοράσεως καὶ τῶν VIDEO, πῶς νὰ μὴ κουράσῃς τοὺς ὀφθαλμοὺς σου; Ὄταν δίδῃς προσοχὴν εἰς ἀκαταλλήλους σκηνάς, πῶς νὰ μὴ κουρασθῇς παρακολουθῶν τὰ ἄπρεπα; Τότε ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ σὲ ὀδηγεῖ ἀπὸ πλάνην εἰς πλάνην καὶ ἀπὸ παγίδα εἰς παγίδα. Θὰ προσπαθῆσῃ νὰ σὲ δέσῃ εἰς τὰς ἀλυσίδας τῆς κολάσεως, νὰ ἐγκαταλείψῃς τὸν Θεὸν καὶ νὰ ἀφεθῆς ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὰς ἰδικὰς του πανουργίας. Θὰ προσπαθῆς νὰ ἐρμηνεύῃς ὅ,τι παρουσιάσῃ εἰς τὴν καθημερινὴν σου ζωὴ. Θὰ λησμονήσῃς τὰς εὐεργεσίας τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς θεϊκὰς Του ὑποσχέσεις; ΕΚΕΙΝΟΣ ὑπεσχέθη εἰς ὅσους ἐναποθέσουν τὰς ἐλπίδας των εἰς τὴν Παντοδύναμόν Του πατρικὴ ἀγάπη, ὅτι δὲν θὰ τοὺς ἀποχωρισθῇ εἰς τὸν αἰῶνα. Ἄκουσε πόσον γλυκὸς ἦχος εἶναι αὐτὴ ἡ ὑπόσχέσις Του!

**“ὦ θείας! ὦ φίλης! ὦ γλυκυτάτης σου
φωνῆς! Μεθ’ ἡμῶν ἀψευδῶς γὰρ ἐπηγγείλω
ἔσεσθαι, μέχρι τερμάτων αἰῶνος, Χριστέ, ἦν
οἱ πιστοί, ἄγκυραν ἐλπίδος κατέχοντες,
ἀγαλλόμεθα”.**

Μὴ δώσης προσοχὴν εἰς τὸ φτερούγισμα τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, ἀδελφέ μου, σταύρωσέ το μὲ τὸ ἅγιον εὐχέλαιο καὶ πρόσεχε τί βλέπεις καὶ τότε θὰ ἀντιληφθῆς, ὅτι ἦτο κάτι περαστικό. Μὴ προσπαθῆσῃς νὰ ἐρμηνεύσῃς, διατὶ ὁ ὀφθαλμὸς σου φτερουγίζει, διότι κάθε ἐρμηνεία εἶναι ἀποτέλεσμα προλήψεων καὶ δεισιδαιμονιών, τὰς ὁποίας ὁ διάβολος μὲ τέχνην ὑπέδειξεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Μὴ παραλείψῃς, ἐὰν δὲν προσέξῃς βελτίωσι, νὰ ἐπισκεφθῆς τὸν ἰατρόν σου.

23. Τὸ Σφύριγμα τῆς Ἀκοῆς.

Ὄταν εἰς τὸ ἓνα ἐκ τῶν δύο ὠτίων σου ἀκούεται ἓνας συνεχῆς ἦχος κώδωνος, ἢ συριγμὸς, ἢ παρατεταμένο ἐνοχλητικὸ σῆμα, τότε ἀποφαίνονται οἱ προληπτικοὶ ἄνδρες ἢ γυναῖκες, ὅτι θὰ ἀκούσῃς κακὰ μηνύματα. Κάτι κακὸ θὰ μάθῃς ἀπὸ μακρυνὰς ἀποστάσεις ἢ ἀπὸ στενοὺς συγγενεῖς, ἀδελφοὺς καὶ φίλους.

Ὁ διάβολος, ἀδελφέ μου, αὐτὸ προσπαθεῖ νὰ ἐπιτύχῃ. Νὰ τὸν ἀκολουθῆς πιστῶς. Δὲν θέλει νὰ προσέχῃς εἰς τὸν δημιουργὸν Θεόν. Θέλει νὰ σὲ ὑποτάξῃ παντελῶς. Νὰ ἔχῃς ἐστραμμένη τὴν προσοχὴν σου εἰς τὰς πονηρίας του, ποὺ χρησιμοποιεῖ. Τότε ἐπιτυγχάνει πλήρως τὸν σκοπὸν του.

Δι’ αὐτό, πρόσεχε ἀδελφέ μου, καὶ ἔχε ἄπειρον καὶ ἀκλόνητον ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν Θεόν. ΕΚΕΙΝΟΣ φροντίζει καὶ προνοεῖ καὶ διαφυλάττει τὸν κάθε ἓνα, ποὺ πιστεύει εἰς ΑΥΤΟΝ.

24. Τὸ Χέρι, ἢ Μύτη.....

Ἄλλοτε τὰ ἀνήκουστα, τὰ μωρὰ καὶ τὰ ἀνάξια λόγου, ποὺ ἀκούονται καθημερινῶς, προκαλοῦν τὸν γέλωτα καὶ ἄλλοτε τὴν λύπη διὰ τὸ κατάντημα τῶν ἀνθρώπων. Ὄχι ὄλων τῶν ἀνθρώπων ἀλλὰ τῶν λεγομένων πιστῶν εἰς τὸν Θεόν. Οἱ νομίζοντες ὅτι πιστεύουν, ὁ διάβολος τοποθετεῖ παγίδας εἰς τὸν δρόμον αὐτῶν καὶ αὐτοὶ ἐμπίπτουν εἰς αὐτὰς καὶ σὺν τῷ χρόνῳ κομπάζουν ὅτι εἶναι πιστοὶ εἰς τὸν Θεόν! Καὶ ἀποφαίνονται:

- Ὄταν σὲ ἐνοχλεῖ ἡ μύτη σου καὶ σοῦ προκαλεῖ κνισμόν, τότε θὰ φᾶς ξύλο!

- "Όταν ή παλάμη σου προκαλεί κνισμόν, τότε θα πάρης χρήματα.

Τότε με άνυπομονησία άναμένουν τās κληρώσεις τών λαχείων, οί δεισιδαίμονες άνθρωποι. Άναμένουν τὰ έκατομμύρια χωρίς νά έργασθούν νά τὰ κερδίσουν, διότι τούς έπληροφόρησε ό κνισμός τής παλάμης των!

Ώ! Κύριε, είς ποίον βάραθρον είδωλολατρίας περιέπεσαν τὰ πιστά(!) Σου τέκνα! Πότε θα άνανήψη αυτός ό λαός και θα γίνη όπως ΕΣΥ θέλεις; Φώτισε Κύριε τόν κόσμο Σου. Φώτισε τούς λεγομένους πιστούς Σου νά άποδείξουν με έργα άρετής τήν πίστιν των, όπως τονίζει ό Άγιος Ίάκωβος.

“Δείξον μου τήν πίστι σου έκ τών έργων σου”.

Έργα Θεοῦ, έργα αγαθά, έργα πρὸς δόξαν ΕΚΕΙΝΟΥ, πού έσταυρώθη δια τήν σωτηριάν μας.

25. Τὸ Φίδι, Τὸ Δέρμα του, τὸ Κοκκαλάκι του.

Είς όλα τὰ προηγηθέντα, όντως παράξενα και άνήκουστα, προστίθενται και οί φιδολάτραι..

- "Όταν ύπάρχη φίδι είς τὸ σπίτι σου, νά μή τὸ σκοτώσης διότι είναι εύλογία!...
- Τὸ κοκκαλάκι τοῦ φιδιοῦ ἢ τὸ δέρμα του φέρουν γούρι και κέρδη πολλά!....

Είναι κρίμα μεγάλο νά μή γνωρίζουν οί λοιποί άνθρωποι άπό πού έρχεται ή εύλογία! Πῶς έμειναν αυτοί οί έφευρέται τής εύλογίας μόνοι των; Πῶς δέν τούς ήκολούθησαν όλοι οί άλλοι δια νά γεμίσουν με φίδια τās

οίκίας των, νά κρεμάσουν επάνω των ως εύλογία, τὰ κόκκαλα και τὰ δέρματα τών φιδιών, δια νά λύσουν δια τοῦ τρόπου αὐτοῦ τὰ οικονομικά των προβλήματα!

Άδελφὲ μου, μάθε, ότι άφ' ἤς ήμέρας ό διάβολος εισήλθεν είς τόν όφιν και επλάνησε τούς πρωτοπλάστους, έκτοτε είναι τόσον άποκρουστική ή εμφάνισίς του, πού ό άνθρωπος τὸ καταδιώκει ως άσπονδον έχθρόν του και τὸ φίδι τρέμει τήν παρουσιάν του. Δέν τὸ περιθάλλει δια νά τοῦ χαρίση εύλογίαν και κέρδη. Τὸ κατατρέχει ένθυμούμενος τήν πτώσιν ,τήν όποίαν έδέχθη άπό τόν διάβολον, πού εισήλθεν είς αὐτό. Και αν τότε εισήλθεν είς αὐτὸ τὸ φίδι ό διάβολος, σήμερα δέν άποκλείεται, αν ό Θεός τοῦ έπιτρέψη, νά εισέλθη και πάλιν είς αὐτὸ και νά σὲ παρασύρη είς τās παγίδας του. Διότι σὲ παρακολουθεῖ ό Θεός, ότι έχεις είς τὸ φίδι τās ελπίδας σου και παραχωρεῖ νά σοῦ συμβοῦν γεγονότα μικρά ή μεγάλα ίσως συνέλθης και άντικρίσης τὸ φῶς τὸ άληθινόν, πού φωτίζει πάντα άνθρωπον έρχόμενον είς τόν κόσμο, και τὸ ΦΩΣ είναι ό ΧΡΙΣΤΟΣ.

26. Ὁ Γαμβρός και τὸ Άλεύρι.

Άπό περιοχάς είς περιοχάς τής πατρίδος μας ποικίλουν και τὰ είδωλολατρικά έθιμα. Άλλα επικρατοῦν είς τήν μίαν περιοχήν και άλλα επικρατοῦν είς τήν άλλην περιοχήν. Μεταξύ αὐτῶν τών περιέργων εθίμων, πού έχουν ως ρίζα τήν είδωλολατριάν έχομε και τὸ άκόλουθον: "Όταν δια πρώτην φοράν ό ύποψήφιος γαμβρός εισέλη είς τὸ σπίτι τής νύμφης, τότε ή πεθερά τόν λούζει με άλεύρι..

-Ποῖος ό λόγος; Δια ποῖον σκοπὸν γίνεται τοῦτο;

Μās είπαν:

-Δί' εύλογίαν.

Ἄλλα τὸ ἀλεύρι δὲν παρέχει εὐλογίαν εἰμὴ μόνον ὁ Θεὸς εὐλογεῖ καὶ ὁ ἄνθρωπος προκόπτει καὶ κερδίζει μὲ ἰδρώτα τὸ ἀλεύρι καὶ τρώγει μὲ κόπους τὸν ἄρτον του. Μὲ τὸν ἰδρώτα τοῦ προσώπου σου φαγεῖν τὸν ἄρτον σου εἶπεν ὁ Θεός, ὅταν ὡς τιμωρίαν διὰ τὴν παρακοὴν τοῦ ἀνθρώπου, τὸν ἐξεδίωξεν ἐκ τοῦ Παραδείσου.

Ὅταν ὁ γαμβρὸς εἶναι προσωποποίησις τῆς ὀκνηρίας θὰ μεταβληθῇ εἰς ἐργατικὸν καὶ δημιουργικὸν ἄνθρωπον, ἐπειδὴ τὸν ἔλουσε μὲ τὸ ἀλεύρι ἢ πεθερὰ; Εἶναι ἀδύνατον τὸ ἀλεύρι νὰ δημιουργῇ τοιαύτας ἀλλαγὰς. Ὁ ὀκνηρὸς θὰ παραμείνῃ ὀκνηρὸς διὰ νὰ ἀπολαμβάνῃ ἀπὸ τὰ ἔτοιμα καὶ ἄλλοτε μὲν ἂν εἶναι ἄσωτος νὰ διασκορπίζη τὸν βίον του ζῶν ἄσώτως ἄλλοτε δὲ ἂν εἶναι φιλάργυρος νὰ ἀγωνίζεται μήποτε ἐλαττωθῶν τὰ χρήματά του. Οὐδεμία λοιπὸν ἀλλαγὴ, καὶ ἄς λουσθῇ ὀλόκληρον σκάφην μὲ ἀλεύρι.

Ἄλλαξε, λοιπὸν, τακτικὴν. Βάλε μέσα εἰς τὴν ψυχὴ σου τοὺς λόγους τοῦ εὐαγγελίου καὶ ἄκουσε τί παραγγέλλει ὁ Θεός.

“Ὁ μὴ ἐργαζόμενος μηδὲ ἐσθιέτω..” (Β Θεσσ. 3, 10)

Παραπλήσιον τούτου εἶναι καὶ τὸ ἐπόμενον φαιδρὸν καὶ ἀστεῖον. Ὅταν πηγαίνῃ ἡ νύμφη εἰς τὴν πεθεράν, τότε ἡ πεθερὰ κατὰ τὴν πρώτην ἐπίσκεψιν τῆς μελλούσης νύμφης τῆς δίδει ἓνα ψωμί. Κοντὰ εἰς τὸ ψωμί προσθέτει καὶ ἓνα κομμάτι μαλλί. Τέλος συμπληρώνει μὲ ἓνα φίλημα εἰς τὸ στόμα τῆς νύμφης, καὶ ἐναποθέτει δι’ αὐτοῦ τοῦ τρόπου εἰς τὸ στόμα τῆς ἓνα κέρμα! Τὸ ψωμί ποῖαν ἐρμηνεύειν ἔχει; Μᾶς εἶπαν, ὅτι γίνετα αὐτὸ διὰ νὰ ἔχη πάντοτε τὴν εὐλογίαν καὶ νὰ μὴ στερηθῇ ποτὲ εἰς τὴν ζωὴν τῆς τὸ ψωμί... Τὸ μαλλί; Διὰ νὰ μὴ μείνῃ ποτὲ ἐστερημένη ἀπὸ φορέματα καὶ σκεπάσματα. Καὶ τὸ κέρμα εἰς τὸ στόμα; Διὰ νὰ μὴ πλησιάσῃ ποτὲ ἡ φτώχεια καὶ νὰ ἔχη πάντοτε χρήματα.!

Ἐκεῖνος ποὺ ἀκούει αὐτὰ τὰ ἔθιμα καὶ γνωρίζει διὰ ποῖον σκοπὸν γίνονται ὅλα αὐτὰ θὰ ἀποφανθῇ: Καὶ τί κακὸν εἶναι; Δὲν εἶναι κακὸ δὲν εἶναι ὅμως καὶ καλόν. Ὁ ἄνθρωπος ὅσον καὶ ἂν προχωρῇ μόνος του, οὐδὲν ἐπιτυγχάνει. Φαίνεται πρὸς στιγμὴν ὅτι προκόπτει εἰς τὴν ζωὴν του, ὅτι ἀπολαμβάνει ὅλων τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν, ὅτι δὲν ἔχει ἀνάγκη τὸν Θεόν. Αἰφνης ὅμως ὅλα σταματοῦν, παρουσιάζονται φοβερὰ κύματα, ἡ ἡρεμος θάλασσα τῆς ζωῆς παρουσιάζει τρικυμίαν, ἀναποδογυρίζεται τὸ πλοῖον καὶ ἀκούεται ἡ ἐπώδός.

“Πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπείνασαν, οἱ δὲ ἐκζητοῦντες τὸν Κύριον οὐκ ἐλαττωθήσονται παντὸς ἀγαθοῦ”

Μεῖνε ἀδελφέ μου μὲ τὸν Θεόν καὶ ὁ Θεός, ὅταν εἶσαι ἐσὺ μαζί Του καὶ ΕΚΕΙΝΟΣ μαζί σου τότε ὑπάρχει ἡ εὐλογία, ἡ χαρὰ, ὁ παράδεισος.

27. Τὸ Λούσιμο τὸ βράδυ καὶ τὸ ἄλας.

Ἡ ἀγωνία τοῦ ἀνθρώπου νὰ φυλαχθῇ ἀπὸ τὸν δαίμονα τὸν ὠδήγησε εἰς εἰδωλολατρικὰς λύσεις. Καὶ ἀντὶ νὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὸν δαίμονα περιεπλέχθη χειρότερα εἰς τὰς παγίδας του. Ἀπαγορεύεται -λέγουν- νὰ λουσθῆς τὸ βράδυ καὶ ὕστερα νὰ φύγῃς ἀπὸ τὸ σπίτι σου. Ἐὰν θέλῃς νὰ ἐξέλθῃς ἀπὸ τὸ σπίτι σου πρέπει νὰ βάλῃς τρία σπιρτιά ἀλάτι ἐπάνω εἰς τὸ κεφάλι σου διὰ νὰ μὴ σὲ πειράξῃ ὁ δαίμονας.

Εἶναι τὸ ἄλας ἐφεύρεσις ἢ λύσις ἀποφυγῆς τοῦ δαίμονος; Ἐὰν εἶναι ἐφεύρεσις ὁ ἐφευρέτης, ποὺ ἔδωκε αὐτὸ τὸ μέσο εἶναι ὁ ἴδιος ὁ δαίμονας. Καὶ ἀντὶ νὰ φύγῃ περισσότερο πλησιάζει.

"Αν είναι λύσις τὸ ἄλας νὰ διώχνη τὸν δαίμονα τότε λύονται τὰ προβλήματα, πού ἀπασχολοῦν πάντα δαιμονισμένον ἢ μή, πού πειράζεται ἀπὸ τὸν δαίμονα. Πλὴν ὅμως ὁ δαίμονας δὲν ἀφήνει ἡσυχον καὶ ἀνενόχλητον οὐδένα ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς ἀφοῦ καὶ Αὐτὸν τὸν ἐνανθρωπήσαντα Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ ἀφήκεν ἀνενόχλητον. (Ματθ. 4,1)

Δὲν εἶναι, λοιπόν, ἀδελφέ μου τὸ ἄλας μέσο, διὰ νὰ σὲ ἀφήσῃ ἐλεύθερον τὸ δαιμόνιον. Ἐνα μόνον ἐπιτυχάνεις. Νὰ περιπλέκεσαι περισσότερο εἰς τὰ δίκτυά του καὶ νὰ μὴ δύνασαι νὰ ἐλευθερωθῆς. Ὅποτε δῆποτε καὶ οἰανδῆποτε ὦραν καὶ ἡμέραν τοῦ ἔτους δύνασαι νὰ λουσθῆς. Οὐδέποτε ὑπάρχει ὁ φόβος νὰ πειραχθῆς ἀπὸ τὸν δαίμονα, φθάνει μόνον νὰ εἶσαι κοντὰ εἰς τὸν Χριστόν. ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΝΙΚΑ.

28. Τὸ Τσιγάρο καὶ οἱ Δαίμονες.

Εἶναι ἀπίστευτον ἀλλ' ὅμως ἀληθινόν, ὅτι οἱ καπνισταὶ διὰ νὰ δικαιολογήσουν τὸ πάθος των ἀνεκάλυψαν, ὅτι ὁ δαίμονας φεύγει μὲ τὸ τσιγάρο! Λέγουν, ὅτι ὅταν περπατᾷς τὸ βράδυ μέσα εἰς τὸ σκότος ἀνάβεις τσιγάρο καὶ τότε φεύγουν οἱ δαίμονες!

"Αν εἶναι δυνατόν νὰ φεύγουν οἱ δαίμονες μὲ τὸ ἀναμένο τσιγάρο! Δι' αὐτὸ τὸν λόγον ὅλοι οἱ ἄνθρωποι πού καπνίζουν ἔχουν ὅλοι προβλήματα; Ὅλως διόλου γίνεται τὸ ἀντίθετον. Ἄντι νὰ φύγουν μαζεύονται οἱ δαίμονες ἀφοῦ τὸ τσιγάρο εἶναι τὸ θυμίαμα τοῦ διαβόλου. Δὲν ἀνεκαλύφθη τὸ τσιγάρο ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ ἐφευρέθη καὶ ἔλαβε παγκοσμίους διαστάσεις ἀπὸ τοὺς δαίμονας τῆς κολάσεως. Οἱ ἅγιοι ἀσκηταὶ τῆς ἐρήμου ἔβλεπαν πλειστάκις τοὺς δαίμονας νὰ καπνίζουν καὶ νὰ ἐξέρχεται ὁ καπνὸς ἀπὸ τὸ στόμα καὶ τῆ μύτη των.

Πρόσεχε ἀδελφέ μου καὶ μὴ δικαιολογῆς τὰ πάθη σου διότι οὐδέποτε θὰ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ αὐτά. Ἅγιοι

ἀσκηταὶ ἀποφαίνονται ὅτι τὸ τσιγάρο εἶναι τὸ σφράγισμα τοῦ Ἄντιχρίστου. Τὸ πλεῖστον δὲ τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι ἐσφραγισμένον διὰ τῆς σφραγίδος ταύτης τοῦ Ἄντιχρίστου. Μὴ ξεχνᾷς ὅτι ὁ κάθε ἕνας καπνιστῆς αὐτοκτονεῖ. Πᾶς δὲ αὐτοκτονῶν δὲν ἔχει θέσιν εἰς τὸν Παράδεισον. Ἄμφιβάλλεις περὶ τούτου; Ὑπάρχει ἄμεσος αὐτοκτονία καὶ ἔμμεσος αὐτοκτονία. Δηλαδὴ αὐτοκτονία πού γίνεται ἀμέσως καὶ αὐτοκτονία πού γίνεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Ἡ ἰατρικὴ ἐπιστῆμη ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου παραδέχεται ὅτι τὸ τσιγάρο προκαλεῖ ἀνιάτους ἀσθενείας καὶ τέλος τὸν θάνατον. Ὑπάρχει δὲ καὶ ἄλλη ἐνοχὴ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Σπαταλᾷς τὸν ἰδρώτα τοῦ προσώπου σου δηλαδὴ, τὴν οἰκονομίαν σου. Ἡδύνασο δὲ δι' αὐτῆς νὰ ἐπιτύχῃς τὴν ἀρετὴν τῆς ἐλεημοσύνης εἰς πτωχοὺς καὶ ἀσθενεῖς καὶ χήρας καὶ ὄρφανὰ καὶ ἐγκαταλελειμμένους πού στεροῦνται πλειστάκις ὀλίγου ἄρτου. Μήπως ὅμως εἶναι ὀλιγώτερον τὸ κακὸν παράδειγμα πού διδάσκεις τὰ τέκνα σου ὁδηγῶν αὐτὰ διὰ τοῦ παραδείγματός σου εἰς τὸν ἰδικὸν σου δρόμον;

**“..ὃς δ’ ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν”
(Ματθ.5,19).**

Τέλος δὲ τούτων εἶναι τὸ σημαντικώτερον πάντων. Ἐσκέφθης ποτὲ ὅταν ἐτοιμάζεσαι νὰ κοινωνήσῃς τὸ θεϊκὸν Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ὅτι μεταγγίζεται διὰ τῆς θείας Κοινωνίας εἰς τὸν ἑαυτὸν σου ὀλόκληρος ἡ θεότης; Ὅτι δηλαδὴ γίνεσαι μικρὸς Θεὸς κατὰ χάριν;

“ἐγὼ εἶπα, θεοὶ ἐστε” (Ἰωάν.10,34).

Εἶναι δυνατόν ποτὲ νὰ φαντασθῆς ὅτι ὁ Θεὸς ἔχει τὰς ἰδικὰς σου ἀδυναμίας; Ὅτι δηλαδὴ ὁ Θεὸς ἔχει τὸ πάθος τοῦ καπνίσματος καὶ δύνασαι νὰ κοινωνῆς το θεϊκό Του Σῶμα καὶ Αἷμα; Σκέψου λοιπὸν προτοῦ πλησιάσῃς τὸ Ἅγιο Ποτήριον.

29. Ἡ Λεχῶνα καὶ τὰ ἀναμμένα κάρβουνα.

Ἡ μητέρα, ὅπως ἐτονίσθη, ἀφοῦ φέρει εἰς τὸν κόσμον παιδιὰ, κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ τοκετοῦ της, πρέπει νὰ εἶναι πολὺ προσεκτικὴ ἀπὸ βάσκανο καὶ φθονερὸν ὀφθαλμόν, ἀπὸ βλασφημίας, καὶ ἄλλας ἁμαρτίας. Πρέπει ὡς ἐκ τούτου νὰ εἶναι πάντοτε μὲ τὰς εὐχὰς τῆς ἐκκλησίας. Διὰ τῶν ἱερῶν τούτων εὐχῶν διαφυλάττεται ἡ λεχῶνα. Διὰ τῆς προσευχῆς καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης της εἰς τὸν Θεὸν δὲν προσβάλλεται ἀπὸ τὸν διάβολον.

Τὶ λέγουν ὅμως οἱ δεισιδαίμονες εἰδωλολάτραι; Ἐντὶ τοῦ τιμίου σταυροῦ, τοῦ θυμιάματος καὶ τῆς προσευχῆς κατέληξαν εἰς τὰ ἀναμμένα κάρβουνα. Πρέπει νὰ ρίχνῃς τρία ἀναμμένα κάρβουνα εἰς τὴν εἴσοδον τῆς

οἰκίας καὶ μετὰ ταῦτα νὰ εἰσέρχεται ἐπισκέπτης εἰς τὴν λεχῶνα!

Τὶ θέλουν νὰ εἶπουν μὲ αὐτὰ τὰ εἰδωλολατρικὰ ἔθιμα οἱ διάφοροι, ποὺ δίδουν αὐτὰς τὰς λύσεις; Εἶναι ἄγνωστο διότι καὶ οἱ ἴδιοι δὲν ἀπαντοῦν ὅταν ἐρωτηθοῦν. Ἐχουν ὅμως δικαιολογίαν ἀδικαιολόγητον, τὴν ὁποίαν χρησιμοποιοῦν:

- Ἐτσι τὸ βρήκαμε ἔτσι τὸ κρατοῦμε.

Εἶναι ὅμως λογικὸν εἰς χριστιανοὺς νὰ ἐπικρατοῦν τοιαῦτα ἀνόητα καὶ ἀδικαιολόγητα ἔθιμα; Ποῖος θὰ δώσῃ ἐρμηνείας καὶ θὰ καταλήξῃ εἰς ψυχωφελῆ συμπεράσματα, ποὺ οἰκοδομοῦν τὴν πνευματικὴν ζωὴν τοῦ πιστοῦ καὶ δὲν τὸν ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὸν Θεόν;

Τὸ συμπέρασμα: Παρακαλοῦμε καὶ συμβουλευόμε. Οὐδὲν ἕτερον ἐξ ὧν διδάσκει ἡ ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ.

30. Ἡ Νυκτερίδα καὶ τὸ αἷμα της.

Προσπάθησε νὰ σκοτώσῃς μιὰ νυκτερίδα, πάρε ἀπὸ τὸ αἷμα της καὶ γράψε γράμμα εἰς τὸν ὑποψήφιο γαμβρὸ ἢ νύμφη καὶ ἀμέσως γίνεται τὸ συνοικέσιο.

Ποὺ κατέληξες ἄνθρωπε! Πάντως εἶναι γνωστὸν ὅτι πάντα τὰ ἐξιστοριθέντα καὶ καταγραφέντα δὲν γίνονται ἀπὸ ἄνδρας ἀλλὰ ἀπὸ τὰς πονηρὰς γυναῖκας. Τὶ θέλει νὰ εἰπῇ αὐτὸ; Ὅτι ἀθεόφοβος γυνὴ εἶναι ἱκανὴ δι’ ὅτι δήποτε. Αὐτὰ δὲ ποὺ ἀνεφέρθησαν δὲν εἶναι δύσκολα διὰ τὴν διαστρεβλωμένην συνείδησιν τῆς γυναικός, ἡ ὁποία οὐδὲν ἕτερον ἔχει κατὰ νοῦν εἰμὴ μόνον τὴν πονηρίαν. Θέλει νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν θυγατέρα ἢ τὸν υἱὸν της; Καταλήγει εἰς εἰδωλολατρικὰς ἐφευρέσεις, προσκαλεῖ τοὺς δαίμονας, συνεργάζεται μετ’ αὐτῶν καὶ λύει τὰ προβλήματα, ποὺ τὴν ἀπασχολοῦν.

Διατὶ νὰ παρακαλέσῃ τὸν Θεόν; Ὁ Θεὸς θέλει πίστι, προσευχὴ, γόνατα, δάκρυα καὶ ἀργεὶ νὰ ἀπαντήσῃ.

Διέκοψε πρό πολλοῦ τὰς σχέσεις της, μὲ τὸν Παντοδύναμο καὶ Παντογνώστην Θεόν. Τώρα συμμαχεῖ μὲ τὸν διάβολο καὶ μὲ τὸ αἷμα τῆς νυκτερίδος καὶ ἔχει γρήγορον τὴν ἀπάντησι... Ἄσχετως ἂν ὕστερα ἀπὸ ὀλίγον χρονικὸν διάστημα θὰ χωρίσῃ τὸ ἀνδρόγυνο ἢ ἂν αὐτὸ δὲν θὰ ἰδῆ ἡμέραν καλὴν.

Φθάνει ὅτι ἀποκατέστησε τὰ παιδιὰ της ἢ κυρία... Τὸ τί θὰ γίνῃ εἰς τὸ μέλλον τῆς εἶναι ἀδιάφορον. Αὐτὴ ἢ ἀδιαφορία θὰ τὴν ὀδηγήσῃ ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς εἰς τὴν κόλασιν. Αὐτὸ ὅμως εἶναι μετὰ θάνατον. Τώρα τί κάνει ἢ κυρία!.....

Μετανόησε, κυρία μου, καὶ ἄφησε κατὰ μέρος τὰς εἰδωλολατρικὰς ἐφευρέσεις καὶ τὰς δαιμονικὰς παγίδας. Ἐπανάλαβε μετὰ τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ τὴν παράκλησιν:

“Μείνον μεθ’ ἡμῶν, Κύριε, ὅτι πρὸς ἐσπέραν ἐστὶ καὶ κέκλικεν ἡ ἡμέρα.....” (Λουκ.24,29)

31. Τὸ κρασί καὶ τὸ νερό.

Εἰς τὰ ἀνεξήγητα καὶ εἰδωλολατρικὰ ἔθιμα προστίθεται καὶ τὸ ἀκόλουθο:

Ὅταν χυθῆ κρασί κατὰ γῆς, τότε ἀμέσως πρέπει νὰ ἀναμιχθῆ μὲ νερό. Ἄν δὲν γίνῃ τοῦτο ὅλα θὰ γίνωνται ἀνάποδα καὶ ὅλα θὰ παρουσιάζουν δυσκολίας. Ἄν δὲν ἀναμιχθῆ τὸ κρασί, -ποῦ κατὰ λάθος ἐχύθη κατὰ γῆς,- μὲ νερό ὅλα θὰ ἀναστατωθοῦν! Καὶ ὅταν γίνῃ ἡ ἀνάμιξις τοῦ περιχυθέντος κατὰ γῆς οἴνου ὅλα θὰ γίνωνται κατ’ εὐχήν;

Ποῖον ῥόλον παίζει ἡ ἀνάμιξις τοῦ οἴνου μετὰ τοῦ ὕδατος εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου παραμένει ἀνεξήγητο. Οὐδεὶς ἀποκρίνεται μὲ σοβαρότητα τὴν ζητεῖ αὐτὸ τὸ κατάλοιπο τῆς εἰδωλολατρίας εἰς τὸν δρόμο τῆς ζωῆς. Αὐτὸ, ὡς φαίνεται ἀκούεται ἐκ τοῦ στόματος τῶν

μορφωμένων καὶ ἀμορφώτων. Ἄς βάλλῃ, ἐπὶ τέλους, νερὸ στὸ κρασί του καὶ ὅλα θὰ λυθοῦν κατ’ εὐχήν.

Ἐκ τούτου δύναται ἕκαστος νὰ συμπεράνῃ μὲ τὴν ἀνάξιον λόγου ἔθιμα καὶ παραδόσεις ἀναλῶναι τὰς ἡμέρας του ἐν Ἐθνῳ, ποῦ καυχᾶται διὰ τὴν πίστιν του εἰς Θεὸν ἀληθινόν. Εὐτυχῶς, ποῦ ὑπάρχουν οἱ συνειδητοὶ χριστιανοὶ καὶ ἀνακόπτουν τὸ ρεῦμα τῆς εἰδωλολατρίας, ποῦ καταταυραννεῖ ἕνα λαὸν ἐπὶ τόσοὺς αἰῶνας.

32. Τετάρτη καὶ Παρασκευὴ τὰ νύχια σου μὴν κόμῃς...

Τοῦτο τὸ ἀνούσιο καὶ ἀνάξιον πάσης σιζητήσεως θέμα, φαίνεται νὰ εἶναι κατάλοιπο ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ νόμου, ποῦ ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀργίαν τοῦ Σαββάτου. Οἱ Ἑβραῖοι, ὡς γνωστὸν ἐκ τῆς Ἁγίας Γραφῆς, κατέκριναν συνεχῶς τὸν Χριστόν, ὅτι κατέλυε τὸ Σάββατο. Δηλαδή, δὲν τηροῦσε τὴν ἀργίαν τοῦ Σαββάτου. Διὰ νὰ ἀποδείξῃ δὲ ὁ ἐνανθρωπήσας Θεός, ὅτι τὰ εὐάρεστα ἔργα εἰς τὸν Δημιουργὸν καὶ νομοδότη Θεὸν εἶναι μόνον τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης, καὶ ὅτι αὐτὰ ἔχουν παρρησίαν, πάντα τὰ θαύματά Του, ἐπετέλει κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου ὑπηρετῶν δι’ αὐτῶν τὸν ἄνθρωπον.

Ἐκ τούτων τῶν ἀπηγορευμένων ἔργων τοῦ νόμου γνωρίζομεν, ὅτι ἀπηγορεύετο ἢ πέραν τοῦ θεοπισθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου πορεία, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου. Ἄπηγορεύετο πᾶσα ἐργασία ἄχρι τοῦ σημείου περισυλλογῆς ἀπὸ γῆς λεπτοτάτου φλοιοῦ κρεμμυδιοῦ!

Εἶναι φανερόν, ὅτι οὐδεμία ἄλλη παράδοσις ὑπάρχει εἰς τὸ κατάλοιπο τοῦτο εἰμὴ μόνον, ὅτι προσήρμωσαν αὐτὸ οἱ σημερινοὶ εἰδωλολάτραι εἰς τὴν Τετάρτην καὶ τὴν Παρασκευὴν καὶ τὴν Κυριακὴν. Καὶ ἐστοιχοῦργησαν τὸ Ἑβραϊκὸ τοῦτο κατάλοιπο καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνουν ἀπὸ στόμα σὲ στόμα:

“Τετάρτη και Παρασκευή, τὰ νύχια σου μὴ κόψης καὶ ποτέ σου τῆ Κυριακῆ νὰ μὴ λουσθῆς ἂν θέλῃς νὰ προκόψης.”

Δὲν εὐρίσκεσαι, ἀδελφέ μου, ὑπὸ τὴν πίεσι τοῦ Ἑβραϊκοῦ νόμου. Σήμερον ἀπολαμβάνεις πλήρους ἐλευθερίας ἀπὸ τὸ νόμο τοῦ Χριστοῦ. Σήμερον ἐπιτρέπονται τὰ πάντα ἐκτὸς τῆς ἁμαρτίας, ποῦ ἐπιφέρει θάνατον. Μόνον τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν παράβασιν τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ δὲν πρέπει νὰ πράττης. Ποῖο κακὸ καὶ ποῖαν παράβασιν τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ διαπράττης, ὅταν ἀσχοληθῆς μὲ τὴν καθαρότητα τοῦ σώματός σου; Ἐνοχλεῖς τὸν ἀδελφὸν σου ἢ τὸν ἀδικεῖς εἰς τίποτε; Ἐπειδὴ ἀσχολεῖσαι μὲ αὐτὰ τὰ ἀνάξια λόγου πράγματα ἐφαρμόζεις ἐπακριβῶς τὰ τῶν Ἑβραίων. Τούτους ἤλεγξε μετὰ πολλῆς αὐστηρότητος ὁ Κύριος ἀπευθυνόμενος πρὸς αὐτούς:

“ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ διυλίζοντες τὸν κῶνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες” (Ματθ. 23, 24).

Ὁδηγοὶ τυφλοὶ ποῦ στραγγίζετε ἀπὸ τὸν οἶνον τὸ κουνοῦπι ὡς ἀκάθαρτον κατὰ τὸν νόμον, καταπίνετε ὅμως τὴν γκαμήλα, ποῦ καὶ αὐτὴ κατὰ τὸν νόμον εἶναι ἀκάθαρτος (Ματθ. 23, 24).

Ὅταν, ἀδελφέ μου, ὁ ὀφθαλμὸς σου εἶναι πονηρός, ἢ γλῶσσα σου γέμει ἀδικίας καὶ βλασφημίας καὶ κατακρίσεως καὶ ψεύδους καὶ αἰσχρολογίας καὶ μυριῶν ἄλλων κακῶν, ὅταν αἱ πράξεις σου εἶναι μία συνεχὴς παράβασιν τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, ἀγωνιᾷς μετὰ ταῦτα ἂν θὰ κόψῃς τοὺς ὀνυχάς σου τὴν Τετάρτην ἢ τὴν Παρασκευὴν καὶ ἂν θὰ λουσθῆς τὴν Κυριακὴν ἡμέραν; Αὐτὸ σημαίνει μὲ μία λέξι ὑποκρισία.

Πρόσεξε, λοιπόν, τὰ βαρύτερα ἁμαρτήματα, ποῦ σοῦ ἀποκλείουν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Οἱ ὀνυχες καὶ τὰ μαλλιά, ποῦ περιποιεῖσαι, ὅταν θὰ καθάρῃς τὸ σῶμα σου, δὲν δημιουργοῦν ἐνοχὴν ἐνώπιον τοῦ δικαίου Κριτοῦ.

33. Τὰ Θεμέλια τῶν οἰκιῶν καὶ ὁ κόκορας.

Οἱ εἰδωλολάτραι ἐπίστευον, ὅτι κάθε μία σπιθαμὴ γῆς κατεκυριεύετο ὑπὸ πνευμάτων καὶ εἶχον αὐτὰ τὴν κυριότητα τοῦ τόπου καὶ τοῦ χώρου. Ὅταν δὲ ἤθελον τὸν χῶρον ἐκεῖνον πρὸς οἰκοδομὴν ἔπρεπε, κατ’ αὐτούς, νὰ χυθῆ αἷμα διὰ νὰ ἐξαγορασθῆ ἐκ τῶν πνευμάτων ὁ τόπος ἐκεῖνος.

Κατ’ ἀρχὰς ἐθυσίαζον τὰ τέκνα των, τοὺς υἱοὺς ἢ τὰς θυγατέρας των, πρὸ πάντων δὲ τὰ βρέφη, τὰ ὁποῖα ἔθαπτον ἐντὸς ἐσφραγισμένου ἀγγείου εἰς τὰ θεμέλια τῶν οἰκιῶν. Τοιαῦτα ἀγγεῖα μὲ θυσιασθέντα εἰς τοὺς δαίμονας βρέφη ἀνευρέθησαν ἐπανειλημμένως εἰς ἑκκατὰς ἀρχαιοτάτων πόλεων καὶ χωρίων.

Μετὰ ταῦτα ἡ ἀνθρωποθυσία ἀντικατεστάθη διὰ τῆς ζωοθυσίας. Ἄντὶ τῶν υἱῶν καὶ θυγατέρων, τῶν βρεφῶν καὶ τῶν ἀνθρωπίνων αἱμάτων ἐθυσίαζον, οἱ εἰδωλολάτραι, ζῶα. Δὲν ἦτο δυνατόν νὰ θεμελιωθῆ οἰκία ἢ ἔργον ἄνευ τῆς σφαγῆς κάποιου ζώου. Ἐξ αὐτῆς τῆς εἰδωλολατρικῆς ἐποχῆς ἔχομε καὶ τὴν παράδοσιν ποῦ ἀναφέρεται στῆς Ἄρτας τὸ γεφύρι.

Τοῦτο ὅμως εἰς τὴν πρὸ Χριστοῦ ἐποχὴν, ὅταν ὁ ἀνθρωπος ἐλάτρευε τὰ εἰδῶλα. Δυστυχῶς ὅμως ἂν καὶ πέρασαν δύο χιλιάδες χρόνια ἀπὸ τότε, ποῦ ὁ Χριστὸς κατέλυσε καὶ ἐξηφάνισε τὴ λατρείαν τῶν εἰδῶλων, ὑπάρχουν ἀνθρωποὶ βαπτισμένοι εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος, οἱ ὁποῖοι συνεχίζουν νὰ λατρεύουν τὰ εἰδῶλα.

Παρακολουθοῦμε, ὡς ἐκ τούτου, τοὺς πιστοὺς αὐτοὺς χριστιανούς(!), ποῦ διατελοῦν ὑπὸ φοβερὰν ἄγνοια νὰ προσκαλοῦν τὸν ἱερέα τοῦ χωρίου ἢ τῆς ἐνορίας των εἰς τὴν πόλιν, καὶ ταυτοχρόνως νὰ προσκομίζουν εἰς θυσίαν καὶ ἓνα κόκορα. Ταυτοχρόνως δὲ ἐκ τῶν χειρῶν τῶν ἱερέων, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τῶν χωρίων καὶ ἐνίων ἐκ τῶν πόλεων, νὰ ἐπιχαιεῖται ἐντὸς τῶν θεμελίων τῶν οἰκιῶν ἁγιασμὸς καὶ ταυτοχρόνως

μετὰ τοῦ ἁγιασμοῦ νὰ κατασφάζεται καὶ ὁ κόκορας. Αἷμα κοκόρου καὶ ἁγιασμός μεμειγμένα ἐπιχαιόνται εἰς τὰ θεμέλια τῶν οἰκῶν!

Μάθε ἀδελφέ μου, ὅτι οὐδεμία σχέσις ὑπάρχει μεταξὺ Θεοῦ καὶ δαίμονος. Οὐδεμία σχέσις ἐκκλησίας καὶ εἰδωλολατρίας. Ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς χάρις Θεοῦ δὲν ἐπέρχεται, ὅπου ὁ διάβολος ἐπιστατεῖ. Μὴ νομίσητε δέ, ὅτι ὁ ἁγιασμός τὴν στιγμὴν ἐκείνην θὰ ἐπενεργήσῃ διὰ νὰ κατανικήσῃ τὸν διάβολον. Πρῶτον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ παραμένει ἀνερέγητος καὶ δεύτερον, ὁ Θεός, πού ἐπιβλέπει τὰ πάντα καὶ παρακολουθεῖ τὰ πάντα δὲν ἐπευλογεῖ ἐκείνους, πού ἀρνοῦνται τὴν παρουσίαν Του καὶ ἀντὶ νὰ ἀποβλέπουν εἰς ΕΚΕΙΝΟΝ ἀποβλέπουν εἰς τὸν ἄσπονδόν Του ἐχθρὸν τὸν διάβολον. Τοῦς ἐγκαταλείπει διότι ὁ Θεὸς σέβεται τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν δύνασαι νὰ δουλεύῃς εἰς δύο κυρίου ἀδελφέ μου. (Ματθ. 6,24) Ὁ Θεὸς ἐξ ἀρχῆς ἐποίησεν ἄνθρωπον, καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν ἐν χειρὶ διαβουλίου αὐτοῦ.

“παρέθηκέ σοι πῦρ καὶ ὕδωρ, καὶ ὅπου ἐὰν θέλῃς, ἐκτενεῖς τὴν χεῖρά σου” (Σειρ.15,15-16)

34. Τὸ Κάρφωμα τοῦ Διαβόλου.....

Μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων τῆς γενεᾶς ταύτης τῆς “μοιχαλίδος καὶ ἀμαρτωλοῦ” ὑπάρχουν καὶ ἐκεῖνοι, πού πιστεύουν, ὅτι τὸ ἀπώλεσθὲν ἀντικείμενον ἐκ τῆς οἰκίας ἢ τῆς ἐργασίας ἢ τοῦ τόπου πού ἀσχολοῦνται, θὰ ἐξευρεθῇ μόνον ὅταν καρφώσουν τὸν διάβολον!.. Εὐρίσκουν ἓνα κομμάτι ξύλο καὶ μίαν πέτραν καὶ ἄρχονται τοῦ ἔργου καρφώνοντες τὸν διάβολον!

Εἶναι δυνατόν, ἀδελφέ μου, νὰ καρφωθῇ ὁ διάβολος, πού εἶναι πνεῦμα ἄυλον; Τὸ ἀντίθετον ἀκριβῶς ἐπιτυγχάνεται. Ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ σοῦ ἀποκαλύπτει αὐτὸ πού ζητεῖς διὰ νὰ σὲ καρφώσῃ καὶ νὰ σὲ δέσῃ καὶ

νὰ σὲ ἔχῃ πάντα μαζί του διὰ νὰ τὸν ἐπικαλῆσαι πάντοτε. Καὶ ἀντὶ νὰ ἐπικαλεσθῆς καὶ προσκαλέσῃς εἰς βοήθειαν τὸν Θεὸν καὶ τὴν Παναγίαν καὶ τοὺς ἁγίους καὶ τὸν Ἅγιον Φανούριον ἢ ἄλλον ἅγιον νὰ ἐπικαλῆσαι τὸν διάβολον καὶ νὰ τον...καρφώνης....

᾿Ω! δυστυχεῖς ἄνθρωποι! Αὐτὰ ποιοῦν μόνον ὅσοι δὲν ἐγνώρισαν τὸν Χριστὸν καὶ τὴν ἀλήθειαν. Ὅσοι εὐρίσκονται εἰς τὸ σκότος.

Ἄδελφέ μου. Ὅσας φορὰς ἀναπνέεις περισσοτέρας φορὰς νὰ ἐπικαλῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Αὐτὰ λέγει ἡ Ἁγία Γραφή καὶ αὐτὰ ἐπαναλαμβάνουν οἱ πατέρες τῆς ἐκκλησίας. Περισσοτέρας φορὰς νὰ προσεύχεσαι καὶ ὀλιγοτέρας νὰ ἀναπνέης.

“Πάντοτε χαιρετε, ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε..” (Α Τιμ. 5,17).

35. Πρωταπριλιά.....

Δύναται νὰ θεωρήσῃ κάποιος ἄγνωστος ἀνάξιο λόγου τὸ ἔθιμο (!) τῆς πρωταπριλιάς, δηλαδὴ τῆς πρώτης τοῦ μηνός Ἀπριλίου; Δὲν θὰ τὸν προβληματίσῃ τὸ ἔθιμο τοῦτο, πού εἶναι καθαρῶς Ἑλληνικὸ καὶ οὐδὲν ἕτερον Ἔθνος τῆς ὑψηλίου ἀσχολεῖται μὲ τοιοῦτου εἴδους ἀνοησίας;

- Τί εἶναι αὐτὸ τὸ ἔθιμο;
- Ἀπὸ ποῦ προέρχεται;
- Ποῖος τὸ ἐδίδαξε;

Ποῖοι τὸ ἀπεδέχθησαν καὶ τὸ διατηροῦν μήποτε ἀπωλεσθῇ καὶ ζημιωθῶν οἱ ἀποδέκται;

Αὐτὸ τὸ ἔθιμο ἔχει ἐρμηνεῖα τὸ ψεῦδος. Δηλαδὴ ἡ πρώτη τοῦ μηνός Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους εἶναι ἡμέρα ψεύδους. Πᾶς Ἕλλην δύναται εὐκόλως τὴν ἡμέραν ἐκείνην νὰ προβῇ εἰς οἰονδήποτε ψεῦδος, καὶ δι’ αὐτοῦ νὰ

παραπλάνηση τὸν γνωστόν, τὸν συνάδελφόν του ἢ τὸν συγγενῆ καὶ τὸν οἰκεῖον του ἢ καὶ ὀλόκληρον κοινωνίαν ἀφοῦ τὸ ψεῦδος διαδίδεται καὶ διὰ τῶν μέσων ἐνημερώσεως τοῦ λαοῦ. Ψεῦδος, λοιπόν, ἡ πρώτη τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους! Πᾶς Ἕλλην ὅπουδῆποτε τοῦ πλανήτου τῆς γῆς καὶ ἂν εὕρισκεται καὶ ἐνθυμηθῆ προβαίνει εἰς μίαν σκηνὴν ψεύδους. Ἐθιμο, ἀθέμιτο. Ἐθιμο ποὺ χρησιμοποιεῖται μόνον ἀπὸ τοὺς Ὁρθοδόξους Ἕλληνας καὶ οὐδαμοῦ τῆς γῆς ὑπὸ ἄλλων ἐθνῶν τῆς οἰκουμένης. Πρωτοστάται καὶ ἐφευρέται οἱ Ἕλληνες.

- Ἀπὸ ποῦ προέρχεται;

Κάθε τι ἐπὶ τῆς γῆς καὶ κάθε ὄρατὸν καὶ ἀόρατον, ἔχει προέλευσιν. Ἀπὸ κάπου γεννᾶται καὶ κάπου πορεύεται. Κάθε τι ποῦ ἐδημιουργήθη ἀπ' ἀρχῆς ἔχει προορισμόν. Αὐτὸ τὸ ἔθιμο τῆς πρωταπριλιάς ἀπὸ ποῦ προέρχεται;

Ἐκ τοῦ Θεοῦ; Ὁ Θεὸς εἶναι ΑΛΗΘΕΙΑ καὶ πηγὴ πάσης ΑΛΗΘΕΙΑΣ. Αὐτοαλήθεια ὁ Θεὸς καὶ ἀληθεῖς οἱ λόγοι Του.

Ἐκ τῶν ἀγγελικῶν ταγμάτων τῆς οὐρανοῦ στρατιᾶς; Οἱ ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι αἰνοῦν καὶ εὐλογοῦν τὸν Θεὸν καὶ εἶναι λειτουργικὰ πνεύματα εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ Θεοῦ. Τὸ ψεῦδος προέρχεται ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ψεύδους. Πατὴρ τοῦ ψεύδους ὁ διάβολος. Ἄρα πᾶς ὁ ποιῶν καὶ λέγων τὸ ψεῦδος υἱὸς τοῦ διαβόλου ἐστὶ καὶ τὸν διάβολον ὑπηρετεῖ. Ὡστε τὸ ἔθιμο τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ διαβόλου καὶ ὑπηρετεῖ τὸν διάβολον καὶ καταλήγει εἰς κόλασιν αἰώνιον.

- Ποῖος τὸ ἐδίδαξε;

Οὐδεὶς ἕτερος εἰμὴ μόνος ὁ διάβολος. Αὐτὸς παραπλανεῖ τὸν κόσμον καὶ οὐδέποτε διδάσκει ἀλήθειαν. Εἶναι τὸ προσφιλὲς μέσον διὰ τοῦ ὁποῦ ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπον ἐκτὸς τοῦ δρόμου τοῦ Θεοῦ. Ὁ προφήτης βλέπων τὸν ἄνθρωπον νὰ ὑποπίπτῃ εἰς τὴν διαβολικὴν παγίδα τοῦ ψεύδους ἐπισφραγίζει τὴν κακὴν αὐτὴν

συνθήθεια τοῦ ψεύδους διὰ τῶν λόγων του: "Πᾶς ἄνθρωπος ψεύστης"

- Ποῖοι ἀπέδεχθησαν τοῦτο τὸ ψεῦδος;

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ τῆς γῆς. Δὲν ἀφιέρωσαν ὅμως καὶ ἑορτὴ τοῦ ψεύδους. Δὲν ἀφιέρωσαν εἰς τὸ ψεῦδος ἡμέραν ἑορτάσιμο. Τοῦτο ἐποίησαν μόνον οἱ Ἕλληνες. Ἡ πρώτη τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου εἶναι ἀφιερωμένη, εἶπαν, εἰς τὸν διάβολον καὶ εἰς τὸ ψεῦδος τοῦ διαβόλου.

ὦ! δυστυχεῖς Ἕλληνες! Ἔως πότε ὁ Θεὸς ὁ ἀληθινὸς θὰ μᾶς ἀνέχεται; Πρῶτοι εἰς τὴν βλασφημίαν κατὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Παναγίας μας. Πρῶτοι εἰς αἰσχρολογίαν. Πρῶτοι εἰς σαρκικὰς ἀμαρτίας καὶ διὰ τῶν τηλεοράσεων προτρέπομεν τὴν νεότητα εἰς ἀνηθικούς πράξεις καὶ ἐπαίσχυντο ζωῆ. Ἀπὸ τοὺς ὁδηγοὺς τούτου τοῦ τόπου οἱ νέοι μας ὁδηγοῦνται νὰ χορτάσουν ὡς ἄλλοι χοῖροι τὰ ξυλοκέρατα τῆς ἀμαρτίας. Πρῶτοι καὶ εἰς τὸ ψεῦδος.

Δὲν σοῦ ἐδίδαξεν ὁ Χριστὸς, ἀδελφέ μου, νὰ ὀμιλῆς καὶ νὰ ἑορτάζῃς τὸ ψεῦδος. Οὔτε ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ αἰῶνας ὀλοκλήρους ἐδίδαξε τὰ τέκνα τῆς νὰ ὀμιλοῦν καὶ χρησιμοποιοῦν τὸ ψεῦδος. Ἄφησε λοιπόν τὸ ψεῦδος καὶ τοὺς ἑορτασμοὺς τοῦ ψεύδους διότι οὔτε τὰ ἔθνη ἀγαποῦν τὸ ψεῦδος. Ἐσύ, ἀδελφέ μου εἶσαι υἱὸς φωτός.

"Καὶ ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε" (Ἐφεσ. 5,8)

36. Ὁ Ὀμφάλιος Λῶρος καὶ τὸ Κάρφωμα.

Τι ἐπινοεῖ καὶ τι ἐφευρίσκει ἡ πονηρὰ γυνὴ εἶναι ἀδύνατον νὰ καταγραφοῦν εἰς βιβλία. Ἐν ἐκ τῶν πολλῶν εἶναι καὶ ἡ ἀνεπιθύμητος γέννησις τῶν θηλυκῶν

τέκνων. Διὰ τὴν ἀποφευχθῆ ἢ γέννησις τούτων παρακο-
λουθοῦν τὴν γέννησιν ἀρσενικοῦ τέκνου καὶ προσπαθοῦν
τὴν περισυλλέξουν τὸν ἐναπομείναντα ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ
τοῦ βρέφους ὀμφάλιον λῶρον. Τοῦτον ἀποξηραίνουν καὶ
προσπαθοῦν ἐν συνεχείᾳ νὰ ἀνεύρουν κυπάρισσον ἀρσε-
νικόν! Ἐπειτα λαμβάνουν τρία καρφιά, μεταβαίνουν εἰς
τὸν ἐπισημανθέντα τόπον, καὶ καρφώνοντες τὸν ὀμφά-
λιον λῶρον ἐπὶ τοῦ κορμοῦ τοῦ δένδρου, τὴν δωδεκά-
την μεσονύκτιον ὥραν καὶ τὴν ἡμέραν ὅπου εἶναι παν-
σέληνος λέγουν τὰ ἀκόλουθα:

- Καρφώνω τὰ κορίτσια καὶ παίρνω τὰ διαμάντια.

Τὰ ἀποτελέσματα:

Ἡ μετὰ ταῦτα γέννησις ἐπιφέρει τὴν θεϊὰν τιμω-
ρίαν. Τὰ τέκνα ποὺ γεννῶνται ὄχι μόνον δὲν εἶναι
ἀγόρια ἀλλὰ καὶ καχεχτικά, ἀπροσάρμοστα, τυφλά, δυσ-
τυχημένα, παράλυτα πρὸς τιμωρίαν καὶ μετάνοιαν τῶν
εἰδωλολατρῶν γονέων των. Καὶ προστίθεται εἰς τὸ ἀνό-
ητο τοῦτο, καὶ ἕτερον εἰς τὴν ὑπαίθρου καὶ τὰ χωρία
τῆς ὑπαίθρου. Εἶναι τὸ περιβόητον ΑΡΣΕΝΙΚΟΒΟΤΑΝΟΝ.
Μὲ αὐτὸ νομίζουν, ὅτι θὰ γεννηθοῦν ἀρσενικὰ τέκνα
φέροντες μεθ' ἑαυτῶν τὴν εὐλογίαν. Ἄντὶ τούτου ἐπέρ-
χεται φοβερὰ ἡ θεία δίκη, καὶ οἱ ἀτακτοῦντες καὶ
ἐλπίζοντες εἰς τὰς εἰδωλολατρικὰς αὐτὰς θεωρίας, δοκι-
μάζονται ἐφ' ὄρου ζωῆς.

Οὐδέποτε ἤκουσες, ἀδελφέ μου, τί λέγει ὁ Θεός;
Πόσον ἀνεξερεύνητοι καὶ ἀκατάληπτοι εἰς τὴν ἀνθρωπι-
νὴν διάνοιαν εἶναι αἱ κρίσεις καὶ αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ καὶ
πόσον ἀνεξιχνίαστοι εἶναι αἱ ὁδοὶ καὶ αἱ μέθοδοι διὰ τῶν
ὁποίων ἐργάζεται διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων!
Διότι ποῖος ποτὲ ἐγνώρισε τὸν ἄπειρον νοῦν τοῦ Κυρίου,
τὰς πανσόφους σκέψεις καὶ δικαίας ἀποφάσεις του; Ἡ
ποῖος ἐγίνε σύμβουλος του; (Ῥωμ. 11, 33-34).

Νομίζεις, ὅτι μὲ τὸ κάρφωμα τοῦ ὀμφαλίου
λῶρου ἐπὶ τοῦ δένδρου θὰ ἀλλάξουν αἱ βουλαὶ καὶ αἱ
ἀποφάσεις τοῦ Θεοῦ; Ἐπισωρεύεις εἰς τὴν ψυχὴ σου
ἐνοχὴν ἐν ὥρᾳ κρίσεως. Ἀποδιώκεις τὴν χάριν τοῦ

Θεοῦ, καὶ ἐπιζητεῖς διὰ σατανικῶν καὶ εἰδωλολατρικῶν
μέσων νὰ ἐπικρατήσουν τὰ ἰδικὰ σου σχέδια καὶ
προτιμήσεις. Μετανόησον, ἀδελφέ μου, καὶ ὑποτάχθητι
εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ δοξολόγει διὰ παντός τὸ
ὄνομα τὸ ἅγιον Αὐτοῦ.

37. Τὸ Ὑπερήφανο Κάθισμα.

Τὸ παρακολουθοῦμε καθημερινῶς. Γυναῖκες καὶ
ἄνδρες μὲν μόλις καθήσουν εἰς τὸ κάθισμα βάλουν τὸ ἓνα
πόδι ἐπάνω εἰς τὸ ἄλλο. Οἱ μικροὶ ἀκολουθοῦν τὸ
παράδειγμα τῶν μεγάλων. Οἱ ἔχοντες θέσεις ὑψηλάς,
κοινωνικάς, ἐμφανεῖς ἢ ἀφανεῖς θέλουν νὰ ἐπιδεικνύ-
ωνται ὅτι

“οὐκ εἰσι ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων” .

Ἐμεῖς οἱ δυὸ πᾶμε πακέτο

Νομίζουν ότι διὰ τοῦ τρόπου τοῦ καθίσματος θὰ ἀποδείξουν τὸν πλοῦτον ἢ τὴν δόξαν ἢ τὴν μόρφωσιν ποῦ κατέχουν εἰς τὸν μάταιον τοῦτον κόσμον. Φθάνουν δὲ μέχρι τοῦ σημείου νὰ παρουσιάζουν τὴν ματαιότητά των καὶ ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καὶ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ, ἔχοντες τὸ ἓνα πόδι ἔπάνω εἰς τὸ ἄλλο.

Ὁλος ὁ ὑπερήφανος ἔσω ἄνθρωπος ἐκδηλώνεται διὰ τοῦ ἀπρεποῦς τούτου τρόπου καὶ ὁ μόνος ποῦ ἀγάλλεται εἶναι ὁ διάβολος. Αὐτὸς ἐδίδαξε τὸν τρόπον τοῦτον καὶ ὁ ἴδιος ἐπρόσθεσε εἰς τοὺς ὑπερηφάνους τὸ ἀναμμένο τσιγάρο, διὰ νὰ ὀλοκληρῶνῃ τὸ σχέδιό του, καὶ νὰ παρομοιάζῃ τὸν ἄνθρωπο μὲ τὸν ἑαυτό του.

Τὸ ἐπισημαίνει καὶ νουθετεῖ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὁ Μέγας Βασιλεῖος εἰς τοὺς Ἀσκητικούς του λόγους, οἱ ὅποιοι εἰς ἀπλὴν γλῶσσαν μετεφράσθησαν καὶ διεσώθησαν παρὰ τοῦ σοφωτάτου Μαξίμου Ἱερομονάχου τοῦ Πελοποννησίου (σελις 16).

“Ὅταν δὲ καθέζεσαι, μὴ βάλλῃς τὸ ἓνα πόδι ἄπάνω εἰς τὸ ἄλλο, διότι τοῦτο εἶναι ἀπροσεξία καὶ ὑπερηφανία τῆς ψυχῆς.”

Ἐκ τῶν ὄσων ἐγράφησαν εἰς ὀλόκληρο τὸ βιβλίον καὶ εἰς ὅσα ἐγράφησαν ὡς παράρτημα τῶν εἰδωλολατρικῶν καταλοίπων, συμπεραίνομε ὅτι οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων ἄγονται καὶ φέρονται, ἀναμασῶντες καὶ ἐπαναλαμβάνοντες ὅ,τι παρέμεινεν ἐκ τῆς εἰδωλολατρικῆς ἐποχῆς.

Ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας προσετέθησαν καὶ παρέμειναν ἀνεπαφα πλείστα ὅσα δὲν συμβάλλουν εἰς τὴν σωτηρίαν τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. Κατέλαβαν θέσιν ἐπίσημον καὶ παρουσιάζονται ὡς σημεῖα λατρείας τῶν Χριστιανῶν. Ἄχρι τῆς παρουσίας ὥρας οἱ ἔχοντες τὰς εὐθύνas πρὸς διαποίμανσι τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ἄλλοτε μὲν συμβουλευόντες καὶ παρακαλοῦντες ἄλλοτε δὲ ἀδιαφοροῦντες καὶ παραμελοῦντες οὐδὲν θετικὸν ἀποτέλεσμα εἶχον. Ἐλπίζομεν δὲ ὅτι γραπτῶς ἐπεξηγούντες καὶ ἐρμηνεύοντες τὰ ἀπαράδεκτα καὶ ἀνώφελα ταῦτα εἰδωλολατρικὰ ἔθιμα, θὰ προσφέρωμε ἔστω καὶ τὴν ἐλαχιστοτάτην βοήθειαν εἰς τὰ πιστὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας.

Ὅσοι μὲν ἐκ τῶν ἐχόντων τὴν καρδίαν “γῆν ἀγαθὴν” θὰ καρποφορήσῃ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Θὰ θλαστήσῃ, θὰ ἀναπτυχθῇ καὶ θὰ τελεσφορήσῃ καὶ θὰ ποιήσῃ καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ὅσοι δὲ ἔχουν τὴν καρδίαν αὐτῶν γῆν σκληρὰν καὶ πετρώδη καὶ ἀκανθώδη, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἢ θὰ καταφαγωθῇ ὑπὸ τοῦ διαβόλου ἢ ἂν θλαστήσῃ, θὰ ἀποπνιγῇ ἀπὸ τὰς μερίμνας καὶ τὰς ἡδονὰς τοῦ θίου καὶ θὰ ἀποξηρανθῇ.

Εἴτε ἐκ τῶν μὲν εἴτε ἐκ τῶν δὲ ὅσοι θὰ ἀναγνώσουν τὰς γραμμὰς τοῦ βιβλίου, ἡμεῖς ἐλπίζομεν ὅτι ὁ Πανάγαθος Θεὸς θὰ τοὺς ἐλεήσῃ ὡς Πολυέλεος καὶ ἀληθινός. Εἰς ἡμᾶς δὲ παρακαλοῦμε καὶ προσευχόμεθα, νὰ ἐπευλογήσῃ τοὺς κόπους ποῦ κατεβλήθησαν καὶ νὰ ὠφεληθῇ πρὸς σωτηρίαν ἔστω καὶ μία ψυχὴ.

Αὐτὸ θὰ εἶναι ἄπειρον κέρδος, ἀφοῦ διὰ μίαν ψυχὴν ὁ Θεὸς ἀπέθανεν ὡς ἄνθρωπος ἐπὶ τοῦ σταυροῦ καὶ ἔχυσε τὸ Αἷμα Του διὰ νὰ μᾶς σώσῃ. Αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ΑΜΗΝ.

Κατὰ τὴν περίοδο τοῦ Ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου (1940-41) τὸ Ἰταλικὸ φασιστικὸ περιοδικὸ ΤΕΜΠΟ ἐδημοσίευσε τὴν παρούσαν εἰκόνα με ὀδηγίαν τοῦ Βατικανοῦ.

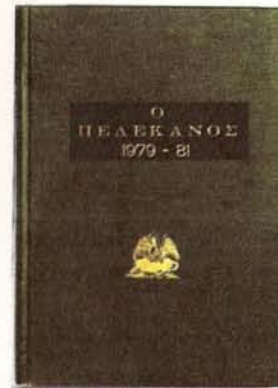
Διαιμοιράσθη εἰς τὰς ἐνόπλους Ἰταλικὰς δυνάμεις διὰ νὰ πολλαπλασιασθῇ τὸ μῖσος κατὰ τῶν Ἑλλήνων ὀρθοδόξων στρατιωτῶν καὶ ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

- Ἀρκετὰ μᾶς ζάλισες με τὰ ἀρχαῖα Ἑλληνικά σου! Ἦλθε ἡ ὥρα νὰ σοῦ μάθω λίγα ΛΑΤΙΝΙΚΑ!

Αὐτὰ ἔλεγε ὁ Ἰταλὸς φασίστας φαντάρος -τότε- πρὸς τὸν Ἕλληνα τσολιά. Ὁ λόγος εἶναι ἕνας: Γνωρίζουν οἱ ἐχθροὶ τῆς Ἑλλάδος, ὅτι ἓνα ἔθνος πού χάνει τὴ γλῶσσα του καταδικάζεται πρὸς ἐξαφανισμόν. Πέρασαν τὰ χρόνια καὶ σήμερον παρακολουθοῦμεν Ἕλληνας καθηγητὰς καὶ ἄλλους, πού διακηρύττουν ἐπίσημως τὴν ἀναγκαιότητα τῆς καταργήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου! Καὶ αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι τολμοῦν νὰ αὐτοαποκαλοῦνται ΕΛΛΗΝΕΣ!! (Ἴδε DR.D.C.YERMAK "Ο ΑΕΟΝΑΣ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ" Σελὶς 77)

ΠΗΓΑΙ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

1. Παλαιά και Καινή Διαθήκη.
2. Ψαλτήριον.
3. Συμεών Θεσσαλονίκης, Τὰ Ἴπαντα .
4. Μικρὸν Εὐχολόγιον (Ἐκδόσεις 10η 1988 Ἀποστολικῆς Διακονίας.)
5. Μ.Ἀθανασίου. Περί Παρθενίας. (Βιβλιοθήκη Ἑλλήνων Πατέρων και Ἐκκλησιαστικῶν Συγγραφέων). Ἐκδόσεις Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.
6. Ἅγιος Κυπριανός.
7. Κοσμάς ὁ Αἰτωλός (Ἐπισκόπου Αὐγουστίνου Καντιώτου Μητροπολίτου Φλωρίνης Ἐκδοσ.ΙΓ.)
8. Ὁδηγὸς Πνευματικοῦ και Ἐξομολογουμένου (Ἀρχιμ Γαβριήλ, Ἐκδόσεις Δ.).
9. Συμεών τοῦ Νέου Θεολόγου Ὕμνοι θείων ἐρώτων (Τὰ εὐρισκόμενα ἅπαντα)
10. Διδαχὴ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων. (Βιβλιοθήκη Ἑλλήνων Πατέρων και Ἐκκλησιαστικῶν Συγγραφέων) (Ἐκδόσεις Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.)
11. Νικοδήμου Ἀγιορείτου Νέα Κλίμαξ
12. Μητροπολίτου Δημητριάδος Χριστοδοῦλου, "Νὰ Σὰς ζήσει!.."
13. Ἀσκητικοὶ Λόγοι Μ. Βασιλείου. (Σωτηρίου Ν ΣΧΟΙΝΑ 1961)

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΕΛΙΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	9

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Α

ΠΕΡΙ ΜΝΗΣΤΕΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΑ ΧΩΡΙΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

1. Ἡ μνηστεία, δηλαδή, ὁ ἀρραβών.....	14
2. Ὁ γάμος.....	22
3. Ἐντὸς τοῦ Ναοῦ τοῦ Θεοῦ.....	30
4. Μυστήριον, ὁχλαγωγία ἢ ἐπίδειξις;.....	33

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Β

ΓΑΜΟΣ: ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ἢ ΣΑΡΚΙΚΟΣ ΜΟΝΟΝ;

ΟΜΟΦΡΟΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΘΕΙΣ

5. Ὅχι δίγνωνμοι.....	39
6. Ὁ πνευματικὸς πατήρ.....	44
7. Μὲ κυβερνήτη τὸν Χριστόν.....	48
8. Ἐκκλησιασμός.....	52

9. Ἡ ἐξομολόγησις.....	58
10. Ἡ θεία Κοινωνία.....	62
11. Ἡ προσευχή.....	71
12. Οἱ γονεῖς, τὰ πεθερικά, οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ συγγενεῖς.....	85
13. Αἱ τυχὸν διαφοραὶ.....	89
14. Διάφοροι λύσεις...ὁ κατάλληλος σύμβουλος.....	97

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Γ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΣ ΜΙΜΗΣΙΝ

Ἡ ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ..... ΜΕΓΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑ.

15. Ἡ τεκνογονία.....	99
16. Ἐνα ἢ δύο.....	101
17. Ἡ μητέρα καὶ ἡ Ἐκκλησία.....	105
18. Ἡ βάπτισις.....	111
19. Τὸ Ἅγιο Μύρο.....	126
20. Τὰ καθήκοντα τῶν γονέων ἔναντι τῶν τέκνων.....	131
21. Ὅχι μόνον λόγια.....	135

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Δ

ΘΛΙΨΕΙΣ, ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΙ, ΠΙΚΡΑ ΠΟΤΗΡΙΑ

22. Ἡ δοκιμασία τῆς ἀσθενείας. Ἅγιον Εὐχέλαιον.....	140
--	-----

23.	Χριστιανικά καθήκοντα καὶ Ἐπιστήμη.....	145
24.	Ὁ ἀπροσδόκητος θάνατος.....	150
25.	Χριστιανικά καθήκοντα εἰς περίπτωσιν θανάτου.....	152
26.	Διατὶ τὰ κόλλυβα ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων.....	164
27.	Διατὶ τελοῦνται κόλλυβα εἰς τὰς τρεῖς, εἰς τὰς ἑννέα καὶ εἰς τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας.....	166
28.	Τὸ ἐτήσιον μνημόσυνο διατὶ γίνεται.....	168
29.	Ὡσπερ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα.....	171
30.	Δί ὅσα ἐλέχθησαν καὶ ἐγράφησαν.....	175

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ο Σ 178

ΑΠΑΝΘΙΣΜΑΤΑ ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΩΝ..... 180

ΤΑ ΚΑΤΑΛΟΙΠΑ ΤΗΣ ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΙΑΣ..... 180

1.	Μονομηνιάτικα ἢ Ὁμομηνιάτικα.....	180
2.	Τὰ ζῶα καὶ ζωολατρία.....	182
3.	Τὸ γουροῦνι.....	185
4.	Πέταλα καὶ πεταλάκια.....	187
5.	Τὸ μάτι ἢ βασκανία καὶ ἡ μουτζούρα.....	188
6.	Ὁ θάνατος τὸ νερὸ καὶ τὸ ψωμί.....	190
7.	Ἡ Τρίτη καὶ τὸ δεκατρία.....	191
8.	Ὁ ἀσθενὴς ὁ γάμος καὶ ὁ σίδηρος.....	192
9.	Ξύλο καὶ κτύπημα.....	194
10.	Τὸ σαποῦνι, τὸ ἀλάτι, τὰ αὐγά, τὸ σκούπισμα.....	196
11.	Ἡ κουκουβάγια καὶ τὸ κλάψιμό της, ὁ κόρακας καὶ οἱ κρωγμοὶ του.....	197
12.	Ὁ σκύλλος καὶ τὸ γαύγισμά του.....	198
13.	Τὸ λάδι, τὸ γάλα καὶ τὸ ἀλάτι.....	199
14.	Ἡ κρεμύδα καὶ τὸ γούρι.....	200

15.	Τὸ σφύριγμα καὶ τὸ ὄνομα.....	202
16.	Ἡ νυκτερίδα καὶ τὸ κοκκαλάκι της.....	203
17.	Ἡ χελώνα καὶ ἡ μακροζωία.....	205
18.	Τὸ λιβάνι καὶ τὸ λιβάνισμα.....	206
19.	Τὸ νίψιμο τοῦ προσώπου καὶ ὁ θάνατος.....	206
20.	Ὁ νεκρὸς καὶ τὸ χαροποιὸ σκῆνωμά του.....	207
21.	Τὰ δίδυμα καὶ ὁ θάνατος.....	208
22.	Τὸ φτερούγισμα τοῦ ὀφθαλμοῦ.....	209
23.	Τὸ σφύριγμα τῆς ἀκοῆς.....	211
24.	Τὸ χέρι, ἡ μύτη.....	211
25.	Τὸ φίδι, τὸ δέρμα του, τὸ κοκκαλάκι του.....	212
26.	Ὁ γαμβρὸς καὶ τὸ ἀλεύρι.....	213
27.	Τὸ λούσιμο τὸ βράδυ καὶ τὸ ἄλας.....	215
28.	Τὸ τσιγάρο καὶ οἱ δαίμονες.....	216
29.	Ἡ λεχώνα καὶ τὰ ἀναμμένα κάρβουνα.....	218
30.	Ἡ Νυκτερίδα καὶ τὸ αἷμα της.....	219
31.	Τὸ κρασί καὶ τὸ νερό.....	220
32.	Τετάρτη καὶ Παρασκευὴ τὰ νύχια σου μὴ κόψης.....	221
33.	Τὰ θεμέλια τῶν οἰκιῶν καὶ ὁ κόκορας.....	223
34.	Τὸ κάρφωμα τοῦ διαβόλου.....	224
35.	Πρωταπριλιά.....	225
36.	Ὁ ὀμφάλιος λῶρος.....	227
37.	Τὸ ὑπερήφανο κάθισμα.....	229

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ..... 231

ΠΗΓΑΙ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ..... 234

